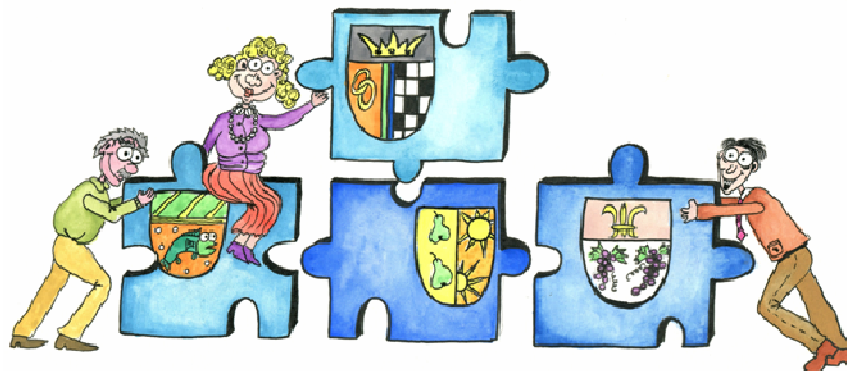

Strategie území správního obvodu ORP Nýřany

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a servis samosprávám a dotační poradenství (využití dotačních zdrojů)

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

„Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.“

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

1. Úvod	7
1.1. Základní informace o strategii	7
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	8
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	11
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	11
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží	11
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	11
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	13
2.1. Profil území správního obvodu	13
2.1.1. Identifikace správního obvodu	13
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	14
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	23
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	25
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	26
3. Téma 1.: Školství	28
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	28
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	28
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	30
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	66
3.1.4. SWOT analýza školství	71
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	72
3.2. Návrhová část pro oblast předškolního a základního vzdělávání	73
3.2.1. Struktura návrhové části	73
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	75
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	77
3.2.4. Indikátory	80
3.3. Pravidla pro řízení strategie	83
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	83
3.3.2. Systém změn strategie	84
3.3.3. Akční plán	86
3.4. Závěr, postup zpracování	89
3.4.1. Shrnutí	89
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	89
3.5. Přílohy k tématu Školství	90

4. Téma 2.: Sociální služby.....	91
4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	91
4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	91
4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	92
4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	103
4.1.4. SWOT analýza oblasti	107
4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	109
4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb	111
4.2.1. Struktura návrhové části.....	111
4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy).....	113
4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	116
4.2.4. Indikátory.....	118
4.3. Pravidla pro řízení strategie	120
4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	120
4.3.2. Systém změn strategie	122
4.3.3. Akční plán	122
4.4. Závěr, postup zpracování	124
4.4.1. Shrnutí	124
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie	125
4.5. Přílohy k tématu Sociální služby.....	125
5. Téma 3.: Odpadové hospodářství.....	128
5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	128
5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	128
5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	129
5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	157
5.1.4. SWOT analýza oblasti	160
5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	161
5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství	162
5.2.1. Struktura návrhové části.....	162
5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy).....	164
5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	166
5.2.4. Indikátory.....	169
5.3. Pravidla pro řízení strategie	172
5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	172

5.3.2.	Systém změn strategie	173
5.3.3.	Akční plán	175
5.4.	Závěr, postup zpracování	177
5.4.1.	Shrnutí	177
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	177
5.5.	Přílohy k tématu Odpadové hospodářství	178
6.	Téma 4.: Servis samosprávám a dotační poradenství (využití dotačních zdrojů)	209
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů.....	209
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	209
6.1.2.	Popis struktury sledovaných dotací ve správním obvodu Nýřany (situační analýza, finanční analýza).....	212
6.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	238
6.1.4.	SWOT analýza oblasti	241
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	243
6.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu Servis pro obce a dotační poradenství (Využití dotačních programů).....	245
6.2.1.	Struktura návrhové části.....	245
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy).....	247
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	250
6.2.4.	Indikátory.....	253
6.3.	Pravidla pro řízení strategie	256
6.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	256
6.3.2.	Systém změn strategie	257
6.3.3.	Akční plán	258
6.4.	Závěr, postup zpracování	260
6.4.1.	Shrnutí	260
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	260
7.	Závěr, kontakty.....	261
8.	Přílohy.....	262

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Nýřany v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a servis samosprávám a dotační poradenství (využití dotačních zdrojů)
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a servis samosprávám a dotační poradenství (využití dotačních zdrojů))
Řešené území	Správní obvod ORP Nýřany
	Počet obyvatel správního obvodu: 53 949 obyvatel k 31.12.2012
	Počet obcí ve správním obvodu: 54
	Rozloha správního obvodu: 62 751 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Město Touškov, Nýřany, Třemošná, Všeruby, Horní Bříza, Úterý
	Obce: Bdeněves, Blatnice, Blažim, Bučí, Čeminy, Čerňovice, Česká Bříza, Dolany, Druztová, Heřmanova Huť, Hněvnice, Hromnice, Chotíkov, Kaceřov, Kbelany, Kozolupy, Krašovice, Krsy, Křelovice, Kunějovice, Ledce, Líně, Líštiny, Lochousice, Myslinka, Nadryby, Nekmíř, Nevřeň, Ostrov u Bezdruzic, Pernarec, Plešnice, Pňovany, Přehýšov, Příšov, Rochlov, Tatiná, Tlučná, Trnová, Úherce, Újezd nade Mží, Úlice, Úněšov, Vejprnice, Vocho, Zahradka, Zbůch, Zruč-Senec, Žilov
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Mikroregion Touškovsko
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Nýřany
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 23. 04. 2015.
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace
Související legislativa	Zákon o obcích 128/2000Sb., zákony týkající se veřejné správy
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Nýřany
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s

	rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Nýřany realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s mikroregionem Touškovsko a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností" pro SO ORP Nýřany ve spolupráci se zástupci jednotlivých obcí SO ORP Nýřany. Ve všech fázích zpracování byla poskytnuta všem obcím ve správním obvodu ORP poskytnuta možnost text strategie připomínkovat a aktivně se podílet na jeho vytváření.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. servis samosprávám a dotační poradenství (využití dotačních zdrojů)

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 54 obcí, z toho 4 mají statut města.

Tab. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Bdeněves Počet obyvatel: 654 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Nadryby Počet obyvatel: 100 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Blatnice Počet obyvatel: 745 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Někmiř Počet obyvatel: 429 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Blažim Počet obyvatel: 86 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Nevřeň Počet obyvatel: 172 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Bučí Počet obyvatel: 147 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Nýřany Počet obyvatel: 1151 Zapojení do tvorby strategie: ne

Znak	Údaje o obci
	Název obce: Čeminy Počet obyvatel: 209 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Čerňovice Počet obyvatel: 107 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Česká Bříza Počet obyvatel: 470 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Dolany Počet obyvatel: 221 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Druztová Počet obyvatel: 599 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Heřmanova Huť Počet obyvatel: 1738 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hněvnice Počet obyvatel: 80 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Horní Bříza Počet obyvatel: 4526 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hromnice Počet obyvatel: 966 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Chotíkov Počet obyvatel: 840 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak	Údaje o obci
	Název obce: Ostrov u Bezdrůžic Počet obyvatel: 187 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Pernarec Počet obyvatel: 746 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Plešnice Počet obyvatel: 239 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Pňovany Počet obyvatel: 394 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Přehýšov Počet obyvatel: 374 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Příklad Počet obyvatel: 207 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Rochlov Počet obyvatel: 219 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Tatiná Počet obyvatel: 209 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Tlučná Počet obyvatel: 2192 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Trnová Počet obyvatel: 763 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak	Údaje o obci
	Název obce: Kaceřov Počet obyvatel: 121 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Kbelany Počet obyvatel: 58 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Kozolupy Počet obyvatel: 896 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Krašovice Počet obyvatel: 372 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Krsy Počet obyvatel: 185 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Křelovice Počet obyvatel: 231 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Kunějovice Počet obyvatel: 116 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Ledce Počet obyvatel: 663 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Líně Počet obyvatel: 2178 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Líštiny 576 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak	Údaje o obci
	Název obce: Třemošná Počet obyvatel: 4645 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Úherce Počet obyvatel: 293 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Újezd nade Mží Počet obyvatel: 44 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Úlice Počet obyvatel: 401 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Úněšov Počet obyvatel: 561 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Úterý Počet obyvatel: 323 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Vejprnice Počet obyvatel: 2411 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Vochov Počet obyvatel: 575 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Všeruby Počet obyvatel: 952 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Zahrádka Počet obyvatel: 145 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak	Údaje o obci
	Název obce: Lochousice Počet obyvatel: 99 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Město Touškov Počet obyvatel: 1670 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Myslínka Počet obyvatel: 138 Zapojení do tvorby strategie: ano

Znak	Údaje o obci
	Název obce: Zbůch Počet obyvatel: 1894 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Zruč-Senec Počet obyvatel: 2500 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Žilov Počet obyvatel: 368 Zapojení do tvorby strategie: ne

Zdroj: Vlastní šetření

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s mikroregionem Touškovsko a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a mikroregion Touškovsko je gestorem tvorby strategie. Koordinátory strategie jsou koordinátoři meziobecní spolupráce Tomáš Havránek a Jitka Šmídová.

Strategie byla zpracována realizačním týmem ve složení: Tomáš Havránek, Jan Martínek, Tereza Eberlová, Jitka Šmídová, Gabriela Šindlerová, Petr Pelcl a Jiří Honomichl.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce. Cílem strategie je také zvýšit absorpční kapacitu správního obvodu ORP Nýřany v souvislosti s programovacím obdobím 2014 - 2020 a poskytnout obcím, školám, NNO i podnikatelům prostor pro spolupráci ve všech čtyřech vymezených oblastech.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 3 : Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky
2	Plán odpadového hospodářství ČR	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
3	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-1
4	Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb 2007 – 2013	http://databaze-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/koncepce-podpory-transformace-pobytovych-socialnich-sluzeb-2007-2013
5	Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009-2012	http://databaze-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/priority-rozvoje-socialnich-sluzeb-pro-obdobi-2009-2012?typ=download
6	Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013 – 2017	http://databaze-strategie.cz/cz/mpsv/strategie/narodni-akcni-plan-podporujici-pozitivni-starnuti-2013-2017
	Kraj	
1	Analýza socioekonomického rozvoje Plzeňského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/article/analyza-socioeconomickeho-rozvoje-plzenskeho-kraje-se-specifikaci-potreb-po-roce-2013-z
2	Program rozvoje Plzeňského kraje 2014+	www.plzensky-kraj.cz/cs/system/files/users/.../analyza-zapracprip.pdf
3	Integrovaný plán rozvoje města Plzeň	http://www.plzen2015.net/wp-content/uploads/2009/08/PEHMK_IPRM_dokument.pdf
4	Plán odpadového hospodářství Plzeňského kraje	http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/plan-odpadoveho-hospodarstvi-plzenskeho-kraje
	Mikroregiony, města a obce	
1	Strategické dokumenty svazků a sdružení obcí působících v území SO ORP Nýřany – seznam viz kapitola obecná charakteristika	internetové stránky jednotlivých svazků a sdružení nebo v písemné podobě v jejich sídlech
2	Strategické dokumenty obcí - seznam viz kapitola obecná charakteristika	internetové stránky jednotlivých obcí nebo v písemné podobě na obecních a městských úřadech

Zdroj: Vlastní šetření

Z pohledu implementace strategie a dosažení synergického efektu budou relevantní také právě vznikající integrované strategie rozvoje území místních akčních skupin s působností na území SO ORP Nýřany. Těmi jsou MAS Radbuza, Český Západ - Místní partnerství, Světovina se sídlem v Plzeňském kraji a MAS Náš Region se sídlem v Karlovarském kraji.

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Správní obvod obce s rozšířenou působností Nýřany (SO ORP) leží v severní části Plzeňského kraje. Převážná část území sousedí s pěti správními obvody Plzeňského kraje (Stříbro, Stod, Plzeň, Rokycany, Kralovice) a menší část hraničí na severozápadě s Karlovarským krajem. Výměra správního obvodu představuje 62 752 ha, což činí 8,3 % z území celého kraje. Z celkové výměry tvoří zemědělská půda (54,3 %) a lesní pozemky (35,4 %). Podle hustoty 86,0 obyvatel na km² je třetím nejvíce zalidněným správním obvodem v Plzeňském kraji. Obvod spravuje 54 obcí, z nichž čtyři Nýřany, Město Touškov, Třeboňská a Všeruby zastávají funkci pověřeného obecního úřadu.

Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: ČSU

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

Tab. 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	54	54	54	54	54	54	54	54
Počet částí obcí	117	117	117	117	117	117	117	117
Počet katastrálních území	110	110	110	110	110	110	110	110
Počet obcí se statutem města	4	4	5	5	5	5	5	6
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0

POZEMKY

Výměra v tis. ha	62,75	62,75	62,75	62,75	62,75	62,75	62,75	62,75
zemědělská půda	34,39	34,33	34,27	34,24	34,18	34,16	34,13	34,05
lesní pozemky	22,06	22,10	22,15	22,16	22,19	22,19	22,22	22,22
zastavěné plochy	0,903	0,910	0,907	0,906	0,905	0,906	0,904	0,903
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	78,3	79,5	81,1	82,4	83,4	84,5	85,0	86,0

Zdroj: ČSU

SO ORP Nýřany se řadí mezi méně zalidněná území České republiky - republikový průměr v roce 2009 byl 133 obyv./km² a v Plzeňském kraji hustota zalidnění dosáhla 76 obyv./km². Hustota obyvatelstva se ve sledovaném období pohybuje mezi 78 až 86 obyvateli na km², Vzhledem k těsné poloze vůči krajskému městu lze pozorovat zvyšování počtu obyvatel právě u sídel v těsné blízkosti města Plzeň. V 10 obcích z celkového počtu 56 obcí žije téměř dvě třetiny všech obyvatel správního území. Největšími sídly ORP jsou města Nýřany (7 128), Třebošná (4 974), Horní Bříza (4 387), Vejprnice (3 948), Tlučná (3 157), Zruč-Senec (3 119). V polovině obcí (29) žije méně než 500 obyvatel.

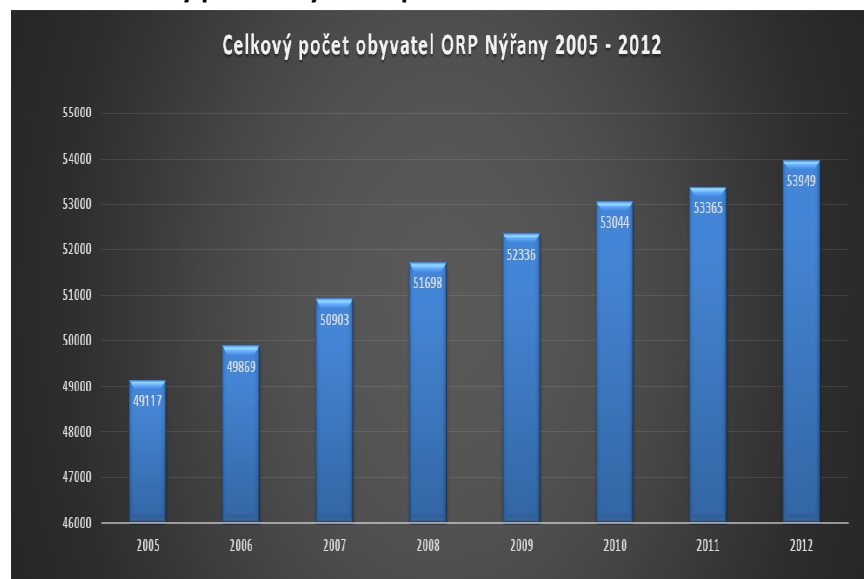
Tab. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Počet obyvatel celkem	49117	49869	50903	51698	52336	53044	53365	53949	54 399	
v tom: Muži	23991	24405	24874	25395	25758	26059	26292	26541	26 977	
Ženy	24730	25081	25501	25908	26315	26640	26784	27052	27 422	
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 – 14	7635	7667	7812	7927	8058	8419	8533	8672	
	15 - 64	32045	32458	32895	33261	33454	33447	33280	33360	
	65 +	6625	6737	6925	7088	7304	7482	7824	8259	
Průměrný věk (celkem)		39,3	39,422	39,477	39,537	39,625	39,7	39,97	40,16	40,4
Index stáří (65+ / 0 - 14 v %)		86,8	87,9	88,6	89,4	90,6	88,9	91,7	95,2	

Muži										
v tom ve věku:	0 – 14	3877	3935	4000	4032	4104	4286	4346	4432	
	15 - 64	1478 9	1490 3	1503 3	1513 4	1516 6	1507 8	1499 0	1507 1	
	65 +	2708	2769	2877	2983	3107	3185	3371	3569	
Průměrný věk		38,2	38,4	38,4	38,5	38,6	38,6	39,0	39,2	
Index stáří (65+ / 0 - 14 v %)		69,84 8	70,368	71,925	73,983	75,707	74,31 2	77,56 6	80,52 798	
Ženy										
v tom ve věku:	0 – 14	3758	3732	3812	3895	3954	4133	4187	4240	
	15 – 64	1725 6	1755 5	1786 2	1812 7	1828 8	1836 9	1829 0	1828 9	
	65 +	3917	3968	4048	4105	4197	4297	4453	4690	
Průměrný věk		40,4	40,5	40,5	40,5	40,6	40,6	40,9	41,1	
Index stáří (65+ / 0 - 14 v %)		104,2 31	106,3 2368 7	106,1 9097 59	105,3 915	106,1 457	103, 9681	106,3 53	110, 6132	
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)										
Celková		12,4	15,2	20,5	15,5	12,3	13,4	11,7	10,9	
Přirozená		-0,3	0,2	3,4	2	0,7	3,7	1,1	1	
Stěhováním (mechanická)		12,7	15	17,2	13,4	11,5	9,8	10,6	9,9	

Zdroj: ČSU

Graf 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: ČSU

K 31. 12. 2012 žilo na území SO ORP Nýřany 56 949 obyvatel, tj. 9,4 % z celkového počtu obyvatel Plzeňského kraje. Na zvýšeném meziročním počtu obyvatel se podílel nejen kladný přirozený přírůstek, ale i kladné migrační saldo. Narodilo se zde 552 dětí a 501 obyvatel zemřelo. Do SO ORP Nýřany se přistěhovalo 1 386 osob a vystěhovalo 853 osob. Populace správního obvodu postupně stárne, ale proces stárnutí je pomalejší než v ostatních správních obvodech kraje. Index stáří sice za posledních 10 let vzrostl o 14,2 procentních bodů na 95,2, ale počet lidí starších 65 let nepřevyšuje počet dětí do 14 let věku. Průměrný věk se zvýšil u žen z 39,9 let na 41,1 let a u mužů z 37,7 na 39,2 let.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 6: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	26	48%	Mateřské školky jsou v obcích Město Touškov, Česká Bříza, Druztová, Hromnice, Chotíkov, Vejprnice, Kozolupy, Ledce, Horní Bříza, Heřmanova Huť, Třemošná, Pernarec, Pňovany, Rochlov, Líně, Zruč-Seneč, Tlučná, Nýřany, Trnová, Horní Bříza, Zbůch, Úněšov, Úterý, Vochov, Všeruby, Žilov
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	7	13%	Malotřídky jsou v obcích Ledce, Líšťany, Pňovany, Trnová, Úterý a Hromnice – Žichlice. ZŠ Kozolupy má 5 samostatných ročníků 1. stupně.
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	14	26%	Úplné základní školy jsou v obcích Blatnice, Heřmanovy Huť, Horní Bříza, Chotíkov, Líně, Město Touškov, Nýřany, Pernarec, Tlučná, Třemošná, Vejprnice, Všeruby, Zbůch a Zruč-Senec.
Počet středních škol:	1	2%	Horní Bříza,
-obory gymnázií	0	0%	-
-obory středních odborných škol a praktických škol	3	6%	Čtyřleté maturitní obory 2 / Maturitní nastavba 1 obor
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	6	11%	Tříleté učební obory
Počet základních uměleckých škol	2	4%	Nýřany, Třemošná
Počet konzervatoří	0	0%	-
Počet jazykových škol	0	0%	-
Počet vyšších odborných škol	0	0%	-
Počet vysokých škol	0	0%	-

Zdroj: Vlastní šetření

SO ORP Nýřany má v porovnání s jinými ORP relativně dobře rozloženou síť mateřských škol (cca 46% obcí).

Ve více jak třetině obcí (38%) je funkční škola, ať úplná či neúplná (7 škol s pouze 1. stupněm). Základní umělecké školy jsou situovány v největších sídlech – Nýřany (ORP) a Třemošná (POV). Středoškolské vzdělávání je nabízeno v obci Horní Bříza.

Tab. 7: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	44	81%	
Stálá kina	3	6%	Nýřany, Město Touškov, Horní Bříza
Divadlo	0	0%	
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	0	0%	
Galerie (vč. poboček a výstavních síní)	1	2%	Třemošná
Kulturní zařízení ostatní	40	74%	
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	3	6%	Nýřany, Horní Bříza, Třemošná
-	8	15%	
-z toho kryté	0	0%	
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	40	74%	
Tělocvičny (vč.školních)	26	48%	
Stadiony otevřené	17	31%	
Stadiony kryté	0	0%	
Zimní stadiony kryté i otevřené	1	2%	Zastřešený stadion - Třemošná - veřejné bruslení, hokejové týmy.
Ostatní zařízení pro tělo-výchovu (s provozovatelem nebo správcem)	11	20%	

Zdroj: Vlastní šetření

Občanská vybavenost v oblasti kultury a sportu je opět do značné míry určena dobrou dostupností krajského města, které část těchto služeb může poskytnout, zároveň se jedná o služby náročně financovatelné.

Většina obcí (81%) je vybavena obecními knihovnami. Tyto knihovny často slouží nejen k půjčování knih, ale poskytují své prostory pro zájmovou a spolkovou činnost. Více jak dvě třetiny obcí má vlastní zázemí pro konání kulturních akcí, 3 větší obce nabízejí provoz stálého kina a v Třemošné je k dispozici galerie.

2/3 obcí provozují venkovní hřiště, polovina obcí tělocvičnu, třetina obcí stadion a zimní krytý stadion je v Třemošné. Bazén a další typy sportovišť jsou k dispozici v městě Plzeň. Řada zmíněných prvků občanské vybavenosti vyžaduje rekonstrukci, modernizaci či opravy.

Tab. 8: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	0	0%	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	3	6%	
Ambulantní zařízení	2	4%	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	2	4%	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	18	33%	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	15	28%	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře – stomatologa	17	31%	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	7	13%	
Zařízení lékárenské péče	10	19%	
Nemocnice	0	0%	
Odborné léčebné ústavy	0	0%	
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0%	
Ostatní lůžková zařízení	4	7%	

Zdroj: Vlastní šetření

Území SO ORP Nýřany je z hlediska občanské vybavenosti rozděleno na dvě části (toto rozdělení je patrné i u dalších oblastí, např. sociálních služeb). Obce v blízkosti Plzně (Nýřansko, částečně Touškovsko a Třemošensko) disponují kvalitní občanskou vybaveností, která je ještě podpořena blízkostí kraj-

ského města, kde občané mohou najít vybavenost, kterou ve své obci postrádají. Z hlediska občanské vybavenosti jsou na tom hůře obce v západní části ORP (menší sídla Touškovska a Třemošenska, Všerubsko). V této části území SO ORP se nacházejí spíše malé obce a území je tedy sídelně velmi roztržité. Nicméně lze říci, že ve většině z těchto obcí se nachází nějaké kulturní a sportovní zázemí. Problém je ale v jeho technickém stavu. Zejména naddimenzované kulturní domy mohou jen s obtížemi plnit roli kulturního centra obce a to jak s ohledem na technický stav, tak i na nákladný provoz. Obce proto využívají možnosti evropských i národních zdrojů na revitalizaci kulturních a sportovních zařízení a je možné říci, že je pro obce zásadní tyto zdroje udržet i v příštím programovacím období.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. 9: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	Ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		26 778	14 705	12 073	
v tom:	Zaměstnaní	24 758	13 679	11 079	
	z toho podle postavení v zaměstnání	Zaměstnanci	19 626	10 319	9 307
		Zaměstnavatelé	800	599	201
		pracující na vlastní účet	2 953	2 113	840
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	1 021	539	482
		ženy na mateřské dovolené	592		592
Nezaměstnaní		2 020	1 026	994	
Ekonomicky neaktivní celkem		24 119	10 322	13 979	
z toho	nepracující důchodci	10 999	4 345	6 645	
	žáci, studenti, učni	7 466	3 674	3 792	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		2 132	1 237	895	

Zdroj: ČSU

Celorepublikový průměr nezaměstnanosti činí cca 8%, přičemž sledované území vykazuje mírně podprůměrný stav – 7,5 %. Zaměstnanost je bezpochyby ovlivněna blízkostí krajského města, které nabízí nadprůměrné pracovní příležitosti v celé škále ekonomických činností (pro zaměstnance i podnikatele)..

Tab. 10: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol		Celkem	
Vyjíždějící celkem		16 221	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání	12 097	
	v tom	v rámci obce	1 533
		do jiné obce okresu	1 877
		do jiného okresu kraje	8 117
		do jiného kraje	395
		do zahraničí	175
	vyjíždějící do škol	4 124	
v tom	v rámci obce	811	
	mimo obec	3 313	

Zdroj: ČSU

Více než 30% obyvatelstva v území ORP Nýřany vyjíždí do zaměstnání (75% z celkového počtu vyjíždějících) nebo do škol (kolem 25% vyjíždějících). Více jak polovina dojíždí do krajského města, týká se to jak ekonomicky aktivních obyvatel, tak školou povinných (především žáků středních škol).

Tab. 11: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			21 072	
v tom:	tvořené 1 rodinou		14 180	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	6 704
			se závislými dětmi	5 116
	neúplné	bez závislých dětí	1 154	
		se závislými dětmi	1 206	
	tvořené 2 a více rodinami		407	
	domácnosti jednotlivců		5 740	
vícečlenné nerodinné domácnosti		745		

Zdroj: ČSU

Tab. 12: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	1 468	1 461	1 470	1 287	1 053	1 327	2 232	2 148	1 798
z toho (%):									
občané se zdravotním postižením	7,2	10,2	10,6	13,7	17,4	14,5	8,9	8,4	9,0
z toho (%):									
absolventi	7,3	8,4	7,0	6,0	7,7	6,4	5,4	5,8	7,6
z toho (%):									
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	25,3	25,3	26,6	27,2	27,8	17,2	11,8	20,8	23,1
Volná pracovní místa	222	186	274	560	874	658	95	196	156
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	6,6	7,9	5,4	2,3	1,2	2,0	23,5	11,0	11,5
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	5,99	5,96	5,51	4,78	3,95	5,16	8,97	8,61	7,21

Zdroj: ČSU

V řešeném území působí relativně velké množství velkých zaměstnavatelů, kteří jsou soustředěni zejména do okolí Nýřan, kde je průmyslová zóna. I přes to je v SO ORP Nýřany vyšší nezaměstnanost než v Plzeňském kraji, i ve srovnání s SO ORP Stod. Naopak ve srovnání s SO ORP Kralovice je na Nýřansku nezaměstnanost nižší. Vzhledem k tomu, že část území SO ORP Nýřany patří k suburbánní zóně

města Plzně (Touškovsko, Nýřansko, Třemošensko), dojíždí podstatná část obyvatel za prací právě do krajského města. Ekonomickým centrem území jsou také Nýřany, Město Touškov a Třemošná. V severozápadní části území SO ORP Nýřany přirozené ekonomické centrum chybí, stejně tak jako nabídka lokálních pracovních příležitostí, proto i zde je přirozeným ekonomickým i správním centrem (většina odborů úřadu SO ORP Nýřany sídlí v Plzni) právě Plzeň. Za zaměstnáním obyvatelé dojíždějí také do okolních regionů (Stříbro, Planá, Tachov). Úřady práce evidovaly k 31. 12. 2011 1 798 uchazečů o práci, z těchto uchazečů tvořili uchazeči se zdravotním postižením 9,0 % a absolventi škol 7,6 %. Počet volných pracovních míst se meziročně snížil o 40 na 156 volných pracovních míst. Na 1 volné pracovní místo připadalo 12 uchazečů o zaměstnání.

Tab. 13: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	9103	9266	9593	9896	10164	10519	10886	11402	11802	12005
fyzické osoby celkem	7 853	7 923	8 168	8 392	8 584	8 870	9 060	9 453	9 805	9 991
z toho zemědělské podnikatelé	316	320	335	334	343	344	158	167	172	177
vyjádření v %	4%	4%	4%	4%	4%	4%	2%	2%	2%	2%
Právnícké osoby celkem	1 250	1 343	1 425	1 504	1 580	1 649	1 826	1 949	1 997	2 014
z toho obchodní společnosti	474	529	568	611	642	670	714	777	810	816
vyjádření v %	38%	39%	40%	41%	41%	41%	39%	40%	41%	41%
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
Zemědělství, lesnictví a rybnářství	6,6	6,4	6,7	6,5	6,6	6,4	5,1	5,3	5,2	5,1
průmysl celkem	17,1	16,7	16,0	15,7	15,6	15,6	15,8	15,9	15,6	15,5
Stavebnictví	14,3	14,5	14,5	14,7	14,7	15,1	15,4	15,2	14,9	14,9
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	33,5	32,7	32,8	32,8	32,8	32,0	30,7	30,3	29,8	29,0

Zdroj: ČSU

Na území správního obvodu působilo k 31. 12. 2012 celkem 12 005 ekonomických subjektů, z nichž 83,2 % tvořily fyzické osoby. V odvětví zemědělství, lesnictví a rybnářství podnikalo 5,1 %, v průmyslu 15,5 %, ve stavebnictví 14,9 % a v obchodě, ubytování, stravování a pohostinství 29,0 % subjektů. K významným podnikům, které na tomto území zaměstnávají nad 500 zaměstnanců, patří Novem Car Interior Design k.s. zabývající se výrobou dřevěných dekorativních prvků do luxusních osobních automobilů, strojírenská firma DIOSS Nýřany, a.s. a LB MINERALS, s.r.o. orientující se na těžbu, úpravu a zpracování kaolínů, jílu, živců, kameniva a písku.

D. Doprava

Území SO ORP Nýřany má dobré dopravní propojení s Plzní i okolními regiony. Spojení na Prahu a Spolkovou republiku Německo zajišťuje mezinárodní dálnice E50. Řešeným územím procházejí tři silnice I. třídy (I/26 z Plzně přes Líně a Zbůch dále do Chotěšova, Stodu a České Kubice, I/20 z Karlových Varů do Plzně, I/27 z Plzně přes Třemošnou do Žatce). Zatímco kvalita silnic I. i II. třídy se postupně zlepšuje, kvalita silnic III. třídy a místních komunikací není dobrá. Obce z řešeného území využívají evropské i národní dotační zdroje na postupnou rekonstrukci místních komunikací, ale situace se zlepšuje jen velmi pomalu. V území je i relativně hustá železniční síť. Nejvýznamnější železniční spojení je trať č. 170 Praha - Cheb. Dalším železničním spojením je trať č. 160 z Plzně do Žatce a trať č. 180 Plzeň - Domažlice. Regionální železniční spojení v regionu zastupuje trať č. 181 Nýřany - Heřmanova Huť.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Na jižní části území SO ORP Nýřany probíhala ještě v nedávné době intenzivní těžba uhlí (Zbůch, Líně), která dodnes ovlivňuje charakter území regionu. Vedle uhlí jsou v regionu naleziště kaolinu (Horní Bříza). Průmyslová výroba je, jak již bylo výše uvedeno, soustředěna spíše do oblastí v blízkosti Plzně. Centrem průmyslu v regionu jsou určitě Nýřany, kde se nachází průmyslová zóna, která má 156 ha. Druhým průmyslovým centrem regionu by se v blízké budoucnosti mělo stát letiště Líně, které je v současné době v majetku Plzeňského kraje, který zde chce vybudovat další průmyslovou zónu v souvislosti se zaplněním kapacity průmyslové zóny Borská pole v Plzni. Mělo by tedy jít o unikátní projekt, který zásadním způsobem posílí ekonomickou činnost regionu. Stejně jako v případě průmyslu, tak i v případě dalších podnikatelských aktivit jsou na tom lépe regiony v okolí Plzně (Nýřansko, Touškovsko, Třemošensko). Západní od Plzně vzdálenější část regionu (Všerubsko) tvoří spíše malé obce, kde se podnikatelské aktivity soustředí hlavně na autoopravu, truhlářství, zednické práce, pohostinství, ubytování, apod.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Výměra správního obvodu představuje 62 752 ha, což činí 8,3 % z území celého kraje. Z celkové výměry tvoří zemědělská půda 54,3 %. Největší podíl zemědělské půdy je na Nýřansku a Touškovsku. Lesní pozemky tvoří 35,4 % z celkové rozlohy území. Je zde i vyšší podíl lesů ochranných a lesů zvláštního určení, než v dalších regionech Plzeňského kraje. Současnou podobu krajiny severní části území výrazným způsobem ovlivnila těžba uhlí, což znamená, že jedním z negativních atributů území je jeho poddolovanost. Životní prostředí SO ORP Nýřany také ovlivňuje již dříve zmíněná těžba kaolinu (Horní Bříza). I přes průmyslová centra (Nýřansko) je v rámci území zachovalé životní prostředí a lze říci, že nejvýraznějším znečišťovatelem ovzduší je doprava (zejména v obcích podél silnic I. třídy). Mezi nejvýraznější přírodní atraktivity území patří přírodní park Horní Berounka (Třemošensko) a přírodní park Maňtínská (Všerubsko).

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

I v oblasti technické infrastruktury lze rozdělit území SO ORP na několik částí, které mají podobný vývoj. Většina sídel Nýřanska a Třemošenska má kvalitní technickou infrastrukturu (vyjma malých sídel) a je i plynofikována. Špatný stav technické infrastruktury má většina obcí Všerubsko, což je oblast, kde je většina obcí velmi malých a investice do technické infrastruktury jsou nad možnosti obce. Malé pokrytí plynofikací má i území Touškovska. Problematické je území Všerubsko i z hlediska pokrytí telefonním

signálem. V odlehlých částech tohoto regionu je pokrytí telefonním signálem všech operátorů nekvalitní. Z hlediska vodního režimu je výhodou území SO ORP Nýřany existence přehrady Hracholusky (Touškovsko) a také množství a kvalita spodních vod. Rizikem jsou nebezpečí povodní po přívalových deštích (zejména pod přehradou Hracholusky), znečištění vodních toků (především intenzivním zemědělským hospodařením) a rizika znečištění spodních vod v poddolovaných oblastech. V příštím období by se měly obce zaměřit na zkvalitnění protipovodňových opatření a retenční schopnosti krajiny. Obce (zejména Všerubsko) by také měly vyhledávat vhodné zdroje pro zkvalitnění technické infrastruktury.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Mezi nejvýraznější atraktivitu z hlediska cestovního ruchu území SO ORP Nýřany patří přehrada Hracholusky, nacházející se v regionu Touškovska. Tato přehrada je oblíbenou destinací pro návštěvníky, jejichž cílem jsou vodní sporty (plavání, veslování, plachetnice, windsurfing, vodní lyžování, apod.) Podél přehrady jsou kempy, které jsou cílem návštěvníků během letních dovolených. Podél přehrady se také soustředí největší chatařská oblast v regionu. Převážnou většinu chatařů tvoří Plzeňané, nicméně dojíždějí sem i lidé z okolních krajů. Druhou atraktivitou území SO ORP Nýřany je zachovalé a atraktivní přírodní prostředí (Třemošensko, Všerubsko a částečně Touškovsko), které je využíváno (zejména návštěvníky z Plzně) k provozování aktivních forem trávení volného času (pěší a cyklo turistika). Potenciál má území i z hlediska agroturistiky (zejména hippoturistika). Vzhledem k tomu, že území nedisponuje kvalitní infrastrukturou pro cestovní ruch (chybí zejména kvalitní zázemí podél turistických tras, restaurace, ubytování), není potenciál v oblasti cestovního ruchu v současné době efektivně využit. Potenciálem pro aktivní formy cestovního ruchu je i množství regionálně významných kulturních památek. Pozitivem je, že tyto památky jsou součástí sítě turistických i cykloturistických cest. Je nutné pouze zkvalitnit doprovodnou infrastrukturu a zlepšit propagaci území.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 14: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	46	85%	
Počet obcí s plánem v přípravě	1	2%	
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	7	13%	Líně, Líštany, Horní Bříza, Nevřeň, Úněšov, Vejprnice, Všeruby

Zdroj: Geoportál Plzeňského kraje

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 15: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Města - Nýřany, Město Touškov, Třemošná, Všeruby	4	Přirozená administrativní i ekonomická centra regionu
Ostatní obce SO	50	Pečují o rozvoj svého území
Kraj - Plzeňský kraj	1	Správa silnic, zřizovatel středních škol, nemocnic, zařízení sociálních služeb
Stát – ČR	1	Je odpovědný za politiku regionálního rozvoje ČR. Na obce přenáší část svých funkcí, které ovšem nedostatečně financuje
Státní instituce MMR, Státní pozemkový fond, Státní památkový úřad	3	ovlivňují každodenní práci místních samospráv
Mikroregion Touškovsko, Mikroregion Hracholusky, Zájmové sdružení právnických osob Severní Plzeňsko, Mikroregion Plzeňské západní rozvojové zóny, Svazek obcí Slavkovský les pro obnovu venkova, Dobrovolný svazek obcí Bělská skupina, Mikroregion sdružení venkovských obcí Dolní Střela, Svazek obcí Skašov, Mikroregion Radbuza	9	Prostřednictvím těchto regionů část obcí z řešeného území spolupracuje na rozvoji svého regionu
MAS Radbuza, Český Západ - Místní partnerství, Náš Region, Světovina	4	Jako realizátor projektů typu LEADER může být dotačním zdrojem pro aktéry řešeného území
malý, drobní a střední podnikatelé z území SO ORP		Jsou hlavním pilířem ekonomického rozvoje území
Školy a vzdělávací zařízení	37	Jsou odpovědní za vzdělávání mladých lidí regionu i kulturním centrem obcí a tudíž jsou základním pilířem udržitelného rozvoje území
NNO		Jsou základem občanského, kulturního, společenského a sportovního života v území

Zdroj: Vlastní šetření

Výše uvedená tabulka ukazuje základní aktéry, kteří jsou nositeli dalšího rozvoje regionu. Základním pilířem demokratického státu je obec, která zajišťuje pro své občany podmínky pro kvalitní život. Důležitými aktéry ekonomického resp. kulturního života jsou místní podnikatelské subjekty a NNO. Z hle-

diska zvýšení možností realizace nadobecních projektů je důležitá spolupráce v rámci mikroregionů a MAS. Plzeňský kraj a orgány státní správy zajišťují podmínky pro udržitelný rozvoj Kraje resp. ČR.

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na zkoumaném území.

Tab. 16: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Kvalitní životní prostředí	1. SO ORP Nýřany je strukturálně velmi odlišné (špatně se hledají náměty na spolupráci)
2. Přehrada Hracholusky	2. Převážná část agendy Úřadu ORP Nýřany je situována do Plzně
3. Kvalitní dopravní dostupnost	3. Velká dopravní zátěž obcí podél silnic I. třídy
4. Existence mateřských a základních škol v regionu	4. Stav silnic II. a III. třídy
5. Velcí zaměstnavatelé na Nýřansku	5. Nevyužívané budovy a zemědělské areály
	6. Stav technické infrastruktury
	7. Špatný stav učňovského školství
Příležitosti:	Ohrožení:
1. Činnost místních akčních skupin	1. Snižující se retenční schopnost krajiny
2. Evropské strukturální fondy	2. Slučování malých obcí a rušení venkovských škol
3. Průmyslová zóna Letiště Líně	3. Stárnutí populace
4. Potenciál v oblasti cestovního ruchu	4. Zvyšující se administrativní zátěž na obce i podnikatele
5. Dopravní propojení s Plzní	5. Systém čerpání podpor z SF prostřednictvím ORP

Zdroj: Vlastní šetření

Výroky uvedené ve SWOT analýze byly určeny na základě strukturovaných rozhovorů se zástupci obcí a také zjištění z analytické části viz výše. Argumentem, který v rozhovorech zazníval nejčastěji, je příliš velká rozloha území SO ORP Nýřany, jeho geografická i sociokulturní roztržitost. Tato skutečnost prakticky znemožňuje jakýkoliv společný jednotný postup obcí pro území SO ORP Nýřany jako jeden celek. Obce ale spolupracují v rámci menších územních celků i s přesahem do dalších SO ORP. Seznam mikroregionů a místních akčních skupin, které v regionu působí je uveden v předchozích kapitolách obecné charakteristiky. Tato SWOT analýza nezahrnuje všechny výroky. Další jsou uvedeny ve SWOT analýzách týkajících se oblastí sociálních služeb, předškolního vzdělávání a základního školství, odpadů.

Výroky SWOT analýzy se dají ve všech čtyřech částech sloučit do dvou oblastí:

- Životní prostředí a s ním související potenciál cestovního ruchu. Území SO ORP Nýřany je situováno v blízkosti hustě obydleného krajského města. Jeho silnou stránkou je životní prostředí nezatížené znečišťující průmyslovou výrobou. Na jeho území se nachází přehradní nádrž Hracholusky. Tyto faktory sice nedělají z regionu atraktivní turistickou destinaci pro návštěvníky ze zahraničí nebo z jiných krajů České republiky, činí z něj však zajímavou rekreační oblast právě pro obyvatele Plzně. Ohrožením v oblasti životního prostředí, které zástupci obcí vidí jako velmi reálné je vlivem lidské činnosti se snižující retenční schopnost krajiny, s ní spojené riziko po-

vodní a v dlouhodobém horizontu stále nižší kvalita zemědělské půdy (půdní eroze). Slabou stránkou regionu s negativním vlivem na životní prostředí je vysoká dopravní zátěž obcí podél silnic I. třídy. Tento problém je spojen opět s polohou území SO ORP Nýřany v blízkosti krajského města.

- Rozvoj sídel. Tato oblast řeší jak problematiku technické infrastruktury (špatný stav místních komunikací, nedostatečná kanalizační a vodovodní infrastruktura, zařízení pro nakládání s odpadními vodami), problematiku vzdělávacího systému (existence mateřských škol a základních škol, nízká kapacita mateřských škol, špatný stav učňovského školství, rušení venkovských škol) a s nimi spojené téma využívání dotačních prostředků. Další podoblastí související s rozvojem sídel je problematika správních. Obecně se zvyšuje administrativní zátěž, což je do značné míry překážkou rozvoje jednak z důvodu vyšší časové náročnosti agend a zadruhé proto, že složitější administrace (např. výběrových řízení v rámci operačních programů nebo obecně dle zákona o veřejných zakázkách či stále se rozšiřující agendy obcí) znamená riziko vyšší chybovosti. Příležitostí v oblasti rozvoje je nové využití nevyužívaných areálů (např. Letiště Líně). Rozvojovou příležitostí je také spolupráce samospráv, podnikatelů a neziskových organizací v rámci místních akčních skupin a spolupráce samospráv v rámci mikroregionů. Problémem celoevropského charakteru je stárnutí populace a s ním související potřeba zajištění zdravotní a sociální péče o seniory.

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítnou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi, o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích

záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- a) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- b) Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- c) Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- d) Vyhlášky ke školskému zákonu
- e) Ostatní vyhlášky
- f) Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- g) Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- h) Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- i) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- j) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- k) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- l) Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- m) Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Definice správního obvodu ORP Nýřany z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Tab. 17: Počet škol a školských zařízení v kategoriích obcí dle počtu obyvatel

2013/2012							
Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Nýřany	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	celkem
Počet obcí	12	18	10	5	8	1	54
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	0	5	1	7
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	2	0	0	0	2
Počet MŠ	0		2	5	0	5	12
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	2	5	4	1	14
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	3	2	5

Předškolní a základní vzdělávání na území správního obvodu je takřka cele zřizováno obcemi. Pouze u jednoho zařízení (Odborná škola, MŠ a ZŠ Zbůch) je zřizovatelem odlišný subjekt - Plzeňský kraj (v tabulce je uveden jako ZŠ 1. a 2. ročník, ačkoliv jde o sloučenou školu - MŠ leží mimo ORP).

Obecně platí, že samostatné mateřské školy a malotřídní školy jsou v menších obcích s počtem obyvatel do tisíce. Větší sídla regionu pak nabízejí dvoustupňové základní vzdělání. V roce 2012/2013 došlo ke zřízení mateřské školy v obci Česká Bříza. V roce 2013/2014 došlo ke sloučení školy ZŠ v Kamenném újezdu - Nýřany (praktická škola) se školou Odborná škola, Základní škola a Mateřská škola se sídlem ve Zbůch.

2011/2012							
Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Nýřany	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	celkem
Počet obcí	12	18	11	4	8	1	54
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	0	5	1	7
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	2	0	0	0	2
Počet MŠ	0	2	4	0	5	0	11
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	3	4	4	1	14
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	3	2	5

V Horní Bříze se v roce 2012 otevřel provoz Střediska volného času, které je zřízeno pod Masarykovou základní školou Horní Bříza.

2010/2011							
Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Nýřany	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	celkem
Počet obcí	12	17	12	4	8	1	54
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	0	5	1	7
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	2	0	0	0	2
Počet MŠ	0	2	4	0	5	0	11
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	3	4	4	1	14
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	2	2	4

Struktura mateřských škol se v roce 2010 rozšířila o mateřskou školu v Žichlicích, což je místní část obce Hromnice. Zřízením nové MŠ vznikla nová sloučená organizace MŠ a ZŠ Žichlice. Do té doby byla v místní části pouze malotřídní škola.

2008/2009-2009/2010							
Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Nýřany	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	celkem
Počet obcí	13	16	13	3	8	1	54
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	0	5	1	7
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	2	1	0	0	3
Počet MŠ	0	2	4	0	5	0	11
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	4	2	4	1	13
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	2	2	4

2007/2008							
Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Nýřany	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	celkem
Počet obcí	13	17	12	4	7	1	54
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	0	5	1	7
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	2	1	0	0	3
Počet MŠ	0	2	4	0	5	0	11
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	4	3	3	1	13
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	2	2	4

Tabulka zohledňuje změnu v počtu obyvatel obcí Město Touškov resp. Zbůch a jejich přeřazení do skupiny obcí s vyšším počtem obyvatel. Absolutní počty organizací zůstávají stejné.

2005/2006 - 2006/2007							
Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Nýřany	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	celkem
Počet obcí	13	17	12	5	6	1	54
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	1	2	3	1	7
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	2	1	0	0	3
Počet MŠ	0	2	4	1	4	0	11
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	2	4	3	3	1	13
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	2	2	4

Zdroj: ČSÚ, Výkazy MŠMT

Tab. 18: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích SO ORP Nýřany

ORP Nýřany	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciální- mi třídami	MŠ speciální / se speciál- ními třídami	gymnázia
celkem škol	37	26	22	3	5	4	3	0
Bdeněves	0	0						
Blatnice	1	0	1					
Blažim	0	0						
Bučí	0	0						
Čeminy	0	0						
Čerňovice	0	0						
Česká Bříza	1	1						
Dolany	0	0						
Druztová	1	1						
Heřmanova Huť	1	1	1					
Hněvnice								
Horní Bříza	3	2	1		1	1	1	
Hromnice	1	1	1					
Chotíkov	1	1	1			1		
Kaceřov								
Kbelany								
Kozolupy	1	1	1					
Krašovice								
Krsy								
Křelovice								
Kunějovice								
Ledce	2	1	1		1			
Líně	1	1	1					
Líšťany	1		1					
Lochousice								
Město Touškov	1	1	1			1		
Myslínka								
Nadryby								
Nekmíř								
Nevřeň								
Nýřany	2	1	1	1	1			
Ostrov u Bezdružic								
Pernarec	1	1	1					
Plešnice								
Přhovany	1	1	1					
Přehýšov								

ORP Nýřany	z toho							
Název obce	celkem ředitelství	MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
Příšov								
Rochlov	1	1						
Tatiná								
Tlučná	1	1	1					
Trnová	1	1	1		1		1	
Třemošná	4	1	1	1	1			
Úherce								
Újezd nade Mží								
Úlice								
Úněšov	1	1						
Úterý	1	1	1					
Vejprnice	1	1	1					
Vochov	1	1						
Všeruby	1	1	1					
Zahrádka								
Zbůch	3	1	2			1	1	
Zruč-Senec	2	1	1	1				
Žilov	1	1						

Zdroj: Výkazy MŠMT

Lze říci, že síť školských zařízení v SO ORP Nýřany je celkem rozsáhlá. Počet škol a školských zařízení čítá k roku 2012/2013 37 ředitelství. Tuto síť zařízení tvoří: 26 mateřských škol, 21 základních škol zřizovaných obcí (12 úplných a 9 neúplných ZŠ, z toho 6 malotřídních) a 1 úplná základní škola speciální zřizovanou Plzeňským krajem. Tři střediska volného času provozují města Horní Bříza (od roku 2012), Nýřany a Třemošná. Nabídky vzdělávání v ZUŠ mohou využít děti z okolí Nýřan a Třemošné.

Na území SO ORP Nýřany nepůsobí žádná škola či školské zařízení zakládané soukromým subjektem či církevními organizacemi.

Tab. 19: Pracovníci ve školství SO ORP Nýřany – v zařízeních zřizovaných obcemi

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	Nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	179,3	140,6	38,7
základní školy	345,8	270,3	75,5
základní umělecké školy	22,9	22,9	
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	24,3	21,9	2,4
základní školy pro žáky se SVP	22,9	22,9	
školní družiny a kluby	33,2	33,2	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	11,7	7,3	4,5
zařízení školního stravování	96,4	0	96,4
celkem rok 2012/2013	736,5	519,1	217,4

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	Nepedagogů
2011/2012			
mateřské školy	168,2	130,5	37,6
základní školy	344,0	266,2	77,8
základní umělecké školy	23,2	21,1	2,1
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	22,21	22,20	0,01
školní družiny a kluby	32,3	32,3	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,9	6,8	4,1
zařízení školního stravování	95,0	0	95,0
celkem rok 2011/2012	673,8	479,2	216,6

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	Nepedagogů
2010/2011			
mateřské školy	158,4	122,5	35,9
základní školy	334,2	256,8	77,5
základní umělecké školy	22,1	20,2	1,9
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	26,2	24,3	1,9
školní družiny a kluby	31,3	31,3	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,9	7,5	3,4
zařízení školního stravování	92,2	0	92,2
celkem rok 2010/2011	675,3	462,5	212,8
2009/2010			
mateřské školy	147,105	113,088	34,017
základní školy	334,534	255,655	78,879
základní umělecké školy	21,216	19,231	1,985
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	28,156	26,281	1,875
školní družiny a kluby	30,539	30,539	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,582	7,056	3,526
zařízení školního stravování	90,123	0	90,123
celkem rok 2009/2010	662,255	451,85	210,405
2008/2009			
mateřské školy	141,889	108,864	33,025
základní školy	340,863	260,843	80,02
základní umělecké školy	19,605	17,678	1,927
Gymnázia	7,949	6,074	1,875
mateřské školy pro děti se SVP	30,075	30,075	0
základní školy pro žáky se SVP	26,949	25,074	1,875
školní družiny a kluby	30,075	30,075	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	11,52	7,105	4,415
zařízení školního stravování	91,553	0	91,553
celkem rok 2008/2009	700,478	485,788	214,69

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogů	Nepedagogů
2007/2008			
mateřské školy	139,783	106,714	33,069
základní školy	342,756	261,402	81,354
základní umělecké školy	19,085	16,915	2,17
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	27,499	25,624	1,875
školní družiny a kluby	29,302	29,302	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	11,108	7,813	3,295
zařízení školního stravování	91,796	0	91,796
celkem rok 2007/2008	661,329	447,77	213,559

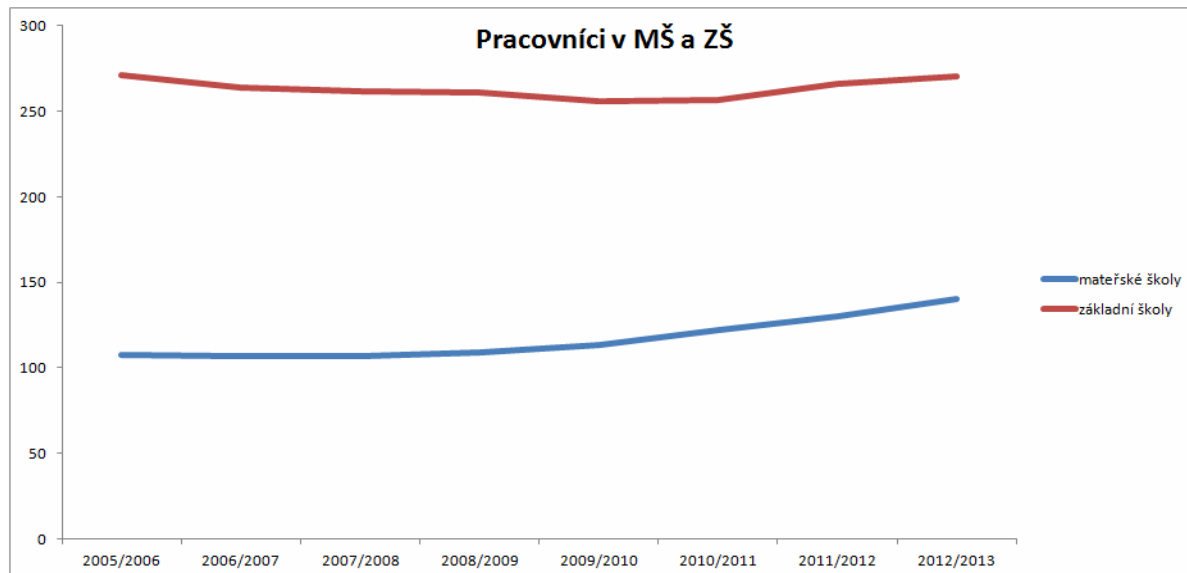
2006/2007			
mateřské školy	139,67	106,813	32,857
základní školy	343,918	263,879	80,039
základní umělecké školy	18,939	16,782	2,157
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	28,796	26,921	1,875
školní družiny a kluby	29,311	29,311	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,029	7,196	2,833
zařízení školního stravování	92,992	0	92,992
celkem rok 2006/2007	663,665	450,902	212,753
2005/2006			
mateřské školy	141,412	107,933	33,479
základní školy	352,152	271,01	81,142
základní umělecké školy	18,986	16,869	2,117
Gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	26,813	25	1,813
školní družiny a kluby	28,446	28,446	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	9,559	6,606	2,953
zařízení školního stravování	91,117	0	91,117
celkem rok 2005/2006	668,485	445,864	212,621

Zdroj: Výkazy MŠMT

Počty pracovníků ve školství v rámci SO ORP Nýřany nabízejí relativně stabilní hodnoty, což platí pro skupinu pedagogických i nepedagogických pracovníků. Lze předpokládat, že v horizontu do roku 2023

bude počet dětí a žáků navštěvujících školy a vzdělávací zařízení stabilní (nárůst o cca 1% proti současnému stavu) a hodnoty počtu pracovníků budou podobně kolísat. Toto je dokladováno uvedenými údaji v tabulkách a grafickým vyjádřením trendu - v případě pedagogů základních škol je vidět znázornění propadu v roce 2010/2011 a vystoupení stavu opět k roku 2012/2013 na úroveň let 2006/2007.

Graf 2: Pracovníci v MŠ a ZŠ

Základní vzdělávání

Počet ZŠ za SO ORP Nýřany

Tab. 20: Počet ZŠ za SO ORP Nýřany

Za ORP Nýřany	Počet základních škol		
	Celkem	Úplné	Neúplné
2013/2014			
Obec	21	12	9
Kraj	1	1	
Církev	0		
Soukromá ZŠ	0		
Celkem	22	13	9
2005/2006 - 2012/2013			
obec	21	12	9
kraj	2	2	
církev	0		
Soukromá ZŠ	0		
celkem	23	14	9

Zdroj: Výkazy MŠMT

V rámci SO ORP Nýřany je k datu zpracování poskytováno základní vzdělávání prostřednictvím 22 škol, přičemž 13 z nich nabízí úplné a 9 neúplné vzdělání. Ve sledovaném období 2005/2006 – 2012/2013 byla do sítě škol zapojena ZŠ praktická v Kamenném Újezdu, která se stala součástí další krajské ZŠ se sídlem ve Zbůchu.

Tab. 21: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích SO ORP Nýřany

ORP Nýřany	počet škol celkem	Z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětítřídní	Vícetřídní
celkem škol	6	1	3	2	0	0	0
Hromnice	1			1			
Ledce	1			1			
Líšňany	1	1					
Přovany	1		1				
Trnová	1		1				
Úterý	1		1				

Zdroj: Vlastní šetření

Na řešeném území je provozováno 6 škol s malotřídním režimem. Tyto školy se vyskytují v obcích jejichž obyvatelstvo čítá 500 - 800 osob. Malotřídní systém vzdělávání je využíván v lokalitách kde takto organizované školy historicky fungují. A i přes to, že se počet dětí snižuje, patří nezastupitelně do systému vzdělávání ve venkovském prostoru. Tyto školy nabízejí ve výuce komunitnější přístup než spádové školy ve větších sídlech a prostřednictvím spojených ročníků v jednotlivých třídách i možnost přirozeného předávání zkušeností mezi mladšími a staršími dětmi. Zástupci samosprávy i ředitelé jednotlivých škol se shodují, že žáci, kteří přicházejí do spádových škol na II. stupeň jsou samostatnější, než žáci, kteří absolvují celé základní vzdělávání na „velké“ škole.

Tab. 22: ZŠ zřizované v SO ORP Nýřany obcemi

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	21	7	184	8	3620	291,66	12,41	18,85	172,38
2011/2012	21	7	175	8	3477	286,44	12,14	19,00	165,57
2010/2011	21	7	180	9	3538	274,08	12,91	18,72	168,48
2009/2010	21	7	179	9	3485	274,96	12,67	18,54	165,95
2008/2009	21	7	183	9	3634	279,84	12,99	18,93	173,05
2007/2008	21	7	183	8	3690	281,30	13,11	19,32	175,71
2006/2007	21	7	182	7	3772	285,88	13,19	19,96	179,61
2005/2006	21	7	191	9	4000	290,01	13,79	20,00	190,48

Zdroj: Výkazy MŠMT

I z této tabulky vyplývá, že počet žáků i pedagogů ve školách SO ORP Nýřany je stabilní. Od roku 2005/2006 počet žáků ve školách mírně klesal a od školního roku 2008/2009 má zase stoupající tendenci. Tato stoupající tendence počtu žáků je ve většině regionů Plzeňského kraje a je způsobena početně silnějšími ročníky, které postupně začínají absolvovat základní vzdělání. Zajímavým údajem je průměrný počet žáků přepočtený na jednotlivé školy, který je v SO ORP Nýřany celkem nízký. Důvodem je velké množství malotřídních škol v území.

Tab. 23: ZŠ zřizované v SO ORP Nýřany Plzeňským krajem

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	2	2	12	84	84	26	3,23	7	42
2011/2012	2	2	13	80	80	26	3,08	6,15	40
2010/2011	2	2	13	101	101	24,1	4,19	7,77	50,5
2009/2010	2	2	16	106	106	26,3	4,03	6,63	53
2008/2009	2	2	16	120	120	26	4,61	7,5	60
2007/2008	2	2	16	128	128	27,9	4,59	8	64
2006/2007	2	2	15	129	129	29,4	4,39	8,6	64,5
2005/2006	2	2	16	116	116	26	4,46	7,25	58

Zdroj: Výkazy MŠMT

K datu přípravy analýzy působí ve správním obvodu pouze jedna škola zřizovaná Plzeňským krajem, neboť od roku 2013/2014 došlo ke sloučení Základní školy v Nýřanech, Kamenný Újezd 67 se školou Odborná škola, Základní škola a Mateřská škola Zbůch. Škola v současnosti nabízí možnost navštěvovat ZŠ praktickou a ZŠ speciální. Základní škola praktická vzdělává žáky s lehkým mentálním postižením nebo kombinací mentálního a tělesného postižení. Základní škola praktická má devět ročníků, je rozdělena na první stupeň - od 1. do 5. ročníku a druhý stupeň od 6. do 9. ročníku. Základní škola speciální vzdělává žáky se středně těžkým mentálním postižením. Základní škola speciální je rozdělena na první

stupeň - od 1. do 6. ročníku a druhý stupeň od 7. do 10. ročníku. Dále je nabízena možnost absolvovat přípravný stupeň ZŠ.

Pracoviště Mateřské školy sídlí v Plzni, mimo zájmové území, a proto je pro analýzu nerelevantní.

Vzhledem ke specifickému zaměření školy lze komentovat údaje v tabulce – počet žáků na třídu, resp. pedagoga jako stabilní a odpovídající stavu a potřebám žáků.

Tab. 24: Součásti základních škol v jednotlivých obcích v SO ORP Nýřany 2013/2014

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
Celkem	22	22	15	21	22	2
Blatnice	1	1		1	1	
Heřmanova Huť	1	1	1	1	1	
Horní Bříza	1	1		1	1	1
Hromnice	1	1	1	1	1	
Chotíkov	1	1	1	1	1	
Kozolupy	1	1	1	1	1	
Ledce	1	1		1	1	
Líně	1	1	1	1	1	
Líšňany	1	1		1	1	
Město Touškov	1	1	1	1	1	
Nýřany	1	1	1	1	1	1
Pernarec	1	1	1	1	1	
Přovany	1	1	1	1	1	
Tlučná	1	1	1	1	1	
Trnová	1	1	1	1	1	
Třemošná	1	1		1	1	
Úterý	1	1	1	1	1	
Vejprnice	1	1	1	1	1	
Vochov						
Všeruby	1	1	1	1	1	
Zbůch	2	2	1	1	2	
Zruč-Senec	1	1		1	1	

Zdroj: Výkazy MŠMT

V území s 54 obcemi je poskytováno základní školství ve 22 školách. Z těchto škol je patnáct sloučeno s mateřskou školou. Ve 21 zařízeních je žákům nabízena možnost navštěvovat školní družiny. Všechny školy mají zázemí vlastních jídelen, resp. výdejen. Základní škola v Horní Bříze a Nýřanech navíc provozuje i středisko volného času. (V Třemošné má Dům dětí a mládeže vlastní právní subjektivitu). Je započítána krajská ZŠ praktická/speciální ve Zbůchu.

Tab. 25: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v SO ORP Nýřany

ORP Nýřany	Počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Název obce					
Celkem	21	192	3620	172,38	18,85
Blatnice	1	6	95	95	15,83
Heřmanova Huť	1	9	160	160	17,78
Horní Bříza	1	17	358	358	21,06
Hromnice	1	3	30	30	10
Chotíkov	1	11	190	190	17,27
Kozolupy	1	5	70	70	14,0
Ledce	1	3	53	53	17,67
Líně	1	9	145	145	16,11
Líšťany	1	1	5	5	5
Město Touškov	1	20	323	323	16,15
Nýřany	1	26	593	593	22,81
Pernarec	1	7	89	89	12,71
Přovany	1	2	30	30	15
Tlučná	1	9	194	194	21,56
Trnová	1	2	41	41	20,5
Třemošná	1	11	227	227	20,64
Úterý	1	2	28	28	14
Vejprnice	1	14	289	289	20,64
Všeruby	1	9	158	158	17,56
Zbůch	1	9	174	174	19,33
Zruč-Senec	1	17	368	368	21,65

Zdroj: Výkazy MŠMT

Z tabulky jsou dobře patrné rozdíly mezi spádovými školami a menšími většinou malotřídními školami ve venkovských obcích. Ve větších školách se průměr žáků na třídu pohybuje v rozmezí od 17 do téměř 22 žáků na třídu. Ve venkovských menších školách je průměr žáků pod 15 na třídu. Nejmenší průměr žáků na třídu má malotřídní škola v Líštanech. Jak již bylo uvedeno dříve, počty žáků na třídu neodrážejí kvalitu vzdělávání, ale naopak lze říci, že přidanou hodnotou malotřídních škol je jejich komunitní charakter.

Tab. 26: Počet úplných a neúplných ZŠ v SO ORP Nýřany 2013/2014

ORP Nýřany	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Název obce			
Celkem	22	13	9
Blatnice	1	1	
Heřmanova Huť	1	1	
Horní Bříza	1	1	
Hromnice	1		1
Chotíkov	1	1	
Kozolupy	1		1
Ledce	1		1
Líně	1	1	
Líšřany	1		1
Město Touškov	1	1	
Nýřany	1	1	
Pernarec	1		1
Pňovany	1		1
Tlučná	1		1
Trnová	1		1
Třemošná	1	1	
Úterý	1		1
Vejprnice	1	1	
Všeruby	1	1	
Zbůch	2	2	
Zruč-Senec	1	1	

Zdroj: Výkazy MŠMT

SO ORP Nýřany jsou územím, kde je velmi roztříštěná sídelní struktura (zejména na Všerubsku) a z toho také vyplývá již dříve zmiňovaný fakt, že toto území disponuje nadprůměrným počtem malotřídních resp. neúplných škol. Velké spádové školy jsou zejména v přirozených spádových obcích regionu či v suburbánních zónách Plzně. Všerubsku přirozené větší spádové centrum chybí a proto zde existuje i větší množství malých škol.

Tab. 27: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v SO ORP Nýřany

ORP Nýřany		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	celkem	z toho ženy
Celkem učitelé		276	262,1	229,3
V tom vyučující	na 1. stupni		129,5	124,9
	na 2. stupni		132,6	104,4

Zdroj: Výkazy MŠMT

Výše uvedená data ukazují genderové rozdělení pedagogického sboru ve školách SO ORP Nýřany, které jsou zřizovány obcemi. Z tabulky je patrné, že naprostou většinu pedagogických sborů jednotlivých škol v řešeném území tvoří ženy, což je stav nejenom na Nýřansku, ale v celém Plzeňském kraji, potažmo v celé České republice.

Tab. 28: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v SO ORP Nýřany

ORP Nýřany		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		Celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	15	15	11,3	11,3
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	3	2	2,1	1,6
Psychologové		1	1	1	1
speciální pedagogové		4	4	3,5	3,5
výchovní poradci		17	16		

Zdroj: Výkazy MŠMT

Většinu ostatních pedagogických zaměstnanců škol tvoří asistenti pedagoga, kteří působí ve spádových úplných školách a ve škole pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve Zbůchu. Asistenta pedagoga pro žáky se speciálním znevýhodněním mají pouze školy v Horní Bříze, Městě Touškově a Chotíkově. Většina ostatních pedagogických pracovníků z území SO ORP Nýřany jsou ženy.

Tab. 29: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v SO ORP Nýřany

školní rok	Počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	Počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	21	3620	288,6	12,54
2011/2012	21	3477	291,3	11,94
2010/2011	21	3538	280,8	12,60
2009/2010	21	3485	285,9	12,19
2008/2009	21	3634	289,1	12,57
2007/2008	21	3690	300,6	12,28
2006/2007	21	3772	297,9	12,66
2005/2006	21	4000	306,8	13,03

Zdroj: Výkazy MŠMT

Pro potřeby této analýzy jsou zde uvedeny pouze počty za školy zřizované obcemi, neboť budoucí meziobecní spolupráce se bude dotýkat hlavně obcí. Z tabulky je patrné, že počty pedagogických úvazků se mění v souladu s počtem žáků a tudíž je počet žáků na jednoho pedagoga stabilní. Lze tedy předpokládat, že počet pedagogických úvazků se v souladu se zvyšujícím se počtem žáků v území bude zvyšovat. Z hlediska delší časové perspektivy tomu bude zřejmě naopak.

Tab. 30: Počet absolventů ZŠ v SO ORP Nýřany

Žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	3	0	2	0	2	0	2	0	0	1	0	1	1	2	0	2
	v 7. ročníku	3	0	8	0	6	0	5	1	5	0	7	2	3	2	4	2
	v 8. ročníku	15	9	20	2	26	9	13	1	16	2	19	4	23	2	8	2
	v 9. ročníku	406	13	476	12	399	20	405	21	433	27	310	25	293	15	329	15
	v 10. ročníku	0	11	0	9	0	4	0	3	0	5	0	10	0	1	0	1
Žáci, kteří přešli do SŠ ^k																	
v tom	v 5. ročníku	22	0	27	0	19	0	22	0	15	0	25	0	7	0	17	0
	v 7. ročníku	0	0	1	0	6	0	4	0	2	0	4	0	5	0	7	0
Žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		8	0	1	0	0	0	3	0	3	0	2	0	0	0	1	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Důležitým indikátorem kvality vzdělávání v jednotlivých školách je počet žáků, kteří jsou ohroženi resp. kteří opustili předčasně základní vzdělávání. Lze říci, že počet žáků, kteří opustili předčasně základní

vzdělávání v území SO ORP Nýřany je relativně nízký. Relativně nízký je také počet žáků, kteří v průběhu základní školní docházky přešli do víceletých gymnázií. Počet těchto dětí ovlivňuje zejména fakt, že v rámci řešeného území není žádné víceleté gymnázium, tudíž většina z těchto dětí musí dojít do Plzně, což pro rodiče často není logisticky i finančně udržitelná záležitost.

Tab. 31: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v SO ORP Nýřany

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	Soukromé
ředitelství celkem	4	1	3	0	0
z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	0				
mateřská škola při zdravotnickém zařízení	0				
základní škola pro žáky se zdravotním postižením	1	1			
základní škola při zdravotnickém zařízení	0				
základní škola praktická	0	1			
základní škola speciální	0	1	3		
přípravný stupeň základní školy speciální	0				

Zdroj: Výkazy MŠMT

Na území SO ORP Nýřany je jedna základní škola pro žáky se speciálními potřebami a to Odborná škola, Základní a Mateřská škola Zbůch. Tato škola nabízí tři stupně vzdělávání pro žáky se speciálními potřebami, vedle předškolního a základního také středoškolské vzdělání. Specifikem této školy je, že mateřská škola tohoto zařízení není ve Zbůchu, ale v Plzni.

Dále nabízí vzdělávání ve speciálních třídách i Základní škola Město Touškov (4 třídy), ZŠ v Horní Bříze (2 třídy), ZŠ Chotíkov (2 třídy), Mateřské školy nabízejí speciální vzdělávání v Integrovaná základní škole a Mateřské škole Trnová a 1. MŠ Horní Bříza (nejsou uvedeny v tabulce výše).

Tab. 32: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ)

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	18,85	97,7	
- jinými subjekty	7	2,3	
Průměrný počet žáků celkem	18,15		
2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,00	97,7	
- jinými subjekty	6,15	2,3	
Průměrný počet žáků celkem	18,14		

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	18,72	97,2	
- jinými subjekty	7,77	2,8	
Průměrný počet žáků celkem	18,01		
2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	18,54	97,0	
- jinými subjekty	6,63	3,0	
Průměrný počet žáků celkem	7,60		
2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	18,93	96,8	
- jinými subjekty	7,50	3,2	
Průměrný počet žáků celkem	18,05		
2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,32	96,6	
- jinými subjekty	8,00	3,4	
Průměrný počet žáků celkem	18,44		
2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	19,96	96,7	
- jinými subjekty	8,6	3,3	
Průměrný počet žáků celkem	19,12		
2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,00	97,2	
- jinými subjekty	7,25	2,8	
Průměrný počet žáků celkem	19,05		

Zdroj: Výkazy MŠMT

Celkový souhrn o počtech žáků v základních školách SO ORP Nýřany ukazuje již dříve zmíněný fakt, že počet žáků v řešeném území je relativně stabilní. Od začátku sledovaného období do školního roku 2010/2011 tento počet klesal a od tohoto roku zase mírným způsobem roste. . Údaje za počty žáků ve školách zřizovaných jinými subjekty jsou za Odbornou školu ZŠ a MŠ ze Zbůchu, (ta jediná je v současnosti zřizována Plzeňským krajem) a za ZŠ v Nýřanech-Kamenném Újezdě (do školního roku 2012/2013).

Tab. 33: Popis ZŠ v SO ORP Nýřany za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		6264	3620	2644	
Základní škola Blatnice	Blatnice	155	95	60	www.zsblatnice.cz
Základní škola a Mateřská škola Heřmanova Huť	Heřmanova Huť	300	160	140	www.zshermanovahut.cz
Masarykova základní škola Horní Bříza	Horní Bříza	680	358	322	www.zshornibriza.cz
Základní škola a Mateřská škola Hromnice-Žichlice	Hromnice	60	30	30	
Základní škola a Mateřská škola Chotíkov	Chotíkov	270	190	80	www.zs-chotikov.cz
Základní škola a Mateřská škola Kozolupy	Kozolupy	150	70	80	www.zskozolupy.cz
Základní škola Ledce	Ledce	120	53	67	www.zsledce.wbs.cz
Základní škola a mateřská škola Líně	Líně	400	145	255	www.skolaline.cz
Základní škola Líšťany	Líšťany	50	5	45	www.zslistany.cz
Základní škola a Mateřská škola Město Touškov	Město Touškov	370	323	47	www.skola.touskov.cz
Základní škola a Mateřská škola Nýřany	Nýřany	950	593	357	www.zsnyrany.cz
Základní škola a Mateřská škola Pernarec	Pernarec	270	89	181	www.zspernarec.namiste.cz
Základní škola a Mateřská škola Pňovany	Pňovany	100	30	70	www.pnovany.ic.cz
Základní škola s mateřskou školou Tlučná	Tlučná	270	194	76	www.mstlucna.unas.cz
Integrovaná základní škola a Mateřská škola Trnová	Trnová	90	41	49	http://www.trnova.cz
Základní škola Třemošná	Třemošná	424	227	197	www.zstremosna.cz
Základní škola a Mateřská škola Úterý	Úterý	80	28	52	www.zsmsutery.ic.cz
Základní škola a mateřská škola Vejprnice	Vejprnice	400	289	111	www.zsvejprnice.cz
Základní škola a Mateřská škola Všeruby	Všeruby	350	158	192	www.zsvseruby.cz

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet	Volná	Popis / komentář
----------	------	----------	-------	-------	------------------

			žáků	místa	
Odborná škola, Základní škola a Mateřská škola, Zbůch, V Sídlišti 349	Zbůch	94	84	10	www.skolyzbuch.cz
Základní škola Zbůch	Zbůch	365	174	191	www.zbuch.cz/zakladni-skola
Masarykova základní škola Zruč - Senec	Zruč-Senec	410	368	42	www.zszruc-senec.cz

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření

U této tabulky je nutné v první řadě uvést, že naprostá většina základních škol SO ORP Nýřany má své vlastní internetové stránky, kde se zájemci dozvědí všechny důležité informace o školách z řešeného území. Dalším důležitým údajem, který znázorňuje tato tabulka, jsou údaje o kapacitě jednotlivých škol a aktuální počet žáků. Z těchto údajů je patrné, že na horní hranici kapacity se pohybují školy, které se nacházejí v suburbánní zóně města Plzně, tedy v obcích, kam se stěhuje řada mladých lidí, kteří nechtějí bydlet přímo ve městě, ale jsou na něm ekonomicky či jinak závislí. Naopak na dolní hranici kapacity se pohybují školy v malých obcích či v obcích dále od města Plzně. Tento fakt dokazuje, že venkovské regiony pomalu stárnou a že počet dětí, který v těchto regionech žije, nemůže kapacity jednotlivých škol naplnit.

Tab. 34: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v SO ORP Nýřany

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30.9. 2013	6284	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	0	----	----
Počet žáků k 30.9. 2013	3793	2491	60,4
Předpoklad k konci roku 2018	3907	2377	62,2
Předpoklad k konci roku 2023	3830	2454	60,9

Zdroj: ČSÚ

Při odhadu vývoje počtu dětí (potenciálních žáků ZŠ) byla využita "Projekce obyvatelstva v Plzeňském kraji do roku 2050", údaje jsou tedy vnímány z celokrajské perspektivy. U výběrové skupiny 0-14 let, při zohlednění časové řady do roku 2050 je zřetelné, že počet dětí bude dlouhodobě klesat.

Pro sledovaný rok 2018 se však stále předpokládá nárůst počtu dětí o cca 3 % a v dalších letech bude počet stále klesat, přičemž v roce 2023 bude počet dětí stále zhruba o 1% vyšší proti současnému stavu. V roce 2030 již pokles dosáhne 12% vůči stavu roku 2014.

Kapacita škol je pro sledované roky dostatečná. Z dlouhodobého hlediska je potřebné plánovat investice do zajištění kapacit škol a školských zařízení tak, aby vytvořené, resp. udržené kapacity našly své další využití (mimoškolní aktivity, využívání spolky apod.).

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Celkové počty MŠ dle zřizovatele v SO ORP Nýřany

Tab. 35: Počet MŠ dle zřizovatele

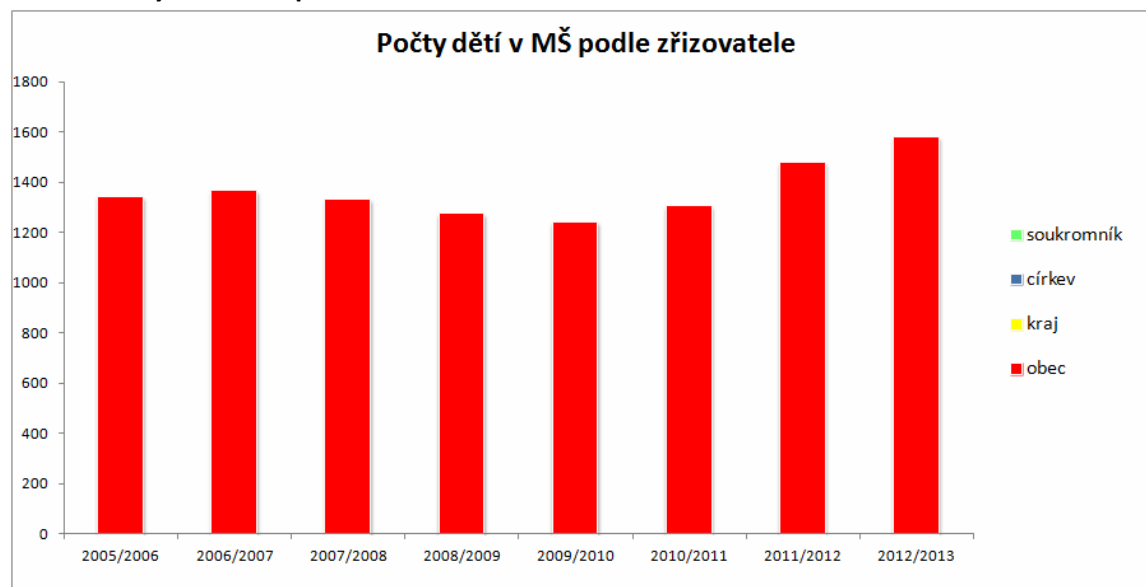
Zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
Obec	26	1904	82	1880	2	24
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník		0				
celkem:	26	1904	82	1880	2	24
2011/2012						
Obec	25	1759	76	1737	2	22
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník		0				
celkem:	25	1759	76	1737	2	22
2010/2011						
Obec	25	1677	74	1655	2	22
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník		0				
celkem:	25	1677	74	1655	2	22
2009/2010						
Obec	24	1526	66	1504	2	22
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník		0				
celkem:	24	1526	66	1504	2	22
2008/2009						
Obec	24	1436	62	1416	2	22
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník		0				
celkem:	24	1436	62	1416	2	22

Zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2007/2008						
Obec	24	1378	57	1345	3	33
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník		0				
celkem:	24	1378	57	1345	3	33
2006/2007						
Obec	24	1393	58	1361	3	32
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník		0				
celkem:	24	1393	58	1361	3	32
2005/2006						
Obec	24	1342	57	1308	3	34
Kraj		0				
Církev		0				
soukromník		0				
celkem:	24	1342	57	1308	3	34

Zdroj: Výkazy MŠMT

I u vývoje počtu dětí v regionu SO ORP Nýřany lze sledovat stejný trend jako u základních škol. Od začátku sledovaného období až do školního roku 2009/2010 se počty dětí spíše snižovaly. Od této doby (s příchodem početně silnějších ročníků) stav dětí v předškolních zařízeních roste, což bylo ještě umocněno založením nových mateřských škol v Žichlicích a v České Bříze. Podle všech předpokladů počet dětí v mateřských školách v řešeném území v blízké budoucnosti poroste, což bude problémem hlavně v obcích v suburbánní zóně města Plzně, kde je kapacita mateřských škol nejvíce naplněna.

Graf 3: Počty dětí v MŠ podle zřizovatele

Tab. 36: MŠ zřizované obcí

Školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedagog.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	26	12	82/2	1904	144	13,22	22,67	73,23
2011/2012	25	11	76/2	1759	133,2	13,21	22,55	70,36
2010/2011	25	11	74/2	1677	126,4	13,26	22,06	67,08
2009/2010	24	10	66/2	1526	114,6	13,32	22,44	63,58
2008/2009	24	10	62/2	1436	111,9	12,83	22,44	59,83
2007/2008	24	10	57/3	1378	105,4	13,07	22,97	55,42
2006/2007	24	10	58/3	1393	105,3	13,23	22,84	58,04
2005/2006	24	10	57/3	1342	106,8	12,57	22,37	55,92

Zdroj: Výkazy MŠMT

Výše uvedená tabulka znázorňuje vývoj počtu dětí v závislosti na úvazcích pedagogického personálu. V závislosti na zvyšující se počet předškolních dětí se zvyšuje i počet pedagogů. Z čísel lze říci, že úvazků pedagogů nepřibývá rychleji, než dětí. Důležitým číslem jsou také počty dětí na jednu třídu, které se v řešeném území stabilně pohybují nad hodnotou 22, což je v rámci Plzeňského kraje nadprůměrný počet.

V území SO ORP Nýřany jsou mateřské školy zřizovány pouze obcemi. Pouze mateřská škola Odborné školy ve Zbůchu je zřizována Plzeňským krajem. Nicméně tato MŠ je v Plzni, tudíž je pro tento dokument nerelevantní. Z tohoto důvodu jsou výše uvedené tabulky prázdné.

V období do roku 2007/2008 byly otevřeny speciální třídy ve třech školách: 1. Mateřská škola Horní Bříza – ves, Integrovaná základní škola a Mateřská škola Trnová okres Plzeň-sever, Základní škola a Mateřská škola Město Touškov, která následně až do současnosti speciální třídu nenabízí.

Na území SO ORP Nýřany nepůsobí žádná MŠ založená soukromým subjektem či církevními organizacemi.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Tab. 37: MŠ zřizované obcí

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	144,0	17,4	12%
2011/2012	133,2	18,2	14%
2010/2011	126,4	14,5	11%
2009/2010	114,6	4,9	4%
2008/2009	111,9	5,5	5%
2007/2008	105,4	2,9	3%
2006/2007	105,3	0,6	1%
2005/2006	106,8	0,6	1%

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tabulka vypovídá o trendu zvyšujícího se počtu pedagogů v zařízení předškolního vzdělávání. Tento vývoj je vyvolán zvyšujícím se počtem dětí, případně zakládáním/rozšiřováním nových zařízení. Skoko-

vě došlo k nárůstům ve dvou ze sledovaných období. V roce 2010/2011 došlo k výraznějšímu nárůstu hodnot především na straně nekvalifikovaných pedagogů. Jedním z důvodů je založení MŠ v Žichlicích. Další skokový nárůst lze pozorovat v roce 2012/2013. Nárůst lze vysvětlit založením MŠ v České Bříze. Pozitivní není nárůst nekvalifikovaného pedagogického personálu. Ve větší části se jedná o pracovní síly, které si své pedagogické vzdělání doplňují při zaměstnání, tak aby mohly splnit zákonnou povinnost, která od roku 2015 požaduje pouze pracovníky s odpovídajícím pedagogickým vzděláním.

Tab. 38: Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		2026	1904	122	
Mateřská škola Druztová	Druztová	40	40	0	
Základní škola a Mateřská škola Heřmanova Huť	Heřmanova Huť	55	55	0	www.zshermanovahut.cz
1. Mateřská škola Horní Bříza-ves	Horní Bříza	120	94	26	www.ms1hornibriza.estranky.cz
2. Mateřská škola Horní Bříza	Horní Bříza	79	77	2	www.2mshornibriza.cz
Základní škola a Mateřská škola Chotíkov	Chotíkov	41	41	0	www.zs-chotikov.cz
Základní škola a Mateřská škola Kozolupy	Kozolupy	59	59	0	www.zskozolupy.cz
Mateřská škola Ledce	Ledce	60	43	17	www.msledce.webnode.cz
Základní škola a mateřská škola Líně	Líně	77	71	6	www.skolaline.cz
Základní škola a Mateřská škola Město Touškov	Město Touškov	114	112	2	http://www.ms.touskov.cz/
Základní škola a Mateřská škola Nýřany	Nýřany	264	262	2	www.zsnyrany.cz
Základní škola a Mateřská škola Pernarec	Pernarec	40	25	15	www.zspernarec.namiste.cz
Základní škola a Mateřská škola Pňovany	Pňovany	40	28	12	www.pnovany.ic.cz
Mateřská škola Rochlov	Rochlov	60	60	0	http://www.ms-rochlov.cz
Základní škola s mateřskou školou Tlučná	Tlučná	98	96	2	www.mstlucna.unas.cz
Integrovaná základní škola a Mateřská škola Trnová	Trnová	60	54	6	www.trnova.cz
Mateřská škola Třemošná	Třemošná	170	170	0	www.mstremosna.cz
Mateřská škola Úněšov	Úněšov	48	44	4	www.msunesov.estranky.cz
Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet	Volná	Popis / komentář

			děti	místa	
Základní škola a Mateřská škola Úterý	Úterý	24	18	6	www.zsmsutery.ic.cz
Základní škola a mateřská škola Vejprnice	Vejprnice	212	202	10	www.zsvejprnice.cz
Základní škola a Mateřská škola Všeruby	Všeruby	67	66	1	www.zsvseruby.aspone.cz
Odborná škola, Základní škola a Mateřská škola, Zbůch, V Sídlišti 349	Zbůch	20			http://www.skolyzbuch.cz/index.php/soucasti/45-materska-skola MŠ je lokalizována v jiném SO ORP Plzeň .
Mateřská škola POHÁDKA Zbůch	Zbůch	92	91	1	www.mszbuch.estranky.cz
Mateřská škola Zruč-Senec	Zruč-Senec	90	83	7	www.msZRUC-senec.cz
Mateřská škola Žilov	Žilov	25	25	0	mszilov.webnode.cz
Mateřská škola Vochov	Vochov	28	28	0	
Mateřská škola Česká Bříza	Česká Bříza	28	25	3	Jednotřídní MŠ zahájila činnost v letech 2012/2013.
Základní škola a mateřská škola Hromnice - Žichlice	Hromnice – Žichlice	35	35	0	

Zdroj: vlastní šetření

Výše uvedená tabulka ukazuje kapacitu jednotlivých mateřských škol i aktuální počet dětí v předškolním vzdělávání v SO ORP Nýřany. Z těchto dat vyplývá, že většina předškolních zařízení se potýká s naplněnou kapacitou svých tříd, a tedy musí odmítat děti z okolních obcí a může brát pouze ty, kteří jsou rok před zahájením základní školy. Z tabulky také vyplývá, že ani zřízení nových dvou mateřských škol problém s kapacitou nevyřešilo, neboť i tato zařízení jsou v současné době plná.

Tab. 39: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v SO ORP Nýřany

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30.9. 2013	2026	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	0	----	----
Počet dětí v MŠ k 30.9. 2013	1904	122	94,0
Předpoklad počtu dětí v MŠ k konci roku 2018	2020	6	99,7
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	1985	41	97,9

Zdroj: Výkazy MŠMT

Při odhadu vývoje počtu dětí byla využita "Projekce obyvatelstva v Plzeňském kraji do roku 2050", údaje jsou tedy vnímány z celokrajské perspektivy. U výběrové skupiny 0-14 let, při zohlednění časové řady do roku 2050 je zřetelné, že počet dětí bude dlouhodobě klesat.

Pro sledovaný rok 2018 se však stále předpokládá nárůst počtu dětí o cca 3 % a v dalších letech bude počet stále klesat, přičemž v roce 2023 bude počet dětí zhruba o 1% vyšší proti současnému stavu. V roce 2030 již pokles dosáhne 12% vůči stavu roku 2014.

I přes předpokládaný pokles v dlouhodobém horizontu lze říci, že kapacita některých MŠ je pro sledované roky nedostatečná, je tedy nutné hledat možnosti a způsoby řešení kapacity mateřských škol v SO ORP Nýřany.

Zařízení v SO ORP Nýřany pro péči o děti do 3 let (jesle a další formy)

V SO ORP Nýřany se nenacházejí zařízení poskytující péči o děti do 3 let věku.

OSTATNÍ - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Školní družiny a školní kluby v SO ORP Nýřany

Tab. 40: Školní družiny a školní kluby

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem				0
obcemi	42	1074	28	1102
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	42	1074	28	1102

V rámci každé základní školy v řešeném území funguje i školní družina, nicméně je nutné říci, že (zejména u škol ve větších sídlech) je jejich kapacita naplněna na horní hranici. I v rámci sledovaného období lze vyzorovat trend stále se zvyšujícího počtu žáků využívajících školní družiny. V rámci SO ORP Nýřany fungují i dva školní kluby (ve Všerubech a Pernarci). Školní kluby zde vznikly zejména kvůli dopravě žáků ze školy, kdy autobusové linky často nekorespondují s výukou a je užitečné mít pro žáky prostor, kde mohou zůstat pod dohledem pedagogů.

2011/2012				
Krajem				0
Obcemi	41	1060	33	1093
Církví				0
soukromou osobou				0
Celkem	41	1060	33	1093

2010/2011				
Krajem				0
Obcemi	40	1087	80	1167
Církví				0
soukromou osobou				0
Celkem	40	1087	80	1167

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2009/2010				
Krajem				0
Obcemi	38	1048	73	1121
Církví				0
soukromou osobou				0
Celkem	38	1048	73	1121

2008/2009				
Krajem				0
Obcemi	40	1046	64	1110
Církví				0
soukromou osobou				0
Celkem	40	1046	64	1110

2007/2008				
Krajem				0
Obcemi	37	980	69	1049
Církví				0
soukromou osobou				0
Celkem	37	980	69	1049

2006/2007				
Krajem				0
Obcemi	37	965	63	1028
Církví				0
soukromou osobou				0
Celkem	37	965	63	1028

2005/2006				
Krajem				0
Obcemi	37	933	89	1022
Církví				0
soukromou osobou				0
Celkem	37	933	89	1022

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tab. 41: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v SO ORP Nýřany

ŠK a ŠD zřizované	Vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	Interní		Externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
Krajem						
Obcemi	46	45	0	0	0	4
Církví						
soukromou osobou						
Celkem	46	45	0	0	0	4

Zdroj: Výkazy MŠMT

I z této tabulky je patrné, že všechny školní družiny a kluby v území SO ORP Nýřany jsou zřizovány obcemi. Všichni vychovatelé v družinách a školních klubech jsou interní zaměstnanci škol a naprostá většina z nich (stejně jako v případě učitelů základních i mateřských škol) jsou ženy.

Tab. 42: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v SO ORP Nýřany

Název obce	z toho zřizovaných		
	Krajem	Obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	2	0
Nýřany		1	
Třemošná		1	

Zdroj: Vlastní šetření

Vedle základních a mateřských škol v území SO ORP Nýřany působí i další zařízení, které nabízejí vzdělávací a volnočasové aktivity pro děti i dospělé. Mezi tato zařízení patří ZUŠ Nýřany a ZUŠ Třemošná. ZUŠ Nýřany nabízí výuku hudebních a výtvarných oborů. ZUŠ v Třemošné pouze výuku hudebních oborů. ZUŠ Třemošná také provozuje detašované pracoviště v obci Zruč-Senec.

Tab. 43: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v SO ORP Nýřany

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	Fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	35	22,9
Nýřany	15	9,5
Třemošná	20	13,4

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření

Provoz dvou ZUŠ v území zajišťuje v současné době 35 pedagogů. Všichni pracovníci mají požadované vzdělání a další odborné vzdělávání je hrazeno z rozpočtu školy.

Tab. 44: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v SO ORP Nýřany

Název obce	z toho zřizovaných		
	Krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	3	0
Horní Bříza		1	
Nýřany		1	
Třemošná		1	

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření

Vedle ZUŠ jsou dalším garantem volnočasových aktivit v území SO ORP Nýřany i tři střediska volného času, které působí v Nýřanech, Horní Bříze a Třemošné. DDM Kamarád z Třemošné působí také v obcích Ledce, Trnová a Zruč-Senec. Všechna tato zařízení fungují v kooperaci se školami a nabízí volnočasové aktivity, které vhodně doplňují výuku i volnočasové aktivity jednotlivých škol. Všechna zařízení nabízí pravidelné sportovní, estetické či zájmové kroužky a jsou nezastupitelné v iniciaci kulturního života v regionu.

Tab. 45: SVČ zřizované obcemi v SO ORP Nýřany

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
Celkem	134	1385	244	391	2020
Horní Bříza	26	335	3		338
Nýřany	38	386	114	71	571
Třemošná	70	664	127	320	1111

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření

Ve střediscích volného času v Nýřanech, Třemošné (přehled uveden kumulativně i pro pobočky DDM v dalších obcích – Ledce, Trnová, Zruč – Senec) a Horní Bříze tráví svůj volný čas přes 2000 klientů. Největší zájem je o sportovní aktivity, společenské vědy, estetiku a tanec.

Tab. 46: Údaje o pracovnících SVČ v SO ORP Nýřany

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	Interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
Celkem	72,8	14	6,8	52	32,6	11	4,6	17
Horní Bříza	20,8	6	0,8	14	3,4	3	0,4	0
Nýřany	18,5	3	1,5	14	3	1	1	1
Třemošná	33,5	5	4,5	24	26,2	7	3,2	16

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření

V současné době pracuje ve třech SVČ z území SO ORP Nýřany přes 100 pracovníků a přibližně třetina z nich je externistů. Všichni interní pracovníci mají požadované pedagogické vzdělání. Externisté musí absolvovat 40 hodin studia pedagogického minima. Toto studium je hrazeno z rozpočtu SVČ.

Školní jídelny zřizované obcemi v SO ORP Nýřany

Tab. 46: Školní jídelny zřizované obcemi

Obec	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	43	5812	1929	2613	7940
Blatnice	1	106		78	150
Česká Bříza	1	29	25	0	
Druztová	1	46	40	0	60
Heřmanova Huť	1	169	55	91	200
Horní Bříza	4	519	176	282	1318
Hromnice	2	77	35	28	30
Chotíkov	2	243	41	176	220
Kozolupy	2	142	59	64	192
Ledce	1	101	46	46	80
Líně	2	219	73	122	240
Líšňany	1	6	5	0	25
Město Touškov	1	548	140	216	300
Nýřany	4	751	262	383	980
Pernarec	1	107	87	0	170
Přovany	1	65	28	28	100
Tlučná	2	392	96	146	568
Trnová	1	128	54	41	200
Třemošná	4	480	170	193	780
Úněšov	1	48	44	0	60
Úterý	1	87	18	26	120
Vejprnice	1	498	184	224	350
Vochov	1	28	28	0	24
Všeruby	2	257	67	108	300
Zbůch	2	249	89	112	357
Zruč-Senec	2	488	82	249	1090
Žilov	1	29	25	0	26

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření

Každá MŠ a ZŠ v řešeném území má vlastní jídelnu, resp. výdejnu jídla. Z pohledu dostatečných kapacit je možné vidět, že není stravování optimálně zajištěno v některých menších obcích. Zástupci obecní samosprávy vnímají potřebu zkvalitnit tato stravovací zařízení a hledají možnosti pro rozšíření stávajících kapacit i modernizaci vybavení jídelen a výdejen jídla.

Tab. 47: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v SO ORP Nýřany

školní jídelny zřizované	Pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Krajem		
Obcemi	124	93,7
Církví		
Soukromé		

Zdroj: Výkazy MŠMT , vlastní šetření

Pro všechny jídelny/ výdejny platí, že jsou zřizovány obcemi a dosud nemají obtíže zajistit dostatek vhodného personálu na jejich provozování a to i přes to, že finanční podmínky pro personál jídelen nejsou dobré a dostatečně motivující.

FINANCOVÁNÍ

Tab. 48: Celkové provozní výdaje na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v SO ORP Nýřany (v tis. Kč)

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	36 661,80	38 186,68	40 950,91	37 233,90	42 933,13	41 135,34	42 948,14	47 728,85
ZŠ (jen 1. stupeň)	4 044,49	4 925,80	5 332,61	9 365,63	8 674,29	7 600,15	8 115,27	7 043,01
MŠ	5 635,20	8 246,40	7 298,67	8 297,11	10 670,41	9 636,36	10 671,93	9 104,50
Sloučené organizace (např. ZŠ+MŠ)	-	-	-	-	-	-	-	-
Jiné	2 781,14	2 621,54	3 548,15	3 240,08	3 857,70	3 403,98	2 831,23	4 136,62
celkem	49 122,63	53 980,42	57 130,34	58 136,72	66 135,53	61 775,83	64 566,57	68 012,98

Zdroj: MF ČR, vlastní šetření

Údaje v tabulce ukazují, že náklady na provozování školských a jiných zařízení ve správním obvodu víceméně stoupají. Hlavním důvodem jsou náklady spojené s dodávkami energií, dále pak náklady spojené se stoupajícími počty dětí a pracovníků organizací.

Zajištění těchto nákladů, případně investičních a dalších nákladů, obcemi, které zřizují tyto organizace je často velice obtížné. Nabízí se spolupráce s obcemi, jejichž děti do škol docházejí, a které se dosud se na úhradách nepodílely, jedná se o typické téma meziobecní spolupráce a bude dále řešeno ve strategické části..

Tab. 49: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením v SO ORP Nýřany

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
mzdové prostředky celkem	137 138	144 139	148 727	151 060	159 063	162 768	177 100	182 226	
z toho	Platy	135 775	142 875	147 347	149 547	157 691	161 314	175 625	180 417
	ostatní osobní náklady	1 363	1 264	1 380	1 513	1 372	1 454	1 475	1 809
související odvozy a ostatní neinvestiční výdaje	55 431	58 221	58 677	58 590	60 203	59 944	64 098	68 520	
neinvestiční výdaje celkem	192 569	202 360	207 404	209 650	219 266	222 712	241 198	250 746	

Zdroj: Výkazy MŠMT, Vlastní šetření

Z tabulky vyplývá, že celkové neinvestiční výdaje poskytnuté školám a školským zařízením v území SO ORP Nýřany rostou. Zvýšení proběhlo díky valorizaci platů i zvyšováním souvisejících odvodů. V posledních třech letech má na rostoucí přímé výdaje v řešeném území vliv i zvyšující se počet pracovníků. V tabulce jsou uvedeny pouze data za školy zřizované obcemi.

Vedle běžných zdrojů se promítá do údajů navýšení mzdových prostředků díky Programu pro rozvoj platů pedagog. a nepedagogických pracovníků a projektu „Projekt hodina – pro 7. tř.“.

Tab. 50: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v SO ORP Nýřany

Druh školy, školského zařízení	Přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	63 542 534	40 242	442
základní školy	137 788 810	36 327	399
Gymnázia	0	0	0
stravování MŠ, ZŠ	20 138 320	3 465	38
školní družiny a kluby	11 887 318	10 520	116
základní umělecké školy	10 133 760	17 264	190
využití volného času	3 837 109	1 900	21
celkem použité finanční prostředky	247 327 851	109 717	1 206

Zdroj: Výkazy MŠMT, vlastní šetření

V tabulce jsou uvedeny pouze data za školy zřizované obcemi. Na odboru školství ORP Nýřany nebyla v době tvorby dokumentu k dispozici data za celkové náklady v jednotlivých školách a školských zařízeních a část hodnot tak byla dopočítána dle metodického pokynu pro tvorbu této analýzy.

Tab. 51: Financování z RUD v jednotlivých obcích SO ORP Nýřany v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	45 944 000	116 386 487
Blatnice	792 000	1 332 761
Druztová	320 000	433 922
Heřmanova Huť	1 720 000	21 992 280
Horní Bříza	4 248 000	10 502 580
Hromnice	464 000	2 395 118
Chotíkov	1 864 000	4 326 530
Kozolupy	1 048 000	776 735
Ledce	832 000	1 813 966
Líně	1 888 000	2 783 000
Líšťany	48 000	1 051 136
Město Touškov	3 504 000	4 620 000
Nýřany	7 160 000	10 417 057
Pernarec	896 000	2 617 038
Přovany	496 000	903 094
Rochlov	480 000	600 596
Tlučná	2 280 000	3 423 701
Trnová	792 000	1 303 235
Třemošná	3 304 000	14 283 327
Úněšov	384 000	787 218
Úterý	352 000	797 422

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Vejprnice	4 248 000	13 590 612
Vochov	224 000	200 000
Všeruby	1 904 000	2 985 547
Zbůch	2 200 000	2 543 990
Zruč-Senec	4 048 000	9 674 191
Žilov	448 000	231 431

Zdroj: Vlastní šetření, MF ČR

Pro obce SO OPR Nýřany nebylo možné k datu vypracování analýzy zajistit relevantní data na straně RUD za rok 2013. Pro výpočet RUD je využito přepočtu dle metodických pokynů pro přípravu tohoto dokumentu¹. V tabulce č. 51 jsou pro srovnání uvedeny skutečné celkové náklady na školství v jednotlivých obcích, tedy provozní i investiční náklady. Skutečné celkové provozní náklady na školství jsou v ORP Nýřany 68 012,98 tisíc Kč, jak je zřejmé z tabulky č.48.Z údajů vyplývá, že skutečné celkové provozní náklady převyšují prostředky, které obce získávají z RUD, a to o částku cca 22 mil Kč (náklady jsou o 1/3 vyšší než prostředky z RUD).

Tab. 52: Nezbytné investiční potřeby obcí v SO ORP Nýřany týkající se ZŠ a MŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
celkem			0	
Heřmanova Huť	vybudování nové školní jídelny			
Horní Bříza	zlepšit technické zázemí v MŠ, zateplení budovy ZŠ			
Hromnice	dovybavení ZŠ			
Chotíkov	rekonstrukce budovy ZŠ – plyn, zateplení			
Kozolupy	rozšíření MŠ, rekonstrukce tříd			
Ledce	zateplení MŠ, rekonstrukce tělocvičny na ZŠ			
Líně	výstavby tělocvičny			

¹ Výpočet RUD dle metodických pokynů pro přípravu tohoto dokumentu tj. Počet žáků * 8 tis Kč.

Odbor Legislativně správní SMO ČR poskytl toto stanovisko:

Výňatek: Podle dat Ministerstva financí bylo k 30. 9. 2012 v České republice 1 124 154 žáků mateřských, základních a speciálních škol zřizovaných obcemi. Pro rok 2013 byla celostátně predikována částka v rozpočtu na sdílené daně ve výši 129,24 mld. Kč. Pokud z této částky vyjádříme oněch 7 %, vyjde nám, že na obecní školy připadá v letošním roce 9,0468 mld. Kč. Tuto částku vydělíme oním celkovým počtem žáků v České republice, vyjde nám příspěvek na jednoho žáka zhruba 8 tisíc Kč, což odpovídá, podle provedených studií, celostátnímu průměrnému nákladu na žáka. V případě že má obec například 50 žáků, dostane tedy do svého rozpočtu prostřednictvím sdílených daní částku zhruba 400 tis. Kč. Výše těchto prostředků může být vyšší či nižší než náklady na provoz dané školy.

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
Líštiny	vybudování mateřského centra v budově školy			
Město Touškov	rozšíření kapacity MŠ, rekonstrukce budovy ZŠ			
Pernarec	vybudovat novou budovu ZŠ			
Rochlov	zateplení MŠ, revitalizace zahrady MŠ, nevyhovující nábytek			
Tlučná	vybudování nové budovy nižšího stupně ZŠ			
Trnová	zateplení ZŠ a MŠ, vybavení kuchyně			
Třemošná	vylepšit zázemí pro žáky – investice do budov a vybavení (včetně IT)			
Všeruby	sloučit ZŠ do jedné budovy, dostavět víceúčelový kulturní dům (druhá tělocvična)			
Zbůch	přístavba MŠ, zateplení ZŠ, nová tělocvična			

Zdroj: Vlastní šetření

Jak je z výčtu potřebných investičních projektů řada obcí uvažuje nad rekonstrukcemi objektů sloužících pro vzdělávání, aby bylo dosaženo snížení provozních nákladů, dále pak navýšení kapacit především mateřských škol, případně zázemí pro sportovní činnost a rozšíření či obnova vybavení pro žáky či personál škol a jídelen. Lze předpokládat, že financování bude zajištěno především stran národních a především EU dotací Na území správního území působí i místní akční skupiny, které mohou napomoci, především pak menším obcím, v získávání prostředků z EU díky programu typu LEADER, ale i z dalších programů.

I přes to lze říci, že technický stav vybavení i budov je v současné době na dobré úrovni. Výčet byl získán z rozhovoru s představiteli obcí, a určení časového rámce a finanční náročnosti nebylo určeno.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 53: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	Dostatečně kvalitní zabezpečení výuky, včetně vybavení nabídka mimoškolních aktivit škola v dosažitelné vzdálenosti komunikace s učiteli/vedením kvalitní příprava na pro další vzdělávání	zájem přihlásit děti na jinou školu (městskou) nezájem o přípravu a výsledky žáka přehnané požadavky na personál školy nespolupracující rodiče finanční nesolventnost	telefon, email internet výroční zprávy třídní schůzky akce škol	vytvoření systému vzájemného předávání informací a pravidelné ověřování funkčnosti (informace o akcích školy, možnostech zapojení na rozvoji školy a řešení problematických oblastí ...)
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	nalezení vhodné/kvalitní školy pro umístění svých dětí	nedostatečné naplnění kapacit zařízení v SO	Internetové stránky výroční zprávy, osobní setkání	pravidelné informování den otevřených dveří atraktivní prezentování škol
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	zábavné, důvěryhodné prostředí a činnosti, vč. pohybových moderní vybavení přátelský kolektiv	problémy vzdělávacího a výchovného typu (šikana, úrazy, obavy z náročnosti učiva ...)	osobní při výuce internetové stránky	interaktivní přístup k výuce společné akce mimo běžnou výuku
Pedagogové a další zaměstnanci	dobré podmínky pro výkon povolání zpětná vazba od žáků	Nedostatek kvalitních motivovaných pracovníků	osobní komunikace písemné hodnocení	odpovídající platové ohodnocení zapojení do rozvoje školy
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	zajistit další provoz škol v obcích zvyšovat kvalitu výuky a zázemí	nedostatečná komunikace zřizovatele a zařízení	osobní setkání telefon email	pravidelné setkávání představitelů samospráv se zástupci škol a školských zařízení
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	umístění dětí do kvalitních škol a školských zařízení	žádný příspěvek na provoz, opravy, investice škol, která navštěvují děti z obce	osobní setkání telefon email	pravidelné setkávání představitelů samospráv

Ostatní zřizovatelé – Plzeňský kraj (mimo obce)	Provozovat kvalitní školu	nedostatek prostředků na provoz – zrušení školy	osobní setkání telefon email	Pravidelná setkávání zástupců zřizovatelů, obcí, škol
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	zabezpečení udržitelné sítě škol v SO ORP Nýřany zvyšování kvality škol	omezení finančních zdrojů nenastavení spolupráce se školou	osobní setkání internetové stránky email	pravidelné akce pro veřejnost (besídky, den otevřených dveří ...) dobrá informovanost o činnosti školy
Představitelé Obcí SO ORP	zajistit další provoz škol v obcích, zvyšovat kvalitu výuky a zázemí	nedostatečná komunikace zřizovatele a zařízení	osobní setkávání	pravidelné setkávání představitelů samospráv se zástupci škol a školských zařízení
Plzeňský kraj	kvalitní provoz a vzdělávání v krajském zařízení	zrušení školy	telefon e-mail internetové stránky	Setkávání provozovatelů škol se zřizovatel (ale i obcemi)
Stát (MŠMT)	zajištění funkčního systému vzdělávání	omezování financování zvyšování administrativní zátěže	osobní setkání email	Systém motivace pracovníků ve školství Vzdělávací a informační semináře pro školy na úrovni Plzeňského kraje
Média	Prezentace informací o působení škol v regionu	Nedostatečná či negativní prezentace	osobní setkání internetové stránky email	Tiskové zprávy, články, rozhovory

Zdroj: Vlastní šetření

Analýza cílových skupin byla zpracována na základě rozhovorů se zástupci obcí.

Tab. 54: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	4	12	zefektivňování provozu Zajištění dalších zdrojů (dotace, sponzoři)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	zajištění financování z evropských a národních dotačních titulů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	2	4	8	kvalitní hospodaření státu	Stát
Organizační riziko					
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	3	5	15	spolupráce aktérů (obce, školy, rodiče); informovanost a prezentace zařízení na venek	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	4	12	spolupráce obcí a PK (POVED)	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	3	9	setkávání představitelů obcí	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	2	3	9	komunikace představitelů obcí a škol s PK	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	4	4	12	komunikace představitelů obcí a škol s orgány státní správy, předávání relevantních požadavků	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	3	9	komunikace představitelů obcí a škol s orgány státní správy, předávání relevantních požadavků	Obce daného území

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	dotační programy národní i SF; zajištění sponzorů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	4	12	dotační programy národní i SF; zajištění sponzorů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	4	8	pečlivá výběrová řízení na pozici; komunikace zřizovatele s vedením; nastavení hodnocení řízení, kontrolní činnost stran zřizovatele	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	4	8	kontrolní činnost stran zřizovatelů; komunikace s Českou školskou inspekcí; další vzdělávání pedagogů	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	4	12	dobrá prezentace a propagace škol, informovanost a otevřenost	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	3	3	9	podpora a finanční motivovanost, podpora dalšího vzdělávání	Konkrétní ZŠ, MŠ

Zdroj: Vlastní šetření

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcné (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality škol). Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25.

Vlastníci jednotlivých rizik (tj. instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události).

Jako nejzásadnější rizika byla identifikována obava z problematického financování provozu škol a zajištění řádného technického stavu budov a jejich vybavení, dále pak dostatečné množství dětí využívajících nabídku škol v území a také změny legislativy, na kterou budou muset školy, resp. zřizovatelé, bezprostředně reagovat.

3.1.4. SWOT analýza školství

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Tab. 55: SWOT analýza oblastí

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrá dopravní dostupnost pro žáky ZŠ – 6 2. Geografická poloha – blízkost krajského města 3. Využívání budov ZŠ pro volnočasové aktivity 4. Obec provozuje auto svážející děti do školy (Křelovice, Úněšov, Pernarec) 5. Dobrá vybavenost škol 6. Dostupnost vyšších vzdělávacích zařízení 7. Mimoškolní aktivita dětí i rodičů v menších sídlech 8. Existence škol MŠ a ZŠ v menších sídlech 9. Dostatečná nabídka volnočasových aktivit pro děti ve větších sídlech 10. Škola v Pňovanech – rodinného typu – MŠ a nižší stupeň ZŠ v jedné budově 11. Dobrý přenos informací mezi školami 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatečná kapacita MŠ – 6 2. Nedostatek finančních prostředků – 5 3. Nekoncepčnost vzdělávacího systému v ČR (např. rušení a znovuzavádění pracovního vyučování) - 3 4. Špatná dopravní dostupnost MŠ pro obce, které vlastní MŠ nemají - 2 5. Problematická doprava do Plzně pro žáky středních škol 6. Financování postavené na počtu žáků ve třídě 7. Nedostatečná výuka jazyků 8. Nedostatečná nabídka volnočasových aktivit pro děti v menších sídlech 9. Nefunguje učňovské školství 10. Nízké finanční ohodnocení nepedagogických pracovníků (kuchařky, uklízečky, údržbáři, ...)
Příležitosti:	Hrozby:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zrušení zákonné povinnosti přispívat na dítě MŠ a žáka ZŠ obci, do které jiná obec umísťuje svoje děti 2. Možnost spojovat ročníky na vyšším stupni ZŠ 3. Revitalizace naučné stezky v Kozolupech 4. Lepší prestiž pedagogických sborů 5. Programy na podporu vzdělanosti (žáků i pedagogů) 6. Individuální přístup státu k obcím na základě demografické vývoje (nelpění na počtech žáků ve třídě) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rušení malých škol – 3 2. Nedůvěra v kvalitu MŠ a ZŠ ze strany rodičů v menších sídlech (myslí si, že co je v Plzni, je lepší) - 2 3. Zrušení zákonné povinnosti přispívat na dítě MŠ a žáka ZŠ obci, do které jiná obec umísťuje svoje děti 4. Zrušení výjimky na počet dětí (žáků) ve třídě 5. Nízká podpora malých škol

Zdroj: Vlastní šetření

SWOT analýza byla zpracována na základě provedených rozhovorů se zástupci samosprávy, zástupci ORP a vzdělávacích zařízení z území SO ORP Nýřany. Jednotlivé výroky jsou řazeny dle relevance (1 nejvíce relevantní).

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Z analýz školství v rámci území SO ORP Nýřany vyplývají následující problematické oblasti na jejichž řešení se v příštím programovacím období obce, školy a vzdělávací zařízení zaměří resp. měly by se zaměřit:

1. Největším problémem školství v řešeném území je nedostatečná kapacita mateřských škol. Z čehož pak vyplývá, že MŠ musí odmítat děti z jiných obcí a berou pouze ty, kteří mají jeden rok do zahájení základního vzdělávání. Již v uplynulých letech přibýly MŠ v Žichlicích a České Bříze. I tato zařízení mají v současné době již zaplněnou kapacitu. Řešením stávající situace by mohla, vedle navýšování kapacit stávajících MŠ, být i dětská centra, která by provozovaly obce ve vhodných prostorách, či zřízení detašovaných pracovišť jednotlivých MŠ v jiných obcích. Obec by zajistila stravování a MŠ zase pedagogický personál.

2. Druhým problémem školství v regionech SO ORP Nýřany je kvalita stávajících budov i vybavení. Obce v současném plánovacím období realizovaly celou řadu projektů, jejichž cílem bylo řešení tohoto problému, ale i přes znatelné zlepšení je nutné i v příštím plánovacím období hledat prostřednictvím obecních rozpočtů či dotačních titulů možné zdroje na investiční výdaje do školských budov a vybavení.

3. Třetím problematickým okruhem školství v SO ORP je nutnost udržet stávající počet škol a školských zařízení. Území SO ORP Nýřany se v oblasti školství, stejně tak jako i v dalších oblastech, dělí na dvě části. První z nich jsou školy a školská zařízení v blízkosti města Plzně, které mají i v současné době dostatečný počet žáků, někde až na hranici své kapacity. Jak již bylo zde několikrát uvedeno, je to způsobeno zejména procesem suburbanizace, tedy odchodem lidí (zejména mladých) do zázemí měst. Tento proces způsobil značné omlazení populace v suburbánních obcích, a tedy i vysoký počet žáků ve školách. Naopak školy v (severo)západní části SO ORP Nýřany (zejména Všerubsko) jsou v současné době naplněny jen z části. Důvodem je stárnutí populace i odchod mladých lidí do větších sídel. Nicméně z hlediska dalšího udržitelného rozvoje těchto venkovských oblastí je naprosto zásadní udržet školy v těchto venkovských obcích v provozu. Tudíž je nutné, v případě jejich menšího využití, hledat další cesty, jak tyto školy využít pro rozvíjení kulturního a společenského života ve venkovských regionech.

3.2. Návrhová část pro oblast předškolního a základního vzdělávání

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následným připomínkovaním návrhů byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření v pracovní skupině, jejíž stálými členy byli představitelé obcí Kozolupy, Třemošná a Všeruby, kteří dále vedli diskusi s dalšími obcemi. Tato setkání vedla k upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

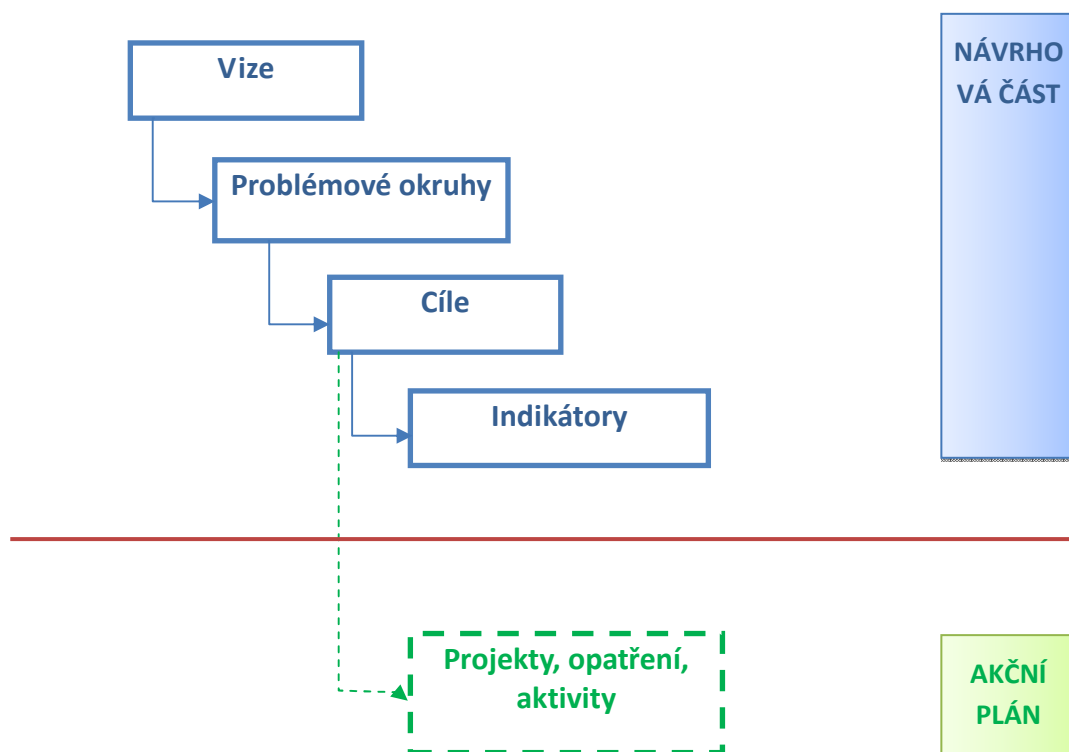
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma „Školství“. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen v pracovní skupině a diskusi s dotčenými obcemi. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň de-

tailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Školství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Školství	Problémová oblast 1 Kapacita zařízení předškolního vzdělávání	Problémová oblast 2 Nedostatečná vybavenost pro výuku (odborné učebny, zázemí pro další aktivity, vč. mimoškolních)	Problémová oblast 3 Zhoršená dostupnost menších škol z místních částí malých obcí
	cíl 1.1 Společné plánování úprav kapacit MŠ a podpora financování alternativních zařízení pro práci s dětmi	cíl 2.1 Společné dotační poradenství pro školy a vzdělávací zařízení SO ORP Nýřany (nebo pro části území)	cíl 3.1 Zavedení mikrobusu pro odvoz dětí do škol

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Území správního obvodu ORP Nýřany nabízí svým obyvatelům plnohodnotné podmínky pro život při zohlednění těsné vazby na krajské město Plzeň a geografické, sociální a ekonomické různorodosti regionu.

Předškolní a základní vzdělávání je zajištěné stabilní sítí dostupných škol a školských zařízení s kvalitním vybavením, kvalifikovaným personálem a zavedenými moderními výukovými postupy. Jsou vytvořeny stejné možnosti pro vzdělávání ve venkovském i městském prostředí a děti i rodiče jsou motivovány k hlubší identifikaci s obcí/regionem, ve kterém žijí. Je dostatečně zajištěná možnost volnočasových aktivit a to především možnosti vést děti a mládež ke sportovní činnosti.

Kvalitní systém hospodaření s odpady napomáhá k udržování a ochraně kvality životního prostředí díky uplatňování principů trvalé udržitelného rozvoje.

Komunitní plán sociálních služeb je realizován a pravidelně aktualizován. Existuje dostatečná síť dobře dostupných poskytovatelů sociálních služeb.

Obce sdílejí detailní znalost a orientaci v rozvojových potřebách území a využívají zázemí expertů pro zajištění jejich financování prostřednictvím národních i evropských dotačních zdrojů.

Problémový okruh 1:

Kapacita zařízení předškolního vzdělávání

V území SO ORP Nýřany lze sledovat nárůst počtu obyvatel a v souvislosti s tím také narůstá počet dětí předškolního věku. Pro zajištění předškolního vzdělávání působí v území 26 mateřských škol, jejichž kapacita je v posledních letech zcela využita. Současná zařízení fungují v posledních letech na hranici únosnosti z hlediska dodržování norem technických, hygienických apod. V některých lokalitách se ukazuje jako potřebné kapacity mateřských školek navyšovat, ale to pouze v omezené míře, bez výhledu budování nových. Demografický výhled předpokládá stárnutí populace v území a výhledově se snižující počty dětí a proto je třeba rozšiřování kapacit a investice z obecních rozpočtů pečlivě zvažovat a mít na zřeteli finanční udržitelnost těchto investic.

V rámci meziobecní spolupráce je možné např. společné zajištění a financování přiměřeného rozšíření kapacit mateřských škol, případně podpora vzniku zařízení pro děti do 3 let věku na soukromé bázi (v minulosti přestaly fungovat státní jesle vzhledem k jejich nedostatečnému využívání a s tím související vysoké finanční náročnosti provozu). Nové kapacity je možné získat prostřednictvím dětských center – dětských skupin - soukromých hlídacích služeb.

Lze očekávat zájem obcí na spoluúčasti a jejich podporu v lokálním měřítku, resp. bude možné navazovat na dosavadní spolupráci při zajišťování docházky dětí do MŠ.

Významným aspektem v řešení tohoto problému je zajištění vhodných prostor a stravování s parametry a normami pro malé děti – řada obcí uvažuje o modernizaci či výstavbě tohoto typu zázemí.

Přestože je problém kapacity dočasný a kolísavý (časově i lokálně), je řešitelný právě v možnosti spolupráce mezi obcemi.

V případě neřešení kapacity předškolních zařízení může docházet k situacím, kdy budou děti zařízeními odmítány a rodiče budou nuceni komplikovaněji řešit, kam umístí své děti. Tato náhradní řešení pak mohou být finančně, časově i jinak náročnější.

Problémový okruh 2

Nedostatečná vybavenost pro výuku (odborné učebny, zázemí pro další aktivity a mimoškolní aktivity)

V území správního obvodu, i přes velké zlepšení v oblasti zkvalitňování materiálních podmínek pro předškolní a základní vzdělávání, stále není zázemí pro školní i mimoškolní aktivity plně dostačující a neodpovídá zcela požadavkům a současným trendům.

Školy a školská zařízení v území ORP jsou nedostatečně vybavena pro zajištění konkurenceschopnosti vůči nabídce škol sídlících v jiných ORP, především škol z krajského města Plzeň. Zázemí pro výuku přírodovědných, technických, jazykových předmětů, tělesné výchovy (vnitřní prostory i externí sportoviště) je zastaralé, nebo někde zcela chybí. Navíc není vytvořena platforma pro vznik nabídky mimoškolních aktivit pro žáky v částech regionu, kde nabídku nezajišťují další školy a školská zařízení.

Moderně vybavené školy (například specializovanými učebnami) mají možnost zařadit do školních vzdělávacích programů nová témata a použít nejmodernější učební materiály. Dochází k podpoře rozvoje práce ve skupinách, ke zvýšení efektivity výuky a u žáků k vytváření standardních návyků pro badatelsky orientovanou práci v přírodovědných/technických oborech. Vzdělávání a rozšíření možností studia přírodovědných oborů na SŠ a posléze i na VŠ, případně posílení jazykových znalostí žáků, zvýší konkurenceschopnost žáků v jejich dalším uplatnění jak ve studiu, tak v praxi. Zároveň žáci díky využívání badatelsky orientované výuky s větší mírou vlastního zkoumání získají hlubší vztah k přírodovědným předmětům a prohloubí se jejich zájem o tyto vědní obory. Možností využívat kvalitně odborně vybavené učebny získají žáci škol venkovského charakteru (většina území ORP) přístup ke stejně kvalitnímu vzdělávání jako žáci městských škol. To usnadní plynulý přechod žákům ze základní školy na střední školy, které již s obdobným vybavením v odborných učebnách a laboratořích běžně pracují.

Výše zmíněné zázemí může být využíváno i pro mimoškolní činnost. Tyto aktivity jsou na území ORP v době přípravy strategie systematictěji nabízeny v rámci tří středisek volného času a dvou ZUŠ. Vzhledem k lokalizaci těchto zařízení lze říci, že dostupnost pro cílové skupiny není především v severní části území (zařízení jsou v Nýřanech, Třemošné, resp. Zruč-Senec a Horní Bříze). Další obce se snaží nabízet mimoškolní činnost v rámci škol dle jejich možností, přičemž rozsah nabídky lze označit za nedostatečný.

Obce považují za významné zajištění právě nabídky mimoškolní činnosti pro stabilizaci počtu obyvatel v obcích, zvýšení zájmu o umísťování dětí do obecních škol, posílení vazby dětí i rodičů k obci, zamezení rozvoje či odstraňování socio-patologických jevů apod.

Hlavní příčina tohoto stavu je rozpoznána v nedostatku financí pro odstranění výše uvedených nedostatků a to jejich zajištěním z rozpočtů obcí a především pak prostřednictvím čerpání dotací z různých intervenčních fondů (evropských či státních).

V rámci meziobecní spolupráce se mohou školy a školská zařízení v ORP zapojit do společných integrovaných projektů, které by tuto problematiku řešily. Pro školy ve venkovských regionech, které nemají administrativní zázemí velkých měst jako zřizovatelů, je často velmi komplikované čerpání dotačních zdrojů. Z tohoto důvodu se nabízí varianta řešení v podobě zřízení pozice dotačního poradce pro školy a vzdělávací zařízení, např. v rámci jednotlivých mikroregionů.

Problémový okruh 3

Zhoršená dostupnost škol ve venkovském území SO ORP

Území SO ORP Nýřany je velmi nesourodé a jsou v něm zahrnuty všechny možné typy krajiny i osídlení. Tato varianta je spíše určena pro obce Všerubka, což je západní část řešeného území, která je charakteristická velmi roztržitou sídelní strukturou bez přirozeného ekonomického a administrativního centra. Jedním z největších problémů tohoto území je špatná dopravní obslužnost, což souvisí i s dopravou dětí do škol (zejména do mateřských škol). Problémem je na jedné straně částečně nesoulad jízdnicích řádů s vyučovací procesem i požadavky rodičů a na druhé straně trasy autobusů, které z důvodu snahy pokrýt co nejširší prostor nejezdí přímo, ale objíždějí co možná nejvíce obcí, což dopravu nejenom prodlužuje ale i prodražuje (pokud se obec nedohodne s dopravcem na ceně za skutečnou vzdálenost). Řešením tohoto problému by mohl být meziobecní mikrobuse, který by svážel děti z okolních obcí do mateřských škol popř. i základních škol.

Zajištění dopravy dětí formou např. obecních mikrobuse může napomoci udržet zájem rodičů o docházení dětí do místních škol místo aby směřovaly do škol městských (podpoří se tak existence venkovských škol). Samotnému procesu zavedení mikrobuse, který by vozil děti z okolí do místních škol však musí nezbytně předcházet důkladná analýza současné situace a zjištění zájmu o takovou službu.

Lze předpokládat, že služby dopravního charakteru by mohly využívat i další cílové skupiny – senioři, pracující a další.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Kapacita zařízení předškolního vzdělávání
Cíl 1.1	Společné plánování úprav kapacit MŠ a podpora financování alternativních zařízení pro práci s dětmi
Popis cíle	<p>V území SO ORP Nýřany lze sledovat nárůst počtu obyvatel a v souvislosti s tím také narůstá počet dětí předškolního věku. Pro zajištění předškolního vzdělávání působí v území 26 mateřských škol, jejichž kapacita je v posledních letech zcela využita. Současná zařízení fungují v posledních letech na hranici únosnosti z hlediska dodržování norem technických, hygienických apod. V některých lokalitách se ukazuje jako potřebné kapacity zařízení navyšovat, ale to pouze v omezené míře, bez výhledu budování školek nových. Demografický výhled předpokládá stárnutí populace v území a výhledově se snižující počty dětí, a proto je třeba rozšiřování kapacit a investice z obecních rozpočtů pečlivě zvažovat a mít na zřeteli finanční udržitelnost těchto investic.</p> <p>V rámci meziobecní spolupráce je možné např. společné zajištění a financování přiměřeného rozšíření kapacit předškolních zařízení, případně podpora vzniku zařízení pro děti do 3 let věku na soukromé bázi. Nové kapacity je možné získat prostřednictvím dětských center – dětských skupin - soukromých hlídacích služeb.</p>
Hlavní opatření	A.1 Legislativní opatření <ul style="list-style-type: none"> • smluvní opatření (pronájem prostor, zřizovatel) • smlouva mezi obcemi, které budou denní centrum využívat

	<p>A.2 Organizační opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> vytipování vhodného partnera (provozovatele dětského centra) <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> zajištění možnosti financování rozšíření kapacit MŠ zjištění možností finanční podpory (dotací) centra možnosti finanční podpory ze strany obcí <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> zmapování možností spolupráce s potenciálními partnery, případně působícími i v jiných ORP v případě potřeby zajištění vhodných prostor a podmínek pro provoz center pravidelná zjišťování počtu dětí potenciálně využívajících centra (děti nepřijaté do MŠ) ve spolupráci s MŠ
Název indikátorů k hodnocení cíle	1.1 Počet obcí podporujících dětská centra
Správce cíle	<i>Představitel obce</i>

Problémový okruh 2	Nedostatečná vybavenost pro výuku (odborné učebny, zázemí pro další aktivity, vč. mimoškolních)
Cíl 2.1	Společné dotační poradenství pro školy a školská zařízení SO ORP Nýřany (nebo pro části území)
Popis cíle	<p>Systém dotačních programů (zvláště evropských) je složitý a zástupci jednotlivých škol nejsou v této oblasti odborníci, navíc i následná administrace u realizovaných záměrů je komplikovaná a časově náročná. Personál školy, pokud má zabezpečovat svůj hlavní úkol, což je vzdělávání, nemůže kvalitním způsobem dostát administrativním nárokům většiny řídicích orgánů národních či evropských dotačních zdrojů. Využití dotačních zdrojů (zejména evropských) je tak pro školy ve venkovských regionech, které nemají administrativní zázemí velkých měst jako zřizovatelů, velmi komplikované. Z tohoto důvodu by bylo dobré v rámci stávajících mikroregionů zřídit pozici dotačního poradce pro školy a školská zařízení. Vytvoření nové pozice dotačního poradce pro školy je možné v rámci některé z forem meziobecní spolupráce nebo již existujících mikroregionů působících v území. Dotační poradenství může zajišťovat zaměstnanec mikroregionu, případně obcí s přenesenou působností, nebo externí dodavatel.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> právní nastavení spolupráce mezi obcemi nastavení právního vztahu s poskytovatelem poradenství <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> stanovení podílu jednotlivých obcí na financování zjištění možností získání finančních prostředků na poradenství <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> zjištění potřeb škol a školských zařízení

	<ul style="list-style-type: none"> • zmapování možných způsobů zajištění poradenství (forma, poskytovatel)
Název indikátorů k hodnocení cíle	2.1 Počet úspěšných žádostí o dotace
Správce cíle	Představitel obce

Problémový okruh 3	Zhoršená dostupnost menších škol z místních částí malých obcí
Cíl 3.1	Zavedení mikrobusu pro odvoz dětí do škol
Popis cíle	Území SO ORP Nýřany je velmi nesourodé a jsou v něm zahrnuty všechny možné typy krajiny i osídlení. Tato varianta je spíše určena pro obce Všerubská, což je západní část řešeného území, která je charakteristická velmi roztříštěnou sídelní strukturou bez přirozeného ekonomického a administrativního centra. Jedním z největších problémů tohoto území je špatná dopravní obslužnost, což souvisí i s dopravou dětí do škol (zejména do mateřských škol). Problémem je na jedné straně částečně nesoulad jízdních řádů s vyučovací procesem i požadavky rodičů a na druhé straně trasy autobusů, které z důvodu snahy pokrýt co nejširší prostor nejezdí přímo, ale objíždějí co možná nejvíce obcí, což dopravu nejenom prodlužuje ale i prodražuje (pokud se obec nedohodne s dopravcem na ceně za skutečnou vzdálenost). Řešením tohoto problému by mohl být meziobecní mikrobus, který by svázal děti z okolních obcí do mateřských škol popř. i základních škol. Zajištění dopravy dětí může dále také napomoci udržet zájem rodičů o docházení dětí do místních škol, místo aby směřovaly do škol městských (podpoří se tak existence venkovských škol). Samotnému procesu zavedení mikrobusu, který by vozil děti z okolí do místních škol však musí nezbytně předcházet důkladná analýza současné situace a zjištění zájmu o takovou službu.
Hlavní opatření	A.1 Organizační opatření <ul style="list-style-type: none"> • analýza zájmu o tuto službu • stanovení personálního zabezpečení provozu B.1 Finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> • vhodný zdroj financování (obecní rozpočty, dotační titul)
Název indikátorů k hodnocení cíle	3.1 Počet dětí využívajících svoz
Správce cíle	Představitel obce

3.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Kapacita zařízení předškolního vzdělávání		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet nepřijatých dětí v MŠ a dětských centrech		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Představitelé obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	0
Skutečnost	15		
Popis měřítka:	Pro pokrytí požadavků rodičů dětí předškolního věku je třeba umožnit docházení dětí do kolektivu vrstevníků. Pro vysledování „nasyčení poptávky“ je vhodné sledovat počet dětí, které zůstanou odmítnuty v MŠ a žádoucí je dle demografického vývoje vyhovět všem žádostem, tedy odmítnuté děti umístit alespoň do dětských center.		
Metodika a výpočet:	Počet dětí hlásících se do předškolních zařízení – počet přijatých dětí = počet nepřijatých dětí		
Zdroj čerpání dat:	Evidence MŠ a dětských center, obce		

Cíl	Společné financování dětských center		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	Počet obcí podporujících dětská centra		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Představitelé obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V území v současnosti nepůsobí dětská centra, jejichž provoz by mohl odlehčit mateřským školám. Optimalizované zajištění provozu případně vznikajících center budou muset spolufinancovat obce, jejichž děti budou dětské centrum navštěvovat.		
Metodika a výpočet:	Součet obcí, jejichž děti navštěvují centrum, podporujících dětské centrum a podílejících se na financování.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence dětských center a obcí		

Problémový okruh	Nedostatečná vybavenost pro výuku (odborné učebny, zázemí pro další aktivity, vč. mimoškolních)		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet vybavených subjektů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Představitelé obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Jedná se o počet škol a školských zařízení, které vybudují zázemí pro školní/mimoškolní aktivity, resp. přispějí aktivitou ke zlepšení kvality výuky.		
Metodika a výpočet:	Součet subjektů, které vybudují zázemí pro vzdělávací aktivity		
Zdroj čerpání dat:	Školy a školská zařízení, obce		

Cíl	Společné dotační poradenství pro školy a školská zařízení SO ORP Nýřany (nebo pro části území)		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Počet úspěšných žádostí o dotace		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Představitelé obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		o 10%	o 20 %
Skutečnost	Zjišťuje se		
Popis měřítka:	Pro naplnění cíle je nutné se aktivně zapojit do dotačních programů národních i evropských, úspěšnost poradenství se projeví v počtu a rozsahu uskutečněných dotovaných projektů.		
Metodika a výpočet:	Počet žádostí, které uspěly v soutěži		
Zdroj čerpání dat:	Evidence škol, školských zařízení a obcí		

Problémový okruh	Zhoršená dostupnost menších škol z místních částí malých obcí		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do provozování dopravy dětí		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Provozovatel mikrobusu		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	7
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Pro provozování společného dopravního prostředku je efektivnější pokud se na něm podílí více obcí (menší náklady, větší dopad). Některé obce již spolupracují několik let. Naplněním této spolupráce by mělo být zapojení širšího okruhu obcí a vzdělávacích subjektů a zajištění dopravní obslužnosti potřebné cílové skupiny. Proto je třeba zajistit vhodné spolufinancování nákupu a provozu vozidla.		
Metodika a výpočet:	Součet subjektů, které jsou zapojeny do provozování mikrobusu		
Zdroj čerpání dat:	Obce		

Cíl	Zavedení mikrobusu pro odvoz dětí do škol		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Počet dětí využívajících svoz		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Provozovatel mikrobusu		
Roky	2013	2017	2020
Plán		o 10%	o 20 %
Skutečnost	Zjišťuje se		
Popis měřítka:	Průběžné ověřování reálné poptávky stran rodičů (vývoj závislý na mnoha faktorech – dopravní obslužnost, pracovní příležitosti rodičů apod.) a sledování počtu dětí využívajících službu.		
Metodika a výpočet:	Počet dětí využívající dopravu		
Zdroj čerpání dat:	Evidence provozovatele		

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Dosud neurčeno

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Společné plánování úprav kapacit MŠ a podpora financování alternativních zařízení pro práci s dětmi	<i>Představitel obce</i>
2.1	Společné dotační poradenství pro školy a školská zařízení SO ORP Nýřany (nebo pro části území)	<i>Představitel obce</i>
3.1	Zavedení mikrobusu pro odvoz dětí do škol	<i>Představitel obce</i>

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Počet nepřijatých dětí v MŠ a dětských centrech	Představitelé obcí
1.1	Počet obcí podporujících dětská centra	Představitelé obcí
2.	Počet vybavených subjektů	Představitelé obcí
2.1	Počet úspěšných žádostí o dotace	Představitelé obcí
3.	Počet obcí zapojených do provozování dopravy dětí	Provozovatel mikrobusu
3.1	Počet dětí využívajících svoz	Provozovatel mikrobusu

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavena metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. System změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné

některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci pracovní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivněji hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné.

V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr, postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Na základě zpracované analytické a návrhové části lze říci, že síť předškolních, školních i dalších vzdělávacích zařízení v území SO ORP Nýřany je poměrně dobrá, i když lepší situace je v části ORP, která patří do suburbánní zóny města Plzeň. V území je 22 základních škol, které zároveň provozují družiny i jídelnu. V území působí i doplňková školská zařízení jako ZUŠ, volnočasová střediska a DDM. Pro rozvoj a zachování fungování venkovských oblastí a udržení především mladých lidí na venkově (zejména Vše-rubsko) je zde důležité udržení školských zařízení i přes menší počet dětí ve třídách. Jednou ze slabých stránek regionu je minimum středních škol (pouze SŠ Horní Bříza a Odborná škola Zbůch) na území řešeného správního obvodu a přeplněnost předškolních zařízení, která je však problémem dočasným. V rámci tohoto strategického dokumentu jsou řešeny následující problémy předškolního či základního vzdělávání v území SO ORP Nýřany:

1. Kapacita zařízení předškolního vzdělávání

2. Nedostatečná vybavenost pro výuku (odborné učebny, zázemí pro další aktivity, vč. mimoškolních)

3. Zhoršená dostupnost menších škol z místních částí malých obcí

Návrhová část nabízí řešení problémů prostřednictvím níže uvedených cílů:

1. Společné plánování úprav kapacit MŠ a podpora financování alternativních zařízení pro práci s dětmi

2. Společné dotační poradenství pro školy a školská zařízení SO ORP Nýřany (nebo pro části území)

3. Zavedení mikrobuse pro odvoz dětí do škol

Realizací cílů této strategie dojde k zlepšení situace ve školství a v předškolním vzdělávání, jak ve zkvalitnění vybavenosti škol, lepší koordinaci při umístování dětí do těchto zařízení a zkvalitnění dostupnosti škol pro děti z menších obcí. Přínos bude v případě realizace i navázání užších vztahů mezi obcemi a zlepšení meziobecní spolupráce.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Při tvorbě strategie byl zvolen v oblasti školství tento postup:

1. Analýza problematiky školství a předškolního vzdělávání – proběhla v období od ledna 2014 do dubna 2014 na základě využití dostupných dat a rozhovorů se zástupci samosprávy obcí, zástupci škol a školských zařízení z území (školy, školky, ostatní vzdělávací zařízení a zařízení volnočasových aktivit pro děti)

2. Rozhovory se zástupci samosprávy a s klíčovými aktéry – proběhly v období února a března 2014. Při nich byly identifikovány problémy a potřeby jednotlivých obcí a zástupců školních zařízení ve sledovaném území týkající se problematiky školství.

3. První společné setkání zástupců samospráv obcí SO ORP Nýřany - bylo svoláno v červnu 2014. Na něm byla prezentována analytická část dokumentu a její výstupy, byly nastíněny varianty řešení problémů, které byly vyhodnoceny jako prioritní v analytické části. Společnému setkání předcházelo připomínkování výstupů analýzy a nastínů variantních řešení formou osobních rozhovorů a e-mailové rozesílky.

4. Tvorba návrhové části - probíhala v období od září do prosince 2014, byla definována vize budoucí meziobecní spolupráce, charakterizovány problémové okruhy a cíle vedoucí k jejich řešení v daném území, jako i indikátory, jejichž prostřednictvím bude naplňování cílů hodnoceno.

3.5. Přílohy k tématu Školství

Seznam zkratk

BT	běžná třída
ČR	Česká republika
DDM	dům dětí a mládeže
MC	mateřské centrum
MF	Ministerstvo financí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
ORP	obec s rozšířenou působností
RUD	rozpočtové určení daní
ŠD	školní družina
SO	správní obvod
ST	speciální třída
SVČ	středisko volného času
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

Příloha č. 1 -Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

4. Téma 2.: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31.12.2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávně-

nění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.

- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

V regionu působí 13 místních poskytovatelů sociálních služeb, kteří poskytují služby zaměřené zejména na seniory se sníženou soběstačností a na zdravotně postižené. Pro další skupiny obyvatel nacházejících se v tíživých sociálních situacích jsou místními poskytovateli zajištěny sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a terénní program, v rámci kterého pracovníci pomáhají občanům řešit problémy např. s bydlením, prací či se zadlužením. Dále jsou k dispozici místním občanům také terénní služby organizací sídlících v Plzni a majících celokrajskou působnost, např. raná péče pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi. Co se týče služeb sociální prevence, jako např. azylové domy, kontaktní centra, je využívána spolupráce s plzeňskými organizacemi.

Údaje uvedené níže v tabulkách byly shromážděny z podkladů MPSV, Registru poskytovatelů sociálních služeb i z vlastního šetření (vč. řízených rozhovorů s poskytovateli soc. služeb) a byla získána v první polovině roku 2014.

Tab. 56: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci SO ORP Nýřany

Druh zařízení sociálních služeb*	Počet
Denní stacionáře	2
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
Domovy pro seniory	1
Chráněné bydlení	1
Sociální poradny	1
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1
Ostatní	6
Celkem	14

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

* Další zařízení sociálních služeb, jako např. domovy se zvláštním režimem, azylové domy, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, terapeutické komunity nejsou v regionu provozovány.

Na území SO ORP Nýřany jsou provozována následující zařízení sociálních služeb:

- 2 domovy pro osoby se zdravotním postižením
- domov pro seniory
- 2 denní stacionáře
- chráněné bydlení
- centrum sociálně rehabilitačních služeb
- sociální poradna

Významným provozovatelem zařízení sociálních služeb je **Centrum pobytových a terénních sociálních služeb Zbůch**, které provozuje pro osoby s kombinovaným, tělesným a zdravotním postižením (spíše lehký a střední stupeň postižení) domov pro osoby se zdravotním postižením, denní stacionář a chráněné bydlení a sociální poradnu.

Ve Vejprnicích je **občanským sdružením Baculus** od října 2010 provozován domov pro seniory. **Domov poklidného stáří Vejprnice** nabízí své služby seniorům, kteří vzhledem ke snížené soběstačnosti či dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu potřebují pravidelnou pomoc, podporu nebo dohled při péči o vlastní osobu.

Dospělé osoby ve věku 50 let a výše a senioři, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, z celého Plzeňského kraje mohou využít služeb **domova pro osoby se zdravotním postižením v Horní Bříze**.

V Ledcích provozuje **o.s. Ledovec denní stacionář** pro lidi s mentálním postižením, příp. v kombinaci s psychickým onemocněním od 18 let.

V neposlední řadě je v Třemošné provozováno **Sdružením občanů Exodus centrum sociálně rehabilitačních služeb**. Jedná se o pobytovou službu určenou lidem se zdravotním postižením z celé republiky od 18 let do seniorského věku.

Mezi ostatní zařízení sociálních služeb působící v ORP patří:

- Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov poskytující pečovatelskou službu
- Charitní ošetrovatelská a pečovatelská služba (Městská charita Plzeň) poskytující pečovatelskou službu v Třemošné
- Pečovatelská služba Horní Bříza
- Člověk v tísni, o.p.s. Programy sociální integrace Plzeň /Nýřany/ zajišťující terénní program
- Domus - centrum pro rodinu nabízející sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Dům Exodus Třemošná poskytující odlehčovací služby

Na území ORP Nýřany proběhl proces **komunitního plánování sociálních služeb** (kpss) na přelomu let 2007 a 2008. Jeho výstupem je Komunitní plán sociálních služeb v regionu Touškovsko a Nýřansko pro roky 2008-2016. Dle získaných informací nebylo s plánem dále pracováno, nedochází k vyhodnocování naplňování plánu, nejsou průběžně mapovány nově vznikající potřeby v sociální oblasti a vyhodnocovány dopady realizovaných aktivit, nedochází k setkávání a udržování vzniklého partnerství mezi poskytovateli, uživateli a zadavateli sociálních služeb. V současné době (2013-2014) probíhá proces **kpss na území Mikroregionu Touškovsko**, který sdružuje 5 obcí z SO ORP Nýřany (celkem je v ORP 54 obcí).

Tab. 57: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	Počet
Centra denních služeb	
Denní stacionáře	2
Týdenní stacionáře	
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
Domovy pro seniory	1
Druh zařízení sociálních služeb	Počet

Domovy se zvláštním režimem	
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	
Domy na půl cesty	
Zařízení pro krizovou pomoc	
Nízkoprahová denní centra	
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	
Noclehárny	
Terapeutické komunity	
Sociální poradny	1
Sociálně terapeutické dílny	
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1
Pracoviště rané péče	1
Intervenční centra	
Služby následné péče	
Ostatní	11
Celkem	20

Zdroj: Vlastní šetření

Tab. 58: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP Nýřany působící v ORP

pořadové číslo	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s.	pracoviště rané péče	Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s.	Plzeň
2.	Terén pro ohrožené osoby	ostatní	Diakonie ČCE-středisko Západní Čechy	Plzeň
3.	Středisko osobní asistence Plzeňsko	ostatní	Hewer, o.s.	Praha
4	Archa pro rodiny s dětmi	ostatní	Diakonie ČCE-středisko Západní Čechy	Plzeň
5	Poradenské centrum Ledovec	ostatní	Ledovec , o.s.	Ledce
6	Člověk v tísní, o.p.s. Programy sociální integrace Plzeň	ostatní	Člověk v tísní, o.p.s.	Praha

Zdroj: Vlastní šetření

Z ostatních zařízení sociálních služeb sídlících mimo SO ORP Nýřany zde působí **Archa pro rodiny s dětmi Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy**, která poskytuje místním rodinám s dětmi sociálně aktivizační služby (dojíždí za klienty z Plzně). Více služeb a zařízení provozuje také **občanské sdružení Ledovec** sídlící v Ledcích. Přímou ve správním obvodu provozuje v Ledcích denní stacionář. Pro přehlednost však uvádíme všechna provozovaná zařízení a poskytované služby vč. obce, kde je zařízení provozováno:

- **chráněné bydlení** provozované v Plzni a Dýšíně (SO ORP Plzeň) pro lidi s duševním onemocněním z okruhu psychotických onemocnění ve věku 18-64 let z celého Plzeňského kraje (kapacita 12 lůžek)
- **telefonická krizová pomoc** poskytována v rámci Poradenského centra Ledovec v Plzni pro osoby s chronickým duševním onemocněním a v krizi
- **sociální rehabilitace** pro lidi s duševním onemocněním v okruhu psychotických onemocnění z Plzeňského kraje ve věku 18-64 let. Terénní forma služby je určena i pro osoby z SO ORP Blovice, Kralovice, Rokycany, Nýřany, Stod a Přeštice. Ambulantně je služba poskytována v Poradenském centru Ledovec v Plzni a na dalších pracovištích o.s. Ledovec.
- **odborné sociální poradenství** poskytované ambulantní formou v rámci Poradenského centra Ledovec v Plzni lidem s chronickým duševním onemocněním a mentálním postižením.

Z informací získaných při realizaci procesů komunitního plánování sociálních služeb v Plzeňském kraji v uplynulých letech vyplývá, že ze zařízení sociálních služeb sídlících mimo SO ORP Nýřany mají v současné době působnost v celém Plzeňském kraji tato zařízení či služby:

- **Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s.** poskytující terénní formou službu rodinám s dětmi se zrakovým a kombinovaným postižením od narození do 7 let. Jedná se o zařízení pracoviště rané péče.
- **Terén pro ohrožené osoby** zajišťovaný Diakonii ČCE - středisko Západní Čechy pro imigranty a azylanty, oběti obchodu s lidmi, oběti trestné činnosti a osoby komerčně zneužívané
- **Středisko osobní asistence Plzeňsko** provozované občanským sdružením Hewer
- **Člověk v tísni, o.p.s. Programy sociální integrace Plzeň** poskytující dluhové poradenství v kraji

Vzhledem k absenci zařízení pro občany ohrožené sociálním vyloučením či sociálně vyloučené, jako jsou azylové domy, noclehárny, nízkoprahová zařízení, terapeutické komunity a další, je při zajišťování potřeb těchto občanů využívána spolupráce zejm. s plzeňskými zařízeními, jako např. **Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísni** (provozováno Městskou charitou Plzeň) a **Dům na půl cesty Střediska křesťanské pomoci Plzeň**. V oblasti závislosti na návykových látkách Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Nýřany spolupracoval s **Centrem protidrogové prevence a terapie, o.p.s. a POINT 14**. V oblasti mediace a asistovaného styku je spolupracováno s **Fondem ohrožených dětí**. Z návazných služeb je využívána spolupráce s **Probační a mediační službou Plzeň**, s **Dětským centrem Plzeň** a s **Diagnostickým ústavem v Plzni**.

Tab. 59: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	Počet
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Pečovatelská služba	3
	Odlehčovací služby	1
	Denní stacionáře	2
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
	Domovy pro seniory	1
	Chráněné bydlení	1
Služby sociální prevence	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Terénní programy	1
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

* Pozn. Ostatní sociální služby, jako např. osobní asistence, centra denních služeb, domovy se zvláštním režimem, azylové domy, noclehárny, služby následné péče, terapeutické komunity nejsou v regionu poskytovány místními poskytovateli služeb.

Jak již je uvedeno v kapitole týkající se zařízení sociálních služeb, jsou na území SO ORP Nýřany poskytovány místními organizacemi tyto sociální služby:

Sociální poradenství:

- poskytuje Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch; poradenství je poskytováno osobám s kombinovaným, tělesným a zdravotním postižením v prostorách centra ve Zbůch, poradna je pro veřejnost otevřena každou třetí sobotu v měsíci, po domluvě je možné poradenství poskytovat každý všední den

Služby sociální péče:

- **denní stacionáře** – službu poskytuje jednak o.s. Ledovec pro lidi s mentálním postižením, příp. v kombinaci s psychickým onemocněním od 18 let, a jednak Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch pro osoby s kombinovaným, tělesným a zdravotním postižením ve věku od 16 do 64 let
- **domovy pro osoby se zdravotním postižením** – službu poskytuje ve Zbůchu Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch pro osoby s kombinovaným, tělesným a zdravotním postižením ve věku od 1 do 64 let, druhý domov je provozován v Horní Bříze pro dospělé osoby ve věku 50 let a výše a seniory, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení
- **domov pro seniory** – provozován ve Vejprnicích o.s. Baculus
- **chráněné bydlení** - jedná se o skupinové chráněné bydlení provozované také Centrem pobytových a terénních služeb Zbůch pro osoby s kombinovaným, tělesným a zdravotním postižením ve věku od 16 do 64 let
- **pečovatelská služba** – pro občany Horní Břízy ji zajišťuje obec a pro občany Třemošné Městská charita Plzeň. Třetím poskytovatelem pečovatelské služby v regionu je Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov, které ji poskytuje v několika střediscích:
  - **Touškovsko** - pro občany obcí Město Touškov, Všeruby, Líně, Líšťany, Zahrádka, Kunějovice, Druztová, Chotíkov, Ledce, Zruč-Senec, Bdeněves, Kozolupy a Plešnice a také občanům v domě s pečovatelskou službou ve Městě Touškov
  - **Nýřansko** – pro občany obcí Nýřany, Tlučná, Zbůch, Vejprnice, Přehýšov a blízkého okolí. Pečovatelky v rámci tohoto střediska působí také v pěti domech s pečovatelskou službou.
  - **Dobřansko** - v rámci tohoto střediska působí organizace v SO ORP Nýřany v obci Chlumčany (vč. domu s pečovatelskou službou)
- **odlehčovací služba** – službu poskytuje Sdružení občanů Exodus rodinám, které pečují o dítě s chronickým onemocněním nebo zdravotním postižením. Služba je poskytována jednou týdně, kdy jsou děti sváženy mikrobusem do domu v Třemošné, po absolvování aktivit a přípravného programu jsou poté rozvářeny do svých domovů.

Služby sociální prevence:

- **centrum sociálně rehabilitačních služeb** – pobytovou formu služby prostřednictvím sociálně rehabilitačních pobytových kurzů poskytuje lidem se zdravotním postižením od 18 let do seniorského věku Sdružení občanů Exodus

- **sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi** – službu poskytuje Domus - centrum podpory rodiny rodinám s dětmi, které se ocitají v sociálních situacích, které nedokáží sami bez pomoci řešit
- **terénní programy** – v rámci služby pomáhají pracovníci Člověka v tísní, o.p.s. lidem např. s vyřízením potřebných dokumentů, snižováním dluhové zátěže, s řešením problémů s prací či bydlením a dalšími potížemi

Tab. 60: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci SO ORP Nýřany (resp. poskytující služby pro obyvatele SO ORP Nýřany)

	Druh sociální služby	Počet
	Sociální poradenství	2
Služby sociální péče	Osobní asistence	1
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	
	Průvodcovské a předčitatelské služby	
	Podpora samostatného bydlení	
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	
	Denní stacionáře	2
	Týdenní stacionáře	
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	2
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	
Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Telefonická krizová pomoc	
	Tlumočnické služby	
	Azylové domy	
	Domy na půl cesty	
	Kontaktní centra	
	Krizová pomoc	
	Intervenční centra	
	Nízkoprahová denní centra	
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	
	Noclehárny	
	Služby následné péče	
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	2
	Soc. aktiviz. služby pro seniory a osoby se zdravot. postižením	
	Sociálně terapeutické dílny	
	Terapeutické komunity	
Terénní programy	2	
Sociální rehabilitace	2	

Zdroj: Vlastní šetření

Jak již bylo uvedeno výše, z poskytovatelů sídlících mimo území ORP v regionu působí:

- 1) **Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy**, která v rámci Archy pro rodiny s dětmi zde poskytuje místním rodinám s dětmi sociálně aktivizační služby (dojíždí za klienty z Plzně)
- 2) **o.s. Ledovec** poskytující kromě denního stacionáře přímo v SO ORP Nýřany také další služby mimo území ORP s dostupností pro místní občany. Jedná se o chráněné bydlení provozované v Plzni a Dýšíně, telefonickou krizovou pomoc, sociální rehabilitaci a odborné sociální poradenství poskytované ambulantní formou v Plzni

Jak již bylo také výše uvedeno, z informací získaných při realizaci procesů komunitního plánování sociálních služeb v Plzeňském kraji v uplynulých letech vyplývá, že v současné době mají působnost v celém Plzeňském kraji tyto organizace:

1. Středisko pro ranou péči Plzeň, o.p.s.
2. Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy poskytující terénní služby imigrantům a azylovým, obětem obchodu s lidmi, obětem trestné činnosti a osobám komerčně zneužívaným
3. o.s. Hewer poskytující osobní asistenci
4. Člověk v tísni, o.p.s. poskytující dluhové poradenství

Tab. 61: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

typ sociální služby	Obce s počtem obyvatel	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
	Posuzovaný správní obvod	Nýřany					
	typ sociální služby*						
	typ						
Služby sociální péče	Sociální poradenství	1					
	Pečovatelská služba			2	1		
	Odlehčovací služby						1
	Denní stacionáře	1					1
	Týdenní stacionáře						
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1	1				
	Domovy pro seniory						1
	Chráněné bydlení	1					
Služby sociální prevence	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						1
	Terénní programy						1
	Sociální rehabilitace						1
	Celkem	4	1	2	1	0	6

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

* Pozn. Ostatní sociální služby, jako např. osobní asistentství, centra denních služeb, domovy se zvláštním režimem, azylové domy, noclehárny, služby následné péče, terapeutické komunity nejsou v regionu poskytovány místními poskytovateli služeb.

Centrum pobytových a terénních sociálních služeb Zbůch zřízené **Ministerstvem práce a sociálních věcí** poskytuje tyto služby: domov pro osoby se zdravotním postižením, denní stacionář, chráněné bydlení a sociální poradna. **Plzeňský kraj** je zřizovatelem domova pro osoby se zdravotním postižením v Horní Bříze. Zřizovatelem pečovatelských služeb jsou **obec Město Touškov** (Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov), **město Horní Bříza** a **církevní organizace Městská charita Plzeň**. Ostatní sociální služby poskytované na území ORP mají jiného zřizovatele (jejich právní formy jsou občanská sdružení a obecně prospěšná společnost).

Tab. 62: Kapacita zařízení sociálních služeb

	Pobytová					Ambulantní					terénní				
	Klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	Klienti	kontakty	intervence	lůžka	Hovory	Klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb*															
Denní stacionáře						39									
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	190			320											
Domovy pro seniory	44			44											
Chráněné bydlení				54											
Sociální poradny								300							
Centra sociálně rehabilitačních služeb	80					16									
Ostatní						4					2620				

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

* Pozn. Další zařízení sociálních služeb, jako např. domovy se zvláštním režimem, azylové domy, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, terapeutické komunity nejsou v regionu provozovány.

Popis kapacity jednotlivých služeb:

Sociální poradenství:

- jak již bylo uvedeno, v současné době je v SO ORP Nýřany provozována jedna místní poradna Centrem pobytových a terénních služeb Zbůch, kapacita 300 intervencí

Služby sociální péče:

- **denní stacionáře:** 30 klientů Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch, 9 klientů Terapeutické centrum Ledovec o.s. Ledovec
- **domovy pro osoby se zdravotním postižením:** 130 lůžek Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch, 190 lůžek a 190 klientů domov v Horní Bříze
- **domov pro seniory:** 44 klientů a 44 lůžek Domov poklidného stáří Vejprnice
- **chráněné bydlení:** 54 lůžek Centrum pobytových a terénních služeb Zbůch. Kapacita je však za všechny 3 pobočky chráněného bydlení, z nichž jen jedna je provozována v SO ORP Nýřany - pobočka ve Zbůchu, zbylé pobočky jsou v Plzni a Chotěšově. Kapacitu pobočky ve Zbůchu se nepodařilo zjistit.
- **pečovatelská služba** (ostatní zařízení): 870 klientů Centrum pečovatelských a ošetrovatelských služeb Město Touškov a 70 klientů Pečovatelská služba Horní Bříza. Kapacita centra v Touškově

je však v souladu s registrem poskytovatelů uvedena za všechna jeho střediska, tedy i střediska působící mimo SO ORP Nýřany. Za střediska působící v území SO ORP je stávající kapacita pečovatelské služby 250 klientů na Nýřansku, 160 klientů na Touškovsku a 23 klientů na Chlumčansku.

- **odlehčovací služba** (ostatní zařízení): 430 klientů v rámci ambulantní formy - Dům Exodus Třemošná. Jedná se průměrně o 12 osob jednou týdně po dobu školního roku.

Služby sociální prevence:

- **centrum sociálně rehabilitačních služeb:** Dům Exodus Třemošná - v rámci pobytové formy 80 klientů, v rámci ambulantní formy 16 klientů
- **sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi** (ostatní zařízení): 4 klienti v rámci ambulantní formy, 10 klientů v terénu organizace Domus - centrum podpory rodiny
- **terénní programy** (ostatní zařízení): 1 170 klientů - jedná se však o kapacitu všech oblastí v kraji, kde pracovníci organizace Člověk v tísní poskytují službu terénního programu

Z uskutečněných rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb v SO ORP vyplynulo, že **nedostatečná je kapacita terénního programu Člověka v tísní**. Kapacity ostatních služeb a zařízení jsou dle poskytovatelů dostačující.

Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Z rozhovorů s poskytovateli pečovatelské služby (Horní Bříza, Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov) a odlehčovací služby vyplynulo, že **kapacity služeb jsou dostačující** (nejsou evidováni neuspokojení zájemci o službu).

Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

Z informací uveřejněných na webu Ministerstva vnitra ČR vyplývá, že v letech 2010-2012 nebyla udělena akreditace v oblasti dobrovolnické služby žádné organizaci se sídlem na území SO ORP Nýřany.

S dobrovolníky v SO ORP Nýřany pracuje o.s. Ledovec, a to v rámci Evropské dobrovolné služby (zapojení mladých lidí individuálně nebo ve skupinách do dobrovolnických projektů v zemích EU a v partnerských zemích), Ledovec je přímo hostitelskou organizací pro zahraniční dobrovolníky. V souvislosti se zahraničními dobrovolníky spolupracuje také s Tandemem, koordinačním centrem česko-německých výměn mládeže.

S dobrovolníky pracuje v regionu také Člověk v tísní, o.p.s. v rámci podpory vzdělávání - realizuje doučování pro sociálně znevýhodněné děti. A za stejným účelem - podpora vzdělávání dětí klientů - také Domus - centrum podpory rodiny.

Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

V letech 2010-2012 nerealizovala žádná organizace sídlící na území ORP Nýřany akreditovaný projekt v oblasti dobrovolnické služby.

Jak již bylo uvedeno, s dobrovolníky v ORP Nýřany pracuje o.s. Ledovec, a to v rámci Evropské dobrovolné služby (zapojení mladých lidí individuálně nebo ve skupinách do dobrovolnických projektů v zemích EU a v partnerských zemích), Ledovec je přímo hostitelskou organizací pro zahraniční dobrovolníky. V souvislosti se zahraničními dobrovolníky spolupracuje také s Tandemem, koordinačním centrem česko-německých výměn mládeže.

S dobrovolníky pracují v regionu Člověk v tísní, o.p.s. a Domus – centrum podpory rodiny za účelem doučování pro sociálně znevýhodněné děti.

Akreditaci pro vysílání dobrovolníků do přijímajících organizací působících v Plzeňském kraji mají 2 organizace sídlící v Plzni, konkrétně TOTEM - regionální dobrovolnické centrum a ADRA, o.p.s. Dle zjištěných informací je přijímající organizací z poskytovatelů služeb v ORP pouze Ledovec, o.s. (uzavřena smlouva s Totemem).

Tab 63 : Obecní výdaje na sociální oblast

Roky	Výdaje	Účel
2003	161 300,-	Sociální poradenství, Sociální péče a pomoc dětem a mládeži, Ostatní sociální péče a pomoc rodině a manželství, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc
2004	168 100,-	Sociální poradenství, Ostatní sociální péče a pomoc rodině a manželství, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc
2005	143 980,-	Sociální poradenství, Ostatní sociální péče a pomoc dětem a mládeži, Ostatní sociální péče a pomoc rodině a manželství
2006	175 160,-	Sociální poradenství, Sociální péče a pomoc dětem a mládeži, Ostatní sociální péče a pomoc rodině a manželství
2007	6 001 890,-	Sociální péče a pomoc dětem a mládeži, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, Služby sociální péče, Služby sociální prevence
2008	5 969 340,-	Sociální poradenství, Sociální péče a pomoc dětem a mládeži, Ostatní sociální péče a pomoc rodině a manželství, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, Služby sociální péče, Služby sociální prevence
2009	6 780 610,-	Sociální péče a pomoc dětem a mládeži, Ostatní sociální péče a pomoc rodině a manželství, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, Služby sociální péče, Služby sociální prevence
2010	7 470 920,-	Sociální péče a pomoc dětem a mládeži, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, Služby sociální péče, Služby sociální prevence
2011	8 466 710,-	Sociální péče a pomoc dětem a mládeži, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, Služby sociální péče
2012	7 832 690,-	Sociální péče a pomoc dětem a mládeži, Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc, Služby sociální péče

Zdroj: Svaz měst a obcí České republiky

Dle údajů poskytnutých Svazem měst a obcí ČR vydávaly obce nacházející se ve správním území ORP Nýřany v průběhu let 2003-2012 finanční prostředky v oblasti sociálních služeb na **sociální poradenství, na péči a pomoc dětem a mládeži a rodinám a manželství**. Ze služeb **sociální péče** směřovaly výdaje obcí do kapitoly sdružující služby osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení a na podporu ostatních služeb a činnosti v oblasti sociální péče, např. odlehčovací služby. Ze **služeb sociální prevence** obce finančně podpořily některé z těchto služeb: azylové domy, nízkoprahová denní centra a noclehárny a také ostatní služby a činnosti v oblasti sociální prevence zahrnující zejm. sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, telefonickou krizovou pomoc, tlumočnické služby a další činnosti. V rámci **sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoci**

se obce finančně podílely na sociální pomoci osobám v hmotné nouzi a občanům sociálně nepřizpůsobivým a ostatní sociální péči a pomoci ostatním skupinám obyvatelstva včetně např. programů pomoci propuštěným vězňům včetně prevence kriminality apod.

Nárůst výdajů obcí na sociální oblast v roce 2007 s největší pravděpodobností souvisel s legislativními změnami v tomto roce (schválení zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách).

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 64: Analýza cílových (dotčených) skupin – sociální oblast SO ORP Nýřany

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Poskytovatelé sociálních služeb	<ul style="list-style-type: none"> - zájem uživatelů o službu - dostatek finančních prostředků na zajištění služeb - zájem ORP a obcí o sociální problematiku - angažovanost ORP a obcí v sociální oblasti - vzájemná spolupráce subjektů v sociální oblasti - podpora ze strany obcí, kraje a státu 	<ul style="list-style-type: none"> -nedostatek financí na služby -neposkytování potřebné služby -poskytování nekvalitní služby -nedostatek personálních kapacit -neochota spolupracovat 	<ul style="list-style-type: none"> -osobní komunikace -e-mailová a telefonická komunikace -společná setkání 	<ul style="list-style-type: none"> -zajištění společných setkání -realizace komunitního plánování sociálních služeb na celém území ORP a následné plnění komunitního plánu
Uživatelé služeb	<ul style="list-style-type: none"> - cenově dostupné služby - kvalitní služby - místně dostupné služby - možnost výběru (pobytové sl., terénní sl.) a návaznost služeb 	<ul style="list-style-type: none"> -neochota hradit služby -nezájem o služby - nedostatek informací o službách - využití služeb vnímáno jako slabost (nepostarání se o rodiče) - neporozumění problematice, např. příspěvek na péči 	<ul style="list-style-type: none"> -osobní kontakt -obecní zpravodaje, místní tisk -informační letáky -webové stránky 	<ul style="list-style-type: none"> -zvýšení informovanosti uživatelů o sociálních službách -realizace komunitního plánování sociálních služeb na celém území ORP a následné plnění komunitního plánu
Pečující osoby	<ul style="list-style-type: none"> - kvalitní služby - cenová dostupnost služby - dobrá místní dostupnost služby - služba odpovídající potřebám a požadavkům 	<ul style="list-style-type: none"> -neochota platit za službu -neochota předat rodinné příslušníky do péče někoho jiného -vyčerpanost a izolovanost pečujících osob 	<ul style="list-style-type: none"> -osobní kontakt -obecní zpravodaje, místní tisk -informační letáky -webové stránky 	<ul style="list-style-type: none"> -zvýšení informovanosti pečujících osob o sociálních službách -realizace kpss na celém území ORP a následné plnění komunitního plánu

Rodinní příslušníci uživatelů	<ul style="list-style-type: none"> - dobrá dostupnost služby - cenová dostupnost služby - kvalitní služby 	<ul style="list-style-type: none"> -nezájem o službu -nedostupnost požadované služby -nedostatek informací o službách 	<ul style="list-style-type: none"> -informační letáky -místní tisk -webové stránky obcí 	<ul style="list-style-type: none"> -zvýšení informovanosti rodinných příslušníků uživatelů o sociálních službách
Zaměstnanci	<ul style="list-style-type: none"> - dobré pracovní podmínky, vč. finančních - stálost zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> -přetížení zaměstnanců -nevyhovující finanční ocenění 	<ul style="list-style-type: none"> -osobní kontakt se zástupci zaměstnanců 	<ul style="list-style-type: none"> -zlepšování pracovních podmínek zaměstnanců -péče o zaměstnance, např. supervize
Představitelé obcí SO ORP Nýřany	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění potřeb občanů obcí - optimalizace výdajů na služby - zájem a angažovanost ORP v sociální oblasti a ochota spolupracovat - společné řešení problémů v sociální oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> -nedostatek zdrojů -nezájem o sociální služby, jiné priority -"tvrdost" ORP v bytové oblasti -malá angažovanost ORP v sociální oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> -osobní komunikace -společná jednání a setkání -komunikace s poskytovateli služeb, se zástupci uživatelů 	<ul style="list-style-type: none"> -informovanost o problematice ze strany poskytovatelů služeb a zástupců uživatelů - realizace komunitního plánování sociálních služeb na celém území ORP a následné plnění komunitního plánu - realizace společných záměrů v sociální oblasti
Plzeňský kraj	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění potřeb občanů kraje - optimalizace sítě služeb a zařízení - optimalizace výdajů na služby - zajištění služeb obcemi a dalšími subjekty 	<ul style="list-style-type: none"> -špatné rozmístění služeb a zařízení v rámci území kraje -nejasná pravidla pro přidělování dotací na sociální služby 	<ul style="list-style-type: none"> -e-mailová, telefonická komunikace se zástupci obcí, poskytovateli služeb, zástupci uživatelů služeb -osobní setkávání se zástupci obcí, poskytovateli služeb, zástupci uživatelů služeb 	<ul style="list-style-type: none"> -diskuze a jednání se zástupci obcí, poskytovateli služeb a zástupci uživatelů služeb -prosazování společných zájmů
Stát	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění potřeb občanů ČR - optimalizace sítě služeb a zařízení - optimalizace výdajů na služby -zapojení obcí do financování služeb 	<ul style="list-style-type: none"> -špatné rozmístění služeb a zařízení v rámci ČR -nevhodná struktura financování sociálních služeb 	<ul style="list-style-type: none"> -komunikace se zástupci obcí, zástupci poskytovatelů služeb a zástupci sdružení uživatelů služeb 	<ul style="list-style-type: none"> - jednání se zástupci obcí, poskytovateli a uživatelů služeb -prosazování společných zájmů

Zdroj: Vlastní šetření

Analýza cílových skupin byla zpracována na základě rozhovorů se zástupci obcí, poskytovateli sociálních služeb a pracovníky sociálního odboru.

Tab. 65: Analýza rizik – registr rizik v sociální oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
<i>Nedostatek financí na zajištění služeb (provozní náklady)</i>	3	3	9	- získání sponzorských příspěvků - vícezdrojové financování služeb - Meziobecní spolupráce	- zřizovatelé služeb - poskyvatelé služeb
<i>Nedostatek financí na investice a vybavení</i>	3	2	6	- využití dotací a grantů (státní, EU) - Meziobecní spolupráce	- zřizovatelé služeb - poskyvatelé služeb
<i>Stávající systém financování služeb-uživatelé získávají PnP, ale nekupují sociální služby, jednoleťté granty (nestabilita, nejistota)</i>	3	2	6	- změnit systém financování sociálních služeb	- poskyvatelé služeb
Organizační riziko					
<i>Nerovnoměrné pokrytí ORP sociálními službami</i>	3	3	9	- komunitní plánování sociálních služeb na celém území ORP a následné naplňování plánu - Meziobecní spolupráce	- obce v ORP
<i>Nezajištění potřebných sociálních služeb</i>	3	3	9	- komunitní plánování sociálních služeb na celém území ORP a následné naplňování plánu - Meziobecní spolupráce	- obce v ORP
<i>Nezájem, neangažovanost ORP v sociální oblasti a neochota spolupracovat</i>	3	3	9	- informovanost ze strany poskytovatelů služeb, zástupců obcí a uživatelů služeb o sociálních problémech regionu - společná setkání zástupců obcí, poskytovatelů sociálních služeb, zástupců uživatelů služeb - komunitní plánování sociálních služeb na celém území ORP a následné naplňování plánu	- obce v ORP

Nezájem či neochota obcí spolupracovat na řešení sociální oblasti	3	2	6	- komunitní plánování sociálních služeb na celém území ORP a následné naplňování plánu - společná setkání zástupců obcí, poskytovatelů sociálních služeb, -pracovníků obecních úřadů - Meziobecní spolupráce	- obce v ORP
Právní riziko					
Nevhodné reformy či změny zákonů	3	2	6	- připomínkování plánovaných změn - upozorňování na dopady plánovaných změn či reforem	- obce v ORP - poskytovatele služeb
Technické riziko					
Špatný technický stav budov, nevhodné prostory	2	2	4	- využití dotací a grantů pro zlepšení technického stavu	- poskytovatele služeb - zřizovatelé služeb
Nevyhovující vybavení zařízení soc. služeb	2	2	4	- využití dotací a grantů pro obnovu a zajištění potřebných pomůcek a vybavení	- poskytovatele služeb - zřizovatelé služeb
Věcné riziko					
Nízká kvalita služeb	2	2	4	- Meziobecní spolupráce - sledování kvality služeb	- poskytovatele služeb
Bariéry na straně uživatelů pro využití služeb	2	2	4	- informační kampaň o jednotlivých sociálních službách - Meziobecní spolupráce	- poskytovatele služeb
Nedostatečné personální zajištění služeb	2	3	6	- vzdělávání zaměstnanců - péče o pracovníky	- poskytovatele služeb

Zdroj: Vlastní šetření

Analýza rizik byla zpracována na základě rozhovorů se zástupci obcí, poskytovateli sociálních služeb a pracovníky Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Nýřany. Z analýzy vyplývá, že největšími riziky v sociální oblasti jsou **rizika organizační a finanční**. Organizační rizika vyplývají z **nízké angažovanosti a ochoty ORP spolupracovat v sociální oblasti**. To se projevuje např. neochotou podílet se na společném hledání řešení sociálních problémů s poskytovateli služeb a dalšími subjekty, tvrdou bytovou politikou vůči občanům, nenaplňováním zpracovaného komunitního plánu, příp. jeho aktualizací, neboť komunitní plán byl zpracován na dlouhé období 8 let. Dalším problémem je **vymezení území ORP**, kdy na jedné straně, v blízkosti Plzně, se nachází všechna místní zařízení sociálních služeb a chybějící služby v regionu jsou zajišťovány spoluprací či odkazováním na plzeňské poskytovatele služeb, na druhé straně sever regionu je sociálními službami téměř nepokryt, nenachází se zde žádné větší město, kde by mohly mít služby potřebné zázemí a také je od Plzně již značně vzdálený, plzeňské služby se tudíž pro

tyto občany stávají spíše nedostupné. Dalším organizačním rizikem je **nezajištění potřebných sociálních služeb**, vyplývající ze skutečnosti, že v regionu nejsou provozována zařízení zaměřená na potřeby sociálně vyloučených osob (jako např. azylové domy, noclehárny, nízkoprahová zařízení a další) a jak již bylo uvedeno, na severu regionu nejsou zajištěny téměř žádné sociální služby. Finanční rizika vyplývají ze **stávajícího systému financování sociálních služeb** – poskytovatelé sociálních služeb se každoročně potýkají se snižováním prostředků na svoji činnost, příspěvky na péči nejsou často občany využívány na nákup sociálních služeb, přičemž systém financování spočívající ve výdajích na příspěvky na péči a na dotace poskytovatelů je vnímán jako dlouhodobě neudržitelný.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. 66

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>1. působnost Centra pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov (dobrá spolupráce, kvalitně poskytované terénní služby)</p> <p>2. dostupnost sociálních služeb</p> <p>3. fungování komunity na venkově v podpoře duševně nemocných, zdravotně postižených (o zdravotně postiženého se obce většinou nějak postarají)</p> <p>4.-12.působnost Člověka v tísni v regionu</p> <p>4.-12.velmi dobrá spolupráce s POÚ Třemošná, dobrá spolupráce s OÚ Horní Bříza a OÚ Tlučná</p> <p>4.-12. dobrá spolupráce s ÚP (vstřícnost)</p> <p>4.-12. dobrá spolupráce s OSPOD</p> <p>4.-12. působnost Domu dětí a mládeže v Nýřanech</p> <p>4.-12. zajištění pobytových zařízení pro seniory a zdravotně postižené v regionu</p> <p>4.-12. dobrá spolupráce s lékaři na Touškovsku, v Horní Bříze, v Tlučné a Nýřanech</p> <p>4.-12. ochota poskytovatelů soc. služeb pomáhat</p> <p>4.-12. Charita Bezdruzice</p>	<p>1. nižší informovanost občanů o soc.sl. a možnostech pomoci (např. dávkách) –, konkrétně: chybí informace v tištěné podobě, např. místní zpravodaj, zpracování a distribuce letáku či přehledu služeb (informace na jednom místě)</p> <p>2. Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov (CPOS MT) – pro malé obce příliš vysoké náklady na řízení neúměrně zvyšují cenu služeb (zejména rozvoz obědů) –</p> <p>3. vysoká finanční náročnost služeb pro koncové uživatele</p> <p>4. chybí soc.bydlení -, konkrétně: azylové bydlení (nejvíce pro rodiny či alespoň pro ženy s dětmi), chybí byty pro rodiny v krizi, chybí sociální byty</p> <p>5.-11. chybí služby v oblasti návykových látek</p> <p>5.-11. chybí terénní pracovník mapující situaci v oblasti drog a nabízející poradenství pro zájemce a klienty</p> <p>5.-11. přísná, tvrdá bytová politika města Nýřany –</p> <p>5.-11. malá angažovanost MÚ Nýřany v sociální oblasti a neochota spolupracovat</p> <p>5.-11. nedostatečné zajištění dluhového poradenství pro občany v tíživých fin.situacích (potřeba zajistit tyto služby alespoň ambulantně)</p> <p>5.-11. nezapojení ORP Nýřany do potr.pomoci</p> <p>5.-11. chybí dobrovolníci pro doučování dětí</p> <p>5.-11. chybí větší spolupráce institucí, organizací, úřadů v sociální oblasti a jejich větší vzájemná informovanost o činnostech a potřebách</p> <p>12. nedostatečná kapacita sanačních služeb v rodinách a nedostatečné zajištění těchto služeb v rodinách</p>

	nách, kde jsou uživatelé návykových látek
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
1. sociální poradenství 2.-5. větší finanční zaangažovanost obcí na podpoře sociálních služeb 2.-5. zlepšení informovanosti mezi představiteli obcí 2.-5. včasné podchycení problémů občanů při placení nájemného v městských bytech 2.-5. prevence sociálně patologických jevů ve školách 2.-5. společné návštěvy pečovatelky a zdravotníka (dávkování léků)	1. nedostatek fin.prostředků na služby 2. prodej drog 3. drogově závislí mladiství 4. opatrovnictví zajišťované obcemi 5.-10. předluženost obyvatel 5.-10. existence soc.vyloučených lokalit na Nýřansku 5.-10. nezaměstnanost v regionu 5.-10. nárůst počtu sociálně slabých obyvatel 5.-10. poloha a rozloha ORP–na jedné straně blízkost Plzně a místních služeb X sever regionu bez většího města a bez služeb 5.-10. silnější nižší vrstva obyvatel (samoživitelky, senioři, lidé s psychickými problémy bez nároku na invalidní důchod)

Zdroj: Vlastní šetření

Podkladem pro zpracování SWOT analýzy tematické oblasti „sociální oblast“ na území ORP Nýřany byly výstupy z rozhovorů se zástupci obcí a měst, s místními poskytovateli sociálních služeb a s pracovníci Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Nýřany. Rozhovory byly realizovány v únoru až dubnu 2014. Pokud zazněla jednotlivá tvrzení v rámci rozhovorů vícekrát, je u nich uveden počet "hlasů".

Za nejvýznamnější silnou stránku sociální oblasti regionu je považována **působnost Centra pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov**. Představitelé obcí pozitivně hodnotí dobrou spolupráci a kvalitně poskytované terénní služby občanům. Jako výraznější pozitivum vnímají představitelé obcí obecně dostupnost sociálních služeb v regionu. Poskytovatelé zase kladně hodnotí fungování komunity na venkově v podpoře zdravotně postižených. Pro představitel menších obcí jsou **ceny za služby (zejm. rozvoj obědů) Centra pečovatelských a ošetřovatelských služeb Města Touškov vysoké**. Způsobují je dle jejich názoru neúměrně vysoké náklady na řízení organizace. Představitelé obcí vnímají ceny za sociální služby vysoké i pro koncové uživatele služeb. Z chybějících sociálních služeb jsou **nejvíce postrádány služby v oblasti návykových látek (absence sociálního bydlení, ačkoliv se nejedná o soc. službu, je také tíživá)**. Jako nedostatečná je hodnocena **kapacita dluhového poradenství a sanačních služeb** v rodinách nacházejících se v sociálně nepříznivých situacích a nedostatečné zajištění těchto služeb v rodinách, kde jsou uživatelé návykových látek. Výrazněji chybí také zapojení ORP do potravinové pomoci a v neposlední řadě jsou postrádáni dobrovolníci pro doučování dětí. Jako negativum v sociální oblasti na Nýřansku je také vnímána **tvrdá bytová politika města Nýřany, malá angažovanost ORP Nýřany v sociální oblasti a neochota spolupracovat**. Dále jsou výrazné nedostatky spatřovány v informování občanů o sociálních službách a možnostech pomoci, stejně tak je jako nedostatečná vnímána spolupráce subjektů působících v sociální oblasti. Za největší příležitost k rozvoji sociální oblasti je vnímáno sociální poradenství. Naopak za ohrožení sociální oblasti na Nýřansku je považován zejm. nedostatek finančních prostředků na služby, dále pak prodej drog, opatrovnictví zajišťované obcemi a předluženost obyvatel.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V regionu působí **13 místních poskytovatelů sociálních služeb**, kteří poskytují služby zaměřené zejména na seniory se sníženou soběstačností a na zdravotně postižené. Jsou zde provozovány 2 denní stacionáře (Centrum pobytových a terénních sociálních služeb Zbůch, Terapeutické centrum Ledovec), 2 domovy pro osoby se zdravotním postižením (Centrum pobytových a terénních sociálních služeb Zbůch, Domov pro osoby se zdravotním postižením Horní Bříza), domov pro seniory (Domov poklidného stáří Vejprnice), chráněné bydlení a sociální poradna (Centrum pobytových a terénních sociálních služeb Zbůch) a centrum sociálně rehabilitačních služeb (Dům Exodus v Třemošné). Kromě těchto zařízení je seniorům a zdravotně postiženým na území ORP zajišťována pečovatelská služba (Centrum pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov, Pečovatelská služba Horní Bříza, Charitní pečovatelská a ošetřovatelská péče Městské charity Plzeň) a odlehčovací služba (Dům Exodus v Třemošné). Ze **služeb sociální prevence** mohou místní občané využít služeb terénního programu Člověka v tísní, o.p.s., v rámci kterého jim pracovníci mohou pomoci např. při řešení problémů s prací či bydlením, dluhů či při vyřízení potřebných dokumentů. Rodinám s dětmi, které se nacházejí v sociálně nepříznivých situacích, které nemohou vyřešit bez pomoci ostatních, je určena sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi (Domus - centrum pro rodinu).

Pro občany regionu jsou také dostupné služby dalších poskytovatelů, kteří do regionu dojíždějí. Jedná se o **sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi** (Diakonie ČCE - středisko Západní Čechy). Dále občané mohou využít terénní služby plzeňských poskytovatelů s celokrajskou působností. Jedná se o službu **rané péče** poskytovanou rodinám s dětmi se zrakovým a kombinovaným postižením od narození do 7 let, dále se jedná o **terénní program** pro ohrožené osoby zajišťovaný Diakonií ČCE - středisko Západní Čechy, o **osobní asistenci** poskytovanou seniorům, zdravotně postiženým a rodinám s dětmi o.s. Hewan a v neposlední řadě o **dluhové poradenství** zajišťované Člověkem v tísní, o.p.s.

Co se týče **rozložení sociálních služeb na území ORP**, jsou služby soustředěny do území v blízkosti Plzně (Vejprnice, Zbůch, Nýřany, Město Touškov, Ledce, Horní Bříza, Třemošná). Sever regionu není sociálními službami pokryt, ani se zde nenachází žádné větší město, kde by mohly mít sociální služby potřebné zázemí. Služby plzeňských organizací jsou zároveň již pro místní občany nedostupné. Problematikou je v tomto regionu také doprava.

V regionu SO ORP Nýřany **chybí zejm. služby sociální prevence**, a to konkrétně azylové bydlení, byty pro rodiny v krizi - obecně sociální bydlení. Bylo by vhodné zabývat se zároveň s budováním chybějících kapacit krizového či azylového bydlení vytvořením takového systému bydlení, který umožňuje motivovaným občanům v nepříznivých situacích dosahovat vyšší úrovně bydlení odpovídající jejich aktuálním možnostem a kompetencím (systém tzv. prostupného bydlení). V současné době se obecně lidé často vrací do azylových domů a ubytoven. Je třeba zajistit pro motivované občany a rodiny potřebnou podporu pro opuštění krizového bydlení a podmínky pro získání jiného, kvalitnějšího bydlení. Také by bylo přínosné zabývat se nastavením spolupráce subjektů působících v oblasti bydlení (např. sociální odbor, správa nemovitostí, bytová komise atd.) vedoucí k prevenci vzniku dluhů na nájemném v obecních bytech a k prevenci ztráty bydlení. S problematikou bydlení souvisí **vnímání bytové politiky města Nýřany jako příliš tvrdé či přísné** – přísná pravidla pro přidělování městských nájemních bytů, nejsou zohledňovány individuální situace a potřeby občanů v oblasti bydlení. Také se v této oblasti objevuje tendence města problémy nevidět či je přesunout mimo město, což je však vždy na úkor ostatních obcí a měst a nepřináší to obecně řešení situace. V souvislosti s tím je třeba také zmínit, že **je postrádána celkově větší angažovanost ORP Nýřany v sociální oblasti a větší ochota spolupracovat na řešení sociálních problémů**. Na chybějící sociální byty reagují obce Kozolupy, Město Touškov a Bdeněves záměrem společné výstavby sociálních bytů pro své občany. Ze strany zástupců obcí také zazněla potřeba

vybudování konkrétního zařízení - chudobince pro osoby, které si nemohou finančně dovolit pobyt v domě s pečovatelskou službou. Jako potřebné se jeví také **zajištění služeb v oblasti návykových látek**, neboť tyto služby v regionu nejsou poskytovány, ani zajištěny spoluprací s plzeňskými organizacemi, a zároveň dle rozhovorů se subjekty působícími v sociální oblasti problémy s drogami v regionu narůstají (zejm. u mladých lidí a matek s dětmi). Je postrádáno působení terénního sociálního pracovníka, který by pracoval s drogově závislými. Nedostatečná je také **kapacita terénního programu a zejm. dluhového poradenství** Člověka v tísní a **sanačních služeb** v rodinách s dětmi v sociálně nepříznivých situacích (pro rodiny, kde jsou uživatelé návykových látek, tato služba není zajištěna). Co se týče dluhového poradenství, registruje Člověk v tísní ze strany občanů velkou poptávku (problémy s dluhy má již každý klient terénního programu organizace). Klienti nejsou schopni za službami dojíždět i z finančního hlediska (doprava je drahá). Vzhledem k velké poptávce by žádoucí bylo i ambulantně zajišťované dluhové poradenství z kanceláře. I když cílem je působit v terénu, lidi vyhledávat a aktivovat je k tomu, aby svoji situaci řešili. Potřeba vyčlenění místnosti pro dluhové poradenství je také na severu regionu, kde se obyvatelé potýkají ještě s nedostačující dopravou. Vhodné se jeví vyčlenění prostor pro dluhové poradenství např. v Úněšově s tím, že by jej mohli využít i občané okolních obcí. Další cestou je také vzdělávání pracovníků obecních úřadů v dluhové problematice, aby i úředníci sami mohli občanům pomoci a nemuseli je se vším odkazovat na pracovníky Člověka v tísní. Organizace tyto vzdělávací programy pro pracovníky obecních úřadů realizuje.

Tématem pro řešení v sociální oblasti je také **nezapojení ORP Nýřany do potravinové pomoci**. Ta je v kraji realizována ve spolupráci Plzeňského kraje a Diecézní charity Plzeň pro občany správních obvodů 7 obcí s rozšířenou působností. Nedostatečná výše finančních prostředků, která nedokáže pokrýt ani potřeby občanů na území spolupracujících ORP po dobu jednoho roku, je důvodem pro nezapojení dalších obcí s rozšířenou působností v kraji do potravinové pomoci. Proto jsou hledány další možnosti rozšiřování této pomoci. V současné době probíhají jednání s Potravinovou bankou Plzeň, o.s. o konkrétních podmínkách poskytování další potravinové pomoci v kraji. V neposlední řadě se subjekty v regionu potýkají s **nedostatečným zajištěním dobrovolníků** pro doučování dětí ze sociálně slabých rodin. I toto by mohlo být tématem pro meziobecní spolupráci.

V oblasti služeb pro seniory a zdravotně postižené se obce potýkají s **vyšokou cenou za pečovatelskou službu (zejm. rozvoz obědů) Centra pečovatelských a ošetřovatelských služeb Město Touškov**, způsobenou dle jejich názoru vysokými náklady na řízení organizace. Stárnutí obyvatel se projevuje **potřebou budování pobytových zařízení pro seniory** se sníženou soběstačností, ať už z důvodu věku či zdravotního stavu. Řada obcí plánuje vybudování domu s pečovatelskou službou (Zruč-Senec, Heřmanova Huť, Tatiná, Líšťany, Krsy, Čeminy, Hromnice) či domu pro seniory (Heřmanova Huť, Chotíkov), dále řeší potřebu spolupracovat při umísťování občanů do domů s pečovatelskou službou či se podělit o náklady na provoz zařízení. Co se týče podpory osob s mentálním či duševním onemocněním, jeví se dle poskytovatelů do budoucna jako žádoucí **vybudování chráněného bydlení venkovského typu** před řešením situací těchto občanů prostřednictvím chráněného bydlení ve městě (venkovské prostředí je čitelnější, srozumitelnější a nemění se tak rychle). Pro získání objektu k provozování chráněného bydlení je pro poskytovatele soc.služeb nutná spolupráce s obcemi či občany vlastníci vhodnou nemovitostí.

Potřebným námětem pro řešení je také **zvýšení informovanosti občanů** o možnostech pomoci v sociálně nepříznivých situacích a o sociálních službách. Konkrétně chybí informace v tištěné podobě, např. prostřednictvím obecních zpravodajů, dále je třeba soustředit informace a kontakty na organizace a instituce na jedno místo, např. do letáčku, přehledu služeb či sociálního průvodce. Tyto pak využít také pro informování lékařů, škol a dalších zařízení a institucí pro zajištění mezirezortní informovanosti. V

rámci procesu komunitního plánování sociálních služeb byl v roce 2008 zpracován Katalog poskytovatelů sociálních služeb v regionu Touškovsko a Nýřansko. Žádoucí by byla aktualizace tohoto katalogu. Subjekty působící v sociální oblasti v regionu postrádají **větší vzájemnou spolupráci při řešení problémů klientů, větší vzájemnou informovanost o službách, a také větší spolupráci ze strany obcí** (včasné kontaktování poskytovatele služeb či sociálního odboru, spolupráce na řešení problémů), které by vedly k větší efektivitě poskytovaných služeb.

V regionu se jeví jako **potřebné realizovat komunitní plánování sociálních služeb**. Proces zde již jednou proběhl a v současné době je ještě platný zpracovaný komunitní plán. Dle zjištěných informací však nedochází k naplňování plánu, nedochází k setkávání a další spolupráci poskytovatelů, uživatelů a zadavatelů sociálních služeb při řešení nových potřeb a problémů v sociální oblasti. V současné době probíhá proces komunitního plánování sociálních služeb na území Mikroregionu Touškovsko, který sdružuje 5 obcí z ORP Nýřany (celkem je v ORP 54 obcí).

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření v pracovní skupině, jejíž stálými členy byli představitelé obcí Kozolupy, Třemošná a Všeruby, kteří dále vedli diskusi s dalšími obcemi. Tato setkání vedla k upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

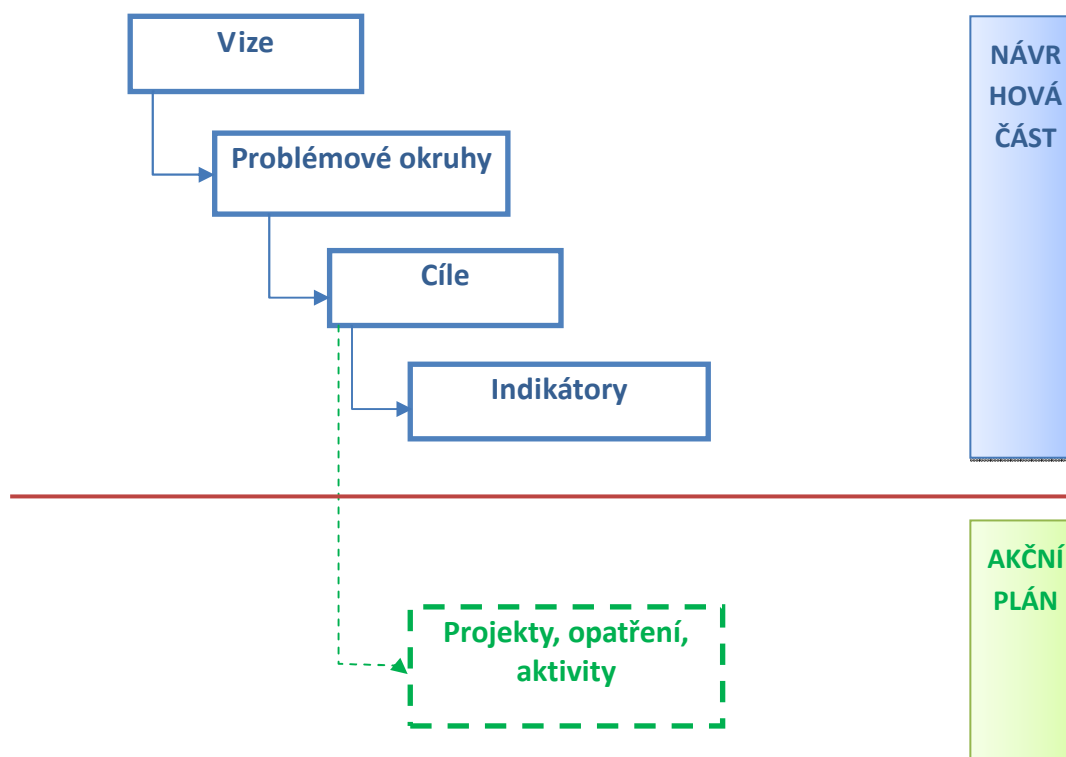
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen v pracovní skupině. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Sociální služby	Problémová oblast 1 Chybějící plánování sociálních služeb	Problémová oblast 2 Nedostatečné sociální bydlení (azylové byty atd.)	Problémová oblast 3 Nedostatečná kapacita zařízení pro seniory
	cíl 1.1 Vytvoření komunitního plánu sociálních služeb na území ORP Nýřany	cíl 2.1 Zřízení a provozování azylového bydlení a sociálních bytů v ORP Nýřany	cíl 3.1 Spolupráce při budování a provozování pobytových zařízeních pro seniory v ORP Nýřany

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Území správního obvodu ORP Nýřany nabízí svým obyvatelům plnohodnotné podmínky pro život při zohlednění těsné vazby na krajské město Plzeň a geografické, sociální a ekonomické různorodosti regionu.

Předškolní a základní vzdělávání je zajištěné stabilní sítí dostupných škol a školských zařízení s kvalitním vybavením, kvalifikovaným personálem a zavedenými moderními výukovými postupy. Jsou vytvořeny stejné možnosti pro vzdělávání ve venkovském i městském prostředí a děti i rodiče jsou motivovány k hlubší identifikaci s obcí/regionem, ve kterém žijí. Je dostatečně zajištěná možnost volnočasových aktivit a to především možnosti vést děti a mládež ke sportovní činnosti.

Kvalitní systém hospodaření s odpady napomáhá k udržování a ochraně kvality životního prostředí díky uplatňování principů trvalé udržitelného rozvoje.

Komunitní plán sociálních služeb je realizován a pravidelně aktualizován. Existuje dostatečná síť dobře dostupných poskytovatelů sociálních služeb.

Obce sdílejí detailní znalost a orientaci v rozvojových potřebách území a využívají zázemí expertů pro zajištění jejich financování prostřednictvím národních i evropských dotačních zdrojů.

PROBLÉMOVÉ OKRUHY

Problémový okruh 1

Chybějící plánování sociálních služeb

Demografický vývoj území ORP Nýřany ukazuje do budoucna na stárnutí populace. S ohledem na tuto skutečnost, ale také např. na zadluženost domácností je třeba se sociálními službami důkladněji zabývat, plánovat zajištění těchto služeb v souladu s vývojem, případně služby zkvalitňovat či doplňovat o další potřebné formy.

Ve správním obvodu SO ORP Nýřany proběhl proces komunitního plánování sociálních služeb v letech 2007 a 2008 pro území regionů Nýřansko a Touškovsko zahrnující 14 obcí. Výstupem procesu je Komunitní plán sociálních služeb v regionu Touškovsko a Nýřansko pro roky 2008-2016. Dle získaných informací však není s plánem dále pracováno, nedochází k vyhodnocování naplňování plánu, nejsou průběžně mapovány nově vznikající potřeby v sociální oblasti a vyhodnocovány dopady realizovaných aktivit, nedochází k setkávání mezi poskytovateli, uživateli a zadavateli sociálních služeb. Region není dostatečně pokryt potřebnými službami - chybí zejm. služby sociální prevence, některé služby se potýkají s nedostatečnou kapacitou. Většina stávajících zařízení je provozována v blízkosti Plzně, na severu regionu nejsou občanům k dispozici téměř žádné potřebné služby. Jako ohrožení sociální oblasti

v regionu byl identifikován nárůst počtu sociálně slabých obyvatel, existence sociálně vyloučených lokalit v regionu, nárůst problémů v oblasti drog a finanční zadluženost rodin a obyvatel. V regionu je výrazně postrádána vzájemná spolupráce subjektů při řešení problémů klientů, informovanost o službách a také větší spolupráce ze strany obcí. Ze všech výše uvedených důvodů je žádoucí realizovat komunitní plánování sociálních služeb (kpss) na celém území ORP. V současné době probíhá proces kpss na území Mikroregionu Touškovsko, který však sdružuje pouze 5 obcí z ORP Nýřany (celkem je v ORP 54 obcí).

Pro zajištění dostupnosti sociálních služeb v obcích je potřebná spolupráce ze strany obcí a měst, zejm. finanční spoluúčast na poskytování služeb. Společné plánování sociálních služeb umožní vytvořit síť potřebných služeb na území ORP. Vzniklé vazby a propojení subjektů přispějí ke koordinaci této oblasti. V rámci spolupráce budou efektivněji zajišťovány vzniklé potřeby různých cílových skupin (senioři, jednotlivci a rodiny s dětmi ohrožené sociálním vyloučením či sociálně vyloučené skupiny). Společné plánování umožní zároveň vyjasnit potřebu finančních prostředků, předběžně zajišťovat zdroje. To vše přispěje ke zlepšení připravenosti na rostoucí potřeby zajištění sociálních služeb v území v dostatečné kapacitě i kvalitě.

V případě neplánování sociálních služeb v budoucnu může docházet k neorganizovanému (až chaotickému) vzniku služeb. Mohou se objevit např. zdvojené služby od různých poskytovatelů služeb, také může dojít ke vzniku „nepotřebných“ služeb neodpovídajících nezjištěné poptávce, může dojít k nadbytečným službám či jejich úplné absenci. To by zřejmě způsobilo nevhodné nakládání s finančními prostředky domácností, ale i veřejnými financemi.

Problémový okruh 2

Nedostatečné sociální bydlení (azylové byty apod.)

Ve správním obvodu SO ORP Nýřany není zajištěno pro lidi nacházející se v krizových či sociálně nepříznivých situacích sociální bydlení. Pro tyto účely jsou využívána zařízení plzeňských poskytovatelů služeb, jejichž kapacity jsou však často nedostačující. S ohledem na existenci sociálně vyloučených lokalit, nárůst počtu sociálně slabých obyvatel a finanční zadluženost rodin i jednotlivců je žádoucí se problematikou sociálního bydlení zabývat. Chybí zejména azylový dům nebo byty pro rodiny či alespoň pro ženy s dětmi v krizových či sociálně nepříznivých situacích. Jako řešení se nabízí vybudování a provozování azylového bydlení či vyčlenění několika bytů z bytového fondu města či obce v ORP pro řešení potřeb občanů v krizových či sociálně nepříznivých situacích. Služby budou k dispozici pro potřeby občanů všech obcí v ORP s tím, že obce se budou v případě využití služeb podílet na úhradě nákladů za poskytnutí služeb či provoz bytů. V souvislosti s provozováním azylového bydlení či sociálních bytů je žádoucí zabývat se vytvořením takových podmínek, aby občané užívající azylové či sociální byty a motivovaní svoji situaci řešit mohli tyto byty opustit a získat bydlení odpovídající jejich možnostem a kompetencím. Je potřebná podpora těchto občanů ze strany terénních sociálních služeb, které napomáhají zvyšovat kompetence občanů pro udržení vlastního bydlení (zvládání rodinného rozpočtu, pochopení povinností v souvislosti s bydlením a nutnosti jejich plnění apod.). Dále je žádoucí se v této souvislosti zabývat nastavením spolupráce organizací a institucí působících v bytové oblasti (sociální odbor, organizace zabývající se správou nemovitostí, bytová komise, příp. další), která povede k prevenci vzniku dluhů na nájemném v obecních bytech a k prevenci ztráty bydlení. Zde i finančně nenáročné aktivity mohou pomoci předejít velkým problémům v podobě ztráty bydlení či v podobě dluhů.

V případě nezajištění sociálního bydlení zůstane situace stále nevyhovující a občané budou muset hledat pomoc mimo toto území, což může jejich nepříznivou situaci dále negativně prohlubovat.

Navrhované řešení výrazně usnadní lidem v krizových životních situacích řešení jejich obtížného období.

Problémový okruh 3

Nedostatečná kapacita zařízení pro seniory

Počet obyvatel ve sledovaném území v současné době narůstá. Demografický vývoj do budoucna však předpokládá stárnutí populace a v regionu bude narůstat počet starších osob se sníženou soběstačností, které budou potřebovat externí pomoc pečovatelských služeb různých forem (s celodenním nebo částečným provozem, terénní služby).

Ve správním obvodu SO ORP Nýřany je provozován Domov poklidného stáří ve Vejprnicích a domy s pečovatelskou službou. Kapacita domova pro seniory je dle zjištěných informací dostačující. Nedostačující se však jeví kapacita některých domů s pečovatelskou službou, např. v Tlučné. S ohledem na předpokládané stárnutí obyvatel je třeba se problematikou dostatečných kapacit a forem pobytových zařízení pro seniory více zabývat. Z rozhovorů se zástupci obcí vyplynuly záměry některých obcí zbudovat domy s pečovatelskou službou a také potřeba spolupráce při umisťování občanů do domů s pečovatelskou službou. S ohledem na očekávaný nárůst seniorů je však nutné se otázkou zajištění dostatečné kapacity těchto zařízení důkladně zabývat.

Žádoucí je nejprve zmapovat potřeby seniorů a zjistit, jaké konkrétní služby by potřeby této cílové skupiny nejlépe naplnily, zda např. terénní služby v podobě pečovatelské služby, osobní asistence nebo domácí ošetřovatelské péče, pobytová služba s 24 hodinovou péčí, služby denního či týdenního stacionáře nebo byty v domech s pečovatelskou službou či malometrážní byty s nízkým nájmem. Součástí průzkumu bude zmapování problémů, se kterými se osoby z cílové skupiny potýkají, což nejvíce vypoví o potřebných službách. Konkrétní podoba případného pobytového zařízení bude záviset také na vyhlášených dotačních titulech a u sociálních služeb (domov pro seniory, denní či týdenní stacionáře) také na prioritách Plzeňského kraje v oblasti sociálních služeb. Průzkum je možné zrealizovat v rámci komunitního plánování sociálních služeb či samostatně, jako jednorázovou aktivitu. Je efektivní plánovat pobytová zařízení pro seniory ve spolupráci více obcí – i malé obce tak mohou naplnit potřeby svých občanů a zároveň jsou méně zatěžovány rozpočty obcí společnou úhradou provozních nákladů.

Pokud by kapacita v zařízeních pro seniory nebyla řešena, ztížila by se rodinná situace mnoha občanů. Při případném záměru odejít do zařízení mimo území ORP Nýřany např. do Plzně by docházelo k výraznému (možná až neúnosnému) převýšení kapacity plzeňských zařízení, neboť předpoklad demografického vývoje je obdobný v celém kraji, a potřeba navýšení kapacit bude v krajském centru také růst.

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Chybějící plánování sociálních služeb
Cíl 1.1	Vytvoření komunitního plánu sociálních služeb na území ORP Nýřany
Popis cíle	Proces komunitního plánování proběhl v předchozí době pouze pro jihozápadní části správního obvodu, resp. na území mikroregionu Touškovsko, na zbylém území ORP nebyla situace podrobně mapována. Pro zajištění dostupnosti sociálních služeb v obcích je potřebná spolupráce ze strany obcí a měst, zejm. finanční spoluúčast na poskytování služeb. Společné plánování sociálních služeb umožní vytvořit síť potřebných služeb na území ORP. Vzniklé vazby a propojení subjektů přispějí ke koordinaci této oblasti. V rámci spolupráce budou efektivněji zajišťovány vzniklé potřeby různých cílových skupin (senioři, jednotlivci a rodiny s dětmi ohrožené sociálním vyloučením či sociálně vyloučené skupiny). Společné plánování umožní zároveň vyjasnit potřebu finančních prostředků, předběžně zajišťovat zdroje. To vše přispěje ke zlepšení připravenosti na rostoucí potřeby zajištění sociálních služeb v území v dostatečné kapacitě i kvalitě.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastavení smluvního vztahu mezi obcemi • zajištění závaznosti komunitního plánu pro obce <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • finanční analýza realizace komunitního plánu • zajištění finančních prostředků na zpracování plánu sociálních služeb <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr zpracovatele plánu
Název indikátorů k hodnocení cíle	1.1 Počet subjektů
Správce cíle	Představitel obce

Problémový okruh 2	Nedostatečné sociální bydlení (azylové byty atd.)
Cíl 2.1	Zřízení a provozování azylového bydlení a sociálních bytů v ORP Nýřany
Popis cíle	Jedná se o vybudování a provozování azylového bydlení či vyčlenění několika bytů z bytového fondu města či obce v ORP pro řešení potřeb občanů v krizových či sociálně nepříznivých situacích. Služby budou k dispozici pro potřeby občanů všech obcí v ORP s tím, že obce se budou v případě využití služeb podílet na úhradě nákladů za poskytnutí služeb či provoz bytů. V souvislosti s provozováním sociálních bytů je žádoucí zabývat se souběžně vy-

	tvořením takových podmínek, aby občané užívající sociální byty byli motivováni svoji situaci řešit, mohli tyto byty opustit.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • právní nastavení pravidel pro užívání azylového bydlení/sociálních bytů <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajištění nákladů na provoz bytů • zjištění možností dotačních programů <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyčlenění bytu na azylové bydlení/sociální bydlení (obecní byty?) • stanovení systému a podmínek pro využívání bytů • nastavení finančního podílu na provozu bytů ze strany obcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	2.1 Počet obcí
Správce cíle	Představitel obce

Problémový okruh 3	Nedostatečná kapacita zařízení pro seniory
Cíl 3.1	Spolupráce při budování a provozování pobytových zařízení pro seniory v ORP Nýřany
Popis cíle	V SO ORP Nýřany se očekává do budoucna stárnutí populace. V regionu bude narůstat počet starších osob se sníženou soběstačností, které budou potřebovat externí pomoc pečovatelských služeb různých forem (s celodenním nebo částečným provozem, terénní služby). V současné době je ve správním obvodu provozován domov pro seniory ve Vejprnicích. Již nyní poptávka převyšuje možnost tohoto zařízení a v budoucnu se předpokládá zhoršení situace. Navíc je v území potřeba vybudovat denní nebo týdenní centrum nebo stacionář pro seniory a osoby se zdravotním postižením, který zde zcela chybí a umožnil by kombinovanou péčí s péčí v domácím prostředí.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • smluvní nastavení meziobecní spolupráce • právní status zařízení pro seniory <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • finanční analýza variant realizace • možné finanční zdroje • podílení se na financování ze strany obcí <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • nalezení vhodných prostor a jejich přizpůsobení potřebám seniorů • pravidelné mapování poptávky po službách pro seniory
Název indikátorů k hodnocení cíle	3.1 Společné provozování zařízení / zakládání zařízení
Správce cíle	Představitel obce

4.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Chybějící plánování sociálních služeb		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Vytvoření plánu soc. služeb		
Měrná jednotka	ano/ne		
Správce měřítka	Představitelé obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ne	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	V celém území SO ORP Nýřany zatím neproběhlo komunitní plánování služeb. To je důležité pro zlepšení vzájemné koordinace sociálních služeb a dostatečné zajištění služeb či naopak zabránění jejich dvojení. Navíc komunitní plán znamená i časovou úsporu pro poskytovatele služeb a organizace poskytující návazné služby. Jeho realizace je výchozí podmínkou pro kvalitní fungování sociálních služeb v oblasti.		
Metodika a výpočet:	vytvoření / nevytvoření plánu		
Zdroj čerpání dat:	obce, gestor cíle		

Cíl	Vytvoření komunitního plánu sociálních služeb na území ORP Nýřany		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	Počet subjektů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Představitelé obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		54	54
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	Aby realizace komunitního plánu měla dopad na většinu území, je třeba účast, co největšího počtu obcí a poskytovatelů služeb ze sledované oblasti.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených subjektů podílejících se na tvorbě plánu		
Zdroj čerpání dat:	Obce, Poskytovatelé služeb		

Problémový okruh	Nedostatečné sociální bydlení		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet zřízených sociálních bytů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Představitelé obcí, které budou zřizovat soc. byty		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V současné době není v území zajištěno zázemí sociálního bydlení pro osoby, které se dostanou do nepříznivé sociální situace. Předpokládá se vybudování zázemí soc. bytů, které by mohly případně sloužit více obcím.		
Metodika a výpočet:	Počet zřízených bytů		
Zdroj čerpání dat:	Obce		

Cíl	Zřízení a provozování sociálních bytů		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Počet obcí		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Představitelé obcí, které budou zřizovat soc. byty		
Roky	2013	2017	2020
Plán		0	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro provozování sociálních bytů je lepší, pokud se na něm podílí více obcí. Provozování bytů tak může být pro jednotlivé obce méně nákladné a dopad řešení tohoto problému je větší (týká se většího území, jehož obyvatelé mohou byty využívat).		
Metodika a výpočet:	Součet smluv uzavřených mezi obcemi zapojených do využívání bytů		
Zdroj čerpání dat:	Evidence obcí		

Problémový okruh	Nedostatečná kapacita zařízení pro seniory		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Terénní šetření v území		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Představitelé obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		V přípravě	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Již nyní poptávka po službách pro seniory převyšuje nabídku zařízení, která v oblasti existují. V budoucnu se předpokládá zhoršení tohoto stavu, neboť situace v území je v souladu se současným trendem stárnutí populace. Šetření je důležité pro určení nejvhodnější varianty podobného zařízení a způsob realizace (nové zařízení, rozšíření stávajícího,...). Zároveň by se šetřením zjišťoval zájem obcí na spolupodílení se na provozu a využívání zařízení.		
Metodika a výpočet:	Realizace šetření pro výběr nejvhodnější varianty pobytového zařízení v území (ano/ne)		
Zdroj čerpání dat:	gestor cíle		

Cíl	Vznik pobytových zařízení pro seniory (další cílové skupiny)		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Společné provozování zařízení / zakládání zařízení		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	provozovatel služby		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ne	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	V části území chybí forma pobytového zařízení pro seniory (dům s pečovatelskou službou (a další cílové skupiny, např. osoby s mentálním či duševním postižením), která by umožňovala kombinovanou péči s péčí v domácím prostředí.		

Metodika a výpočet:	vznik zařízení – ano či ne
Zdroj čerpání dat:	obce, provozovatel služby

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Dosud neurčeno

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvoření komunitního plánu sociálních služeb na území ORP Nýřany	Představitel obce
2.1	Zřízení a provozování azylového bydlení a sociálních bytů v ORP Nýřany	Představitel obce
3.1	Spolupráce při budování a provozování pobytových zařízení pro seniory v ORP Nýřany	Představitel obce

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Vytvoření plánu soc. služeb	Představitelé obce
1.1	Počet subjektů	Představitelé obce
2.	Počet zřízených sociálních bytů	Představitelé obce, které budou zřizovat sociální byty
2.1	Počet obcí	Představitelé obce, které budou zřizovat sociální byty
3.	Terénní šetření v území	Představitelé obce
3.1	Společné provozování zařízení / zakládání zařízení	provozovatel služby

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. System změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom

případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr, postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

V území SO ORP Nýřany působí 13 místních poskytovatelů sociálních služeb, kteří poskytují služby zaměřené zejména na seniory se sníženou soběstačností a na zdravotně postižené. Pečovatelské a ošetrovatelské služby, jak pobytové tak terénní jsou zde na dobré úrovni. Rozmístění sociálních služeb je však v území nerovnoměrné (chybí zejména v oblasti Všerubska). V regionu nejvíce chybí služby v oblasti návykových látek, sociální prevence (zejména azylové a sociální bydlení pro občany v tíživé situaci) a dluhové poradenství. Přesto, že v současnosti je dostačující (byť naplněná kapacita zařízení pro seniory), s ohledem na stárnutí populace bude v budoucnu nutné se zabývat i tímto problémem. Z analýzy sociální oblasti tak vyplynuly tyto problémy:

- 1. Chybějící plánování sociálních služeb**
- 2. Nedostatečné sociální bydlení (azylové byty apod.)**
- 3. Nedostatečná kapacita zařízení pro seniory**

Tyto možnosti řešení problémových okruhů pak nabízí návrhová část:

- 1. Vytvoření komunitního plánu sociálních služeb na území ORP Nýřany**
- 2. Zřízení a provozování azylového bydlení a sociálních bytů v ORP Nýřany**
- 3. Spolupráce při budování a provozování pobytových zařízení pro seniory v ORP Nýřany**

Tento dokument může přispět ke zlepšení koordinace sociálních služeb v ORP Nýřany a zpřístupnění služeb potřebným občanům.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Při tvorbě strategie v sociální oblasti byl zvolen tento postup:

1. Analýza problematiky v sociální oblasti – proběhla v období od ledna 2014 do dubna 2014 na základě využití dostupných dat (podklady z MPSV a Registru poskytovatelů sociálních služeb), vlastního šetření včetně rozhovorů se zástupci samosprávy obcí, zástupci poskytovatelů sociálních služeb a odboru sociálních věcí.
2. Rozhovory se zástupci samosprávy a klíčovými aktéry – proběhly v období února a března 2014. Při nich byly identifikovány problémy a potřeby jednotlivých obcí a zástupců poskytovatelů sociálních služeb ve sledovaném území týkající se sociální problematiky.
3. První společné setkání zástupců samosprávy obcí SO ORP Nýřany - bylo svoláno v červnu 2014. Na něm byla prezentována analytická část dokumentu a její výstupy, byly nastíněny varianty řešení problémů, které byly vyhodnoceny jako prioritní v analytické části. Společnému setkání předcházelo připomínkování výstupů analýzy a nástinů variantních řešení formou osobních rozhovorů a e-mailové rozesílky.
4. Tvorba návrhové části - probíhala v období od září do prosince 2014, byla definována vize budoucí meziobecní spolupráce, charakterizovány problémové okruhy a cíle vedoucí k jejich řešení v daném území, jako i indikátory, jejichž prostřednictvím bude naplňování cílů hodnoceno.

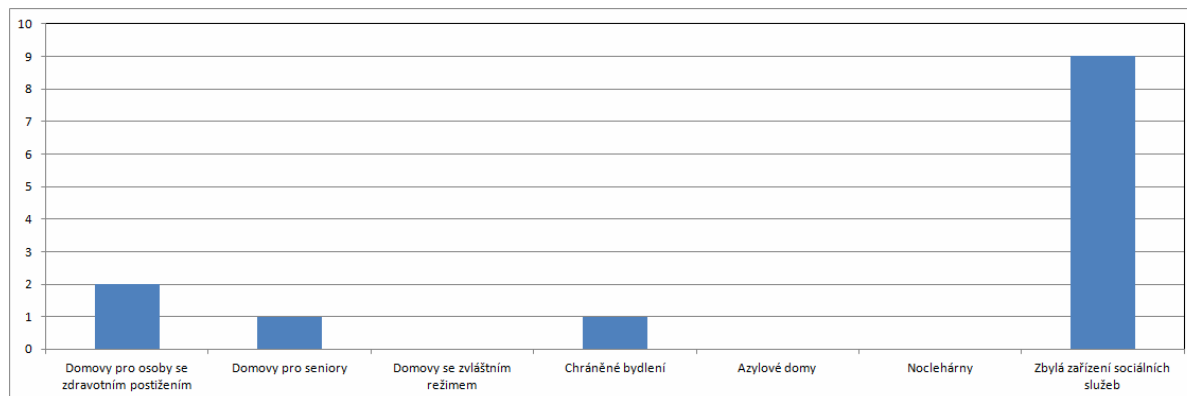
4.5. Přílohy k tématu Sociální služby

Seznam zkratk

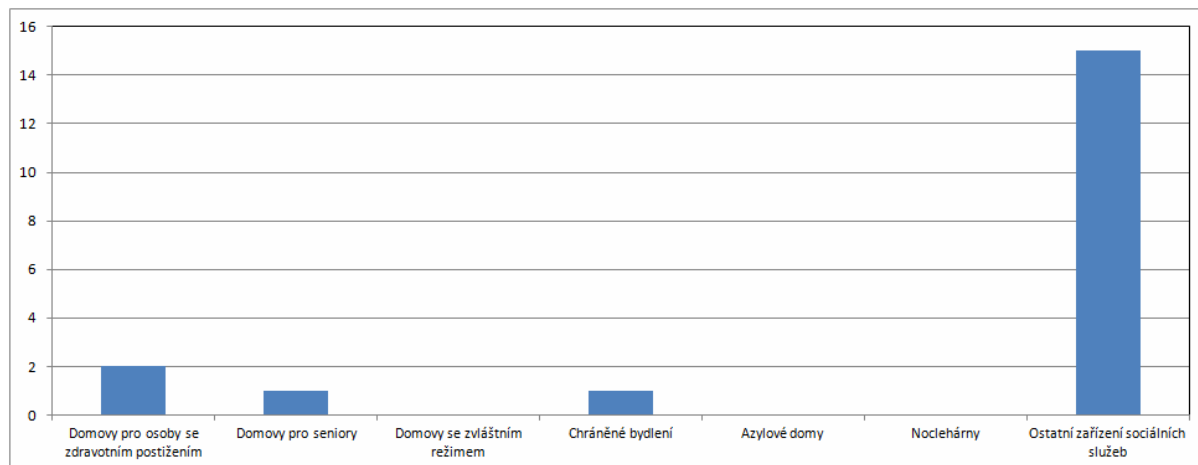
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DOZP	domov pro osoby se zdravotním postižením
DPS	domov pro seniory
DZR	domov se zvláštním režimem
EU	Evropská unie
KPSS	komunitní plán sociálních služeb
MOS	meziobecní spolupráce
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NNO	nestátní nezisková organizace
NZDM	nizkoprahové zařízení pro děti a mládež
ORP	obec s rozšířenou působností
OS	oblastní spolek
OSPOD	oddělení sociálně-právní ochrany dětí
OZP	osoba zdravotně postižená
SAS	sociálně aktivizační služby

Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

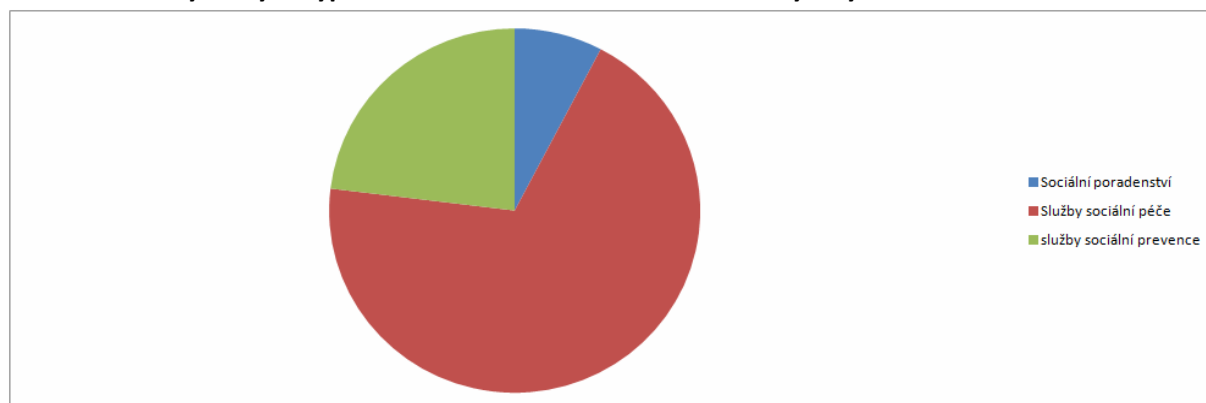
Graf 3. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci SO ORP Nýřany

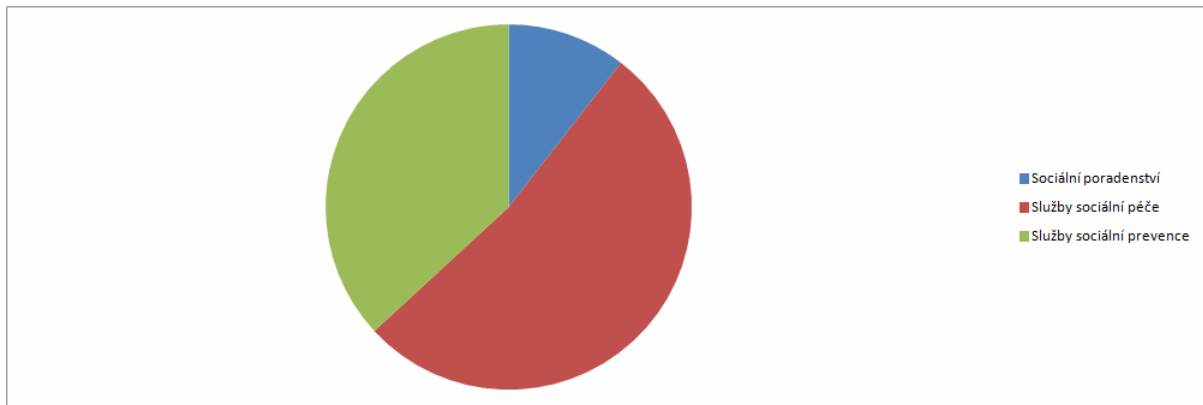
Graf 4. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci SO ORP Nýřany (resp. poskytujících služby pro obyvatele SO ORP Nýřany)

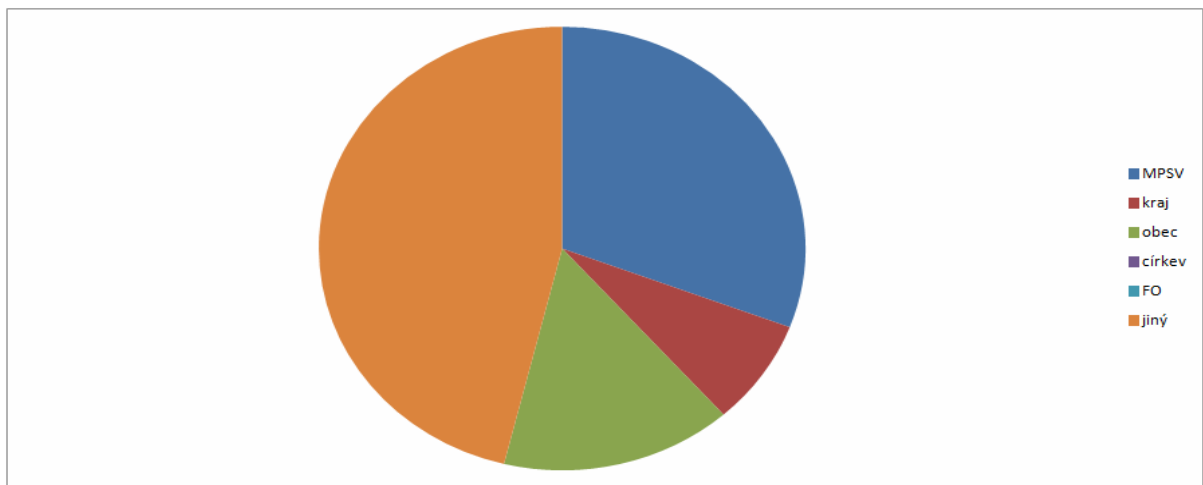
Graf 5. Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci SO ORP Nýřany

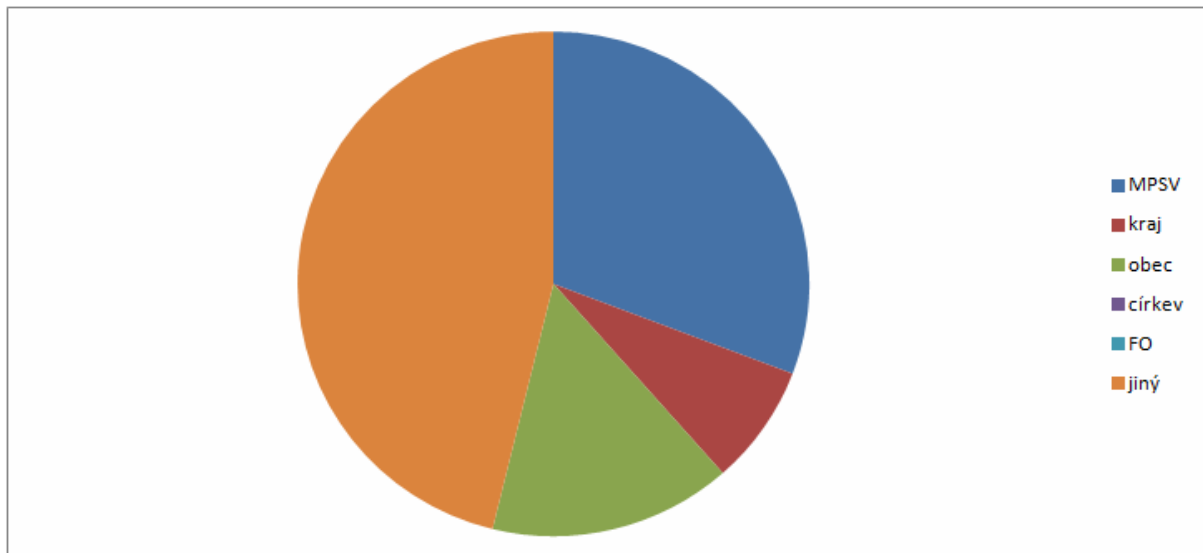
Graf 6. Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci SO ORP Nýřany (resp. poskytujících služby pro obyvatele SO ORP Nýřany)

Graf 7. Podíl zařízení sociálních služeb v SO ORP Nýřany dle zřizovatele

Graf 8. Podíl sociálních služeb v SO ORP Nýřany dle zřizovatele

5. Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů, povinnosti při zajištění nakládání s odpady a zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou nositelem odpadů od občanů ČR. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů žijících na jejich území,
- odpady vzniklými při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolktivní systémy) apod. Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

Při identifikaci problémů v oblasti odpadového hospodářství v SO ORP Nýřany byly využity zejména strukturované rozhovory se zástupci jednotlivých obcí. Z těchto rozhovorů vyplynuly následující problémové oblasti:

- 1) Většina malých obcí má poměrově vysoké náklady na odpadové hospodářství a horší vyjednávací pozici se svozovými firmami.
- 2) V některých obcích jsou problémem černé skládky tvořené objemným odpadem a stavební sutí.
- 3) Ve větších sídlech představuje výrazný problém zelený odpad z údržby veřejné zeleně a ze zahrad.
- 4) Některé obce zejména ve velikostní kategorii 1 000 - 5 000 obyvatel řeší absenci nebo špatnou dostupnost sběrného dvora.

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Na území SO ORP Nýřany působí v této oblasti dva významné subjekty. Sdružení obcí pro vybudování a provozování skládky Černošín, jehož jediným členem z území SO ORP Nýřany je obec Úterý. Existuje od roku 1993 a vlastní a provozuje zařízení pro třídění komunálního odpadu včetně skládky komunálního odpadu, kompostárny a svozové firmy EKODEPON, s.r.o. Druhým subjektem je Dobrovolný svazek obcí skládka odpadů Chotíkov, jež je zřizovatelem skládky, kterou v současnosti provozuje Plzeňská teplárenská, a.s. Další svazky a sdružení se zaměřují na lokální spolupráci při budování sběrných dvorů a čističek odpadních vod.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Sběrné dvory na území SO ORP Nýřany, současný stav

Většina sběrných dvorů a výkupu odpadů je v SO ORP Nýřany lokalizována do okolí Plzně. Neexistuje přesný klíč, podle kterého by se dalo určit, z jaké oblasti do jednotlivých zařízení odpad přichází. Většina na území tedy není sítí těchto zařízení pokryta. Ovšem vzhledem k faktu, že 74% obcí je velikosti do 1 000 obyvatel a většina malých obcí řeší tuto problematiku mobilními svozy objemného a nebezpečného odpadu, lze konstatovat, že v území není výrazný tlak na další rozšiřování sítě těchto zařízení. Některé větší obce ovšem mají záměr sběrný dvůr vybudovat například i ve spolupráci s okolními obcemi.

Tab. 67: Sběrné dvory

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	AVE CZ	Mlýnská	Město Touškov	559211	225,00	220,00	S
2.	AVE CZ	Na Kao-lince	Horní Bříza	558885	100,00	1-	S

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
3.	EKO-SEPAR	Školní ulice	Třemošná	559521	710,00	700,00	S
4.	EKO-SEPAR	Líně 669	Líně	559164	² _	¹ _	S
5.	EKO-SEPAR	K Letišti E20	Zbůch	559661	¹ _	¹ _	S
6.	EKO-SEPAR	Nádražní 1228/1	Vejprnice	559580	¹ _	¹ _	S
7.	EKO-SEPAR	Luční 2	Nýřany	559300	¹ _	¹ _	S
8.	EKO-SEPAR	Pod Krimi-chem	Tlučná	559491	710,00	708,00	S
9.	ELIOD servis	Vřesová 494	Zruč - Senec	559679	100,00	35,00	S

Zdroj: obce, provozovatelé

Tab. 68: Sběrná místa na území SO ORP Nýřany, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	BECKER Bohemia	Ke Kaolin- ce	Horní Bříza	558885	¹ _	¹ _	S
2.	Obec Hromnice	Hromnice 60	Hromnice	558915	¹ _	¹ _	O
3.	Obec Všeruby	směr Ko- kořov, čistička odpadních vod	Všeruby	559628	¹ _	¹ _	O

Zdroj: obce, provozovatelé

² Chybějící údaje nejsou provozovatelé povinni sdělovat a nepodařilo se je od provozovatelů ani od obcí zjistit.

Tab. 69: Výkupny odpadů na území SO ORP Nýřany, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	A.S.A., spol. s.r.o.	areál OC Globus	Chotíkov	558940	1	1	S
2.	D+P REKONT s.r.o.	areál skládky	Chotíkov	558940	1	1	S
3.	D.O.O.S. TRADE, spol. s.r.o.	Stavařská 206	Zruč Senec	559679	1	1	S
4.	EKO-SEPAR, s.r.o.	Hřbitovní 1214	Nýřany	559300	1	1	S
5.	EKOMETAL spol. s.r.o.	p.p.č. 2060/1	Nýřany	559300	1	1	S
6.	GÜHRING	Na Perkách 608	Líně	559164	1	1	S
7.	H.B. TEXTILIE, s.r.o.	Polní 458	Zbůch	559661	1	1	S
8.	IGRO s.r.o.	Hřbitovní 1214	Nýřany	559300	1	1	S
9.	Ing. Zdeněk Kobera	Zálužská	Třemošná	559521	1	1	S
10.	Jiří Fajer - ŽUK	Mlýnská 56	Město Touškov	559211	1	1	S
11.	Karel Kobza - firma PETR + KAREL	Zálužská 1	Třemošná	559521	1	1	S
13.	PEBRA, spol. s r.o.	Zbůch-areál ZUD a.s.	Zbůch	559661	1	1	S
14.	RECYKLO, spol. s r.o.	Sulkov, p.p.č. 1074/7	Líně	559164	1	1	S
15.	SITA CZ a.s.	areál Škoda a.s., Sulkov	Líně	559164	1	1	S
16.	Trhy kovového odpadu - Plus, spol. s.r.o.	Školní 266	Tlučná	559491	1	1	S
17.	Václav Suda - Kovový šrot	Kamenný Újezd	Nýřany	559300	1	1	S
18.	Venuše Kučerová	Plánská ul.	Zruč-Senec	559679	1	1	S
19.	Zdeněk Kužílek	Stavařská 206	Zruč-Senec	559679	1	1	S

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Tab. 70: Třídící linky na území SO ORP Nýřany, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
	2	_2	2	__2	2	_2	_3

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Tab. 71: Třídící linky v blízkosti území SO ORP Nýřany, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	BECKER Bohemia	Dýšina 297	Dýšina	558851	30000,00	¹ - S	
2.	EKODEPON	Lažany 36	Černošín	560812	15000,00	¹ - S	
3.	Marius Pederesen	Koterovská	Plzeň	545988	¹ -	¹ - S	
4.	Becker Bohemia s.r.o.	Nádražní 878	Kralovice	559075	3500,00	¹ - S	
5.	Bedřich Varmuža	Žatecká 359	Kralovice	559075	¹	¹ S	
6.	Eva Heinová	Plzeňská 192	Kaznějov	559008	¹	¹ S	
7.	Ing. Václav Popp	Žatecká ul.	Kralovice	559075	¹	¹ S	
8.	Ing. Václav Popp	Edvarda Beneše	Plzeň	546003	¹	¹ S	

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

³ Ve sledovaném území nejsou v současnosti žádné třídící linky

Tab. 72: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi z území SO ORP Nýřany), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Západočeské komunální služby a.s.	Koterovská 522/168	Plzeň	545988	Všechny obce území mimo severozápadní části	S
2.	AVE CZ Odpadové hospodářství s.r.o.	Cvokařská 3	Plzeň	546003	Všechny obce území mimo severozápadní části	S
3.	EKODEPON s.r.o.	Lažany 36	Černošín	560812	Severozápadní část území	s/o

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Pro síť třídících linek platí obdobně jako pro síť sběrných dvorů, míst a výkupen, že tato zařízení jsou situována v blízkosti Plzně. Na území SO ORP Nýřany není provozována žádná třídící linka na separovaný odpad. Na území Plzeňského kraje je sedm třídících linek. Šest jich patří soukromému subjektu, jednu provozuje sdružení obcí prostřednictvím firmy EKODEPON. Dvě největší třídící linky (s kapacitou nad 10 000 t/rok) na separovaný odpad se nachází v Plzni. Jednu z nich provozují Západočeské komunální služby a druhou AVE CZ. Třídící linka provozovaná Západočeskými komunálními službami je zařízení, kde se třídí většina separovaného odpadu z území SO ORP Nýřany. Nicméně všechny třídící linky v Plzeňském kraji jsou zaměřeny pouze na třídění plastů a papíru. Všechna tato zařízení (s výjimkou EKODEPONu) zpracovávají využitelný odpad od jiných původců, který je většinou výrazně kvalitnější než komunální odpady a tudíž je upřednostňován. Sklo získané z odděleného sběru v rámci celého Plzeňského kraje je odváženo ke zpracování na linku AMT ve Středočeském kraji.

Tab. 73: Zařízení pro nakládání s BRO na území SO ORP Nýřany, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	ELIOD servis	Areál skládky Chotíkov	Chotíkov	558940	10000,00		S

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Tab. 74: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky SO ORP Nýřany, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	EKODEPON s.r.o.	Lažany 36	Černošín	560812	5000,00	3500,00	s/o
2.	BECKER Bohemia, s.r.o.	Nádražní 877	Kralovice	559075	10000,00		S
3.	Marius Pederesen a.s.	kompostárna Vysoká	Dobřany	557676	10000,00		S

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Tab. 75: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území SO ORP Nýřany), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	ELIOD servis	Areál skládky Chotíkov	Chotíkov	558940	Obce v okolí města Plzně	S
2.	EKODEPON s.r.o.	Lažany 36	Černošín	560812	Severozápad území	s/o
3.	BECKER Bohemia, s.r.o.	Nádražní 877	Kralovice	559075	Severovýchod území	S

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Jediným zařízením pro nakládání s BRO na území ORP je kompostárna v areálu skládky Chotíkov, jejíž provoz byl zahájen v roce 2011. Obce ze severozápadní části území mohou využívat také kapacitu kompostárny v Černošíně, jejímž provozovatelem je společnost EKODEPON. Kompostárna v Kralovicích je obcemi z ORP Nýřany využívána jen výjimečně. Některé obce by dle strukturovaných rozhovorů měly zájem o vybudování komunitní kompostárny. Tyto záměry jsou však zatím jen ve fázi úvah nebo příprav. Na území ORP Nýřany je v obci Vejprnice v provozu jedna bioplynová stanice o výkonu 500 kW, která ale využívá k výrobě prakticky pouze odpad z vlastní zemědělské výroby provozovatele, jímž je Drůbežárna Vejprnice.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

V současné době není na území SO ORP Nýřany ani v celém Plzeňském kraji žádná spalovna ani větší zařízení pro energetické využití odpadů. Součástí plánu integrovaného systému nakládání s odpady Plzeňského kraje je výstavba Závodu na energetické využití komunálního odpadu Chotíkov (ZEVO Chotíkov), který plánuje postavit Plzeňská teplárenská a.s. Většinový podíl směsného komunálního odpadu k využití v tomto zařízení by měl pocházet z města Plzně (60%). Zbýlých 40% bude směsný komunální odpad z dalších měst a obcí Plzeňského kraje. V současné době nelze určit, jestli a v jakém množství bude v rámci tohoto zařízení spalován odpad z řešeného území.

Další zařízení pro nakládání s odpady v území SO ORP Nýřany a v blízkosti územní ORP, současný stav

Nelze přesně určit, kde je umístěn odpad z jednotlivých obcí. Důvodem je, že tuto informaci je nutno ověřit u svozových firem, které ji ovšem nesdělují. Vzhledem k ekonomickým faktorům nákladnosti dopravy je však možno předpokládat, že většina odpadu z obcí SO ORP Nýřany je skládkována v Chotíkově a Dobřanech, menší část pak v Černošíně a Kladrubech.

Tab. 76: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území SO ORP Nýřany), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Plzeňská teplárenská, a.s.	skládky Chotíkov	Chotíkov	558940	OO	dostatečná kapacita do konce roku 2014	s/o

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Kapacita skládky na katastru obce Chotíkov bude naplněna v roce 2014 a bude nutno začít využívat alternativy, nejpravděpodobněji se bude jednat o využívání skládky v obci Vysoká, případně Černošín, následně pak mohou odpady z ORP být spalovány v ZEVO Chotíkov.

Tab. 77: Nejblíže skládky odpadů v blízkosti územní jednotky SO ORP Nýřany, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	EKODEPON s.r.o.	skládky Černošín	Černošín	560812	OO	kapacita do roku 2025	s/o
2.	EKODEPON s.r.o.	skládky Kladruby	Kladruby	560928	OO	kapacita do roku 2020	s/o
3.	Obec Losiná	skládky Losiná	Losiná	558001	IO	kapacita do 2015	O
4.	Marius Peder-sen, a.s.	skládky Vysoká	Dobřany	557676	OO	kapacita do 2050	S
4.	Město Kralovi-ce	skládky Kralovice	Kralovice	559075	OO	rekultivace	O

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Největší rezervy pro ukládání odpadů vykazuje skládka Vysoká, která se po naplnění dalších skládek stane důležitým střediskem pro nakládání s odpady na úrovni celého Plzeňského kraje a to v kombinaci s provozem plánované spalovny ZEVO Chotíkov.

Tab. 78: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného SO ORP Nýřany), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu	Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
1.	EKODEPON s.r.o.	Lažany 36, Černošín	Severozápad Území	s/o
2.	Plzeňská teplárenská, a.s.	Skládka Chotíkov	Všechny obce území mimo severozápadní části	s/o

Zdroj: Návrh integrovaného systému nakládání s komunálními a dalšími odpady z obcí v Plzeňském kraji

Doplňující informace - černé sklárky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území SO ORP Nýřany

Černé sklárky dle vyjádření většiny zástupců neznamenaají v současné době v SO ORP Nýřany významný problém. Pro větší sídla v blízkosti Plzně je tento problém řešen sítí sběrných dvorů. V menších sídlech se obyvatelé chovají tradičně ukázněněji. Téměř ve všech případech, kdy zástupci obcí zmiňovali problém s černými sklárkami, šlo o odpady odhozené osobami, které v dané obci trvale ani přechodně nepobývají. Obce tyto sklárky okamžitě likvidují na vlastní náklady. Jedinými ekologickými zátěžemi s větším rizikem jsou skládka Chotíkov a činnost společnosti ČEPRO, a.s. týkající se skladování, zpracování a výroby produktů z ropy.

Tab. 79: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	138 401,79	77 059,94	136 177,41	93 223,93	78 939,97	164 537,05
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	27 138,25	5 260,73	2 745,83	9 979,30	2 258,20	63 769,92
Celková produkce (OO a NO)	162 266,54	82 320,67	138 923,23	103 203,23	81 198,16	228 306,97

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Tab. 79a : Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Nýřany	53 949	887,53	16,45	30 735,61	569,72	31 623,14	586,17
Plzeňský kraj	572 687	8 430,06	14,72	282 570,68	493,41	291 000,74	508,13

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 79a je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 13,9 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 1,4 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 86,1 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právními osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Plzeňský kraj vykazuje ORP Nýřany vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a stejně tak i vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 4,31 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 43,36 kg vyšší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi. SO ORP Nýřany je po Plzni počtem obyvatel druhé největší v Plzeňském kraji. Tomu odpovídá i produkce odpadů, na které se v rámci kraje podílí 13 procenty. Graf č.1 (viz přílohy), který ukazuje lineární nárůst produkce nebezpečných odpadů i ostatních odpadů, je ovšem zkreslen významnými stavbami v roce 2009, 2010 a 2012. V letech 2009 - 2010 byla modernizována železniční trať z Plzně do Stříbra a v roce 2012 železniční trať z Plzně do Domažlic. V souvislosti s těmito stavbami se v daných letech významně zvedla produkce nebezpečných i ostatních odpadů. Objemově největšími položkami v této souvislosti jsou beton a zemina a kamení obsahující nebezpečné látky. Pokud neuvažujeme tyto výkyvy, lze konstatovat, že produkce odpadů v území SO ORP Nýřany buď stagnuje nebo roste jen mírně. V řešeném území byl naplněn cíl plánu odpadového hospodářství snížit do roku 2010 měrnou produkci nebezpečných odpadů o 20% oproti roku 2000.

Tab. 80: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území SO ORP Nýřany za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	37,20	62,00	61,00	56,00	737,86
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	50,17	18,33	441,77	478,47	491,08
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	426,51	152,25	124,08	139,74	165,09
04	Odpady z kožedělného, kožesnického a textilního průmyslu	0,00	0,00	0,00	0,18	0,00
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	2,06	43,27	29,10	0,18	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,37	0,02	12,73	0,01	1,03
07	Odpady z organických chemických procesů	15,98	76,24	23,17	284,80	362,64
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	34,22	32,61	25,78	37,21	46,76
09	Odpady z fotografického průmyslu	1,11	0,00	1,91	0,00	1,24
10	Odpady z tepelných procesů	995,63	947,60	727,60	1 098,96	1 266,08
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	0,80	3,11	5,36	4,77	15,17
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	743,50	1 498,91	1 991,37	2 154,40	2 635,08
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	1 304,60	343,58	1 585,71	740,51	758,69

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	4,18	2,10	3,28	3,75	3,78
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	7 262,28	6 015,60	6 471,11	4 965,40	8 773,96
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	1 348,20	1 138,66	1 928,46	896,28	942,47
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	34 269,19	105 046,12	43 387,17	43 804,98	179 623,33
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	25,54	32,94	44,67	45,43	45,42
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čištění odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	15 273,35	6 335,83	16 726,28	10 070,01	8 064,03
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	20 525,79	17 174,07	29 612,70	16 417,11	24 373,25
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		82 320,67	138 923,23	103 203,23	81 198,16	228 306,97

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Množstevně nejvíce zastoupenou skupinou odpadů na území ORP Nýřany jsou stavební a demoliční odpady (skupina 01). V této skupině jsou nejvíce zastoupeny beton a směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků. Vznik tohoto odpadu je způsoben jednak zvýšenou stavební činností obcí v SO ORP Nýřany související s realizací investičních projektů a zejména modernizací železniční tratě Plzeň – Domažlice v roce 2012. Druhou největší skupinou jsou komunální odpady včetně

složek z odděleného sběru, které produkují zejména obce (skupina 20). Nejvýznamnější složkou této skupiny je papír a lepenka (4 669 t), druhou je sklo (677 t) a třetí oděvy (325 t). Množství vyprodukovaného odpadu papíru a lepenky je způsobeno v menší míře domácnostmi, což i při zohlednění produkovaného skleněného odpadu svědčí o zlepšující se situaci třídění odpadu domácnostmi, a ve větší míře produkcí průmyslových podniků (Novem Car Interior design, DIOSS Nýřany, LB Minerals a další). S produkcí průmyslových podniků souvisí také další největší skupina odpadů, kterou jsou odpadní obaly, absorpční činidla, čistící tkaniny, filtrační materiály a ochranné obaly jinak neurčené (skupina 15). Čtvrtou množstevně největší skupinou jsou odpady ze zařízení na zpracování odpadu z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely (skupina 19). Ačkoliv je tato skupina mezi pěti s největším množstevním zastoupením, od roku 2010 množství těchto odpadů významně klesá, což je způsobeno investicemi, které v SO ORP Nýřany probíhají v oblasti vodohospodářské infrastruktury zejména s podporou Operačního programu Životní prostředí. Pátou skupinou jsou odpady z tváření a z fyzikální a mechanické povrchové úpravy kovů a plastů (skupina 12). Odpady této skupiny produkuje v největší míře strojírenská firma DIOSS Nýřany.

Tab. 81: Celková produkce odpadů na území SO ORP Nýřany (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	82 320,67	138 923,23	103 203,23	81 198,16	228 306,97
Celková produkce KO	29 114,32	23 120,90	35 960,38	21 290,65	33 050,12
Celková produkce SKO	10 930,08	10 086,66	10 880,52	8 700,61	12 304,66

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Na počátku sledovaného období se měrná produkce komunálního odpadu včetně smíšeného komunálního odpadu mírně snížila. Od roku 2010 ovšem v zásadě stagnuje. Měrná produkce komunálního odpadu v roce 2012 klesla oproti roku 2010 téměř o 68 kg na obyvatele a rok, měrná produkce smíšeného komunálního odpadu ve stejném intervalu naopak mírně vzrostla. Data za rok 2011 nelze pro určení trendu zohlednit jednak z dříve uvedeného důvodu legislativní změny a také proto, že v roce 2012 byl spuštěn Integrovaný systém pro plnění ohlašovacích povinností, který představoval zásadní změnu ve způsobu ohlašování produkce a nakládání s odpady. Data za rok 2011 tak mohou být zkreslena chybami v evidenci. Největší část komunálního odpadu tvoří beton. Z pohledu srovnání s celorepublikovou statistikou se měrná produkce smíšeného komunálního odpadu SO ORP Nýřany pohybuje na horní hranici. Dle údajů EKO-KOM a Institutu pro udržitelný rozvoj měst a obcí (IUMRO) je v závislosti na velikostních skupinách obcí měrná produkce v rozmezí 219 - 235 kg na obyvatele (231 v SO ORP Nýřany). V porovnání s Plzeňským krajem je měrná produkce smíšeného komunálního odpadu v SO ORP Nýřany naopak podprůměrná. Skokový nárůst celkové produkce odpadů v roce 2012 je způsoben výraznou stavební a demoliční činností v souvislosti s modernizací železniční trati Plzeň - Domažlice. Hlavní složkou této skupiny je beton. Z provedené analýzy vyplývá, že v SO ORP Nýřany není naplňován cíl snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu v oblasti komunálního a smíšeného komunálního odpadu. Problémem je stále vysoký podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu, který je ukládán na skládky a obecně nedostatečná míra recyklace komunálního odpadu.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou převzaty z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze je tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízeních k tomu určených (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných

odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcemi. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab. 81a: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Nýřany	53 949	16 321,94	302,54	9 533,02	176,70	169,84
Plzeňský kraj	572 687	179 514,88	313,46	103 841,01	181,32	206,63

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.a

V tabulce 81a je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 49,4 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 77,5 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 50,6 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeny do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 67 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 33,5 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společnostmi EKO-KOM, a.s.,

ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH jsou započítáni producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Celková produkce KO na území SO ORP Nýřany za období 2008-2012 podrobně

Mimo směsný komunální odpad, jsou dalšími nejzastoupenějšími druhy odpadů papírové a lepenkové obaly, papír a lepenka, objemný odpad a biologicky rozložitelný odpad. Papírové a lepenkové obaly pochází v největší míře z produkce průmyslových podniků. Na území SO ORP Nýřany podnikalo k 31. 12. 2012 15,5% ekonomických subjektů v průmyslu. Další zmíněné druhy odpadů pochází převážně z produkce obcí a to jak od domácností (biologicky rozložitelný odpad ze zahrad), tak i od samospráv. Ty produkují velké množství biologicky rozložitelného odpadu ve formě odpadu z údržby obecní zeleně. Množství biologicky rozložitelného odpadu je do značné míry dáno venkovským charakterem zástavby na většině území SO ORP (74% obcí je do 1000 obyvatel) a zároveň změnou způsobu života na městský. Velká část území SO ORP Nýřany je součástí suburbánní zóny krajského města a je postupně osídlována obyvateli, kteří chtějí žít v klidnějším venkovském prostředí, ale zároveň se většina jejich aktivit odehrává v Plzni. Tito lidé a v dnešní době v zásadě již i starousedlíci přestávají chovat domácí zvířata a odpad ze zahrad a údržby obecní zeleně již není spotřebováván. Ze strukturovaných rozhovorů, které byly vedeny se zástupci obcí vyplynulo, že především malé obce mají problém s objemným odpadem, ze kterého jsou tvořeny černé skládky v mezidobí mobilních svozů. Významný propad produkce směsného komunálního odpadu a některých dalších druhů komunálního odpadu v roce 2011 oproti letům předcházejícím je způsoben zákonnou úpravou, která změnila rozsah ohlašovací povinnosti.

Tab. 82: Separovaný sběr odpadů na území SO ORP Nýřany za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	7 656,17	7 156,49	10 374,51	5 464,99	10 793,26
Sklo	150107, 200102	2 521,61	976,56	781,29	625,27	757,19
Plast	150102, 200139	972,24	990,33	972,95	832,69	1 669,32
Nápojové kartony	150105	6,64	7,36	8,74	8,23	39,38
Celkem separovaný sběr		11 156,65	9 130,73	12 137,48	6 931,19	13 259,16

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Neuvažujeme-li produkci kovu, jejíž evidence je z pohledu sledování původu vzhledem k převažujícímu sběru prostřednictvím soukromých výkupen problematická, bylo dle údajů EKO-KOM a IUMRO území SO ORP Nýřany v roce 2011 na čtvrtém místě ve výtěžnosti tříděného sběru využitelných komunálních odpadů v Plzeňském kraji. Tato hodnota má ve sledovaném období let 2008 - 2012 lineárně stoupající tendenci. Nejobjemnější složkou separovaného sběru odpadů je papír jehož měrná produkce v roce 2012 představovala 202 z celkových 248 kg separovaného odpadu na obyvatele. Důvodem tak vysoké výtěžnosti papírové složky separovaného odpadu je opět činnost průmyslových podniků. V roce 2012 se oproti předchozím letům také významně zvýšila produkce separovaného plastu. Ve výtěžnosti separovaných odpadů se SO ORP Nýřany přibližuje spíše Plzni, než okolním venkovským SO ORP (Kralovice, Stříbro), kde je průměrná výtěžnost nižší. Také strukturované rozhovory se zástupci obcí potvrdili, že se množství separovaného odpadu zvyšuje a existuje tedy návyk obyvatel třídit odpad a to i v menších

obcích venkovského charakteru. Stoupající trend vykazuje také produkce separovaného dřeva a dřevěných obalů. Z hlediska dalších způsobů separovaného sběru odpadů je v území SO ORP nejproblématictější sběr textilu. V současnosti lze ve většině obcí textil sbírat separovaně pouze ve sběrných dvorech.

Tab. 82a: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Nýřany	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
	Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA
Papír	(150101, 200101)	53 949	892,57	16,54	23,17
Plast	(150102, 200139)		669,90	12,42	11,80
Sklo	(150107, 200102)		698,24	12,94	12,40
Nápojové kartony	(150105)		12,26	0,23	0,62
Kovy	(200140, 150104)		219,76	4,07	20,51

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 82a je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 8,3%, produkce skla tvoří 92 %, produkce plastů tvoří 40 % a produkce nápojových kartonů tvoří 31 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady od právnických osob a podnikatelských subjektů (zejména papíru). Naopak většina vytríděného skla je produkována obcemi.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj výrazně nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj o něco vyšší. Dále pak měrná produkce skla je srovnatelná s průměrnou hodnotou za kraj. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj výrazně nižší, o téměř 16,5 kg vytríděných kovů na obyvatele. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, nápojových kartonů a kovů a vyšší u plastů. U skla je průměrná hodnota srovnatelná. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy srovnatelné s krajskými průměry v případě skla a plastů, u kovů, nápojových kartonů a papíru je výrazně horší. Ve srovnání s celorepublikovými průměry je třídění v ORP Nýřany na dobré úrovni u skla, plastů a nápojových kartonů a na horší úrovni v případě třídění papíru a kovů.

Tab. 82b: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Nýřany	Počet obyvatel k 31.12.2012	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
	Zdroj dat	ČSÚ	EKO-KOM, a.s.	EKO-KOM, a.s.
Papír	(150101, 200101)	53 949	17,00	17,80
Plast	(150102, 200139)		12,80	11,89
Sklo	(150107, 200102)		13,31	12,59
Nápojové kartony	(150105)		0,26	0,17
Kovy	(200140, 150104)		2,64	8,61

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 82b je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupen, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj obdobná. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj mírně vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj o něco vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám srovnatelné u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, pouze u kovů jsou výrazně nižší. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,08 kg/obyv. . Oproti ČR je v ORP výrazně vyšší měrná produkce separovaného skla a plastu, srovnatelná nebo mírně nižší měrná produkce nápojových kartonů a papíru. Výrazně nižší hodnotu má pouze měrná produkce separovaných kovů. Třídění v ORP je (kromě třídění kovů) tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka

Tab. 82c: Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Plzeňský kraj	16,54	11,90	12,35	0,19	6,44	47,43
(0 až 500 obyv. včetně)	9,43	11,80	13,31	0,22	0,41	35,17
(501 až 1000 obyv. včetně)	10,76	11,65	12,73	0,23	0,47	35,84
(1001 až 4000 obyv. včetně)	14,90	12,90	12,29	0,25	2,39	42,72
(4001 až 10000 obyv. včetně)	20,06	13,41	13,45	0,23	22,71	69,87
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,67	11,44	10,35	0,24	16,97	60,67
(20001 až 50000 obyv. včetně)	20,73	10,20	12,55	0,09	7,02	50,58
(50001 až 100000 obyv. včetně)	17,91	11,22	11,50	0,11	0,39	41,13
Celkový součet - ČR	18,08	9,72	10,97	0,32	19,08	58,17

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Plzeňském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 4001 do 10 000 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídají v ORP města Třemošná, Nýřany a Horní Bříza . Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 142 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji nižší, přičemž hustota sběrné sítě v Plzeňském kraji je 120 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Rokycany 138 obyv./sběr. hnízdo, ORP Klatovy 132 obyv./sběr. hnízdo) vykazuje ORP Nýřany nižší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je spíše podprůměrná.

Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území SO ORP Nýřany za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Tab. 83: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území SO ORP Nýřany za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
190503	Kompost nevyhovující jakosti	0,00	0,00	0,00	0,00	2086,67
200201	Biologicky rozložitelný odpad	310,20	579,80	485,01	1175,70	1377,52
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	4259,51	575,47	483,18	645,43	707,57
150103	Dřevěné obaly	7,18	73,30	13,41	142,68	471,62
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	204,70	5,90	319,45	271,25	350,52

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Kromě směsi tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky, jejichž původci jsou veřejná stravovací zařízení a vývařovny a jejichž produkce stagnuje, má produkce všech dalších čtyř uvedených odpadů rostoucí tendenci. Postupný nárůst produkce kalů z čištění komunálních odpadních vod je způsoben jednak větší produkcí odpadních vod domácnostmi a také zvyšujícím se počtem domácností připojených na kanalizační síť. Velká část území SO ORP Nýřany ve směru dále od krajského města je svým charakterem venkovská a tradičně byly pro zachycování odpadních vod používány septiky a jímky. Takto zachycené vody ovšem často nebyly sváženy fekálními vozy do čistíren. Rostoucí produkce dřevěných obalů je odrazem intenzivní činnosti průmyslových a stavebních podniků. Křivka růstu produkce biologicky rozložitelného odpadu, který je tvořen také odpadem ze zahrad a údržby obecní zeleně, jen potvrzuje požadavek obcí na řešení tohoto problému v co nejbližší budoucnosti. Přes 2 000 t kompostu nevyhovující jakosti vykázaných v roce 2012 souvisí s kompostárnou v areálu skládky Chotíkov, která byla uvedena do provozu v roce 2011. Jeho narůstající množství, nevyhovující jakost a tím i prakticky nemožnost dalšího využití, opodstatňují nutnost zlepšení separace biologicky rozložitelného odpadu (200201) a nakládání s ním jiným způsobem než skládkováním, což je v souladu s cíly POH ČR.

Tab. 84: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území SO ORP Nýřany za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	30 121,96	21 602,72	35 026,04	20 880,58	33 233,36
z toho celková produkce BRKO	16 741,54	15 399,22	27 941,16	15 197,82	22 631,35

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

V tabulce č. 84 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se o katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 84 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. č. 84a: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Nýřany	53 949	14 446,74	267,79	1 257,73	23,31
Plzeňský kraj	572 687	147 885,86	258,23	10 284,74	17,96

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 84a je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 63,8 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 36,2 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojené do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou mírně vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 20,36 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 3,78 kg vyšší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden např. v Třemošné. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden na katastru obce Chotíkov.

V dlouhodobém trendu se měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu v SO ORP Nýřany mírně zvyšuje. Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu je téměř stabilní. Nejobjemnější složkou této skupiny je směsný komunální odpad (12 305 t v roce 2012), dále papírové odpady (150101 a 200101 dohromady 10 793 t) a objemný odpad (3 438 t). V budoucnu lze v souvislosti se zavedením povinnosti odděleného sběru biologicky rozložitelného odpadu pro obce očekávat další výrazný růst, protože v současné době většina malých obcí do 1 000 obyvatel (74% obcí SO ORP Nýřany) vůbec neviduje biologicky rozložitelný odpad z údržby obecní zeleně. Častou praxí je předávání tohoto odpadu místním zemědělským subjektům, které ho používají ke zkvalitnění vlastních pozemků. Na území SO ORP Nýřany je jen jedno zařízení, které je schopno zpracovat biologicky rozložitelný odpad na kompost. Kompostárna v areálu skládky Chotíkov má roční kapacitu 10 000 t. Z celkové produkce biologicky rozložitelného odpadu je tedy zřejmé, že i za předpokladu, že část biologicky rozložitelného odpadu bude zpracována mimo území SO ORP, není v území SO ORP Nýřany (stejně jako v celém Plzeňském kraji) naplňován cíl POH ČR (max. 50% hmotnosti biologicky rozložitelného komunálního odpadu ukládat na skládky). V současné době nelze předpokládat, že by v území SO ORP Nýřany bylo realizováno řešení, které by mohlo tento cíl POH ČR splnit, i když v současné době některé větší obce uvažují o vybudování komunitní kompostárny, zejména z důvodu vysokých nákladů na dopravu a skládkování travní a dřevní hmoty. Nicméně řešení tohoto problému je plánováno na krajské úrovni, konkrétně výstavbou spalovny v obci Chotíkov. Následně by byla z území SO ORP část směsného komunálního odpadu využita v tomto zařízení (cca 40% podílu celkové kapacity ZEVO Chotíkov bude z obcí a měst Plzeňského kraje a 60% z města Plzně). Tento způsob využití podstatné části BRKO z území SO ORP Nýřany bude také podmíněn ekonomickou výhodností, tedy že cena za odběr odpadů v ZEVO Chotíkov bude výhodnější, než cena skládkování.

Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Nýřany za období 2008-2012

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze

odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tab. 85: Nakládání s odpady celkově na území SO ORP Nýřany za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	149833,31	312146,14	250034,47	229816,94	157406,20	154686,87
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		92,34	379,18	179,98	222,68	193,85	67,75
	Energetické využití	562,55	99,50	1 591,46	1 708,37	0,00	2 356,97
	Celkem vybrané způsoby využití	149091,71	312245,64	251625,93	231525,31	157406,20	157043,84
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
	91,88	379,30	181,13	224,34	193,85	68,79	
Celková produkce odpadů		162266,54	82320,67	138923,23	103203,23	81198,16	228306,97
Odstranění	Skládkování	62539,59	36844,79	28329,85	24492,89	23155,81	18159,04
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		36 844,79	28 329,85	24 492,89	23 155,81	18 159,04

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

V území SO ORP Nýřany ve sledovaném období klesá materiálové využití odpadů. V roce 2012 bylo nejvíce odpadu (v řádu stovek procent vůči dalším způsobům materiálového využití) využito na terénní úpravy. Jedná se převážně o stavební a demoliční odpady. Dalšími nejzastoupenějšími způsoby jsou příprava odpadů na recyklaci a vlastní recyklace odpadů. I když je trend materiálového využití odpadů sestupný, neprojevuje se negativně na narůstání skládkování odpadů, pokud ovšem nejsou odpady ve stále větší míře ukládány na skládky mimo území ORP. Energeticky využívají odpady některé průmyslové podniky, které dokáží zpracovat odpad, jež samy vyprodukují. V obci Vejprnice je místní drůbežárnou provozována bioplynová stanice, která je schopna zpracovat produkty zemědělské činnosti a travní hmotu. Obecně lze říci, že i přes sestupný trend materiálového využití odpadů a jen nízké zastoupení energetického využití odpadů se v roce 2012 podařilo splnit cíl Plánu odpadového hospodářství zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55% všech vznikajících odpadů.

Tab. 86: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území SO ORP Nýřany za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	2781,41	12232,47	11069,73	12045,46	11097,71	13208,31	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			14,18	42,02	47,88	33,50	52,12	39,96	
		Energetické využití	72,41	0,00	1 063,61	1 093,41	0,00	463,80	
		Celkem vybrané způsoby využití	2668,62	12232,47	1133,34	13138,87	11097,71	13672,11	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
		13,60	42,02	52,48	36,54	52,12	41,37		
	Celková produkce KO [t]			19620,49	29114,32	23120,90	35960,38	21290,65	33050,12
	Odstranění	Skládkování		33755,62	25891,22	22922,10	19900,07	15559,29	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Celkem vybrané způsoby odstranění		33755,62	25891,22	22922,10	19900,07	15559,29			
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	13,12		
		Energetické využití	0,00	2,40	0,00	0,00	0,00		
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	2,40	0,00	0,00	13,12		
	Odstranění	Skládkování		24672,61	17095,95	15837,77	12285,91	10166,53	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby odstranění		24672,61	17095,95	15837,77	12285,91	10166,53	

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

I když se množství komunálního odpadu ukládaného na skládky na území SO ORP Nýřany stále snižuje, je skládkování stále převažujícím způsobem nakládání s odpady. Tento stav kopíruje způsob nakládání s odpady jak na úrovni Plzeňského kraje, tak i v České republice. Přes mírně rostoucí tendenci v materiálovém využití komunálního odpadu se nepodařilo splnit cíl Plánu odpadového hospodářství zvýšit podíl materiálového využití komunálního odpadu na 50% do roku 2010. Energetické využití komunál-

ního odpadu (bez směsného) se omezuje na využití dřevěných obalů jako paliva a biologicky rozložitelného odpadu na výrobu energie. Materiálové využití komunálního odpadu spočívá především v jeho přípravě na další recyklaci v třídírnách v Chotíkově, Nýřanech, Třemošné, Líních, Tlučné a v obci Zruč-Senec.

Tab. 87: Nakládání se separovaným sběrem na území SO ORP Nýřany za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	5161,24	4365,37	4428,75	2666,64	4442,51
		Energetické využití	0,00	28,40	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	119,78	0,00	1,17
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	566,38	276,54	109,47	0,00	703,53
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	19,10
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Veškeré využití separovaného papíru i dalšího separovaného odpadu kromě malé části vytříděného plastu, který je obchodován, na území SO ORP Nýřany spočívá v přípravě na další recyklaci. Tato příprava probíhá v třídících linkách, jak jsou dříve zmíněny. Využití skla a nápojových kartónů je v podstatě zanedbatelné. Papír a plast je materiálově využíván zhruba z jedné poloviny vůči vyprodukovanému separovanému odpadu.

Tab. 88: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území SO ORP Nýřany za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití		22 610,22	21 886,75	19090,41	9244,40	27 827,81	
		Energetické využití		99,50	1591,46	1708,37	0,00	2 356,97	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		33540,70	25674,49	22565,43	19194,37	14 954,23	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		6179,76	6470,53	6717,24	6640,12	8 552,46	
		Energetické využití		0,00	949,72	1 082,25	0,00	441,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		31 793,40	24 261,08	21 633,71	18 400,73	14 421,21
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	11 038,28	25 530,10	19 481,65	17 371,87	14 775,79	11 580,23
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv ⁻¹] ↓						
				148,00	501,54	376,84	331,93	280,15	217,00
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Počet obyvatel v území ORP				50 903	51 698	52 336	52 742	53 365

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP)

Drtivá většina biologicky rozložitelného odpadu pokud je materiálové využívána je využívána k terénním úpravám a přípravě na další recyklaci. Energetické využití zabezpečují některé průmyslové podniky, které tento odpad sami vyprodukují a jedna bioplynová stanice na území SO ORP Nýřany. I když se podíl

skládkovaného biologicky rozložitelného odpadu postupně snižuje, nelze konstatovat plnění cílů plánu odpadového hospodářství v této oblasti. Zejména nakládání s odpadem z údržby obecní zeleně a ve větších sídlech také ze zahrad představuje pro obce problém, který by v budoucnu mohly řešit komunitní kompostárny, jejichž právní úprava je oproti velkokapacitním kompostárnám podstatně jednodušší a nezatěžují tak obce přílišnými investicemi do vybavení ani náročnou administrativou. V případě separace bioodpadu, realizace komunitních kompostáren a jejich zprovoznění, lze očekávat příznivý vývoj v oblasti nakládání s bioodpadem,

Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území SO ORP Nýřany

Z vyhodnocení strukturovaných rozhovorů vedených se zástupci obcí vyplývá, že výdaje na odpadové hospodářství z obecních rozpočtů jsou v ORP Nýřany konstantní, nebo se mírně zvyšují, nicméně tyto náklady nijak neohrožují finanční stabilitu obce. Tuto stabilitu by mohlo ohrozit pouze nečekané skokové zvýšení cen za svoz a likvidaci odpadů. U některých obcí se nepodařilo zjistit, jaké jsou jejich náklady na odpadové hospodářství a jakým způsobem jsou řešeny poplatky za svoz a likvidaci komunálního odpadu pro občany.

Pro srovnání nákladovosti hospodaření s odpady celého SO ORP můžeme využít Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012 – zpracoval institut IURMO). Z hodnocení vyplývá, že na území České republiky lze najít správní obvody, v kterých náklady na hospodaření s odpady jsou velice rozdílné. Mapy nákladů ukazují, že především moravská SO ORP drží náklady na nízké úrovni.

Pro SO ORP Nýřany pak Hodnocení uvádí, že celkové náklady na odpadové hospodářství (v Kč/obyvatele), stejně tak i další SO ORP - především v okolí regionálního centra města Plzeň, patří mezi druhé nejvyšší v Plzeňském kraji. V průměru se tyto náklady pohybují v rozmezí 946 – 1096 Kč/obyvatele. Studie dále uvádí, že náklady na sběr, svoz a odstranění SKO se ve správním obvodu pohybují v rozmezí 2441 – 2727 Kč/tunu, což opět řadí toto území mezi správní obvody na předposledním místě směrem k nejvyšším nákladům na obyvatele. Jen o málo pozitivnější je situace Nýřanska v problematice separovaného komunálního odpadu. Jednotkové náklady na tříděný sběr využitelných odpadů v území se pohybují v rozmezí 4 477 – 5 357 Kč/tunu, což řadí správní obvod v rámci Plzeňského kraje mezi horší průměr.

Tab. 89: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území SO ORP Nýřany

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	1 066 500	1 200 860	1 207 060
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	32 523 660	31 691 350	32 450 880
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	2 440 120	3 229 880	3 185 580
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	972 280	1 147 450	1 012 180
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	5 711 730	1 327 610	924 890
3727	Prevence vzniku odpadů	241 470	240 000	910 650
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	2 023 200	13 681 210	2 180 280
Celkové náklady		44978960	38837150	41871520

Zdroj: Databáze Ministerstvo financí ČR

Z tabulky vyplývá, že náklady obcí na odpadové hospodářství se v území SO ORP Nýřany mírně snižují. Tento trend však neplatí pro všechny obce, zejména neplatí pro malé obce. Významným faktorem ovlivňujícím ekonomickou stabilitu v této oblasti bude v budoucnu hrozící zvýšení cen za ukládání odpadu na skládky a také vliv plánovaného ZEVO Chotíkov na tvorbu cen. Je otázkou, jaké ceny v budoucnu nastaví za převzetí odpadů Plzeňská teplárenská, která je investorem a provozovatelem ZEVO Chotíkov. V současné době tato společnost deklaruje, že v roce 2016 bude cena za převzetí odpadů do spalovny odpovídat současným nákladům na skládkování.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 90: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Samospráva	Zajištění kvalitních služeb pro občany	Nedostatek finančních zdrojů, nedostatečná informovanost	Setkávání v rámci mikroregionů, ORP	Vzdělávací aktivity pro zástupce samosprávy, lokální spolupráce obcí
2.	Obyvatelé	Dostupná infrastruktura pro sběr odpadu, nízká cena za svoz a likvidaci odpadu, čisté a zdravé životní prostředí	Neplacení poplatků, nízká disciplína při udržování pořádku a separaci odpadů	Informování ze strany obce - internetové stránky, zpravodaje, letáky, obecní rozhlas	Efektivní rozmístění sběrných míst na separovaný odpad, vzdělávací aktivity pro občany
3.	Návštěvníci	Dostupnost a četnost odpadkových košů u míst, která turisté navštěvují (hrady, odpočívadla u turistických cest, muzea, apod.)	Nepořádek v intravilánech i extravilánech jednotlivých obcí	Výzvy v rámci orientačních a informačních turistických tabulí	Efektivní rozmístění odpadkových košů u turistických atraktivit
4.	Chataři a chalupáři	Dostupná infrastruktura pro sběr odpadu, nízká cena za svoz a likvidaci odpadu, čisté a zdravé životní prostředí	Neplacení poplatků, nízká disciplína při udržování pořádku a separaci odpadů	Informování ze strany obce - internetové stránky, zpravodaje, letáky, obecní rozhlas	Efektivní rozmístění sběrných míst na separovaný odpad, vzdělávací aktivity pro občany
5.	Ostatní původci komunálního odpadu	Nízká cena likvidace odpadů	Nedodržování a obcházení zákona o odpadech, vznik černých skládek	Informování ze strany obce - internetové stránky, zpravodaje, letáky, obecní rozhlas	Pravidelná informační a komunikační interakce, důsledný dohled nad dodržováním zákona o odpadech
6.	Školy a environmentální vzdělávací subjekty (včetně NNO)	Kvalitní EVVO, udržitelný rozvoj regionů SO ORP	Nedostatečná spolupráce při osvětových a vzdělávacích akcích v oblasti nakládání s odpady	Osobní setkání, e-mailová a telefonická komunikace	Vytvoření koncepce environmentálního vzdělávání

Zdroj: Vlastní šetření

Cílovou skupinou, která je z výše uvedeného přehledu vyjmuta (cílová skupina ostatní producenti je zaměřena především na oblast služeb a cestovního ruchu) jsou průmysloví a zemědělské producenti odpadů, na jejichž činnost ve vztahu k odpadovému hospodářství nemají obce (kromě sledování vzniku černých skládek) významný vliv. Respektování a dodržování zákona o odpadech v této skupině producentů je nutno řešit na celostátní úrovni.

Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. 91: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek finančních prostředků na odpadové hospodářství	3	5	15	společný postup obcí ve směru ke svozovým firmám	Obec
	Finanční riziko	Zvýšení ceny za ukládání odpadů na skládky	4	5	20	Společný postup obcí ve vyjednávání s budoucím provozovatelem ZEVO Chotíkov	Obec
2.	Organizační riziko	Nízká úspěšnost při grantování z důvodu vysoké administrativní náročnosti	3	2	6	Vytvoření personální kapacity v rámci spolupráce mezi obcemi	mikroregion, obec
	Organizační riziko	Vysoká administrativní zátěž spojená s evidencí odpadů	2	2	4	společný tlak obcí na státní správu ve směru unifikace a zjednodušení vykazování	mikroregion, obec
3.	Právní riziko	Složitá legislativa v oblasti odpadového hospodářství	3	4	12	vzdělávací aktivity pro zástupce obcí	Obec
	Právní riziko	Nízká vymahatelnost práv vyplývajících z legislativy v oblasti odpadového hospodářství	4	2	8	tlak na změnu legislativy	mikroregion, obec
4.	Technické riziko	Špatný stav technické infrastruktury pro sběr a separaci odpadů v obcích	3	3	9	Využívání možností dotačních titulů	mikroregion, obec
	Technické riziko	Nedostatečná síť technické infrastruktury pro sběr a separaci odpadů	2	4	8	plánování v širších regionálních souvislostech, využívání možností dotačních titulů	mikroregion, obec
5.	Věcné riziko	Nedodržování dohod ze strany svozových firem	2	2	4	správně nastavené smlouvy a tlak na jejich dodržování	Obec
	Věcné riziko	Snižuje se míra vytríděného separovaného odpadu	3	2	6	vzdělávací aktivity pro obyvatele	Obec

Zdroj: Vlastní šetření

Rizika byla identifikována především na základě provedených strukturovaných rozhovorů se zástupci obcí. Analýzu rizik je třeba uvažovat ve vztahu k určitému časovému okamžiku jejího vzniku a v bu-

doucnu ji vždy revidovat v souvislosti s aktuálními podmínkami. Analýza ukazuje, že největšími riziky v oblasti odpadového hospodářství jsou v současné době rizika finanční a právní. Pokud budou zásadním způsobem zvýšeny ceny za likvidaci odpadů, tak je velmi pravděpodobné, že tento fakt bude mít výrazný vliv na rozpočty obcí, pokud budou chtít udržet současný finanční dopad na obyvatele. Pokud budou obce a svozové firmy z důvodu zvýšení nákladů na likvidaci odpadu nuceny zvýšit ceny pro obyvatele, bude to mít pravděpodobně vliv na jejich disciplínu a odpovědné chování vůči životnímu prostředí (černé skládky, neplatiči). Mezi další významná rizika patří administrativní zatížení při podávání žádostí o dotace (především v rámci budoucích období současného Operačního programu Životní prostředí) a legislativa odpadového hospodářství v její současné podobě. Tato rizika souvisí se stále narůstajícím trendem státní správy ve smyslu zatížení byrokracií a přenášení odpovědností na obce, která nejsou kompenzována odpovídajícími finančními zdroji.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Tab. 92: SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
1. Existence skládky odpadů Chotíkov	1. Příliš rozsáhlé území pro možnost tvorby a uplatňování jednoho systému odpadového hospodářství
2. Rostoucí míra sběru separovaného odpadu mezi obyvateli regionu	2. Tlak svozových firem na zvyšování cen v menších sídlech
3. Aktivity společnosti EKO-KOM v území	3. Soustředění sítě sběrných dvorů a zařízení pro nakládání s odpady v okolí Plzně
4. Dobrá spolupráce se svozovými firmami ve větších sídlech	4. Ekologické zátěže ve formě drobných černých skládek a spalování nevhodného topiva obyvateli
Příležitosti	Hrozby
1. Výhodně nastavené cenové podmínky ze strany ZEVO Chotíkov	1. Nevýhodně nastavené cenové podmínky ze strany ZEVO Chotíkov za přebíraný odpad
2. Zdravé konkurenční prostředí pro svozové firmy	2. Environmentální rizika spojená s provozem skládky Chotíkov a společnosti ČEPRO, a.s.
3. Lokální spolupráce obcí v oblasti odpadového hospodářství	3. Nefunkční koncepce odpadového hospodářství na úrovni státu
4. Dobře nastavené podmínky programového období EU 2014 - 2020 s ohledem na projekty v oblasti odpadového hospodářství	4. Nárůst cen za ukládání odpadu na skládky

Zdroj: Vlastní šetření

Výroky uvedené ve SWOT analýze byly určeny na základě strukturovaných rozhovorů se zástupci obcí. Pořadí jednotlivých výroků je odvozeno od četnosti jejich výskytu. Argumentem, který v rozhovorech zazníval nejčastěji, je příliš velká rozloha území SO ORP Nýřany, jeho geografická i sociokulturní roztržitost. Tato skutečnost prakticky znemožňuje jakýkoliv společný jednotný postup obcí v oblasti odpadového hospodářství pro území SO ORP Nýřany jako jeden celek.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Obce SO ORP Nýřany se podílí na celkové produkci odpadů v Plzeňském kraji 13 %. To je druhá nejvyšší hodnota po krajském městě Plzni, které produkuje více než polovinu odpadů v kraji. Vysoký podíl území SO ORP Nýřany je dán jednak jeho rozlohou a také činností stavebních a průmyslových podniků. V posledních letech je celková produkce odpadů významně ovlivněna také postupným prováděním modernizace dvou železničních koridorů (Plzeň - Stříbro - Cheb, Plzeň - Domažlice). Z provedených dílčích analýz lze vyvodit následující závěry:

1) Rozloha území SO ORP Nýřany a s ní spojený vysoký počet svozových firem, které v něm působí, nedovoluje jednotnou koncepci odpadového hospodářství a jako efektivnější způsob řešení se jeví společný postup menších územních celků na základě shodných potřeb. Zároveň ovšem množství svozových firem vytváří zdravé konkurenční prostředí a umožňuje jednotlivým obcím nebo jejich svazkům alespoň do jisté míry ovlivňovat výši nákladů na odpadové hospodářství.

2) Neuvažujeme-li zkresení výše uvedenými železničními stavbami, pak celková produkce odpadů v Plzeňském kraji i produkce komunálního odpadu stagnuje nebo jen mírně roste. Roste také produkce biologicky rozložitelného odpadu a produkce odděleně sbíraného separovaného odpadu, což je obrazem zlepšujících se návyků obyvatel a firem v oblasti třídění odpadů.

3) I přes sestupný trend materiálového využití odpadů a jen nízké zastoupení energetického využití odpadů se v roce 2012 v území SO ORP Nýřany podařilo splnit cíl Plánu odpadového hospodářství zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55% všech vznikajících odpadů.

4) V oblasti komunálního odpadu míra jeho materiálového využití mírně roste. Ukládání komunálního odpadu na skládky je však stále převažujícím způsobem jeho likvidace. I když se postupně snižuje podíl skládkovaného biologicky rozložitelného komunálního odpadu, představuje tato složka stále jeho velmi významnou část.

5) Všechny obce, které vykazují biologicky rozložitelný odpad vyprodukovaný při údržbě obecní zeleně a zelený odpad ze zahrad mají problém s jeho likvidací. Do budoucna bude tento problém narůstat a náklady na dopravu a likvidaci tohoto druhu odpadu budou stále více zatěžovat obecní rozpočty.

6) Obecně lze říci, že většina obcí v území SO ORP Nýřany považuje současný stav systému nakládání s odpady za stabilní, ale všechny obce shodně uvádějí, že jeho stabilitu může významně narušit potenciální růst ceny za ukládání odpadu na skládky a také v souvislosti s plánovanou výstavbou a provozem ZEVO Chotíkov.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření v pracovní skupině, jejíž stálými členy byli představitelé obcí Kozolupy, Třemošná a Všeruby, kteří dále vedli diskusi s dalšími obcemi. Tato setkání vedla k upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

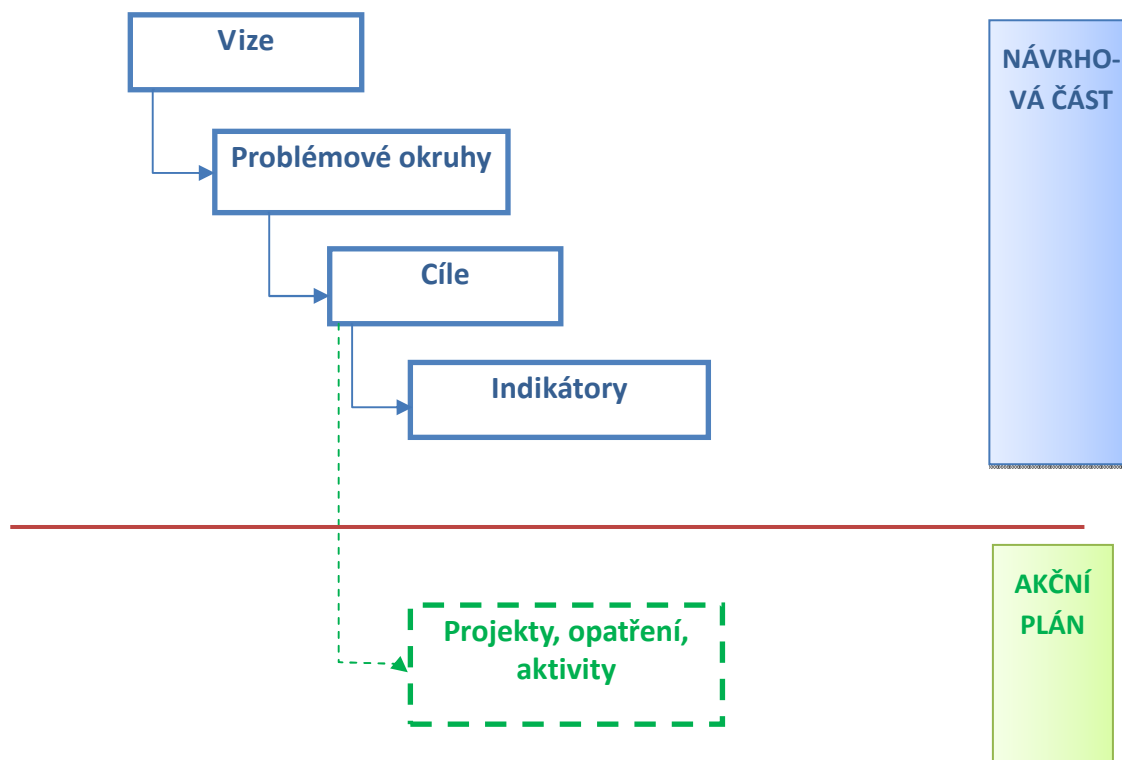
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen

v pracovní skupině a diskuzi s dotčenými obcemi. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1 Využití sběrných dvorů	Problémová oblast 2 Nakládání s bioodpadem	Problémová oblast 3 Nedostatečná výchova v odpadovém hospodářství
	Cíl 1.1 Optimalizace sítě sběrných dvorů (společné využívání)	Cíl 2.1 Zavedení systému pro nakládání s BRKO	Cíl 3.1 Vytvoření vzdělávacích programů pro školy a veřejnost

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Území správního obvodu ORP Nýřany nabízí svým obyvatelům plnohodnotné podmínky pro život při zohlednění těsné vazby na krajské město Plzeň a geografické, sociální a ekonomické různorodosti regionu.

Předškolní a základní vzdělávání je zajištěné stabilní sítí dostupných škol a školských zařízení s kvalitním vybavením, kvalifikovaným personálem a zavedenými moderními výukovými postupy. Jsou vytvořeny stejné možnosti pro vzdělávání ve venkovském i městském prostředí a děti i rodiče jsou motivovány k hlubší identifikaci s obcí/regionem, ve kterém žijí. Je dostatečně zajištěná možnost volnočasových aktivit a to především možnosti vést děti a mládež ke sportovní činnosti.

Kvalitní systém hospodaření s odpady napomáhá k udržování a ochraně kvality životního prostředí díky uplatňování principů trvalé udržitelného rozvoje.

Komunitní plán sociálních služeb je realizován a pravidelně aktualizován. Existuje dostatečná síť dobře dostupných poskytovatelů sociálních služeb.

Obce sdílejí detailní znalost a orientaci v rozvojových potřebách území a využívají zázemí expertů pro zajištění jejich financování prostřednictvím národních i evropských dotačních zdrojů.

Problémový okruh 1

Využití sběrných dvorů

Ve správním obvodu SO ORP Nýřany funguje devět sběrných dvorů – v Městě Touškov, Horní Bříze, Třemešné, Líních, Zbůch, Vejprnicích, Nýřanech, Tlučné, Zruči – Senec. Tyto sběrné dvory jsou v některých případech využívány pouze obyvateli daných obcí, v některých případech i obyvateli okolních obcí. Do sběrných dvorů mohou občané ukládat odděleně vytríděné složky jimi vyprodukovaného odpadu. Tato služba je poskytována občanům zdarma, pokud mají uhrazený poplatek obci za odpady. Zájemci z jiných obcí jsou často odmítáni a není jich tolik, neboť by museli za uložení odpadu zaplatit.

Z uskutečněných rozhovorů a setkání obcí vyplynulo, že obce, ve kterých není sběrný dvůr, by uvítaly, kdyby mohli tyto sběrné dvory využívat jejich občané a obce by se přiměřeně finančně podílely na provozu sběrného dvora. V rámci meziobecní spolupráce je vhodné rozšířit služby sběrných dvorů pro občany dalších obcí, zejména obcí v nejbližším okolí, resp. nastavit vhodněji systém jejich využívání.

Možnost využívání sběrných dvorů v širším měřítku přispěje ke zvýšení množství vytríděných odpadů od obyvatel daných obcí. Náklady na zajištění provozu sběrného dvora by byly rozděleny mezi obce využívající sběrný dvůr. Dalším přínosem bude snížení výskytu nepovolených míst pro ukládání odpadu.

V případě zachování stávajícího systému využívání sběrných dvorů může v obcích, které nemají sběrný dvůr, pozvolna stagnovat proces třídění jednotlivých druhů odpadů, také nedojde k poklesu výskytu nepovolených úložišť odpadů. S možností využití sběrných dvorů se může motivace obyvatel ke třídění zvýšit.

Problémový okruh 2

Nakládání s bioodpadem

Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (BRO) v území SO ORP Nýřany byla v roce 2012 (v analýze se sledovala v období 2008 – 2012) přibližně 33 233 tun odpadu, z toho 22 631 t tvořil BRKO. Protože se celková produkce tohoto odpadu (BRKO) v posledních letech zvyšuje, je třeba řešit problematiku jeho likvidace. Sledované území (stejně jako celá ČR) by mělo navíc naplňovat cíl POH ČR tj.

maximálně 50% hmotnosti biologicky rozložitelného komunálního odpadu ukládat na skládky, což se v současnosti nedaří.

Tento problémový okruh se zaměřuje zejména na biologicky rozložitelný komunální odpad, který vzniká ze zahrad a veřejných prostranství. Z analýzy produkce odpadů v SO ORP Nýřany vyplynulo, že všechny obce, které vykazují BRKO vyprodukovaný při údržbě obecní zeleně a zelený odpad ze zahrad, mají problém s jeho nakládáním. Množství tohoto odpadu v posledních letech výrazně narůstá. Zatímco v roce 2008 se v území vyprodukovalo 310 t biologicky rozložitelného odpadu, v roce 2012 to bylo již 1377,5 t (nárůst je tedy čtyřnásobný). Pozitivem tohoto faktu je, že se zvyšuje množství BRKO, které je separováno a je tedy možné ho využít. Jedná se především právě o BRO (katalog. č.. 200201) tedy rostlinný odpad ze zahrad a veřejných prostranství. Zvyšuje se tím ale také potřeba zajistit nakládání s tímto odpadem. Nakládání s BRO je dle zákona povinností obce jako původce tohoto odpadu. Předpokládá se, že do budoucna bude množství separovaného bioodpadu spíše narůstat a náklady na dopravu a nakládání s tímto druhem odpadu budou stále více zatěžovat obecní rozpočty. Souvisí to zejména se zvyšující se kvalitou péče o obecní zeleň a veřejná prostranství a také s tím, že obyvatelé obcí i venkovského typu upřednostňují městský styl života a odpad ze zahrad není spotřebováván.

V současné době navíc většina malých obcí do 1 000 obyvatel (74% obcí SO ORP Nýřany) vůbec neevduje biologicky rozložitelný odpad z údržby obecní zeleně. Častou praxí je předávání tohoto odpadu místním zemědělským subjektům, které ho používají ke zkvalitnění vlastních pozemků, část BRKO je materiálově využívána k terénním úpravám a přípravě na další recyklaci. Na území SO ORP Nýřany je jen jedno zařízení, které je schopno zpracovat biologicky rozložitelný komunální odpad na kompost a to kompostárna v areálu skládky Chotíkov s roční kapacitou 10 000 t.

V současnosti se likvidace BRKO (ze zahrad) řeší také v některých obcích nákupem malých kompostérů prostřednictvím OPŽP a jejich zapůjčením obyvatelům obce. Některé větší obce zároveň uvažují o vybudování zařízení pro nakládání s BRKO, která by tento problém mohla částečně řešit. Jedním z důvodů, proč realizovat vznik zařízení pro nakládání s BRKO v území ORP, je i snížení vysokých nákladů na dopravu a skládkování travní a dřevní hmoty. Ke snížení nákladů jednotlivých obcí by došlo i, pokud by se na provozu zařízení spolupodílelo více obcí. V každém případě je potřeba nejprve najít pro obce nejvhodnější systém nakládání s BRKO, který pro ně bude přínosem a nebude je neúměrně finančně zatěžovat.

Problémový okruh 3

Nedostatečná výchova v odpadovém hospodářství

Celková produkce komunálního odpadu i směsného komunálního odpadu v území SO ORP Nýřany je za poslední roky stejná. Měrná produkce směsného komunálního odpadu na obyvatele je vyšší ve srovnání s republikovým průměrem. Území Nýřanska patří z hlediska výtěžnosti separovaného komunálního odpadu mezi lepší regiony v Plzeňském kraji.

V oblasti informovanosti je nutné nabízet výchovu a vzdělávání obyvatel v oblasti nakládání s odpady. Lidé mohou třídít odpad ještě lépe než doposud. V kontejnerech na separované druhy odpadů se často nacházejí i jiné druhy, které do nich nepatří. Velkoobjemový odpad je také často pohodlně uložen mimo sběrné dvory (a může tak být zárodkem pro vznik černé skládky), stejně tak stavební odpad či bioodpad. Někdy jsou odpady použity jako topivo, což poškozuje stav ovzduší, byť jen dočasně.

Vznik společného vzdělávacího programu pro mateřské a základní školy v území, který bude mladé lidi informovat o principech environmentální odpovědnosti za svůj region (s důrazem na nakládání s odpady), by měl dopad v mnohem širším a dlouhodobějším měřítku, než jednorázové přednášky či

občasná osvěta. Do programu je nutné zapojit i ostatní obyvatele, a to nejen trvalou osvětou, ale např. dobrovolnými akcemi na úklid parků, řek, nepovolených skládek. Environmentálnímu vzdělávání v odpadovém hospodářství (ale i celkově) je třeba trvale věnovat pozornost, aby se důsledky lidského chování dařilo co nejvíce pozitivně usměrnit.

V případě zachování stávajícího stavu a nerealizace komplexnějšího vzdělávání a výchovy se může stát, že obyvatelé se nebudou chovat „ekologičtěji“, nezvýší se jejich motivace ke správnému nakládání s odpady a postoj k životnímu prostředí. Nebude docházet ke zlepšování vzhledu a ochrany blízké krajiny a prostředí. Budoucím generacím se tak zřejmě prodlouží doba nalezení řešení nakládání s odpady a jejich eliminace.

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Využití sběrných dvorů
Cíl 1.1	Optimalizace sítě sběrných dvorů (společné využívání)
Popis cíle	Ve správním obvodu SO ORP Nýřany funguje devět sběrných dvorů – v Měště Touškov, Horní Bříze, Třemošné, Líních, Zbůchu, Vejprnicích, Nýřanech, Tlučné, Zručí – Senec. Tyto sběrné dvory jsou prioritně určeny pro obyvatele daných obcí. V některých případech nejsou zájemci z jiných obcí uspokojováni a mají problém s likvidací tohoto odpadu. V rámci meziobecní spolupráce by obce využívaly stávající sběrné dvory (pokud mají dostatečnou kapacitu, příp. místo pro jeho rozšíření) pro odkládání odpadů od občanů z celého SO ORP, nebo se založily nové sběrné dvory. Zapojené obce by se spolupodílely na provozu sběrných dvorů. Společným sběrem odpadů z většího územního celku by došlo k omezení vzniku černých skládek. Je to úspornější varianta oproti budování sběrných dvorů z vlastních prostředků.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování návrhu smlouvy pro využívání sběrných dvorů obcemi • uzavření smluv mezi obcemi • úpravy smluv s provozovateli SD <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastavení finančního podílu jednotlivých obcí • analýza finanční nákladnosti <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • určení vhodných prostor (možnosti využití současných SD, jejich rozšíření, vznik nového SD) • možnosti likvidace odpadu ze SD
Název indikátorů k hodnocení cíle	1.1 Počet sběrných dvorů zapojených do systému
Správce cíle	Představitel obce

Problémový okruh 2	Nakládání s bioodpadem
Cíl 2.1	Zavedení systému pro nakládání s BRKO
Popis cíle	Jedním z problémů v odpadovém hospodářství, který bude do budoucna spíše narůstat, je nakládání s BRKO, zejména odpadu ze zahrad a veřejných prostranství (tráva, větve). Z analýzy vyplynulo, že většina obcí na území SO ORP Nýřany má problém s likvidací tohoto typu odpadu. Možností řešení se nabízí více. Obce se snaží situaci řešit (nákupem kompostérů pro obyvatele, ve spolupráci se zemědělskými subjekty či skládkováním v kompostárně v areálu skládky Chotíkov). Tato řešení mají spíše místní dopad a nejsou dostačující. Z toho důvodu, ale i z důvodů finančních (snížení nákladů na odvoz a skládkování travní a dřevní hmoty), by řešení tohoto problému napomohl vznik meziobecního zařízení pro nakládání s BRKO, na jehož provozu by se podílelo více obcí. Tím by se také snížovaly finanční náklady na provoz. Možností je i podpora vzniku soukromých zařízení pro nakládání s BRKO. Dalším prvkem napomáhajícím řešit nakládání s BRKO by mohlo být společné využívání techniky, mechanizace či dalších technologií zpracovávající BRKO více obcemi. Předcházet realizaci zařízení by mělo nastavení vhodného a funkčního systému pro nakládání BRKO, které by určilo nejvhodnější způsob nakládání s tímto odpadem.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Právní nastavení smlouvy mezi provozovatelem a obcemi podílejícími se na využívání zařízení/technologií či strojů • nastavení provozního řádu zařízení v souladu s legislativou <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • finanční podíl jednotlivých obcí na realizaci a provozu zařízení/technologií či strojů • možnosti získání dotací na realizaci zařízení <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • způsob svozu BRKO a nakládání s BRKO z jednotlivých obcí (např. využívání strojového parku ve vlastnictví obce/DSO) • vytipování vhodné lokality pro zařízení • zhodnocení variant nakládání s BRKO <p>C.2 Technická opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektová příprava • výběrové řízení na subjekt pro realizaci zařízení • možnosti druhotného využití zkompostovaného BRO
Název indikátorů k hodnocení cíle	2.1 Funkční systém nakládání s BRKO
Správce cíle	Představitel obce

Problémový okruh 3	Nedostatečná výchova v odpadovém hospodářství
Cíl 3.1	Vytvoření vzdělávacích programů pro školy a veřejnost
Popis cíle	Chování občanů v odpadovém hospodářství SO ORP Nýřany lze pojmenovat jako zodpovědné, resp. zlepšující se. Území patří v Plzeňském kraji mezi nejlepší ve výtěžnosti separovaného komunálního odpadu. I z hlediska intenzity výskytu černých skládek se situace zlepšuje. Přesto je nutno klást důraz na trvalou informační a osvětovou činnost v oblasti odpadového hospodářství. Z tohoto důvodu je cílem vytvořit a zavést do procesu výchovy a vzdělávání (s využitím již existujících materiálů) vzdělávací program pro školy a veřejnost v území, který bude informovat o principech environmentální odpovědnosti za svůj region (s důrazem na nakládání s odpady). Tento program bude doplněn dobrovolnickými akcemi, jejichž cílem bude zlikvidovat stávající černé skládky v obcích, či úklid parku, nebo břehů řeky.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnosti financování a využití dotací na školení (program, projekt) <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmapování zájmu vzdělávacích zařízení o zapojení do projektu • zmapování dostupných informačních zdrojů a vhodných programů zaměřených na výchovu v odpadovém hospodářství • zpracování programu pro školy a veřejnost • výběr školitele
Název indikátorů k hodnocení cíle	3.1 Počet vzdělávacích programů
Správce cíle	Představitel obce

5.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Využití sběrných dvorů		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet obcí využívajících sběrné dvory		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starostové měst – zřizovatelé sběrných dvorů		
Roky	2013	2017	2020
Plán		18	25
Skutečnost	12		
Popis měřítka:	V současné době využívá sběrný dvůr (SD) převážně jeho zřizovatel. Pro rozšíření možností pro občany v širším území i pro zlepšení využití kapacity stávajících SD je možné využívat je i dalšími obcemi, které se k tomu smluvně zaváží. Vhodným měřítkem je počet nově zapojených obcí/uzavřených smluv.		
Metodika a výpočet:	Součet obcí, které budou využívat sběrné dvory (např. počet smluv + zřizovatelé SD)		
Zdroj čerpání dat:	Obce		

Cíl	Optimalizace sítě sběrných dvorů (společné využívání)		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	Počet sběrných dvorů zapojených do systému		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starostové měst – zřizovatelé sběrných dvorů		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	9
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V současné době využívá sběrný dvůr (SD) převážně jeho zřizovatel. Občané jiných obcí jej mohou využívat za poplatek. Cílem je otevřít sběrné dvory, jejichž kapacita to umožňuje, pro jejich využití zejména sousedními obcemi.		
Metodika a výpočet:	Součet sběrných dvorů, které se zapojily do systému spolupráce		
Zdroj čerpání dat:	Obce		

Problémový okruh	Nakládání s bioodpadem		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do systému nakládání s BRKO		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Zástupce obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Z analýzy je zřejmé, že jedním z největších problémů odpadového hospodářství v regionu je likvidace bioodpadu, a to hlavně ze zahrad a parků. V současné době je BRKO ze zahrad a parků v regionu z části odvážen na kompostárnu, která je součástí skládky Chotíkov. Některé obce řeší situaci nákupem kompostérů pro obyvatele nebo odpad využívají k terénním úpravám a zejména ve spolupráci se zemědělci (zaorání). Většina současných řešení má jen místní dopad. Řešením, které se nabízí, je realizace zařízení pro nakládání s BRKO. Pro snížení finančního zatížení jednotlivých obcí by bylo vhodné, aby se na jeho vzniku a zejména provozu podílelo více obcí, které by zařízení využívaly společně za předem daných podmínek. Měřítka by mělo nastavit ideální počet obcí ochotných se spolupodílet na nakládání s bioodpadem.</p>		
Metodika a výpočet:	Součet obcí podílejících se na systému nakládání s BRKO		
Zdroj čerpání dat:	Obce		

Cíl	Zavedení systému pro nakládání s BRKO		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Funkční systém nakládání s BRKO		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Provozovatel zařízení		
Roky	2013	2017	2020
Plán		V přípravě	Ano
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	<p>Nárůst BRKO v obcích se stává pro obce zátěží, kterou jsou nuceny řešit. Dříve či později budou nuceny zavést fungující systém nakládání s BRKO. Jednou z možností řešení jak naložit s bioodpadem (převážně ze zahrad a parků) je vybudování společného zařízení pro nakládání s BRKO či podpora vzniku soukromého zařízení se stejným účelem. V každém případě je vhodné, aby byl vytvořen systém, který bude problematiku tohoto odpadu řešit. Aby mohl systém dlouhodobě fungovat a finančně nezatěžoval neúměrně jednotlivé obce, je vhodné, aby se na něm podílelo více obcí. Je možné uvažovat i o spolupráci obcí prostřednictvím využívání strojů/mechanizace/technologií pro dosažení očekávaných cílů.</p>		
Metodika a výpočet:	Ano/ne		
Zdroj čerpání dat:	Evidence obcí		

Problémový okruh	Nedostatečná výchova v odpadovém hospodářství		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet aktivit vedoucí k osvětě veřejnosti v oblasti nakládání s odpady		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Odborný pracovník v oblasti životního prostředí/odpadové hospodářství/vzdělávání		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Prohloubení výchovy v odpadovém hospodářství spočívá v neustálém vzdělávacím procesu zaměřeném na celou společnost – od dětí po důchodce. Počet vzdělávacích akcí zaměřených pouze na odpady je na území ORP potřeba zvýšit, případně propojit s jinými aktivitami, kde téma odpadů bude jedním z mnoha.		
Metodika a výpočet:	Součet uskutečněných vzdělávacích aktivit ve všech obcích (ve všech subjektech)		
Zdroj čerpání dat:	Obce, školy		

Cíl	Vytvoření vzdělávacích programů pro školy a veřejnost		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Počet vzdělávacích programů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Člen rady/zastupitelstva města – odpadové hospodářství		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V současné době není propojený / ucelený program ve vzdělávacích zařízeních. K prohloubení vzdělanosti v ekologické oblasti je třeba začít od dětí, aby dopad byl komplexní a trvalý. Vhodné je uplatňovat vzdělávací programy podle cílových skupin, napříč celou společností (školky, základní školy, střední školy i veřejnost).		
Metodika a výpočet:	Součet vzniklých programů, které budou aplikovány v cílových skupinách		
Zdroj čerpání dat:	Evidence obcí, vzdělávacích subjektů		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny	
Dosud neurčeno	

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Optimalizace sítě sběrných dvorů (společné využití)	Představitel obce
2.1	Zavedení systému pro nakládání s BRKO	Představitel obce
3.1	Vytvoření vzdělávacích programů pro školy a veřejnost	Představitel obce

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Počet obcí využívajících sběrné dvory	Starostové měst – zřizovatelé sběrných dvorů
1.1	Počet sběrných dvorů zapojených do systému	Starostové měst – zřizovatelé sběrných dvorů
2.	Počet obcí zapojených do systému	Zástupce obcí

	nakládání s BRKO	
2.1	Funkční systém nakládání s BRKO	Provozovatel zařízení
3.	Počet aktivit vedoucí k osvětě veřejnosti v oblasti nakládání s odpady	Odborný pracovník v oblasti životního prostředí/odpadové hospodářství/vzdělávání
3.1	Počet vzdělávacích programů	Člen rady/zastupitelstva města – odpadové hospodářství

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	Průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu

je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivněji hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné.

V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr, postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Obecně lze říci, že současný stav systému nakládání s odpady v území je stabilní. Obec SO ORP Nýřany se podílí na celkové produkci odpadů v Plzeňském kraji 13 %. V území se v současnosti nachází 9 sběrných dvorů (určených pro občany obcí, které je zřídily) a žádná spalovna ani větší zařízení pro energetické využití odpadů. V roce 2012 se zde podařilo splnit cíl Plánu odpadového hospodářství. (recyklace 55% všech vznikajících odpadů). Z hlediska výtěžnosti separovaného komunálního odpadu patří ORP také mezi lepší regiony v Plzeňském kraji. Největší problém v současnosti představuje v území zelený odpad z údržby veřejné zeleně a ze zahrad, jehož produkce spíše roste a obce mají problém s jeho likvidací. Nevýhodou je, že území ORP Nýřany je také poměrně velké a roztržštěné, proto nedovoluje jednotnou koncepci odpadového hospodářství a jako efektivnější způsob řešení se jeví společný postup menších územních celků na základě shodných potřeb.

Zpracováním analýzy byly specifikovány nejvýznamnější problémové okruhy v odpadovém hospodářství:

- 1. Využití sběrných dvorů**
- 2. Nakládání s bioodpadem**
- 3. Nedostatečná výchova v odpadovém hospodářství**

Následně byly stanoveny cíle vedoucí k řešení těchto problémů v návrhové části dokumentu:

- 1. Optimalizace sítě sběrných dvorů (společné využívání)**
- 2. Meziobecní kompostárna**
- 3. Vznik a zavedení vzdělávacích programů pro školy a veřejnost**

Realizace těchto cílů povede k zlepšení systému odpadového hospodářství v oblasti a k jeho udržitelnosti.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Při tvorbě strategie byl zvolen v oblasti odpadů tento postup:

1. Analýza problematiky odpadového hospodářství – proběhla v období od ledna 2014 do dubna 2014 na základě využití dostupných dat a rozhovorů se zástupci samosprávy obcí
2. Rozhovory se zástupci samosprávy a klíčovými aktéry – strukturované rozhovory proběhly v období února a března 2014. Při nich byly identifikovány problémy a potřeby jednotlivých obcí ve sledovaném území týkající se problematiky odpadů.
3. První společné setkání zástupců samosprávy obcí SO ORP Nýřany - bylo svoláno v červnu 2014. Na něm byla prezentována analytická část dokumentu a její výstupy, byly nastíněny varianty řešení problémů, které byly vyhodnoceny jako prioritní v analytické části. Společnému setkání předcházelo při-

pomínkování výstupů analýzy a nástinů variantních řešení formou osobních rozhovorů a e-mailové rozesílky.

4. Tvorba návrhové části - probíhala v období od září do prosince 2014, byla definována vize budoucí meziobecní spolupráce, charakterizovány problémové okruhy a cíle vedoucí k jejich řešení v daném území, jako i indikátory, jejichž prostřednictvím bude naplňování cílů hodnoceno.

5.5. Přílohy k tématu Odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství v době zpracování analytické části nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

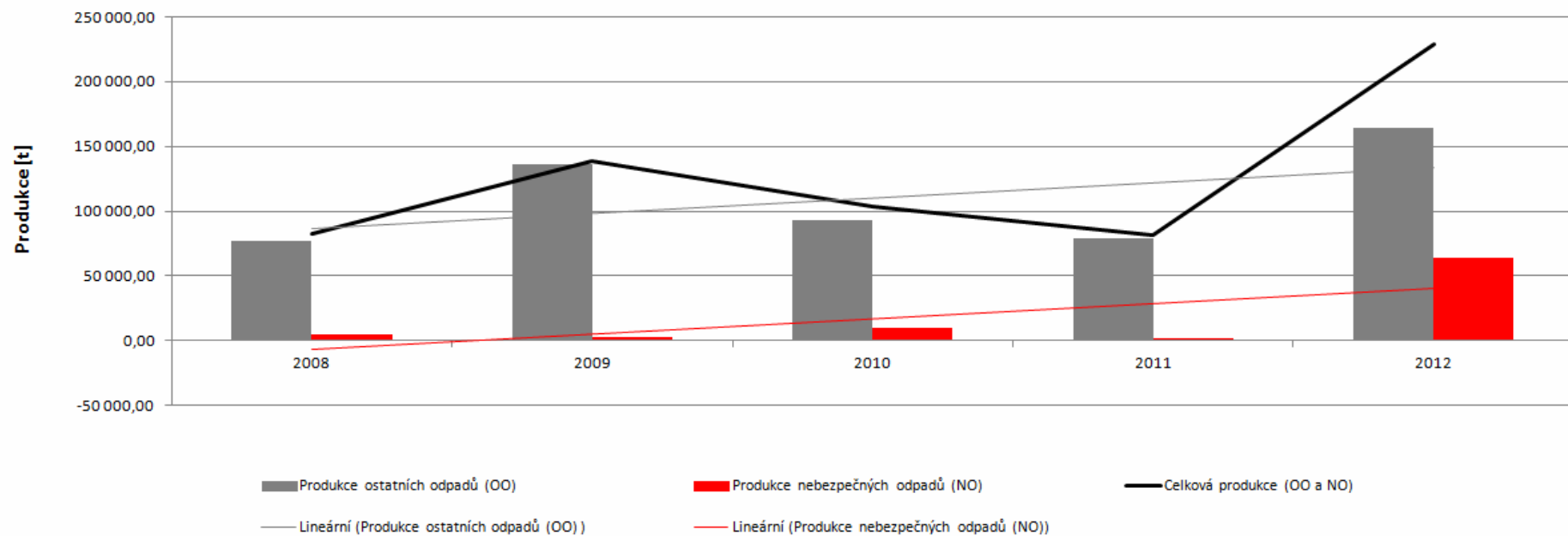
Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správný celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci od-

padů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základy a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkcí odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	138 401,79	77 059,94	136 177,41	93 223,93	78 939,97	164 537,05	55,68	98,39	67,36	57,04
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	27 138,25	5 260,73	2 745,83	9 979,30	2 258,20	63 769,92	19,38	10,12	36,77	8,32
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →							-80,62	-89,88	-63,23
Celková produkce (OO a NO)	162 266,54	82 320,67	138 923,23	103 203,23	81 198,16	228 306,97	50,73	85,61	63,60	50,04
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →							-49,27	-14,39	-36,40
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		93,61	98,02	90,33	97,22	72,07				
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		6,39	1,98	9,67	2,78	27,93				
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		50 903	51 698	52 336	52 742	53 365				
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 617,21	2 687,21	1 971,94	1 539,54	4 278,22				
Měrná produkce OO		1 513,86	2 634,09	1 781,26	1 496,72	3 083,24				
Měrná produkce NO	300,20	103,35	53,11	190,68	42,82	1194,98				
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		34,43	17,69	63,52	14,26	398,06				
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-65,57	-82,31	-36,48	-85,74	298,06				

Graf č. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	1 419,26	2 081,73	4 838,81	1 702,88	4 669,00
200102	Sklo	O	2 485,85	963,95	753,21	574,44	676,72
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	12,10	12,85	11,89	34,81	52,54
200110	Oděvy (BRKO)	O	737,18	179,54	92,43	172,90	324,68
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	2,43	1,28	18,69	13,83	9,61
200113*	Rozpouštědla	N	19,92	4,67	0,63	0,72	0,84
200114*	Kyseliny	N	0,00	0,02	0,00	0,02	0,16
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	20,40	0,25	0,27	0,24	0,14
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	5,89	9,13	1,53	1,08	0,67
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	3,19	0,05	3,93	3,89	5,66
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,04	0,14	0,07	0,16	0,10
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	9,46	8,50	9,57	8,74	15,03
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,01	0,00	0,01	0,02	0,01

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,03	0,00	0,03	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,07	0,04	0,05	0,02	0,03
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,34	2,17	0,47	0,22	0,91
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,52	0,29	0,22	0,00	0,91
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,18	0,22	0,00	0,02
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	7,76	13,15	0,95	1,10	0,48
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	26,01	51,82	39,82	18,25	19,58

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	27,55	2,35	26,96	221,37	156,79
200139	Plasty	O	520,59	520,79	597,40	521,58	803,55
200140	Kovy	O	16,69	37,86	41,54	25,76	18,40
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	310,20	579,80	485,01	1 175,70	1 377,52
200202	Zemina a kameny	O	8,86	14,32	14,28	4,60	33,38
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	62,68	37,63	59,92	59,59	74,82
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	10 930,08	10 086,66	10 880,52	8 700,61	12 304,66
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	544,56	0,00	337,04	330,66	292,96
200303	Uliční smetky	O	9,57	0,00	0,27	1,73	26,98
200304	Kal ze septiků a žump	O	1 851,30	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	131,50	108,48	151,33	0,00	69,18
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	2 754,99	2 454,96	11 245,86	2 841,16	3 437,94
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	1,48	1,42	0,00	1,00	0,00

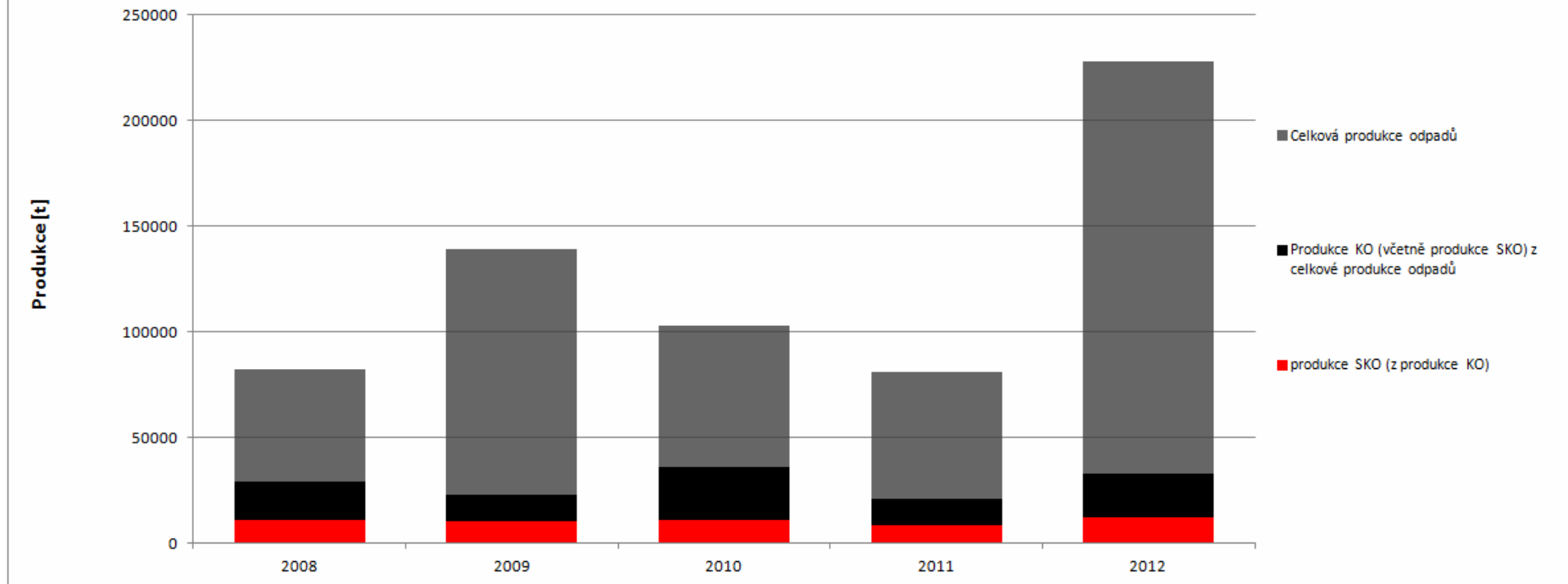

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	6 236,91	5 074,76	5 535,69	3 762,11	6 124,27
150102	Plastové obaly	O	451,65	469,54	375,55	311,11	865,77
150103	Dřevěné obaly	O	7,18	73,30	13,41	142,68	471,62
150104	Kovové obaly	O	57,75	0,07	0,41	1,16	0,38
150105	Kompozitní obaly	O	6,64	7,36	8,74	8,23	39,38
150106	Směsné obaly	O	251,45	232,67	273,68	493,35	962,48
150107	Skleněné obaly	O	35,75	12,61	28,08	50,83	80,47
150109	Textilní obaly	O	5,54	1,15	2,96	0,99	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	140,82	74,99	108,93	103,09	132,50
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,12	0,40	0,00	0,00	0,00
Celková produkce KO			29 114,32	23 120,90	35 960,38	21 290,65	33 050,12
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			16 741,54	15 399,22	27 941,16	15 197,82	22 631,35
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			8 808,36	8 390,48	14 299,14	8 555,34	13 669,56

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	82 320,67	138 923,23	103 203,23	81 198,16	228 306,97	68,76	-25,71	-21,32	181,17
Celková produkce KO	29 114,32	23 120,90	35 960,38	21 290,65	33 050,12	-20,59	55,53	-40,79	55,23
Celková produkce SKO	10 930,08	10 086,66	10 880,52	8 700,61	12 304,66	-7,72	7,87	-20,04	41,42
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	35,37		16,64		34,84		26,22		14,48
Podíl SKO na produkci KO	37,54		43,63		30,26		40,87		37,23
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	50 903		51 698		52 336		52 742		53 365
Měrná produkce KO	571,96		447,23		687,11		403,68		619,32
Měrná produkce SKO	214,72		195,11		207,90		164,97		230,58

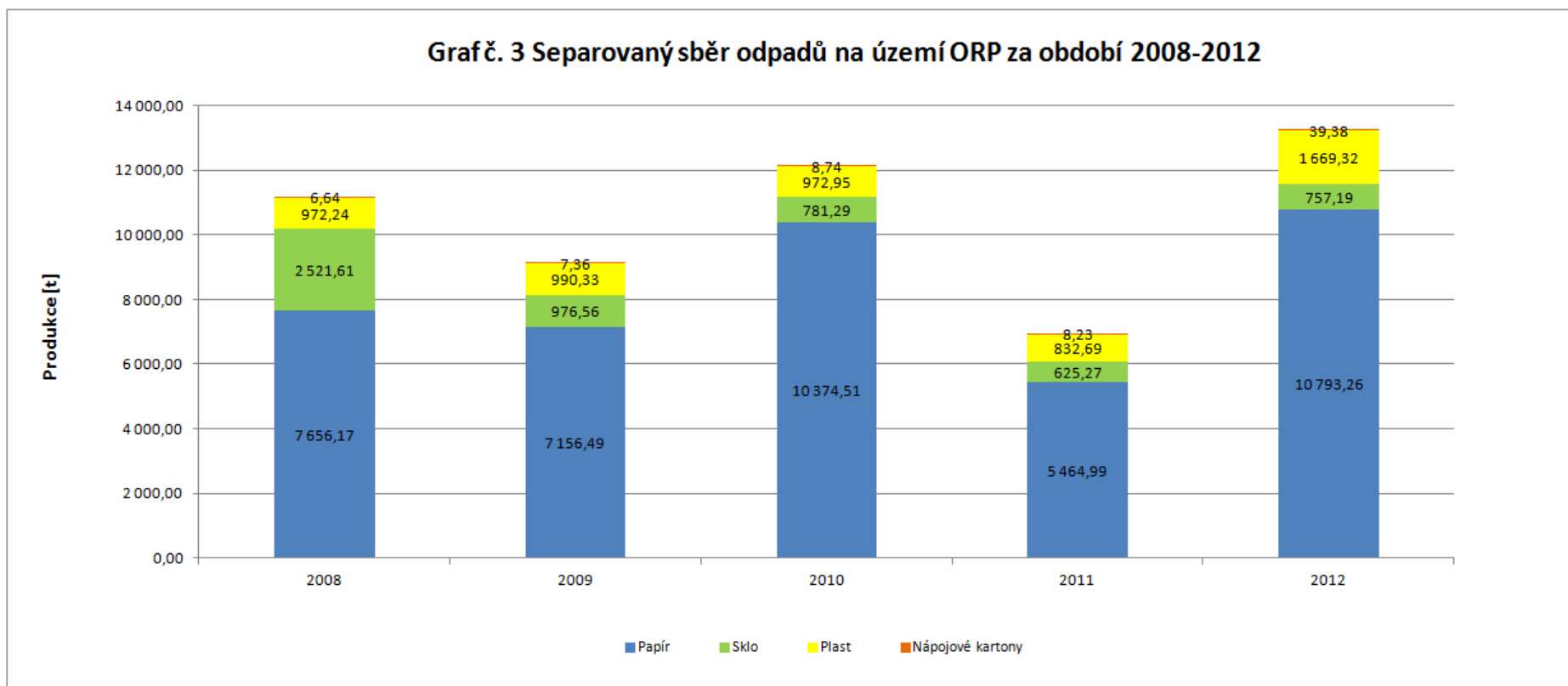
Graf č. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	7 656,17	7 156,49	10 374,51	5 464,99	10 793,26	-6,53	44,97	-47,32	97,50
Sklo	150107, 200102	2 521,61	976,56	781,29	625,27	757,19	-61,27	-20,00	-19,97	21,10
Plast	150102, 200139	972,24	990,33	972,95	832,69	1 669,32	1,86	-1,75	-14,42	100,47
Nápojové kartony	150105	6,64	7,36	8,74	8,23	39,38	10,70	18,86	-5,81	378,27
Celkem separovaný sběr		11 156,65	9 130,73	12 137,48	6 931,19	13 259,16	-18,16	32,93	-42,89	91,30
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		50 903		51 698		52 336		52 742		53 365
Měrná produkce tříděného papíru		150,41		138,43		198,23		103,62		202,25
Měrná produkce tříděného skla		49,54		18,89		14,93		11,86		14,19
Měrná produkce tříděného plastu		19,10		19,16		18,59		15,79		31,28
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,13		0,14		0,17		0,16		0,74
Měrná produkce tříděného odpadu		219,17		176,62		231,91		131,42		248,46

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,00	0,96	4,40	49,45	23,60
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	8,00	7,60	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	42,17	8,35	9,48	138,36	244,90
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	427,89	283,51	221,53
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	426,51	151,56	124,08	139,74	165,09
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,69	0,00	0,0	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvlákňování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

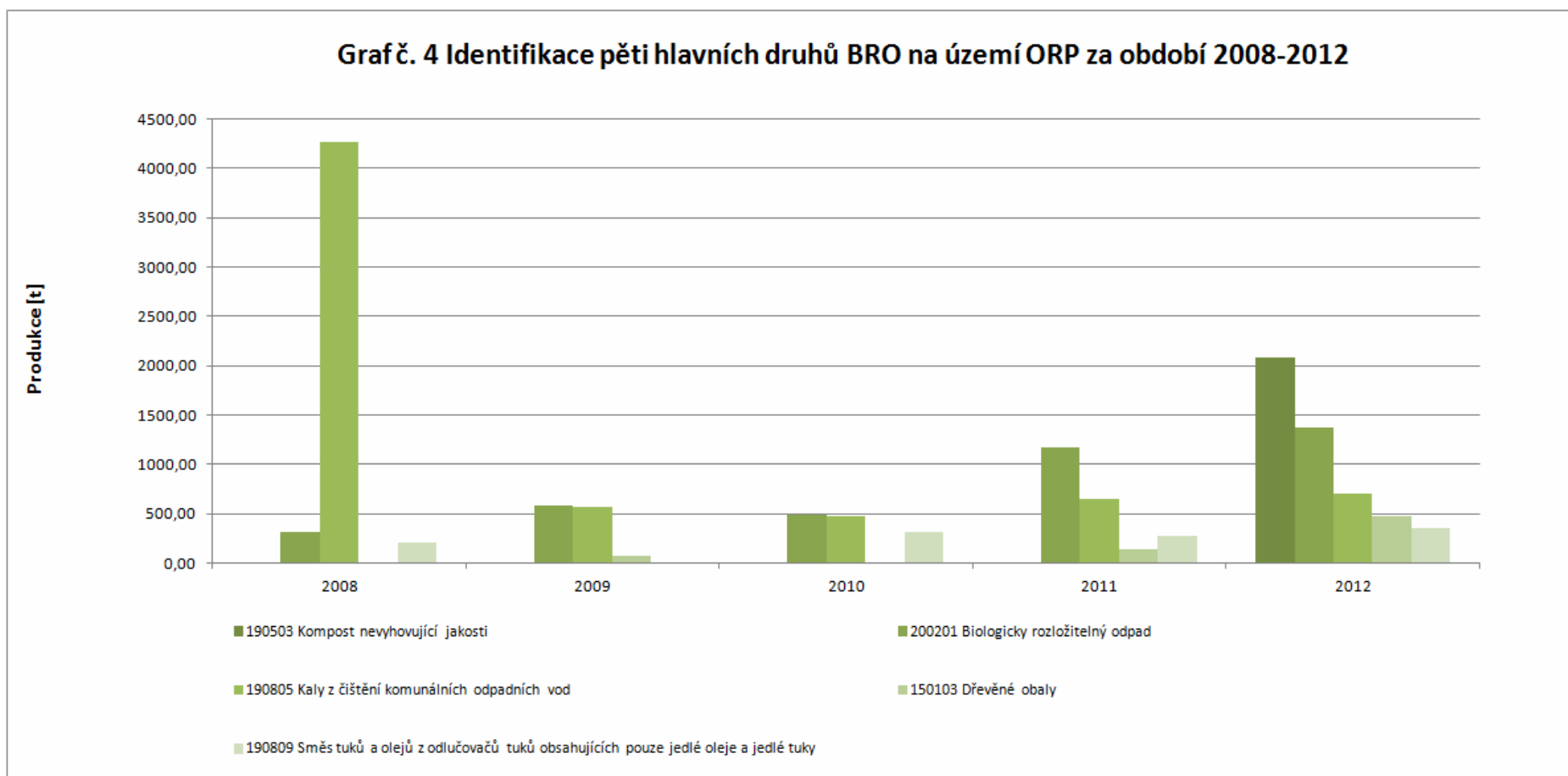
Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	6 236,91	5 074,76	5 535,69	3 762,11	6 124,27
150103	Dřevěné obaly	O	7,18	73,30	13,41	142,68	471,62
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,36	5,31	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
170201	Dřevo	O	324,09	291,01	134,43	244,85	205,80
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	2 086,67
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	4 259,51	575,47	483,18	645,43	707,57
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	204,70	5,90	319,45	271,25	350,52
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	11,00	32,50	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,06	2,90	0,02	0,08	0,46
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	1 419,26	2 081,73	4 838,81	1 702,88	4 669,00
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	12,10	12,85	11,89	34,81	52,54
200110	Oděvy	O	737,18	179,54	92,43	172,90	324,68
200111	Textilní materiály	O	2,43	1,28	18,69	13,83	9,61
200125	Jedlý olej a tuk	O	3,19	0,05	3,93	3,89	5,66
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	27,55	2,35	26,96	221,37	156,79
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	310,20	579,80	485,01	1 175,70	1 377,52
200301	Směsný komunální odpad	O	10 930,08	10 086,66	10 880,52	8 700,61	12 304,66
200302	Odpad z tržišť	O	544,56	0,00	337,04	330,66	292,96
200304	Kal ze septiků a žump	O	1 851,30	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	2 754,99	2 454,96	11 245,86	2 841,16	3 437,94
Celková produkce BRO			30 121,96	21 602,72	35 026,04	20 880,58	33 233,36

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

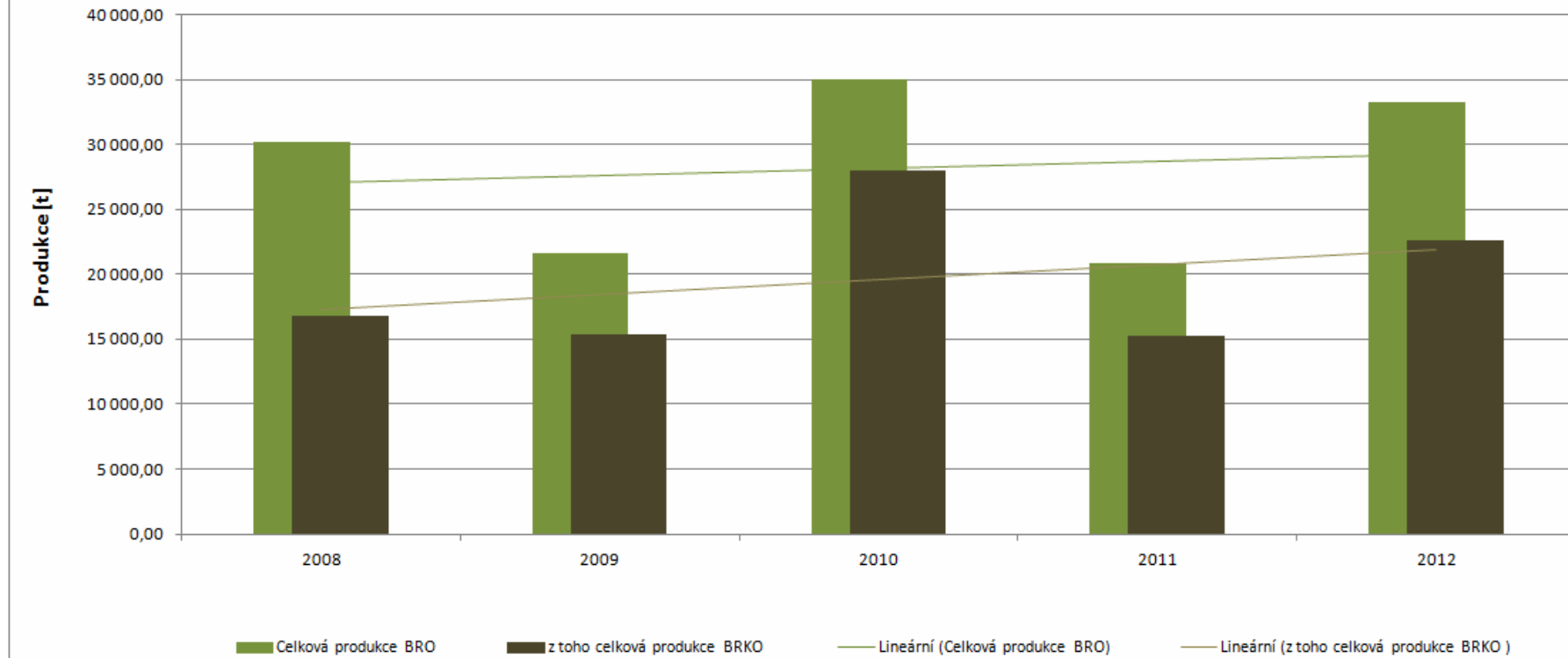

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	30 121,96	21 602,72	35 026,04	20 880,58	33 233,36	-28,28	62,14	-40,39	59,16
z toho celková produkce BRKO	16 741,54	15 399,22	27 941,16	15 197,82	22 631,35	-8,02	81,45	-45,61	48,91
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	55,58		71,28		79,77		72,78		68,10
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	50 903		51 698		52 336		52 742		53 365
Měrná produkce BRO	591,75		417,86		669,25		395,90		622,76
Měrná produkce BRKO	328,89		297,87		533,88		288,15		424,09

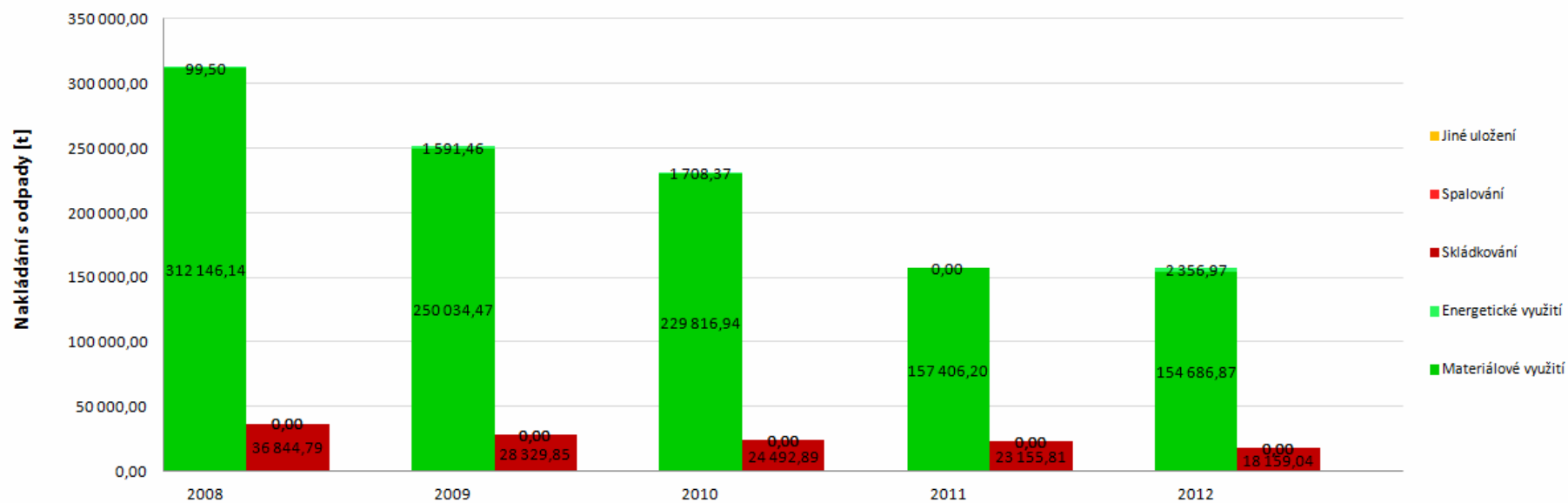
Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využití	149	312	250	229	157	154	208,33	166,88	153,38	105,05	
		833,31	146,14	034,47	816,94	406,20	686,87					
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		92,34	379,18	179,98	222,68	193,85	67,75					
		Energetické využití	562,55	99,50	1 591,46	1 708,37	0,00	2 356,97	17,69	282,90	303,68	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	149	312	251	231	157	157	209,43	168,77	155,29	105,58
		091,71	245,64	625,93	525,31	406,20	043,84					
	Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓											
		91,88	379,30	181,13	224,34	193,85	68,79					
Celková produkce odpadů		162	82 320,67	138	103	81	228					
		266,54		923,23	203,23	198,16	306,97					
Odstra- nění	Skládkování	62 539,59	36 844,79	28	24	23	18	58,91	45,30	39,16	37,03	
				329,85	492,89	155,81	159,04	-41,09	-54,70	-60,84	-62,97	
								Meziroční změna [%] ↓				
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/200	2009/201	2010/201	2011/201	
								9	0	1	2	
								0	0	0	0	
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
	Celkem vybrané způsoby odstranění	36 844,79	28	24	23	18	-23,11	-13,54	-5,46	-21,58		
			329,85	492,89	155,81	159,04						

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, **využití** a **odstranění**

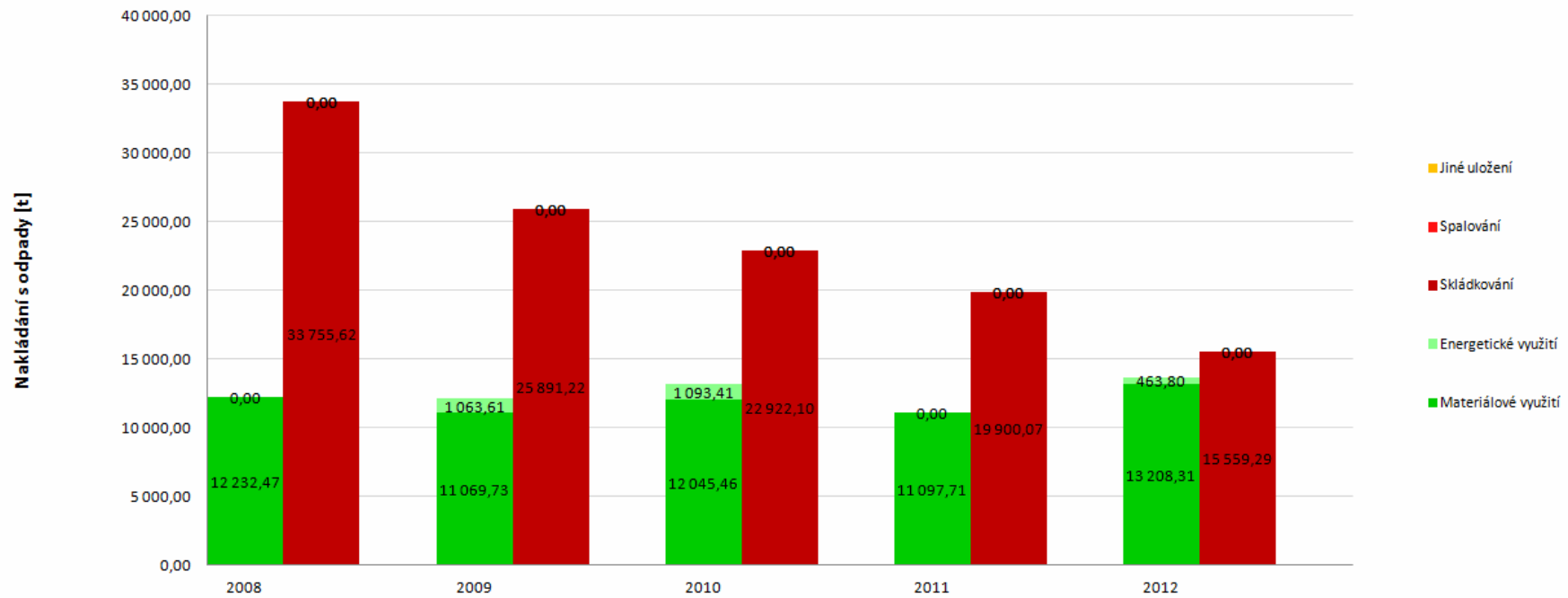
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR – diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011	
KO	Využití	Materiálové využití	2 781,41	12 232,47	11 069,73	12 045,46	11 097,71	13 208,31	439,79	397,99	433,07	399,00	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓				Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓						
				14,18	42,02	47,88	33,50	52,12	39,96	339,79	297,99	333,07	299,00
			Energetické využití	72,41	0,00	1 063,61	1 093,41	0,00	463,80	0,00	1 468,80	1 509,96	0,00
			Celkem vybrané způsoby využití	2 668,62	12 232,47	12 133,34	13 138,87	11 097,71	13 672,11	458,38	454,67	492,35	415,86
				Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓				Meziroční změna [%] ↓					
				13,60	42,02	52,48	36,54	52,12	41,37				
		Celková produkce KO [t]		19 620,49	29114,32	23120,90	35960,38	21290,6 5	33050,1 2	2008/200 9	2009/201 0	2010/201 1	2011/201 2
		Odstranění	Skládkování		33 755,62	25 891,22	22 922,10	19 900,07	15 559,29	-23,30	-11,47	-13,18	-21,81
			Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Celkem vybrané způsoby odstranění		33 755,62	25 891,22	22 922,10	19 900,07	15 559,29	-23,30	-11,47	-13,18	-21,81		
SK	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	13,12	0,00	0,00	0,00	+ -100,00	

O		Energetické využití	0,00	2,40	0,00	0,00	0,00	+100,00	-100,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	2,40	0,00	0,00	13,12	+100,00	-100,00	0,00	0,00	
	Odstranění		Skládkování	24 672,61	17 095,95	15 837,77	12 285,91	10 166,53	-30,71	-7,36	-22,43	-17,25
			Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Celkem vybrané způsoby odstranění	24 672,61	17 095,95	15 837,77	12 285,91	10 166,53	-30,71	-7,36	-22,43	-17,25

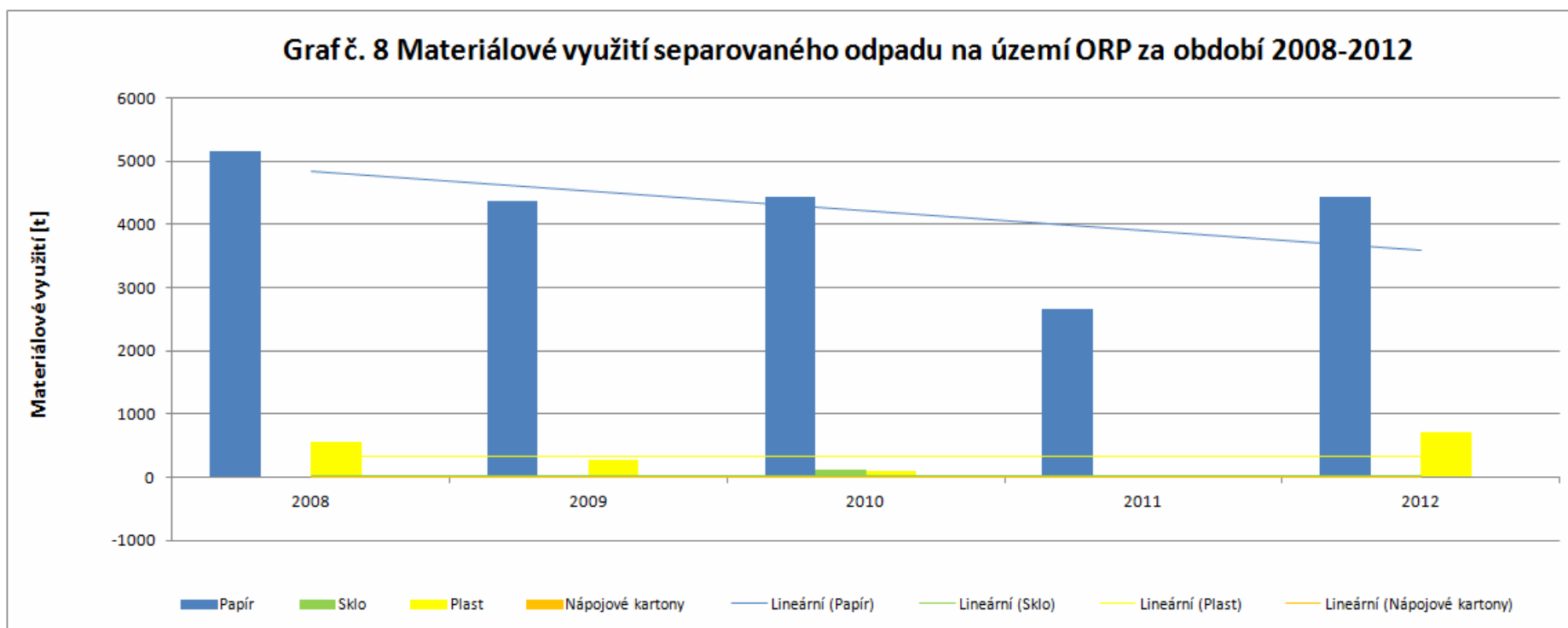
Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	5161,24	4365,37	4428,75	2666,64	4442,51	-15,42	1,45	-39,79	66,60
		Energetické využití	0,00	28,40	0,00	0,00	0,00	+100,00	-100,00	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	119,78	0,00	1,17	0	+100,00	-100,00	+100,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	566,38	276,54	109,47	0,00	703,53	-51,17	-60,42	-100,00	+100,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	19,10	0	0	0	0
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0

Graf č. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

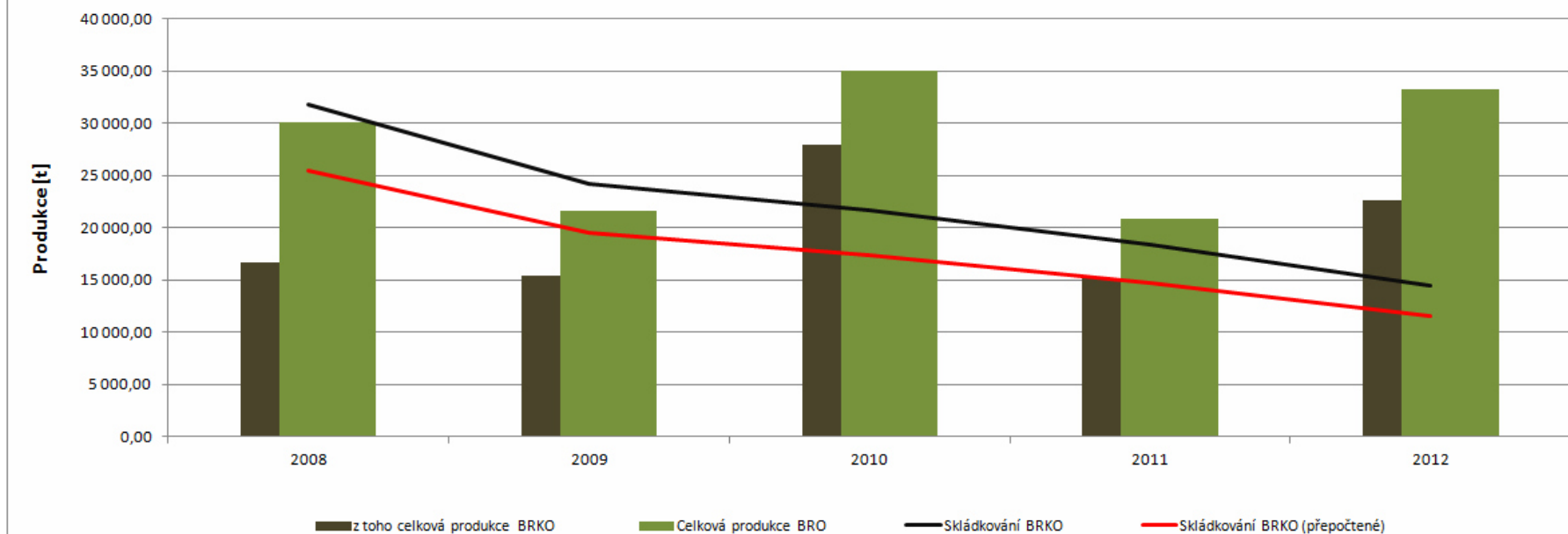
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR – difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]												
BRO	Vyžití	Materiálové využití		22610,2	21	19	9	27	-3,20	-12,78	-51,58	201,02
		Energetické využití		99,50	1	1	0,00	2	1499,46	7,35	-100,00	+100,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		33	25	22	19	14	-23,45	-12,11	-14,94	-22,09
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
BRKO	Vyžití	Materiálové využití		6 179,76	6	6	6	8	4,71	3,81	-1,15	28,80
		Energetické využití		0,00	949,72	1	0,00	441,00	0	13,95	-100,00	+100,00
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	31	24	21	18	14	Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓			
				793,40	261,08	633,71	400,73	421,21	2009	2010	2011	2012
		Hmotnost	11	25	19	17	14	11	176,49	157,38	133,86	104,91
		odpadu	038,28	530,10	481,65	371,87	775,79	580,23				

			přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu										
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓									
				148,00	501,54	376,84	331,93	280,15	217,00	254,62	224,28	189,29	146,62
				Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →						154,62	124,28	89,29	46,62

		biologicky rozložitelné složky v odpadu)									
							Meziroční změna [%] ↓				
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
								9	0	1	2
								0	0	0	0
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

6. Téma 4.: Servis samosprávám a dotační poradenství (využití dotačních zdrojů)

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Je zřejmé, že dotační transfery jsou pro obce důležité. Mohou významně vylepšit jejich rozpočet a napomoci realizaci především investičních záměrů, které jsou nad možnosti obecních rozpočtů a jsou tedy důležitým nástrojem rozvoje obce. Zároveň dotace provází problémy, jako neorientace v problematice, administrativní zátěž, riziko neúspěchu projektu a finanční ztráty. Právě o minimalizaci rizik a zároveň, co nejefektivnější využití dotací obcím jde. Proto bylo v SO ORP Nýřany zvoleno téma Strategie využití dotačních programů. Cílem je analyzovat především dotace z fondů EU za minulé dotační období, zjistit problematiku oblastí, připravit strategii na příští dotační období a zjistit možnosti meziobecní spolupráce v této oblasti.

Vymezení problematiky dotací

Obec je základním článkem územní samosprávy, veřejnoprávním subjektem s vlastním majetkem, který hospodář podle vlastního rozpočtu. V České republice je problematika obcí a měst upravena zákonem č. 128/2000 Sb., o obecním zřízení, a zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, neboť Praha nepodléhá zákonu o obcích. Základním úkolem obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Obec v rámci své samostatné působnosti spravuje sama záležitosti, které jsou v jejím zájmu a v zájmu jejích občanů, pokud je nespravuje kraj. Obecní úřad zároveň v rámci přenesené působnosti vykonává státní správu v rozsahu vyplývajícím ze zákonů, přičemž některé obce mají některé působnosti přenesené nejen pro vlastní území, ale i pro území širšího správního obvodu. Takže kromě samosprávy vykonává obec i částečně státní správu, jejíž rozsah závisí na zákonném zmocnění (stát pověřil obec výkonem konkrétní činnosti).

V České republice je celkem 6250 obcí, z nichž 90 % jsou vesnice do dvou tisíc obyvatel. V současné době není většina obcí schopna svůj rozvoj financovat pouze z vlastních zdrojů a proto využívají různých dotačních zdrojů. Rozpočet obce jako u každého právního subjektu tvoří příjmy a výdaje. Příjmy jsou pro obce důležité, neboť jsou zdrojem, kterým obce pokrývají veřejné výdaje. Příjmy obcí jsou daňové (tj. příjmy z daní a veřejných poplatků), nedaňové (tj. hlavně z oblasti podnikání a poskytování služeb za úplaty, ale patří sem i příjmy z pronájmů apod.), kapitálové příjmy (jde o pouze nahodilé příjmy spojené s prodejem obecního majetku) a přijaté dotace (transfery)- dotační příjmy. Výdaje se rozlišují podle druhu na: běžné (prostředky na provoz obce) a kapitálové (investice do majetku obce). Dotace tvoří jeden z významných zdrojů financování obcí, a to zvláště u středně velkých a malých obcí, které nemají dostatečně velké příjmy. Obce využívají dotace hlavně pro oblast investičních záměrů obce a následně pro její rozvoj. Cílem dotací je pak obecně řečeno snížení meziregionálních rozdílů, zabránění vzniku bohatých a chudých regionů.

Obce mohou čerpat dotace z odlišných zdrojů, jedná se především o:

- 1) státní rozpočet, rezortní kapitoly a státní fondy,
- 2) územní samosprávné celky (kraje, obce),
- 3) mimostátní zdroje (především z EU).

Dotace do obcí směřují tedy jednak z veřejných rozpočtů (viz obrázek č. 1), jednak z mimostátních zdrojů. Pro většinu obcí jsou dotační programy, které vyhláší kraj – v tomto případě Plzeňský kraj nebo jednotlivá ministerstva snadněji dostupné a jednodušší svými pravidly. Jejich výhodou je jednodušší projektová příprava, zpracování žádosti a následná administrace projektu. Je obvyklé, že si tyto

žádosti zpracovávají obce samy. Nejčastěji využívají dotace PSOV (Program stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje). Tyto dotace jsou pro obce méně problematické a proto se v analýze zaměříme spíše na mimostátní dotační zdroje.

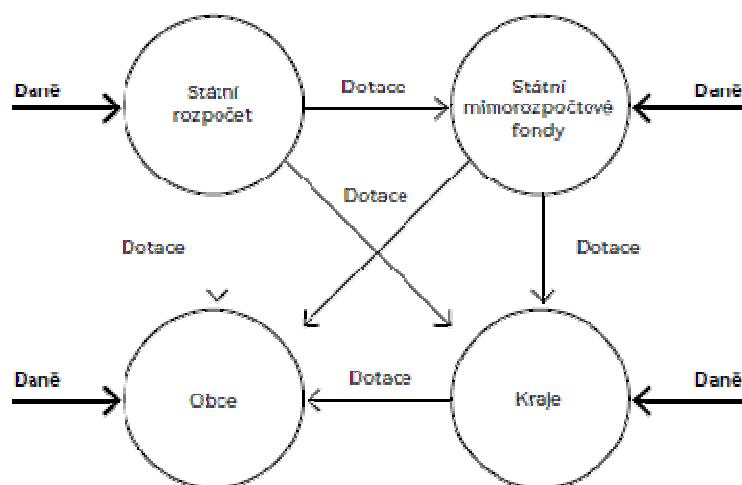
Nejvýznamnějším mimostátním zdrojem dotací pro obce jsou fondy EU (především Strukturální fondy EU a Fond soudržnosti). Kromě toho mohou obce získat dotace i v rámci spolupráce s jinými zahraničními městy či státy. Příkladem mohou být granty poskytované norskou a švýcarskou vládou nebo grantové programy poskytované zahraničními nadacemi.

Dotace z EU, které v posledních letech tvoří čím dál větší část dotačních prostředků, jsou administrativně poměrně náročné, což omezuje do určité míry šance na získání dotací pro malé a méně majetné obce. Z Evropské unie žádají obce o dotace prostřednictvím příslušných ministerstev (v rámci Operačních programů) a prostřednictvím krajů (ROP NUTS). Finanční prostředky z fondů EU mají podobu přísně účelových dotací a jsou používány podle předem stanovených pravidel. Pravidla pro použití peněz z fondů se v posledních letech výrazně zpříšňují. Důraz se klade na hospodárnost, cílevědomost v použití prostředků a užitečnost (efektivnost) jejich využití.

V období let 2007–2013 bylo v České republice využíváno 26 operačních programů, které čerpaly ze strukturálních fondů a jejichž koordinátorem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj.

Možností, jak snadněji dosáhnout na dotace je sdružování se obcí do místních akčních skupin a dobrovolných svazků obcí a zde je také prostor pro meziobecní spolupráci.

Obrázek č.1 Soustava veřejných rozpočtů v ČR

zdroj <http://www.rozpocetobce.cz/jak-cist-rozpocet-obce>

Cílem dotací je, jak už bylo řečeno výše, podpořit a posílit zejména chudší oblasti a regiony, ale zároveň použít peníze účelně a hospodárně a mít také zpětnou vazbu o tom, že peníze byly využity správně a průkazně. Systém čerpání dotací v minulém období byl pro žadatele příliš složitý a zdlouhavý (i z důvodu transparentnosti procesu, nutnosti výběrových řízení, která probíhají dlouhou dobu, navíc je místy sporná vhodnost nastavení výběrových řízení – někdy pak docházelo k tomu, že museli obce upřednostnit firmu, se kterou nemají žádné zkušenosti oproti místní firmě). To vše s sebou také přináší i poměrně velkou administrativní zátěž, která je pro menší obce náročná.

Největším problémem zvláště pro malé obce bývá také neznalost, nebo spíše neorientace se v oblasti strukturálních fondů. Často z těchto důvodů najímají externí firmy, které se v dotačním systému orientují lépe. Obce navíc odrazuje riziko neúspěchu projektu a to jak v procesu žádání, tak i v procesu administrace, kdy případná finanční odpovědnost v případě neúspěchu padá na obec a to i v případě

chyby externí firmy. Tyto případy nejsou neobvyklé a je to často důsledek špatného nastavení smlouvy s firmou. Obce často odrazuje i velký tlak na správnost projektu, kdy není neobvyklé, že dochází k odmítnutí proplácet projekty, ve kterých byly nalezeny chyby, až po ukončení projektu a po proplacení projektu ze strany státu ze státních zdrojů. Obce se tak obávají, že v případě zpětně zjištěné chyby a poté, co byly peníze investovány, budou muset vrátet transferovou částku.

Dalším problémem je z pohledu obcí, že je určeno příliš konkrétně, na které projekty lze žádat. Dochází k tomu, že se témata neslučují s potřebou investice a se záměrem obce. Snaží se tedy využít dotace na projekty, které lze realizovat a nerealizují věci, které vidí jako důležitější. Navíc obce často neví na co žádat, neboť se ve struktuře neorientují.

Nepřehlednost a složitost systému dotací vede mimo jiné k lobování a nežádoucím konexím.

Výhodou systému by byla jasná, přehledná, nepřiliš složitá a dlouhodobě platná pravidla pro jejich poskytování. Obce by upřednostnili před účelovými dotacemi rozdělení prostředků, s kterými by mohly volněji nakládat, ale v tomto případě je větší riziko neúčelného vynaložení prostředků a hlavně hrozí, že nebudou prostředky využity efektivně.

Nástrojem, který může zjednodušit podávání žádostí o dotace, umožnit obcím větší míru rozhodování o použití dotačních zdrojů a zacílení dotací na konkrétní potřeby obcí, jsou také Místní akční skupiny (MAS). Tyto skupiny vznikly mimo jiné i z důvodu spolupráce jejich členů při získávání finanční podpory z EU a národních programů. MAS jsou obvykle společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy, které je nezávislé na politickém rozhodování. Především se zaměřují na zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech. MAS se samy snaží aktivně získávat a rozdělovat dotační prostředky v rámci své působnosti, ve svém regionu. Vznikat začaly v rámci Programu rozvoje venkova podle metody LEADER, která je založena na principu zdola nahoru. Právě díky tomu mohou a snaží se nejprve zmapovat potřeby všech členů MAS, získat finanční prostředky pro region a co neúčelněji je využít. Pro obce je přínosem větší možnost rozhodování, mohou lépe ovlivnit na jaký účel využijí dotační prostředky, lepší je i zacílení na potřeby regionu jako celku a zjednodušení celého dotačního procesu. Výhodou MAS je, že v současnosti již existují a pokrývají velkou část území ČR, navíc je na jejich rozvoj a podporu určena OSA IV. Leader v Programu rozvoje venkova, která se specializuje na místní rozvojové strategie a podporu spolupráce místních partnerství. Předpokládá se, že budou na jejich činnost zaměřeny i nové dotační programy v dalším období (2014-2020).

Pro účelné získávání dotací a zjednodušení procesu dotací je možností i strategické plánování v rámci Mikroregionů nebo určitá forma meziobecní spolupráce.

Externí zpracovatelé žádostí a administrace projektů

Složitost dotací (jedná se především o dotace mimostátní) vede obce k najímání externích zpracovatelů žádostí o dotaci. Často tyto firmy najímají i jako administrátory projektu, pokud je realizován. Přínosem je, že se externí zpracovatelé orientují v problematice dotačních zdrojů, i když pochopitelně nelze říci, že profesionalita jednotlivých firem je na stejné úrovni. Externí zpracovatelé jsou placeni buď fixní částkou (tuto variantu upřednostňuje většina obcí), částečně fixní částkou a částečně % z projektu a nebo jen procentuální částkou z cílové částky dotačního transferu. Mezi negativní zkušenosti s externími firmami v lokalitě patří mimo jiné ne vždy dostatečná profesionalita firem, smlouvy v případě neúspěšné žádosti nevýhodné pro obec, chyby ve vypracovaných žádostech, díky kterým byly projekty neúspěšné, nedodržení termínů.

Přes tato rizika je pro obce jednodušší využít služeb externí firmy, neboť zvláště malé obce s neuvolněnými starosty nemají dostatek kapacity (lidské zdroje, časové hledisko) samy se orientovat

v problematice dotací. Navíc pro menší obce jsou dotace výraznou pomocí pro realizaci investičních záměrů v obci, na které by z rozpočtu normálně nenašetřily. Většina z nich by uvítala poradenství v oblasti dotačních příležitostí, monitorování poskytovaných dotací a jednotlivých výzev, ale i monitorování externích zpracovatelů žádostí a jejich kvality.

6.1.2. Popis struktury sledovaných dotací ve správním obvodu Nýřany (situační analýza, finanční analýza)

Zdroje dotací v SO ORP Nýřany

Možností získání dotací pro obce je více, navíc je lze rozdělit na nárokové (většina z nich je definována a schválena zákonem o státním rozpočtu) a nenárokové (získávané z rozpočtových kapitol ministerstev a přes ministerstva i z EU). Nenárokové dotace (neinvestiční i investiční) se řadí z hlediska pravidelnosti příjmů obce mezi nahodilé příjmy. Nárokové dotace patří mezi každoročně se opakující příjmy obcí a jsou na rozdíl od nenárokových dotací stabilnější a dají se lépe předvídat. Nárokové dotace také spolu s daňovými příjmy tvoří největší příjmovou složku rozpočtu obcí.

Cílem analýzy je zmapovat především prostředky, které získaly obce v rámci různých rozvojových programů podporovaných z fondů Evropské unie (tedy nenárokové dotace), neboť tyto zdroje jsou pro obce významné a zároveň jsou komplikovanější než dotace ze státních a krajských zdrojů.

Mezi programy nastavené mimo jiné i pro obce, a ze kterých obce nejvíce žádaly v minulém období (2007-2013), patří program ROP NUTS II (v případě ORP Nýřany ROP NUTS II Jihozápad), OPŽP, IOP a Program rozvoje venkova 2007-2013.

Získané dotace v rámci jednotlivých operačních programů

Regionální operační program NUTS II Jihozápad (22 projektů)

Regionální operační program NUTS II Jihozápad (ROP Jihozápad) je určen pro region soudržnosti Jihozápad sestávající z Jihočeského a Plzeňského kraje. Hlavním cílem programu ROP Jihozápad je zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivity regionu v zájmu zvyšování kvality života jeho obyvatel.

Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury. ROP Jihozápad spadá mezi regionální operační programy v cíli Konvergence a je pro něj z Evropského fondu pro regionální rozvoj vyčleněno 633,65 mil. €. ROP JZ obsahuje prioritní osy rozdělující operační program na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

Finanční dotaci z ROP mohou žádat kraje, obce, svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládáné kraji či obcemi, církevní právnické osoby, školy, nestátní neziskové organizace, podnikatelé, profesní organizace, občané a další. Tento operační program byl schválen Evropskou komisí dne 3. prosince 2007.

Obcemi na území SO ORP bylo a je realizováno 22 projektů, na které žádaly obce z programu ROP NUTS II Jihozápad. V rámci tohoto programu převažují v SO ORP žádosti na rekonstrukce místních komunikací, rekonstrukce škol a zařízení ve správě obcí.

<http://www.rr-jihozapad.cz/>

OP Lidské zdroje a zaměstnanost (1 projekt)

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost je zaměřený na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky trhu práce, profesního vzdělávání, dále na začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci v uvedených oblastech. jde o víceúčelový tematický OP financovaný z prostředků určených na cíle Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Z fondů EU je pro OP LZZ vyčleněno celkem 1,88 mld. €, z českých veřejných zdrojů je financování programu navýšeno o dalších 0,33 mld. €.

Tento program není obvykle využíván přímo obcemi. V rámci ORP byla realizována jedna žádost obce o podporu z tohoto operačního programu a to žádost na projekt Standardizace OSPOD (Orgán sociálně právní ochrany dětí) Nýřany, jehož cílem byla systémová a komplexní podpora OSPOD Nýřany v kontextu zavádění standardů kvality sociálně-právní ochrany dětí. V rámci obcí ve sledovaném území nebyla jiná žádost (ani neúspěšná) než tato na OPLZZ podána.

<http://www.esfcr.cz/07-13/oplzz>

IOP Integrovaný operační program (37 projektů)

Integrovaný operační program (IOP) je zaměřený na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj: rozvoj informačních technologií ve veřejné správě, zlepšování infrastruktury pro oblast sociálních služeb, veřejného zdraví, služeb zaměstnanosti a služeb v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik, podporu cestovního ruchu, kulturního dědictví, zlepšování prostředí na sídlištích a rozvoj systémů tvorby územních politik. OP obsahuje 6 prioritních os rozdělujících operační program na logické celky. Společným cílem všech tematických oblastí je posílení veřejné správy, veřejných a navazujících služeb na území ČR s cílem zvýšit kvalitu života obyvatel a atraktivitu ČR pro investory.

Financován byl IOP vedle prostředků ERDF a národních veřejných zdrojů i ze soukromých zdrojů (prioritní osy 3, 4a, 4b a 5). Celková alokace IOP činí 1 582,4 mil. EUR.

V rámci programu IOP obce v dané oblasti žádaly na Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo. Jednotlivé obce žádaly finanční prostředky na zřízení kontaktního místa Czech POINT, jehož smyslem je přiblížit výkon státní správy občanům. Umožňuje z jediného místa komunikovat s úřady a institucemi a získat i výpis z Obchodního rejstříku, Živnostenského rejstříku a dalších rejstříků ISVS. (36). Jeden projekt pak čerpal finanční prostředky z IOP na tvorbu územního plánu.

<https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/Integrovaný-OP/Uvodni-strana>

OPŽP Operační program Životní prostředí (52+6 projektů)

Operační program Životní prostředí (OPŽP) je podle výše finančních prostředků druhým největším českým operačním programem. V letech 2007-2013 nabízel z Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj téměř 5 miliard eur, z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR a státního rozpočtu dalších více než 300 milionů eur. Cílem tohoto operačního programu je ochrana a zlepšování kvality životního prostředí v České republice.

Žadatelem o přidělení příspěvku na ekologické projekty se může stát téměř každý. Program je otevřen obcím a městům, organizacím státní správy a samosprávy, výzkumným a vědeckým ústavům, právníkům a fyzickým osobám i neziskovým organizacím.

Dotace může dosahovat až 90 % z celkových způsobilých výdajů na projekt. U všech projektů je podmínkou veřejné spolufinancování. Příjemci mohou čerpat finanční podporu již v průběhu realizace projektu na vystavené a dodavatelům neuhrazené faktury. Podpora je poskytována rovněž na přípravu projektu i žádosti. Projekty mohou být omezeny minimální hranicí nákladů, která se liší podle druhu projektu. Program je rozdělen na 7 prioritních os.

V rámci SO bylo směřováno na OPŽP 52 žádostí a v posledním kole (červen 2014) ještě dalších 6 žádostí. Obce nečastěji žádali na projekty zlepšování stavu přírody, zateplení objektů, energetických úspor, udržitelné využití zdrojů tepla apod.

V rámci SO ORP Nýřany žádali obce v rámci těchto Prioritních os:

1) Osa 1 Dotace pro vodohospodářskou infrastrukturu a snižování rizika povodní (5 projektů)

Oblast podpory 1.3 - Omezování rizika povodní. (5 projektů)

2) Osa 2 Dotace pro zlepšování kvality ovzduší (7 projektů)

Oblast podpory 2.1 - Omezování emisí z lokál.zdrojů (7 projektů)

3) Osa 3 Dotace na udržitelné využívání zdrojů energie (11 projektů)

Oblast podpory 3.1 - Výstavba nových zařízení a rekonstrukce stávajících zařízení s cílem zvýšení využívání obnovitelných zdrojů energie pro výrobu tepla, elektřiny a kombinované výroby tepla a elektřiny.(1 projekt)

Oblast podpory 3.2 - Realizace úspor energie a využití odpadního tepla u nepodnikatelské sféry.(10 projektů)

4) Osa 4 Dotace pro odpadové hospodářství a odstraňování starých ekologických zátěží (7 projektů)

Oblast podpory 4.1 - Zkvalitnění nakládání s odpady. (6 projektů)

Oblast podpory 4.2 - Odstraňování starých ekologických zátěží.(1 projekt)

5) Osa 6 Dotace pro zlepšování stavu přírody a krajiny (20 projektů)

Oblast podpory 6.3 - Obnova krajinných struktur.(2 projekty)

Oblast podpory 6.4 - Optimalizace vodního režimu krajiny.(6 projektů)

Oblast podpory 6.5 - Podpora regenerace urbanizované krajiny.(5 projektů)

Oblast podpory 6.6 - Prevence sesuvů a skalních řícení, monitorování geofaktorů a následků hornické činnosti a hodnocení neobnovitelných přírodních zdrojů včetně zdrojů podzemních vod.(7 projektů)

6) Osa 7 Dotace pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu (1 projekt)

Oblast podpory 7.1 - Rozvoj infrastruktury pro realizaci environmentálních vzdělávacích programů, poskytování environmentálního poradenství a environmentálních informací.(1 projekt)

Celkem bylo financováno z programu OPŽP pro plánované období let 2007-2013 v SO ORP 58 projektů, o které žádali obce z dané oblasti. Další 6 projektů (kromě výše uvedených) bylo schváleno k realizaci 26.6.2014 v rámci poslední výzvy. Všechny tyto projekty se týkají energetických úspor a zateplení budov ve správě obcí.

Tab. 93: Seznam obcemi realizovaných projektů z OP (IOP,OPŽP, OPLZZ,ROP NUTS II)

Název příjemce	Název projektu	Operační program	Fond EU	Částka hrazená z fondů EU				
				Datum alokace	Alokovaná částka	Datum průběžné platby	Celková částka proplacená od začátku projektu	Stav
IOP								
Obec Čeminy	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	02.07.2009	79 837,00	10.12.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Druztová	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	09.07.2009	79 837,00	17.12.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Heřmanova Huť	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	24.07.2009	58 259,00	10.12.2009	54 807,00	Ukončen
Obec Hromnice	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	26.06.2009	79 837,00	27.11.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Chotikov	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	26.06.2009	58 259,00	16.11.2009	49 759,00	Ukončen
Obec Kbelany	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	27.06.2009	79 837,00	16.12.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Kozolupy	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	09.07.2009	58 259,00	09.12.2009	49 759,00	Ukončen
Obec Krašovice	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	09.07.2009	79 837,00	09.12.2009	70 343,00	Ukončen
Obec Krsy	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	28.07.2009	79 837,00	24.11.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Ledce	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	06.05.2009	79 837,00	10.12.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Líně	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	09.07.2009	58 259,00	23.11.2009	23 201,00	Ukončen
Obec Lišťany	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	09.07.2009	58 259,00	05.02.2010	49 759,00	Ukončen

Název příjemce	Název projektu	Operační program	Fond EU	Částka hrazená z fondů EU				
				Datum alokace	Alokovaná částka	Datum průběžné platby	Celková částka proplacená od začátku projektu	Stav
Obec Lochousice	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	15.07.2009	79 837,00	23.11.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Myslínka	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	02.07.2009	79 837,00	25.11.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Nadryby	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	04.07.2009	79 837,00	02.12.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Nekmíř	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	13.07.2009	79 837,00	15.12.2009	71 337,00	Ukončen
Město Nýřany	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	15.07.2009	58 259,00	07.12.2009	35 169,00	Ukončen
Obec Ostrov u Bezdružic	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	29.07.2009	79 837,00	18.12.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Pernarec	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	10.07.2009	58 259,00	07.12.2009	49 759,00	Ukončen
Obec Plešnice	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	09.07.2009	79 837,00	07.12.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Pňovany	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	02.07.2009	79 837,00	08.12.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Přehýšov	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	10.07.2009	79 837,00	16.12.2009	74 595,00	Ukončen
Obec Příšov	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	24.07.2009	79 837,00	08.12.2009	78 138,00	Ukončen
Obec Rochlov	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	19.06.2009	79 837,00	08.12.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Tatiná	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	14.07.2009	79 837,00	26.01.2010	71 337,00	Ukončen

Název příjemce	Název projektu	Operační program	Fond EU	Částka hrazená z fondů EU				
				Datum alokace	Alokovaná částka	Datum průběžné platby	Celková částka proplacená od začátku projektu	Stav
Obec Trnová	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	28.06.2009	79 837,00	11.12.2009	71 337,00	Ukončen
Město Třemošná	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	21.07.2009	58 259,00	01.12.2009	33 915,00	Ukončen
Obec Úněšov	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	09.07.2009	58 259,00	26.11.2009	49 759,00	Ukončen
Město Úterý	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	09.07.2009	58 259,00	25.11.2009	49 759,00	Ukončen
Obec Všeruby u Plzně	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	21.07.2009	58 259,00	04.12.2009	49 759,00	Ukončen
Obec Zahradka	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	16.07.2009	79 837,00	19.01.2010	71 337,00	Ukončen
Obec Zbůch	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	17.07.2009	58 259,00	03.12.2009	48 209,00	Ukončen
Obec Zruč-Senec	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Upgrade)	Integrovaný operační program	ERDF	09.07.2009	58 259,00	01.12.2009	49 759,00	Ukončen
Obec Žilov	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	16.07.2009	79 837,00	04.12.2009	71 337,00	Ukončen
Obec Nevřeň	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	17.07.2009	79 837,00	17.12.2009	71 337,00	Běžící
Obec Trnová	Územní plán Trnová	Integrovaný operační program	ERDF	13.09.2013	351 747,00		0,00	Běžící
Obec Úherce	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo (Plná verze)	Integrovaný operační program	ERDF	09.07.2009	79 837,00	29.07.2009	79 837,00	Běžící
celkem IOP					2 945 365,00		2 251 689,00	
OP Lidské zdroje a zaměstnanost								
Město Nýřany	Standardizace OSPOD Nýřany	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	ESF	13.02.2014	1 734 588,20	11.03.2014	520 376,80	Běžící

Název příjemce	Název projektu	Operační program	Fond EU	Částka hrazená z fondů EU				
				Datum alokace	Alokovaná částka	Datum průběžné platby	Celková částka proplacená od začátku projektu	Stav
celkem OPLZZ					1 734 588,20		520 376,80	
OPŽP								
Obec Hněvnice	Hněvnice - rekonstrukce rybníka	OP Životní prostředí	ERDF	10.11.2009	873 505,05	19.11.2010	873 505,04	Ukončen
Město Horní Bříza	Sanace lokality bývalé skládky a generátorovny v Horní Bříze	OP Životní prostředí	CF	28.11.2011	199 102 130,00	04.12.2013	198 693 545,17	Ukončen
Obec Líně	Výstavba sběrného dvora odpadů v obci Líně	OP Životní prostředí	CF	03.12.2008	4 852 281,10	20.03.2009	4 852 281,10	Ukončen
Obec Lišřany	Lišřany - Písek, rekonstrukce rybníka	OP Životní prostředí	ERDF	22.06.2011	439 527,00	27.07.2012	439 526,99	Ukončen
Obec Lochousice	Revitalizace vodních ploch v k.ú. Lochousice	OP Životní prostředí	ERDF	27.07.2011	1 171 877,85	01.11.2012	1 171 877,72	Ukončen
Město Město Touškov	Výstavba sběrného dvora odpadů Města Touškova	OP Životní prostředí	CF	19.11.2010	4 949 423,50	31.05.2011	4 949 422,48	Ukončen
Město Nýřany	Zajištění energetických úspor Základní umělecké školy ve městě Nýřany	OP Životní prostředí	CF	07.10.2008	3 063 528,00	10.12.2008	3 063 527,99	Ukončen
Obec Tlučná	Výstavba sběrného dvora odpadů obce Tlučná	OP Životní prostředí	CF	15.11.2011	9 979 217,60	06.06.2012	9 979 217,60	Ukončen
Obec Tlučná	Zajištění energetických úspor Domova s pečovatelskou službou v obci Tlučná	OP Životní prostředí	CF	25.11.2008	1 754 210,66	13.05.2010	1 746 297,14	Ukončen
Město Třemošná	MŠ a ZUŠ Třemošná, Družstevní 750 - projekt úspor energie	OP Životní prostředí	CF	15.10.2008	2 004 889,00	01.12.2008	2 004 888,99	Ukončen
Město Třemošná	Revitalizace zeleně - městský hřbitov v Třemošné	OP Životní prostředí	ERDF	04.04.2012	2 566 871,30	14.08.2012	2 560 571,30	Ukončen
Město Úterý	Kotelna Úterý	OP Životní prostředí	CF	29.11.2010	9 878 987,00	16.09.2011	9 878 986,98	Ukončen
Obec Vejprnice	Sběrný dvůr odpadů Vejprnice	OP Životní prostředí	CF	07.10.2009	9 009 909,05	20.04.2010	8 979 563,79	Ukončen
Obec Všeruby u Plzně	Tůně u Radimovic	OP Životní prostředí	ERDF	21.04.2010	1 747 964,65	16.09.2011	1 721 820,01	Ukončen
Obec Zbůch	Výstavba sběrného dvora odpadů obce Zbůch	OP Životní prostředí	CF	19.11.2008	4 636 432,78	09.03.2009	4 591 449,27	Ukončen

Název příjemce	Název projektu	Operační program	Fond EU	Částka hrazená z fondů EU				
				Datum alokace	Alokovaná částka	Datum průběžné platby	Celková částka proplacená od začátku projektu	Stav
Obec Bdeněves	Zajištění energetických úspor objektu obecního úřadu a kulturního domu, Bdeněves č.p. 49	OP Životní prostředí			691 558,20		0,00	Běžící
Obec Druztová	Druztová - vrty HV-1 a HV-2	OP Životní prostředí			844 300,80		0,00	Běžící
Obec Hněvnice	Hněvnice - rekonstrukce rybníka	OP Životní prostředí			924 887,70		0,00	Běžící
Město Horní Bříza	Energetické úspory v Masarykově základní škole Horní Bříza	OP Životní prostředí	CF	27.03.2014	10 325 579,00		0,00	Běžící
Město Horní Bříza	Regenerace hřbitova v Horní Bříze	OP Životní prostředí	ERDF	22.11.2011	500 354,20	05.06.2012	500 354,20	Běžící
Město Horní Bříza	Čistě komunikace v Horní Bříze	OP Životní prostředí	CF	14.11.2013	4 655 692,00		0,00	Běžící
Město Horní Bříza	Úprava zahrady MŠ Lesní v přírodním stylu na p.č. 1761/94 v k.ú. Horní Bříza	OP Životní prostředí	ERDF	18.03.2014	616 012,85		0,00	Běžící
Obec Hromnice	Obnova alejí, stromořadí a krajinných prvků v k.ú. Hromnice	OP Životní prostředí	ERDF	23.05.2014	458 710,15		0,00	Běžící
Obec Hromnice	Snížení prašnosti v obci Hromnice pořízením zametacího vozu	OP Životní prostředí	CF	22.11.2013	1 071 000,00	12.03.2014	1 071 000,00	Běžící
Obec Hromnice	Revitalizace zeleně v obci Hromnice	OP Životní prostředí			1 439 860,50		0,00	Běžící
Obec Hromnice	Obnova alejí, stromořadí a krajinných prvků v okolí obce Hromnice	OP Životní prostředí			771 384,60		0,00	Běžící
Obec Hromnice	Zajištění skalního svahu	OP Životní prostředí			1 082 959,20		0,00	Běžící
Obec Kozolupy	Protipovodňová opatření obcí Kozolupy a Bdeněves	OP Životní prostředí	CF	26.06.2013	3 123 099,75	02.05.2014	3 123 099,52	Běžící
Obec Křelovice	Zateplení OU Křelovice s výměnou zdroje tepla	OP Životní prostředí			2 432 880,00		2 276 558,56	
Obec Lišťany	Lišťany - Náklon vrt HV 01	OP Životní prostředí	ERDF	11.04.2013	214 387,00	14.11.2013	214 387,00	Běžící

Název příjemce	Název projektu	Operační program	Fond EU	Částka hrazená z fondů EU				
				Datum alokace	Alokovaná částka	Datum průběžné platby	Celková částka proplacená od začátku projektu	Stav
Obec Lišťany	Zpracování digitálního povodňového plánu a vybudování varovného a výstražného systému ochrany před povodněmi pro obec Lišťany	OP Životní prostředí	CF	26.05.2014	1 947 972,20		0,00	Běžící
Obec Nevřeň	OU Nevřeň č.p. 73 - zlepšení tepelné technických vlastností objektu	OP Životní prostředí			1 435 468,50		0,00	Běžící
Obec Nevřeň	Nevřeň - výstavba tůně	OP Životní prostředí			1 090 276,00		0,00	Běžící
Město Město Touškov	Snížení imisní zátěže z dopravy ve Městě Touškov	OP Životní prostředí	CF	22.07.2013	2 623 950,00	22.10.2013	2 623 950,00	Běžící
Město Město Touškov	Touškov - vrt HV 03	OP Životní prostředí	ERDF	04.04.2014	235 801,47		0,00	Běžící
Město Město Touškov	Protipovodňová opatření Města Touškov	OP Životní prostředí			2 256 225,30		0,00	Běžící
Obec Pernarec	Pernarec - vrt HV 01	OP Životní prostředí	ERDF	13.11.2013	187 605,20		0,00	Běžící
Obec Rochlov	Místní informační systém a povodňový plán Rochlov	OP Životní prostředí	CF	17.04.2014	1 002 558,85		0,00	Běžící
Obec Tlučná	Snížení imisní zátěže na území obce Tlučná	OP Životní prostředí	CF	03.01.2014	1 928 437,50	25.03.2014	1 928 437,50	Běžící
Město Třemošná	MŠ Třemošná, Mládežníků 869, projekt úspory energie	OP Životní prostředí	CF	10.09.2013	2 902 132,00	04.12.2013	2 902 131,99	Běžící
Město Třemošná	Projekt revitalizace městského parku Třemošná	OP Životní prostředí	ERDF	19.09.2011	1 127 191,80	18.09.2012	1 023 523,92	Běžící
Město Třemošná	Soustava malých vodních nádrží Třemošná - nádrž č. 2 a revitalizace Bílého potoka	OP Životní prostředí	ERDF	11.04.2013	3 668 143,05	22.11.2013	1 962 007,81	Běžící
Město Třemošná	Třemošná - vrt HV 01	OP Životní prostředí	ERDF	19.07.2013	908 442,60	26.05.2014	908 442,60	Běžící
Město Třemošná	PRSZM Třemošná	OP Životní prostředí			2 759 493,75		0,00	Běžící
Město Třemošná	Kompostéry pro občany města Třemošná	OP Životní prostředí			1 630 359,00		0,00	Běžící
Obec Úněšov	Úněšov - vrt HV 02, Číhaná	OP Životní prostředí	ERDF	18.03.2014	170 282,20		0,00	Běžící

Název příjemce	Název projektu	Operační program	Fond EU	Částka hrazená z fondů EU				
				Datum alokace	Alokovaná částka	Datum průběžné platby	Celková částka proplacená od začátku projektu	Stav
Obec Vejprnice	Nákup techniky na snížení prašnosti v obci Vejprnice	OP Životní prostředí	CF	15.10.2013	3 097 978,00	05.12.2013	3 097 720,87	Běžící
Obec Vejprnice	Protipovodňová opatření obce Vejprnice	OP Životní prostředí	CF	08.04.2013	2 976 960,10	05.09.2013	2 869 817,60	Běžící
Obec Vejprnice	Zateplení dvou pavilonů ZŠ a MŠ Vejprnice	OP Životní prostředí	CF	16.09.2013	2 320 853,60	03.12.2013	2 320 853,60	Běžící
Obec Vejprnice	Zateplení objektu obecního úřadu - Vejprnice	OP Životní prostředí	CF	02.10.2013	1 192 885,75	05.12.2013	1 036 882,70	Běžící
Obec Vejprnice	Sběrný dvůr odpadů Vejprnice	OP Životní prostředí			9 539 903,70		9 507 773,42	Běžící
Obec Zbůch	Snížení prašnosti ve Zbůchu	OP Životní prostředí	CF	06.05.2014	2 804 000,30		0,00	Běžící
tab, č, projekty schválené 26.6.2014					15 030 341			
celkem OPŽP					357 116 255,00		290 261 502,80	
ROP								
Obec Heřmanova Huť	Rekonstrukce technické památky vodárenské věže v Heřmanově Huti	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	10.02.2011	2 881 528,30	27.03.2012	2 658 711,60	Ukončen
Obec Heřmanova Huť	Vybudování sportovně relaxační zóny v rámci revitalizace území	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	27.01.2009	7 039 552,05	01.03.2010	6 725 959,04	Ukončen
Město Horní Bříza	Obytná zóna V Jámě	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	08.02.2011	12 729 027,10	04.12.2012	7 071 982,27	Ukončen
Obec Hromnice	Sportovně rekreační areál Hromnice - Žichlice	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	18.07.2013	5 087 591,70	26.03.2014	4 041 611,73	Ukončen
Obec Chotíkov	Chotíkov - rekonstrukce místních komunikací	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	04.09.2012	16 641 360,77	22.05.2013	15 795 991,31	Ukončen
Obec Krašovice	Rekonstrukce a modernizace místních komunikací obce Krašovice	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	29.01.2009	15 915 275,03	26.11.2010	14 763 677,28	Ukončen
Obec Líně	Rekonstrukce a zvýšení kapacity Mateřské školy Líně	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	07.09.2012	9 173 542,02	25.04.2013	9 061 477,51	Ukončen
Obec Líně	Rekonstrukce místní komunikace - ul. Havířská, v části Sulkov -	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	28.01.2009	5 299 577,28	27.08.2009	5 294 481,84	Ukončen

Název příjemce	Název projektu	Operační program	Fond EU	Částka hrazená z fondů EU				
				Datum alokace	Alokovaná částka	Datum průběžné platby	Celková částka proplacená od začátku projektu	Stav
	II. etapa							
Obec Líně	Rekonstrukce ulice Chodská v obci Líně	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	27.04.2012	1 935 120,48	02.10.2012	1 935 120,48	Ukončen
Město Město Touškov	Rekonstrukce a modernizace ZŠ Město Touškov	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	05.09.2008	28 449 150,77	10.12.2009	28 177 821,17	Ukončen
Město Nýřany	Rekonstrukce Masarykova náměstí - Nýřany	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	26.01.2011	17 778 521,65	21.12.2011	17 577 419,03	Ukončen
Město Nýřany	Rekonstrukce koupaliště - Nýřany	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	20.07.2011	10 886 241,29	20.03.2012	10 879 186,29	Ukončen
Město Nýřany	Rekonstrukce místních komunikací - Nýřany	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	16.09.2008	16 996 439,83	27.03.2009	16 986 323,75	Ukončen
Obec Tlučná	AREÁL ZŠ V TLUČNÉ - 1. ETAPA	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	15.02.2011	49 821 817,74	16.11.2012	45 065 269,23	Ukončen
Obec Tlučná	Výstavba parkovacích ploch pro přestup na veřejnou dopravu v Tlučné v návaznosti na IDS Plzně	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	30.01.2009	6 405 806,76	01.03.2010	6 387 874,65	Ukončen
Město Třemošná	Rekonstrukce místních komunikací - Třemošná - Záluží	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	16.11.2011	8 231 974,57	26.08.2013	8 150 701,82	Ukončen
Obec Vejprnice	Rekonstrukce ulic Nad Dráhou a K Draganci	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	15.09.2008	9 238 312,46	11.03.2009	9 238 312,42	Ukončen
Obec Zruč-Senec	Komplexní rekonstrukce místních komunikací v obci Zruč - Senec - II. etapa	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	28.01.2009	12 407 983,46	19.08.2009	12 403 642,42	Ukončen
Obec Zruč-Senec	Komplexní rekonstrukce místních komunikací v obci Zruč - Senec - III. etapa	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	09.10.2012	18 184 567,88	19.05.2014	17 129 997,99	Ukončen
Obec Hromnice	Žichlice - dopravní zklidnění místní komunikace u základní školy	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	25.02.2014	4 988 180,06		0,00	Běžící
Obec Líně	Víceúčelový objekt v obci	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	04.03.2014	14 385 239,73		0,00	Běžící

Název příjemce	Název projektu	Operační program	Fond EU	Částka hrazená z fondů EU				
				Datum alokace	Alokovaná částka	Datum průběžné platby	Celková částka proplacená od začátku projektu	Stav
	Lině							
Obec Nevřeň	Centrum Caolinum Nevřeň	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	26.06.2013	12 709 200,00		0,00	Běžící
celkem ROP					287 186 010,93		239 345 561,83	
Celkem všechny OP					648 982 219,13		532 379 130,49	

Zdroj: MMR, OPŽP

V rámci ROP, IOP a OPŽP nebyl ze schválených projektů (tj. projektů podpořených a vybraných k realizaci) v současnosti žádný pozastaven či ukončen předčasně, ať už by šlo o ukončení projektu z důvodu nedokončení (projekt nedokončen/stažen), nebo odstoupení od smlouvy řídicím orgánem či proto, že nedošlo ke schválení ze strany Evropské komise. Všechny jsou buď v ukončeném stavu nebo ještě probíhají.

Informace o neúspěšných žadatelích nejsou obecně dostupnou informací a nejsou tudíž veřejně dostupné. Zkušenosti jednotlivých obcí jsou zpracovány v rámci SWOT analýzy a souhrnu výsledků analýz. Seznam žadatelů je zpracován k datu 30.6.2014

Při poslední výzvě byly dodatečně schváleny z OPŽP dalších 6 projektů (zateplení objektů). Ty jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 94: Žádosti (dodatečné) na realizaci úspor energie schválené 26.6.2014 (OPŽP)

Žadatel	Název opatření	Celkové náklady akce	Uznatelné náklady	Požad. SR - 315	Požad. dotace z FS	Požad. dotace ze SFŽP
Město Nýřany	Zateplení objektu hasičské stanice	2 001 626	1 571 063	0	1 335 403	78 553
Obec Trnová	Zateplení ZŠ a MŠ Trnová	3 544 874	2 894 874	0	2 460 642	144 743
Město Třemošná	Zateplení Městského úřadu Třemošná	6 509 701	5 326 296	0	4 527 351	266 314
Obec Pernarec	Zateplení zdravotního střediska Pernarec	3 371 463	1 953 071	0	1 660 110	97 653
Město Všeruby	Zateplení ZŠ Všeruby, č.p. 145	6 651 259	3 948 933	0	3 356 593	197 446
Obec Ledce	MŠ-Ledce - Energeticko-úsporná a ekologická opatření	1 467 019	1 006 149	0	855 226	50 307
Celkem					15 030 341	

Zdroj: OPŽP

Získané dotace v rámci Programu rozvoje venkova PRV (22)

Program rozvoje venkova (PRV) vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy.

Program rozvoje venkova zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a jeho opatření mají přispět k naplnění cílů Lisabonské strategie. Program rozvoje venkova má za cíl rozvoj venkovského prostoru ČR na principu trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Zároveň se snaží umožnit vytvoření podmínek pro konkurenceschopnost České republiky v základních potravinářských komoditách. Program také podporuje rozvoj podnikání na venkově, umožňuje vytvářet nová pracovní místa, snížit míru nezaměstnanosti na venkově a posílit sounáležitost obyvatel na venkově. Na PRV byla pro období let 2007-2013 připravena částka 7,51 milionů €. PRV je rozčleněn na prioritní osy.

V rámci sledovaného území obce využívali a využívají na své projekty dotace z PRV v rámci těchto prioritních os:

1) OSA I - Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví(6)

OSA I je zaměřena na podporu konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a posílení dynamiky podnikání v zemědělské výrobě a v navazujícím potravinářství.

Prioritní oblastí je modernizace zemědělských podniků, pozemkové úpravy a přidávání hodnoty zemědělským produktům, proto je na tyto účely soustředěno největší množství finančních prostředků.

Na OSU I- Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví bylo podáno 6 úspěšných projektů, z toho všechny ve skupině opatření 1 (Opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací), podopatření 1.2. Investice do lesů.

2) Osa III - Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova (6)

Osa III podporuje rozvoj životních podmínek na venkově a diverzifikaci ekonomických aktivit. Tyto cíle vycházejí z analýz problémů venkova a jeho potřeb v oblasti vzniku nových pracovních příležitostí, dostupnosti místních služeb a úrovně kvality života obecně. Tato osa řeší dlouhodobé negativní trendy snižování populace ve venkovských obcích, které jsou částečně spojeny s obecnými demografickými trendy vývoje a částečně se ztrátou pracovních příležitostí v zemědělství, která je důsledkem zvyšování efektivity a celkové konkurenceschopnosti.

V rámci OSY III Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova bylo podpořeno 6 projektů, z toho všech 6 ve skupině opatření 2 Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a 4 v rámci podopatření 2.1. Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby a 2 v rámci podopatření 2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova.

3) OSA IV – LEADER (10)

Hlavním cílem Osy IV je realizovat místní rozvojové strategie (tedy Strategický plán Leader) a spolupráci místních partnerství. Principy Leaderu jsou pro rozvoj venkovských oblastí zvláště vhodnou metodou. Prostřednictvím místních akčních skupin (MAS) dostávají šanci zapojit se do problematiky jednotlivých oblastí široké vrstvy obyvatelstva, a to především formou převzetí rozhodovacích pravomocí týkajících se příslušných venkovských oblastí. Princip Leader je vhodným doplňkem místních samospráv v cílových aktivitách pro obnovu a rozvoj obcí a přispívá také k rozvoji zemědělského sektoru a péči o přírodu a krajinu.

V OSE IV - Leader (cílem je podporovat místní rozvojové strategie a spolupráci místních partnerství) bylo při podání projektů úspěšných 10 subjektů a všechny ve skupině opatření 1- Implementace místní rozvojové strategie a podopatření 1.2. Realizace místní rozvojové strategie.

<http://www.szif.cz/cs/program-rozvoje-venkova>

Celkově obce podaly 56 žádostí o dotaci z Programu rozvoje venkova, z toho u 2 byla ukončena administrace a 32 nebylo doporučeno ke schválení. V rámci PRV bylo 22 projektů schváleno a dosud nebylo ukončeno. Úspěšnost schválení podané žádosti je tak v oblasti SO ORP Nýřany v případě, kdy žádost podala obec, 39,3%.

Tab.95: Dotace do obcí z PRV- všichni žadatelé

Žádosti na PRV											
O sa	Sk.op atr.	Opat- ření	Podo- patření	Inv.zá měř	Název subjektu	Status žádosti	Obec	Okres - NU	Po- dáno	Dotace	
1	1	2	1	a	Obec Vejprnice	Projekt nedoporučen1	Vejprnice	Plzeň- sever	04.11 .2011	244 800,00	
1	1	2	1	a	Město Všeruby	Ukončení administrace	Všeruby	Plzeň- sever	07.11 .2011	398 000,00	
1	1	2	1	a	Obec Úlice	Projekt nedoporučen1	Úlice	Plzeň- sever	19.10 .2012	19 450,00	
1	1	2	1	a	Obec Bdeněves	Projekt nedoporučen1	Bdeněves	Plzeň- sever	22.10 .2012	270 500,00	
1	1	2	1	a	Obec Hromnice	Projekt schválen	Hromnice	Plzeň- sever	23.10 .2012	109 000,00	
1	1	2	1	a	Obec Vejprnice	Projekt schválen	Vejprnice	Plzeň- sever	23.10 .2012	183 600,00	
1	1	2	3	a	Obec Chotíkov	Projekt nedoporuč./neschválen	Chotíkov	Plzeň- sever	06.10 .2009	3 450 114,00	
1	1	2	3	a	Obec Dolany	Projekt nedoporuč./neschválen	Dolany	Plzeň- sever	23.10 .2009	241 281,00	
1	1	2	3	a	Obec Chotíkov	Projekt nedoporuč./neschválen	Chotíkov	Plzeň- sever	26.10 .2010	4 760 000,00	
1	1	2	3	a	Obec Chotíkov	Projekt schválen	Chotíkov	Plzeň- sever	04.11 .2011	1 917 500,00	
1	1	2	3	a	Obec Vejprnice	Projekt nedoporučen1	Vejprnice	Plzeň- sever	04.11 .2011	585 000,00	
1	1	2	3	a	Město Třemošná	Projekt schválen	Třemošná	Plzeň- sever	07.11 .2011	1 521 106,00	
1	1	2	3	a	Město Třemošná	Projekt schválen	Třemošná	Plzeň- sever	23.10 .2012	1 537 942,00	
1	1	2	3	a	Obec Vejprnice	Projekt schválen	Vejprnice	Plzeň- sever	23.10 .2012	350 000,00	
3	2	1	1	a	Obec Úlice	Projekt doporuč./schválen	Město Touškov	Plzeň- sever	09.11 .2007	150 308,00	
3	2	1	1	a	Obec Kunějovice	Projekt doporuč./schválen	Kunějovice	Plzeň- sever	23.11 .2007	953 990,00	
3	2	1	1	a	Obec Kunějovice	Projekt nedoporuč./neschválen	Kunějovice	Plzeň- sever	24.10 .2008	1 041 076,00	
3	2	1	1	a	Obec Úlice	Projekt doporuč./neschválen	Úlice	Plzeň- sever	14.10 .2009	152 994,00	
3	2	1	1	a	Obec Příšov	Projekt doporuč./neschválen	Příšov	Plzeň- sever	26.10 .2009	1 152 855,00	
3	2	1	1	a	Obec Úherce	Projekt doporuč./neschválen	Úherce	Plzeň- sever	26.10 .2009	1 548 000,00	
3	2	1	1	a	Obec Plešnice	Projekt doporuč./neschválen	Plešnice	Plzeň- sever	26.10 .2009	857 340,00	
3	2	1	1	a	Obec Kunějovice	Projekt doporuč./neschválen	Kunějovice	Plzeň- sever	26.10 .2009	1 276 189,00	
3	2	1	1	a	Obec Zahrádka	Projekt nedoporuč./neschválen	Zahrádka	Plzeň- sever	26.10	1 243 682,00	

Žádosti na PRV										
O sa	Sk.op atr.	Opat- ření	Podo- patření	Inv.zá měř	Název subjektu	Status žádosti	Obec	Okres - NU	Po- dáno	Dotace
						ruč./neschválen		sever	.2009	
3	2	1	1	b	Obec Myslinka	Ukončení administrace	Myslinka	Plzeň- sever	21.11 .2007	12 191 417,00
3	2	1	1	b	Obec Hromnice	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Hromnice	Plzeň- sever	23.11 .2007	729 000,00
3	2	1	1	b	Obec Trnová	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Trnová	Plzeň- sever	23.11 .2007	13 399 615,00
3	2	1	1	b	Obec Myslinka	Projekt doporuč./schválen	Myslinka	Plzeň- sever	10.10 .2008	12 172 164,00
3	2	1	1	b	Obec Trnová	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Trnová	Plzeň- sever	17.10 .2008	13 399 615,00
3	2	1	1	b	Obec Všeruby	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Všeruby	Plzeň- sever	27.10 .2008	795 324,00
3	2	1	1	b	Obec Nekmíř	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Nekmíř	Plzeň- sever	22.10 .2009	35 303 934,00
3	2	1	1	b	Obec Trnová	Projekt nedoporučen1	Trnová	Plzeň- sever	31.10 .2011	9 091 800,00
3	2	1	1	b	Obec Nekmíř	Projekt nedoporučen1	Nekmíř	Plzeň- sever	01.11 .2011	21 800 283,00
3	2	1	1	b	Obec Chotíkov	Projekt nedoporučen1	Chotíkov	Plzeň- sever	04.11 .2011	26 673 959,00
3	2	1	1	b	Obec Dolany	Projekt nedoporučen1	Dolany	Plzeň- sever	07.11 .2011	13 878 835,00
3	2	1	1	b	Obec Úněšov	Projekt nedoporučen1	Úněšov	Plzeň- sever	07.11 .2011	7 237 800,00
3	2	1	1	b	Obec Nadryby	Projekt schválen	Nadryby	Plzeň- sever	07.11 .2011	7 127 726,00
3	2	1	1	c	Město Úterý	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Úterý	Plzeň- sever	07.10 .2008	883 368,00
3	2	1	1	c	město Úterý	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Úterý	Plzeň- sever	22.10 .2009	853 200,00
3	2	1	1	c	Obec Újezd nade Mží	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Újezd nade Mží	Plzeň- sever	26.10 .2009	166 500,00
3	2	1	2	a	Obec Hněvnice	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Hněvnice	Plzeň- sever	26.11 .2007	554 400,00
3	2	1	2	a	Obec Krsy	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Krsy	Plzeň- sever	26.11 .2007	757 980,00
3	2	1	2	a	Obec Nekmíř	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Nekmíř	Plzeň- sever	16.10 .2008	2 702 331,00
3	2	1	2	a	Obec Pňovany	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Pňovany	Plzeň- sever	26.10 .2009	2 172 136,00
3	2	1	2	a	Obec Čerňovice	Projekt nedopo- ruč./neschválen	Čerňovice	Plzeň- sever	26.10 .2009	2 671 043,00
3	2	1	2	a	Obec Tatiná	Projekt nedoporučen1	Tatiná	Plzeň- sever	27.10 .2011	208 800,00
3	2	2	0	b	Obec Krašovice	Projekt doporuč./schválen	Krašovice	Plzeň- sever	24.02 .2011	4 261 431,00
3	2	2	0	b	Obec Úherce	Projekt schválen	Úherce	Plzeň- sever	26.03 .2012	765 600,00
4	1	2	0		Obec Čerňovice	Projekt doporuč./schválen	Čerňovice	Plzeň- sever	13.10 .2008	734 329,00
4	1	2	0		Obec Pernarec	Projekt doporuč./schválen	Pernarec	Plzeň- sever	21.06 .2010	409 827,00
4	1	2	0		Obec Plešnice	Projekt doporuč./schválen	Plešnice	Plzeň-	21.06	636 426,00

Žádosti na PRV										
Os a	Sk.op atr.	Opat- ření	Podo- patření	Inv.zá měř	Název subjektu	Status žádosti	Obec	Okres - NU	Po- dáno	Dotace
								sever	.2010	
4	1	2	0		Obec Blažim	Projekt schválen	Blažim	Plzeň- sever	21.06 .2011	449 443,00
4	1	2	0		Obec Pernarec	Projekt schválen	Pernarec	Plzeň- sever	03.07 .2012	225 932,00
4	1	2	0		Obec Křelovice	Projekt schválen	Křelovice	Plzeň- sever	03.07 .2012	225 000,00
4	1	2	0		Obec Křelovice	Projekt schválen	Křelovice	Plzeň- sever	11.03 .2013	71 550,00
4	1	2	0		Obec Hromnice	Projekt schválen	Hromnice	Plzeň- sever	18.03 .2013	309 635,00
4	1	2	0		Obec Hromnice	Projekt schválen	Hromnice	Plzeň- sever	01.07 .2013	321 300,00
4	1	2	0		Obec Křelovice	Projekt schválen	Křelovice	Plzeň- sever	07.03 .2014	45 000,00

Zdroj: SZIF

Tab. 96: Schválené projekty z programu PRV (úspěšní žadatelé)

schválené neukončené projekty PRV										
Os a	Sk.op atr.	Opat- ření	Podo- patření	Inv.zá měř	Název subjektu	Obec	Podáno	Dotace - požada- vek	Proplaceno	Případná 2. platba
1	1	2	1	a	Obec Hromnice	Hromnice	23.10.20 12	109 000,00	104 950,00	
1	1	2	1	a	Obec Vejprnice	Vejprnice	23.10.20 12	183 600,00	183 600,00	
1	1	2	3	a	Obec Chotíkov	Chotíkov	04.11.20 11	1 917 500,00	zatím ne	
1	1	2	3	a	Město Tře- mošná	Tře- mošná	23.10.20 12	1 537 942,00	zatím ne	
1	1	2	3	a	Obec Vejprnice	Vejprnice	23.10.20 12	350 000,00	350 000,00	
1	1	2	3	a	Město Tře- mošná	Tře- mošná	07.11.20 11	1 521 106,00	1 386 142,00	
3	2	1	1	a	Obec Úlice	Město Touš- kov	09.11.20 07	150 308,00	149 138,00	
3	2	1	1	a	Obec Kunějovi- ce	Kunějovice	23.11.20 07	953 990,00	441 035,00	512 955,00
3	2	1	1	b	Obec Nadryby	Nadryby	07.11.20 11	7 127 726,00	zatím ne	
3	2	1	1	b	Obec Myslinka	Myslinka	10.10.20 08	12 172 164,00	3 539 670,00	8 632 494,00
3	2	2	0	b	Obec Krašovice	Krašovice	24.02.20 11	4 261 431,00	1 890 156,00	2 345 366,00
3	2	2	0	b	Obec Úherce	Úherce	26.03.20 12	765 600,00	zatím ne	
4	1	2	0		Obec Blažim	Blažim	21.06.20 11	449 443,00	zatím ne	
4	1	2	0		Obec Křelovice	Křelovice	11.03.20 13	71 550,00	71 550,00	
4	1	2	0		Obec Křelovice	Křelovice	03.07.20 12	225 000,00	225 000,00	

4	1	2	0		Obec Pernarec	Pernarec	03.07.20 12	225 932,00	225 932,00	
4	1	2	0		Obec Pernarec	Pernarec	21.06.20 10	409 827,00	409 826,00	
4	1	2	0		Obec Plešnice	Plešnice	21.06.20 10	636 426,00	636 425,00	
4	1	2	0		Obec Čerňovice	Čerňovice	13.10.20 08	734 329,00	734 328,00	
4	1	2	0		Obec Křelovice	Křelovice	07.03.20 14	45 000,00	zatím ne	
4	1	2	0		Obec Hromnice	Hromnice	18.03.20 13	309 635,00	zatím ne	
4	1	2	0		Obec Hromnice	Hromnice	01.07.20 13	321 300,00	zatím ne	

Zdroj: SZIF

Výčet dotací z jednotlivých dotačních zdrojů

V této kapitole je vyčíslen počet dotací získaných z jednotlivých dotačních zdrojů, jejich vývoj v průběhu sledovaného období, ale i přehled na kolik projektů žádaly jednotlivé obce. Zároveň je zde přehled finančních částek, které byly získány v jednotlivém období ze sledovaných programů.

Tab. 97: Počet projektů z jednotlivých dotačních programů

Operační program	Počet projektů z obcí SO ORP Nýřany		
	Celkem	Ukončených	Neukončených
IOP	37	34	3
OPLZZ	1	0	1
OPŽP	58	15	43
ROP	22	19	3
PRV	22	0	22
celkem	140	68	72

Zdroj: MMR, OPŽP, SZIF

Obce získaly za poslední dotační období (2007-2013), které dobíhá ještě v roce 2014, dotace na 140 projektů v rámci sledovaných dotačních programů. V rámci těchto programů bylo již 68 projektů ukončeno a 72 projektů se ještě realizuje. Nejvíce projektů bylo realizováno z programu OPŽP a IOP (typizovaný projekt CZECH Point). Celkem měly obce přislíbeny na schválené projekty **683 461 028,13 Kč** ze sledovaných operačních programů a doposud bylo vyplaceno 79 % slíbené částky, z toho 16 615 531,28 Kč (2,4 % z celkově schválených dotací) nebylo vyplaceno u již dokončených projektů. Nejvíce finančních prostředků (dotací) získaly obce přislíbených z OPŽP (52,2 %) a z ROP NUTS II Jihozápad (42%).

Nejvíce projektů bylo podáno a schváleno k realizaci v roce 2009 (46 projektů) a v letech 2012 (22 projektů) a 2013 (23 projektů) nejméně v roce 2007 (2 projekty) a v roce 2010 (8 projektů). V roce 2009 byly podány a realizovány všechny projekty v rámci IOP. Šlo o typový projekt, který využilo 36 obcí a týkal se vytvoření kontaktního místa CzechPOINT, které umožňuje jednodušší přístup občanů k výkonům státní správy. Výpis z Živnostenského rejstříku, výpis z Obchodního rejstříku apod. je tak možné získat přímo na těchto kontaktních místech (v tomto případě jednotlivých obecních úřadech).

Nejvíce podaných projektů z programu OPŽP bylo v letech 2013 (16) a 2014 (13), z programu ROP pak v roce 2011 (6), z programu PRV v roce 2012(7). Přesný počet programů podaných v jednotlivých letech je v tabulce 98.

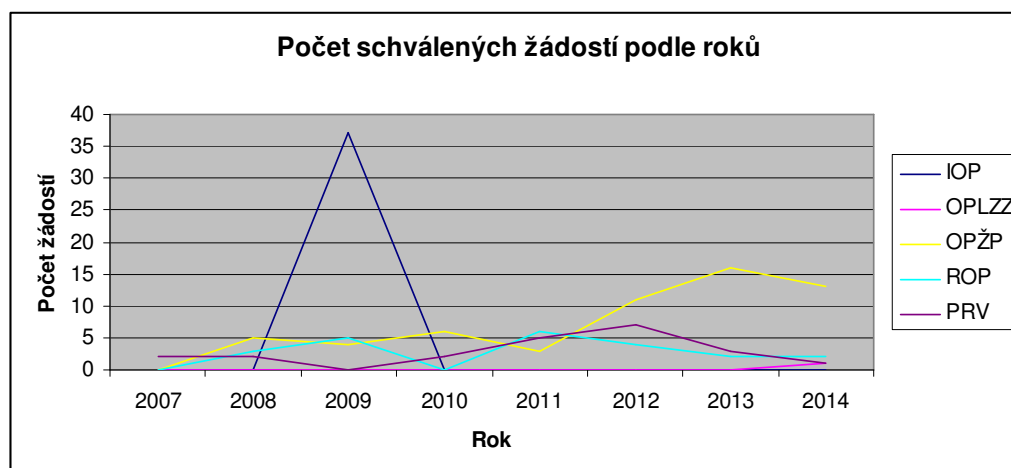
Tab. 98: Počet projektů v jednotlivých letech

Operační program	Rok podání								celkem
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
IOP	0	0	37	0	0	0	0	0	37
OPLZZ	0	0	0	0	0	0	0	1	1
OPŽP	0	5	4	6	3	11	16	13	58
ROP	0	3	5	0	6	4	2	2	22
PRV	2	2	0	2	5	7	3	1	22
celkem	2	10	46	8	14	22	21	17	140

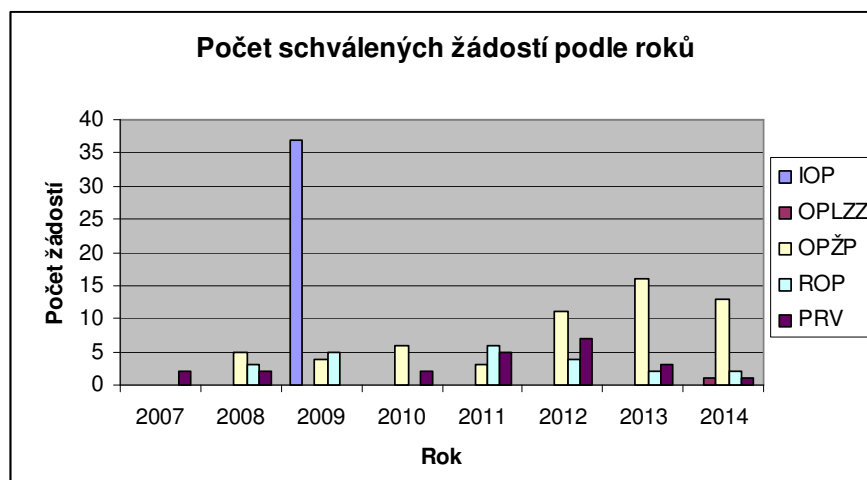
Zdroj: MMR, OPŽP, SZIF

Z grafů č. 1 a č.2 je patrné, že díky typovému projektu z programu IOP došlo k největšímu nárůstu podaných projektů v roce 2009, kdy obce využily již zmíněný připravený typový projekt. Ke konci období je vidět nárůst především v počtu projektů z programu OPŽP.

Graf č. 1 Počet žádostí podle roků 1

Graf č. 2 Počet žádostí podle roků 2

V následující tabulce 99 je sumarizována částka v Kč, kterou obce obdržely v rámci jednotlivých programů a to jak u ukončených, tak i u neukončených projektů. V rámci ukončených projektů byla alokována částka 513 568 089,68 Kč a proplacena byla celkem částka 496 952 558,40 Kč, to znamená že obce nevyužily 16615531,28 Kč (tedy 3,2% z přislíbené částky na tyto ukončené projekty). V rámci neukončených projektů bylo přislíbeno 169 892 938,45 Kč, celkově pak je alokována částka v celém území ze všech sledovaných programů 683 461 028,13 Kč, z nich bylo proplaceno již 542 726 882,43 Kč (tedy 79,5%). Největším donorem z hlediska objemu finančních prostředků byl v území SO ORP Nýřany Operační program životní prostředí, ze kterého obce v uplynulém období získali více než 357 mil Kč (proplaceno bylo zatím 290 mil Kč) a následně ROP NUTS II Jihozápad (Regionální operační program) ze kterého získali 287 mil Kč (dosud proplaceno 239 mil Kč). Jednotlivé objemy finančních obnosů získané z různých dotačních programů však nelze jednoduše porovnávat z důvodu jiných sledovaných cílů a jiných pravidel u jednotlivých dotačních programů. Viditelný je tento fakt v tabulce č.100 , kde jsou určeny průměrné částky na 1 projekt (žádost) z jednotlivých dotačních programů.

Rozdíl mezi přislíbenou částkou a proplacenou částkou lze zatím určit jen u ukončených projektů. V rámci programu OPŽP bylo v případě ukončených projektů vyplaceno 99,8% alokované částky, v rámci ROP 93,8% alokované částky a z programu IOP 86,3 % přislíbené částky. Nejúspěšnějšími se tak z tohoto pohledu jeví projekty, které žádaly dotace z programu OPŽP.

Tab. 99: Obdržené finanční částky z jednotlivých programů

Operační program	Ukončené projekty		Neukončené projekty		Celkem (Kč)	
	Přislíbená částka	Proplacená částka	Přislíbená částka	Proplacená částka	Přislíbená částka	Proplacená částka
IOP	2 433 944,00	2 100 515,00	511 421,00	151 174,00	2 945 365,00	2 251 689,00
OPLZZ	0	0	1 734 588,20	520 376,80	1 734 588,20	520 376,80
OPŽP	256 030 754,54	255 506 481,57	101 085 500,46	34 755 021,23	357 116 255,00	290 261 502,80
ROP	255 103 391,14	239 345 561,83	32 082 619,79	0,00	287 186 010,93	239 345 561,83
PRV	0,00	0,00	34 478 809,00	10 347 752,00	34 478 809,00	10 347 752,00
Celkem	513 568 089,68	496 952 558,40	169 892 938,45	45 774 324,03	683 461 028,13	542 726 882,43

Zdroj: MMR, OPŽP, SZIF

Následující tabulka č. 100 mapuje kolik finančních prostředků bylo v rámci jednotlivých programů průměrně přislíbeno na 1 projekt (žádost). Největší průměrné částky na 1 projekt jsou alokované v rámci ROP (zhruba 13 mil Kč na projekt), druhým v pořadí je OPŽP (6 mil Kč na projekt), tomuto pořadí odpovídají i částky proplacené. Nejmenší je průměrná částka na projekt z programu IOP (79,6 tisíc Kč).

Tab. 100: Prostředky z jednotlivých OP

Operační program	Počet projektů z obcí SO ORP Nýřany	Celkem (Kč)		Průměrná přislíbená částka na jeden projekt	Průměrná proplacená částka na jeden projekt
	Celkem	Přislíbená částka	Proplacená částka		
IOP	37	2 945 365,00	2 251 689,00	79 604,46	60 856,46
OPLZZ	1	1 734 588,20	520 376,80	1 734 588,20	520 376,80
OPŽP	58	357 116 255,00	290 261 502,80	6 157 176,81	5 004 508,67
ROP	22	287 186 010,93	239 345 561,83	13 053 909,59	10 879 343,72
PRV	22	34 478 809,00	10 347 752,00	1 567 218,59	470 352,36
Celkem	140,00	683 461 028,13	542 726 882,43	4 881 864,49	3 876 620,59

Zdroj: MMR, OPŽP, SZIF

Tabulka 101 zobrazuje částky přislíbené na jednotlivé projekty v průběhu jednotlivých let. Celkově byla největší částka schválena v roce 2010 a pak v roce 2011. V rámci jednotlivých programů byl největší objem financí alokován z IOP v roce 2009 (jiný rok v rámci tohoto programu nebylo žádáno), z OPLZZ v roce 2014 (jen 1 žádost za sledované období), z OPŽP v roce 2010, z ROP v roce 2011 a z PRV v roce 2011. Graficky je roční dotační transfer ze sledovaných programů v oblasti zobrazen v grafu č.3

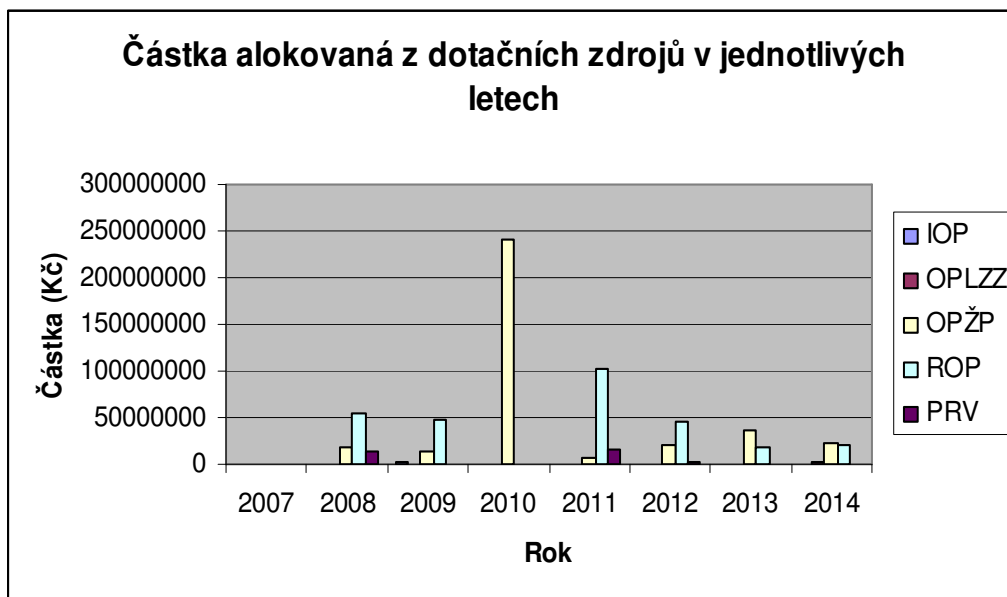
Tab. 101: Roční dotační transfery z jednotlivých programů

Operační program	Schválená částka (Kč) na projekty v jednotlivých letech			
	2007	2008	2009	2010
IOP	0	0	2 945 365	0
OPLZZ	0	0	0	0
OPŽP	0	17 270 831	12 845 364	241 024 637
ROP	0	54 683 903,06	47 068 194,58	0
PRV	1 104 298	12 906 493	0	1 046 253
Celkem	1 104 298	84 861 227,06	62 858 923,58	242 070 890,00

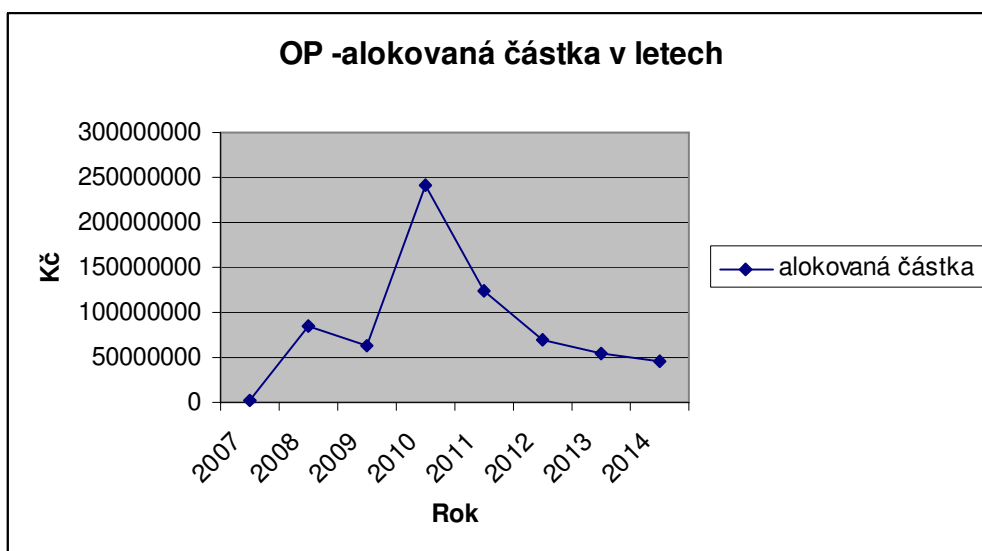
Operační program	Schválená částka (Kč) na projekty v jednotlivých letech				
	2011	2012	2013	2014	celkem
IOP	0	0	0	0	2 945 365,00
OPLZZ	0	0	0	1 734 588,2	1 734 588,20
OPŽP	5 685 667	20 512 915	36 355 092	23 421 749	357 116 255,00
ROP	102 329 110,7	45 934 591,15	17 796 791,7	19 373 419,79	287 186 010,93
PRV	15 277 206	3 397 074	702 485	45 000	34 478 809,0
Celkem	1 104 298	84 861 227,06	62 858 923,58	242 070 890,00	683 461 028,13

Zdroj: MMR, OPŽP, SZIF

Graf č. 3 Částka alokovaná z dotačních zdrojů v jednotlivých letech

Graf č. 4 Operační programy – alokovaná částka v letech

V sledovaném SO ORP o dotační prostředky ze sledovaných programů nežádaly všechny obce. V tabulce č. 102 je zobrazen počet žádostí jednotlivých obcí na konkrétní dotační program. Nejvíce obcí žádalo o dotaci na IOP v rámci typizovaného projektu CzechPOINT a to 36 z 54 obcí v oblasti. Výhodou byla existence připravené žádosti, kterou využilo více obcí. Kromě 7 obcí všechny ostatní obce žádaly o dotaci ve sledovaném období alespoň na jeden projekt. V rámci OPŽP žádalo 24 obcí, v rámci ROP 13 obcí, OPLZZ 1 obce a PRV 15 obcí. Nejvíce projektů realizovaly obce Třemošná (13), Hromnice(11), Vejprnice (9) a Nýřany (7). Pokud bychom seřadili obce podle počtu obyvatel pak v pořadí od největšího jsou mezi prvními čtyřmi Nýřany, Třemošná, Horní Bříza a Vejprnice. Nelze tedy jednoznačně říci, že nejčastějšími příjemci dotaci resp. žadatelé jsou pouze největší obce, ale převážně je zřejmé z tabulky č.102, že větší obce realizovaly více dotovaných projektů. V SO ORP je 30 malých obcí do 500 obyvatel a tyto obce byly úspěšné v 42 projektech, na které získaly dotace. Počet obcí s počtem obyvatel od 501 do 2000 je 15 a získaly dotaci na 41 projektů. Větších obcí s počtem obyvatel nad 2001 je pouze 9 a projektů, které realizovaly s pomocí dotačních programů je 57.

Tab.102: Počet schválených projektů na obec

OP	Celkem	IOP	OPŽP	ROP	OPLZZ	PRV
Obec						
Bdeněves	1	0	1	0	0	0
Blatnice	0	0	0	0	0	0
Blažim	1	0	0	0	0	1
Bučí	0	0	0	0	0	0
Čeminy	1	1	0	0	0	0
Čerňovice	1	0	0	0	0	1
Česká Bříza	0	0	0	0	0	0
Dolany	0	0	0	0	0	0
Druztová	2	1	1	0	0	0
Heřmanova Huť	3	1	0	2	0	0
Hněvnice	2	0	2	0	0	0
Horní Bříza	6	0	5	1	0	0
Hromnice	11	1	5	2	0	3
Chotíkov	3	1	0	1	0	1
Kaceřov	0	0	0	0	0	0
Kbelany	1	1	0	0	0	0
Kozolupy	2	1	1	0	0	0
Krašovice	3	1	0	1	0	1
Krsy	1	1	0	0	0	0
Křelovice	4	0	1	0	0	3
Kunějovice	1	0	0	0	0	1
Ledce	2	1	1	0	0	0
Líně	6	1	1	4	0	0
Líšťany	4	1	3	0	0	0
Lochousice	2	1	1	0	0	0
Město Touškov	5	0	4	1	0	0
Myslinka	2	1	0	0	0	1
Nadryby	2	1	0	0	0	1
Nekmíř	1	1	0	0	0	0
Nevřeň	4	1	2	1	0	0
Nýřany	7	1	2	3	1	0
Ostrov u Bezdružic	1	1	0	0	0	0
Pernarec	5	1	2	0	0	2
Plešnice	2	1	0	0	0	1
Pňovany	1	1	0	0	0	0
Přehýšov	1	1	0	0	0	0
Příšov	1	1	0	0	0	0
Rochlov	2	1	1	0	0	0
Tatiná	1	1	0	0	0	0
Tlučná	5	0	3	2	0	0
Trnová	3	2	1	0	0	0
Třemošná	13	1	9	1	0	2
Úherce	2	1	0	0	0	1
Újezd nade Mží	0	0	0	0	0	0
Úlice	1	0	0	0	0	1
Úněšov	2	1	1	0	0	0
Úterý	2	1	1	0	0	0

OP	Celkem	IOP	OPŽP	ROP	OPLZZ	PRV
Obec						
Vejprnice	9	0	6	1	0	2
Vochov	0	0	0	0	0	0
Všeruby	3	1	2	0	0	0
Zahrádka	1	1	0	0	0	0
Zbůch	3	1	2	0	0	0
Zruč-Senec	3	1	0	2	0	0
Žilov	1	1	0	0	0	0
celkem	140	37	58	22	1	22

Zdroj: vlastní šetření, MMR

Tab. 103: Obce podle počtu obyvatel

	Počet obcí	Počet projektů	Průměrný počet projektů na obec
Obce do 500 obyvatel	30	42	1,4
Obce od 501 do 2000 obyv.	15	41	2,73
Obce nad 2001 obyvatel	9	57	6,33
Celkem	54	140	2,59

Zdroj: vlastní šetření, MMR

Pokud bychom přepočítávali počet dotovaných projektů na počet obyvatel v konkrétní obci, potom lze konstatovat, že menší obce jsou v tomto přepočtu úspěšnější než obce větší. Nejvíce projektů na obyvatele mají obce Hněvnice, Nadryby, Lochousice a Křelovice, které mají do 500 obyvatel.

Dalším možným ukazatelem, podle kterého lze obce srovnávat je částka, kterou obce v přepočtu na obyvatele získaly z dotačních programů. Mezi nejúspěšnější v tomto směru patří obce Nadryby, Myslinka, Nevřeň, Krašovice (což jsou obce do 500 obyvatel) a Horní Bříza, která naopak patří mezi největší obce v oblasti. Rozhodně nelze říci, že nejúspěšnější v získávání dotací jsou největší obce. Je vidět, že nezáleží na velikosti obce, ale spíše na angažovanosti vedení obce a to ať už si zpracovávají projekt samy nebo pomocí externího dodavatele, který zpracuje kvalitně žádost o dotaci. Nejúspěšnější žadatelé z řad obcí podle výše uvedených parametrů jsou zvýrazněni v následující tabulce č.104.

Tab. 104: Obce v SO ORP Nýřany seřazené podle počtu obyvatel

Obec	Počet obyvatel	Celkem dotačních projektů	Částka (Kč)	Částka (Kč) na 1 obyvatele	Počet projektů na 1 obyvatele
Blažim	68	1	449443	6609,46	0,0147
Újezd nade Mží	97	0	0	0,00	0,0000
Kbelany	103	1	79837	775,12	0,0097
Hněvnice	107	2	1798392,75	16807,41	0,0187
Lochousice	116	2	1251714,85	10790,65	0,0172
Nadryby	117	2	7207563	61603,10	0,0171
Kaceřov	134	0	0	0,00	0,0000
Zahrádka	147	1	79837	543,11	0,0068
Kunějovice	152	1	953990	6276,25	0,0066
Bučí	159	0	0	0,00	0,0000

Obec	Počet obyvatel	Celkem dotačních projektů	Částka (Kč)	Částka (Kč) na 1 obyvatele	Počet projektů na 1 obyvatele
Čerňovice	165	1	734329	4450,48	0,0061
Myslinka	183	2	12252001	66950,83	0,0109
Ostrov u Bez- družic	204	1	79837	391,36	0,0049
Křelovice	228	4	2774430	12168,55	0,0175
Krsy	241	1	79837	331,27	0,0041
Čeminy	244	1	79837	327,20	0,0041
Tatiná	244	1	79837	327,20	0,0041
Rochlov	252	2	1082395,85	4295,22	0,0079
Nevřeň	272	4	15314781,5	56304,34	0,0147
Plešnice	277	2	716263	2585,79	0,0072
Příšov	280	1	79837	285,13	0,0036
Dolany	291	0	0	0,00	0,0000
Úherce	340	2	845437	2486,58	0,0059
Krašovice	388	3	20256543,03	52207,59	0,0077
Pňovany	410	1	79837	194,72	0,0024
Žilov	418	1	79837	191,00	0,0024
Přehýšov	455	1	79837	175,47	0,0022
Nekmíř	464	1	79837	172,06	0,0022
Úterý	468	2	9937246	21233,43	0,0043
Úlice	487	1	150308	308,64	0,0021
Česká Bříza	545	0	0	0,00	0,0000
Úněšov	552	2	228541,2	414,02	0,0036
Bdeněves	648	1	691558,2	1067,22	0,0015
Líšťany	719	4	2660145,2	3699,78	0,0056
Druztová	729	2	924137,8	1267,68	0,0027
Vochov	762	0	0	0,00	0,0000
Pernarec	769	5	2639386,2	3432,23	0,0065
Ledce	793	2	985370	1242,59	0,0025
Blatnice	800	0	0	0,00	0,0000
Trnová	858	3	3036969	3539,59	0,0035
Kozolupy	1 009	2	3181358,75	3152,98	0,0020
Chotíkov	1 115	3	18617119,77	16696,97	0,0027
Hromnice	1 181	11	15719457,71	13310,29	0,0093
Všeruby	1 318	3	5360262,65	4066,97	0,0023
Heřmanova Hut'	1 784	3	9979339,35	5593,80	0,0017
Město Touškov	2 063	5	38514551,04	18669,20	0,0024
Zbůch	2 231	3	7498692,08	3361,13	0,0013
Líně	2 490	6	35704019,59	14338,96	0,0024
Zruč-Senec	3 097	3	30650810,34	9896,94	0,0010
Tlučná	3 141	5	69889490,26	22250,71	0,0016
Vejprnice	3 932	9	37910402,66	9641,51	0,0023
Horní Bříza	4 305	6	227928795,2	52945,13	0,0014
Třemošná	4 935	13	33710469,07	6830,90	0,0026
Nýřany	7 112	7	51931533,88	7301,96	0,0010
celkem	55 465	140	683461028,00	12322,38	0,0025

Zdroj: MMR, SZIF, OPŽP

Finanční analýza

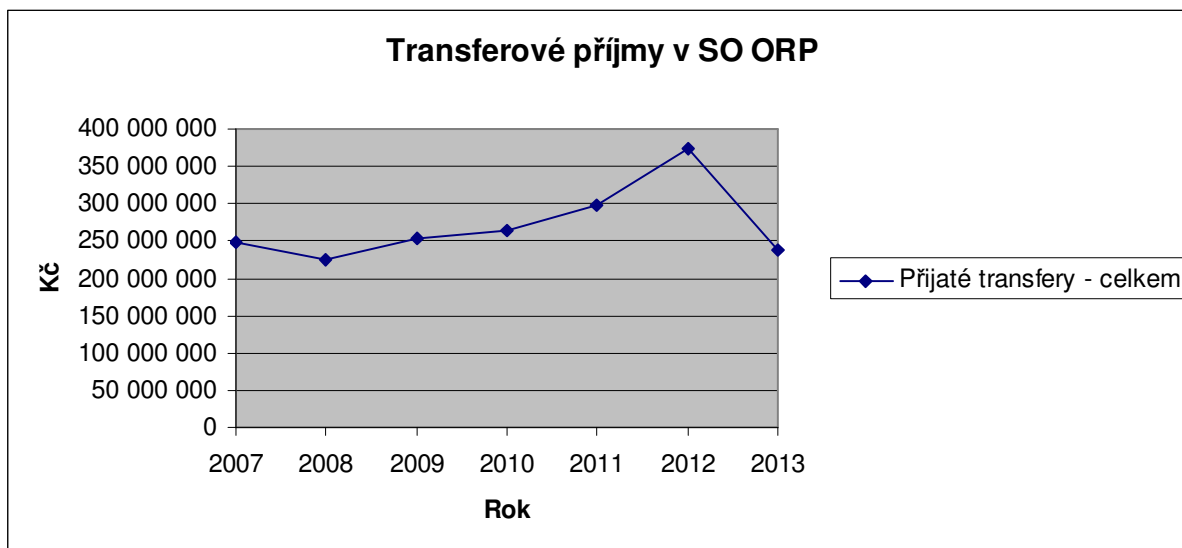
Z údajů serveru www.rozpocetobce.cz vychází tabulka č. 105, kde je souhrn transferových příjmů obcí SO ORP Nýřany v jednotlivých letech. Následující tabulka zohledňuje příjmy (transferové) jednotlivých obcí v jednotlivých letech přepočtené na 1 obyvatele. Z tabulky je zřejmá kolísavost příjmů v jednotlivých letech, která je způsobena právě nenárokovými dotacemi, které obce získaly z různých dotačních programů. Nárokové dotace tvořené především příjmy ze státního rozpočtu nemají výrazně kolísavou tendenci.

Tab. 105: Příjmy - přijaté transfery v SO ORP Nýřany

Rok	Příjmy - přijaté transfery v SO ORP Nýřany							celkem
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
pří- jaté trans- fery v SO ORP Ný- řany								
cel- kem	247 226 758	225 074 800	252 977 316	264 488 150	297 601 070	375 037 176	238 921 130	1 901 326 400

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Graf č. 5 Transferové příjmy v SO ORP Nýřany

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Tab. 106: Dotační transfery v přepočtu na obyvatele

Obec	Získané dotace přepočtené na 1 obyvatele v jednotlivých letech						
	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Bdeněves	2663,6	364,8	1144,5	12555,6	340,1	735,7	1544,8
Blatnice	851,3	1666,5	1525,0	1075,5	975,9	10916,9	11732,0
Blažim	2470,6	2257,5	2169,2	2654,2	1565,2	445,9	110,5
Bučí	43918,2	163607,8	13648,5	2327,9	2746,5	0,0	0,0
Čeminy	881,1	2247,2	27526,8	19874,0	1118,3	1801,5	256,6
Čerňovice	793,9	1564,7	1687,6	8297,1	255,6	1877,7	3689,9

Obec	Získané dotace přepočtené na 1 obyvatele v jednotlivých letech						
	název	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Česká Bříza	269,7	677,4	630,0	380,2	578,2	2175,3	2570,2
Dolany	649,5	1653,0	640,3	2077,2	1309,0	25701,8	12392,6
Druztová	7212,5	903,4	835,0	2052,8	1132,3	7102,4	747,0
Heřmanova Huť	2548,7	8804,0	1132,6	5242,4	899,3	765,8	571,2
Hněvnice	8777,7	5563,6	3261,8	9702,5	7375,5	3225,9	3564,9
Horní Bříza	12580,1	42228,0	5526,2	1871,0	636,4	470,8	859,1
Hromnice	712,0	1151,7	248,5	848,7	578,3	3116,8	356,7
Chotíkov	14606,2	2318,5	1986,5	921,7	1265,5	1865,5	660,7
Kaceřov	1802,5	3423,3	561,0	2295,4	4004,7	623,8	198,7
Kbelany	863,7	998,5	979,4	1382,0	1128,4	331,7	1069,9
Kozolupy	4616,8	979,3	868,9	990,6	719,2	614,9	7883,4
Krašovice	6564,9	23841,3	3851,8	43604,5	581,8	535,8	1016,5
Krsy	1008,8	4526,6	1674,6	4541,3	6415,6	27011,2	1150,4
Křelovice	12058,9	1578,6	2019,0	2400,9	1333,0	1279,3	3774,2
Kunějovice	2038,8	684,4	549,2	1272,5	1261,2	9239,9	53,1
Ledce	416,5	1215,8	1072,8	893,6	688,0	687,1	843,0
Líně	6032,8	1465,0	861,7	1998,8	5928,2	291,3	732,7
Líšťany	641,0	167,4	897,7	963,1	2334,4	1445,4	1051,8
Lochovice	3466,7	11978,9	2917,4	2807,9	2058,7	1747,2	1541,8
Město Touškov	4113,6	3790,9	6681,5	4918,0	16903,2	4113,0	3284,5
Myslinka	481,9	520,5	52065,4	22217,0	610,3	175,5	45,5
Nadryby	873,8	1537,6	1067,3	1920,9	906,9	266,7	87,6
Nekmíř	1489,2	786,1	1250,7	1004,1	699,3	687,7	487,4
Nevřeň	1609,7	1293,9	709,7	506,9	412,9	1223,3	32,8
Nýřany	5669,0	7066,1	19320,1	17093,3	18962,0	16666,0	15937,4
Ostrov u Bezdr- žic	1727,2	2451,6	1646,4	2631,8	1817,7	2307,6	185,6
Pernarec	1401,9	2119,3	2994,9	1733,4	180,4	1287,5	1452,8
Plešnice	347,0	3543,6	1749,8	1263,4	1371,7	3694,0	254,2
Pňovany	681,4	2443,0	2261,3	1146,6	1984,7	1117,9	1065,9
Přehýšov	871,6	418,4	893,3	477,6	660,3	637,7	74,2
Příšov	393,5	491,7	214,1	410,0	1023,6	96,1	741,8
Rochlov	6889,7	2814,5	1669,8	1303,1	1123,9	1912,6	339,8
Tatiná	1838,0	1626,4	365,2	1164,2	1111,6	676,9	708,8
Tlučná	856,1	8902,5	12627,0	3119,4	1052,9	472,0	1359,1
Trnová	398,0	762,7	842,1	11933,9	2244,8	565,5	257,2
Třemošná	4469,4	2706,8	2487,0	2797,3	1923,9	1955,2	1705,0
Úherce	754,2	2028,9	642,7	1878,6	1153,0	51095,9	47060,1
Újezd nade Mží	1271,2	995,8	11544,4	1477,7	1045,1	2431,2	148,3
Úlice	390,9	459,9	1132,5	760,2	68,5	1308,5	938,6
Úněšov	815,0	4020,9	1067,2	7585,5	1109,0	908,9	1002,0
Úterý	2216,9	2505,7	25078,6	6371,4	2457,7	5881,4	1765,8
Vejprnice	3549,6	912,2	1173,3	981,9	6993,9	1403,3	1408,5
Vochov	1326,2	275,0	1462,5	529,4	102,8	539,9	405,2
Všeruby	2075,5	3121,8	5123,9	4839,8	3538,0	5822,4	8888,3
Zahrádka	3391,4	1300,8	2906,7	2328,8	1155,8	731,2	51,9

Obec	Získané dotace přepočtené na 1 obyvatele v jednotlivých letech							
	název	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Zbůch		889,2	1085,0	1066,3	970,4	1337,9	4912,5	359,7
Zruč-Senec		5634,1	1375,0	1294,9	2341,1	529,0	727,5	18346,4
Žilov		478,4	991,0	398,2	1343,9	3308,4	954,6	588,4

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 107: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Obce (žadatelé o dotaci)	- získání finančních prostředků - realizace projektu - investice do obce, která umožní zlepšení pro obyvatele obce a pro obec jako takovou - pokrytí nákladů na projekt - efektivní využití dotací	- neschválení žádosti - nevyčerpání prostředků - chyby při administraci projektu - chyby při realizaci projektu - špatně nastavené smlouvy s partnery - neorientace v dotačních programech - riziko finanční ztráty - administrativní zátěž - zadlužení obce v případě realizace projektu a neproplacení dotace - nemožnost dosáhnout na dotace (nedostatek financí na spolufinancování apod.)	internet, telefon (informační linka) školení týkající se dotací, osobní kontakt	- Dostupné a včasné informace (metodika) - jednoduchost, přehlednost a snadná kontrolovatelnost procesu - nastavení jasných pravidel pro dotace a administrativu - školení týkající se dotačních programů - meziobecní spolupráce
Externí dodavatelé (zpracovatelé) projektu	- správně napsaný projekt - schválení projektu - spolupráci s obcí - získání platby za odvedenou práci (zisk) - nastavení jasných pravidel - metodika pro získání dotací	- špatně připravený projekt - smlouva s obcí zvýhodňující firmu	osobní telefonická, mail setkání (školení), právní poradce	- školení týkající se dotačních programů - právní poradenství - informovanost - seznam kvalitních zpracovatelů - meziobecní spolupráce (předání zkušeností, doporučení zpracovatele)
Externí administrátoři projektu	- spolupráci s obcí - dobrou spolupráci s donorem - spolupráci s realizátory projektu - včasné doručení podkladů od subjektů - srozumitelná pravidla	- špatně vedená administrativa - nedodržení termínů - smlouva s obcí zvýhodňující firmu	osobní telefonická, mail setkání (školení) právní poradce	- školení k administraci projektů - průběžná komunikace s donorem - kontrolní mechanismy - meziobecní spolupráce (předání zkušeností, doporučení administrátora)

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
	dla pro administraci projektu			
Místní obyvatelé (občané obce)	-zkvalitnění života v obci - bezproblémový přínosný projekt	- pasivita - zadlužení obce a jejích obyvatel při špatné realizaci projektu	internet, email osobní, formou setkání v rámci obce komunikace přes obecní úřad	-zapojení obyvatel do dění obce - informovanost obyvatel
Stát	-správné čerpání dotací a jejich dočerpání v plné výši - kvalitní projekty - užitečnost projektu - podpora chudších regionů - zlepšení situace v obcích - efektivní využití dotací -podpora z EU	-nedočerpání financí -špatné, pozdní nebo příliš složité nastavení pro čerpání finančních prostředků - špatně nastavená administrace (příliš složitá) - nejednotná pravidla pro dotační programy - špatná volba cílů pro dotace	email, internet setkávání se zástupci obcí komunikace s obcemi právní poradce	setkávání se zástupci obcí prosazování společných zájmů podpora obcí jako žadatelů vytvoření podmínek pro získání dotací vytvoření jasných pravidel pro dotace dostatečná garance správnosti směrem k EU (pokud projde kontrolou státu pak i kontrolou EU)
EU	-efektivní využití dotací - realizace potřebných projektů -podpora ekonomicky slabších regionů -snížení rozdílů mezi regiony - hospodárnost	-nespokojenost s projekty a jejich realizací - neproplacení dotací z různých důvodů - složitost dotačních pravidel a administrativy - nezohlednění potřeb jednotlivých regionů	komunikace na státní úrovni osobní jednání	komunikace státu a jeho zástupců s představiteli EU snaha o nastavení jasných pravidel v rámci dotačních programů jasné kontrolní mechanismy

Zdroj: Vlastní šetření

Tab. 108: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek schválených financí	2	4	8	Dostatečná orientace v dotačních programech a možnostech jejich spolufinancování	Obec zpracovatel žádosti
Neschválení projektu	2	5	10	Minimalizace chyb v projektech, komunikace s garantem dotačního programu	Obec zpracovatel žádosti
Organizační riziko					
Nekvalitní zpracování žádosti	3	4	12	komunikace s donorem, garantem dotačního programu, orientace v problematice dotací výběr kvalitního externího zpracovatele žádosti existence seznamu doporučených zpracovatelů	Obec zpracovatel žádosti
Špatná administrace projektu	3	4	12	komunikace s donorem, garantem dotačního programu výběr kvalitního administrátora existence seznamu kvalitních administrátorů	Obce, administrátor projektu
Špatné kontrolní mechanismy v rámci obce	3	3	9	nastavení vhodných kontrolních mechanismů v souladu s kontrolními mechanismy dotačních programů meziobecní spolupráce – výměna zkušeností	Obce daného území
Právní riziko					
Nastavení příliš komplikovaných právních mechanismů v dotačních programech	4	5	20	pravidelně komunikovat s orgány státní správy přímo či přes organizace obcí a měst	Obce daného území
Věcné riziko					

Přílišná zdlouhavost procesu	4	2	8	zjednodušit proces dotací komunikace se státní správou a správci dotačních programů	Obec obyvatelé
Neochota obcí podstoupit proces získání dotace	4	3	12	potřeba zjednodušit proces získání dotací ze strany státu snaha nastavit stejné nebo podobné principy pro získání dotací	Obec, Stát
Neorientace obcí v dotacích (neví na co mohou získat dotace)	3	4	12	dostatečná informovanost obcí školení, výměna zkušeností meziobecní spolupráce	Obec, Stát

Zdroj: Vlastní šetření

6.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. 108: SWOT analýza oblasti

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - zlepšení příjmů obcí - realizace investičních záměrů díky dotacím - zlepšení situace menších obcí a chudších oblastí - možnost realizovat jinak pro obce nedostupné nebo těžko dostupné projekty - podpora rozvoje obcí - „přidaná hodnota“ – možno realizovat projekty na které by nebyly ve státním rozpočtu prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - programy jsou nesrozumitelné, často nepřehledné, vytvářené centrálně bez ohledu na žadatele - dochází ke změnám pravidel v průběhu projektu - malá orientace v problematice ze strany obcí - složitost procesů v rámci dotačních programů - nesystémové kontroly (více na stejné věci) - nedostatek kvalitních zpracovatelů žádostí a administrátorů - komplikované nastavení programů - výzev - komplikovaná administrativa - nejistý výsledek (nejistota schválení dotace) - nemožnost opravy malých pochybení - přílišná zátěž (administrativní, časová, finanční) zvláště pro menší obce - dlouhodobý proces (pomalý proces rozhodování a proplácení dotací) - riziko finanční ztráty - příliš konkrétní požadavky na technické provedení a příliš omezující nastavení výzev (programů) - požadavky výzvy (programů) neodpovídají potřebám obcí - malé obce mají díky malému rozpočtu problém s předfinancováním a spolufinancováním - řídicí orgány nepřejímají odpovědnost za své kroky

Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> -zjednodušení systému dotací v dalším období --- větší orientace na realizaci projektů z vlastních zdrojů, příp. z kraje, státu - zjednodušení administrace - sjednocení administrativních požadavků - zpracování seznamu kvalitních externích žadatelů (administrátorů) - společné právní poradenství týkající se dotací - monitoring absorpční kapacity území (zásobník projektů, monitoring výzev) - meziobecní spolupráce (vzájemné informovanost, předávání zkušeností, společný zpracovatel žádostí apod.) - aktivnější vedení příjemců a lepší servis ze strany ŘO – referentů Řídícího orgánu - větší zapojení kraje - větší provázanost kontrolních orgánů – zamezení dvojení kontrol na stejné věci - celková připravenost záměru – příprava před vypsáním výzvy 	<ul style="list-style-type: none"> - ztížení podmínek pro získání dotací -nedostatek kvalitních zpracovatelů žádostí - nedostatek kvalitní administrátorů - riziko špatně zrealizovaného projektu (neprojde kontrolními mechanismy) - programy nemotivují čerpat dotace (hl.malé obce) - požadavek na vrácení dotace - zadlužení obce - riziko neproplacení vícenákladů , které se nedaly předvídat (vznik problému v průběhu realizace)

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Obce jsou základním článkem územní samosprávy, veřejnoprávním subjektem s vlastním majetkem, který hospodaří podle vlastního rozpočtu. Jejich základním úkolem je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, obvykle v rámci své samostatné působnosti spravují samy záležitosti, které jsou v jejich zájmu a v zájmu jejich občanů. Aby tento úkol mohly dobře plnit, využívají různých dotačních zdrojů. V současné době není většina obcí (zvláště s malým počtem obyvatel) schopna svůj rozvoj financovat pouze z vlastních zdrojů. Také obce v SO ORP Nýřany považují dotace za nutné, zvláště v případě investičních záměrů a většina z nich také dotace využívá.

Většina z nich se orientuje hlavně na dotace z Plzeňského kraje (Hlavně Program stabilizace a obnovy venkova) nebo z programů jednotlivých ministerstev, kde jsou jednodušší pravidla pro žádosti a požadavky na projekty. Obce si žádosti v těchto případech často připravují samy, stejně řeší i administrativu (starostové, zastupitelé příp. zaměstnanci obce). Celý proces je pro ně jednodušší a srozumitelnější. Přesto většinou zkouší získat dotace i z peněz EU – především z Operačních programů (OPŽP,ROP,IOP) a Programu rozvoje venkova, které sledovala tato analýza. Většina obcí uznává nutnost dotací z evropských fondů, které mohou výrazně napomoci rozvoji obcí (hlavně malých) . Zároveň se část obcí snaží řešit své investiční záměry prioritně z vlastních zdrojů a teprve pokud není jiná možnost využívat jiné finanční zdroje. Vyskytla se i zkušenost, že pokud byla na investiční záměr potřebná nižší částka (méně než 1 mil Kč), bylo výhodnější realizovat projekt z vlastních zdrojů, neboť byl ve výsledné fázi levnější (díky jednoduššímu výběru dodavatele, menší časová zátěž, menší rizika pochybení a případného vrácení určité částky či penalizace).

U sledovaných dotačních programů je odrazuje zejména nesrozumitelnost programů, jejich přílišná komplikovanost, složitá administrativa, kterou považují za příliš zatěžující. Většina obcí se sice v programech dokáže po určité době orientovat, ale klade to na ně vysoké časové nároky, které jsou zvláště pro neuvolněné starosty (týká se malých obcí) neúnosné. Další komplikací z pohledu obcí je, že podmínky se vyvíjejí i v průběhu výzev (příkladem je přehodnocení výzvy v průběhu procesu a dopad na investice obce- dotace byla přislíbena, pak po přehodnocení výzvy odebrána) nebo se mění pravidla průběžně. To vše vede obce k nutnosti využívat služeb externích zpracovatelů žádostí a následně i externích firem pro administraci schválených projektů. V oblasti je výjimkou, že by obce zpracovávali tento typ žádosti samy (1 obec).

Na druhé straně převažují spíše dobré zkušenosti s externími zpracovateli žádostí, jen výjimečně se vyskytly chyby při zpracování žádosti nebo nedodržení termínů. Obdobná je zkušenost i s administrací projektů v případě externích firem. Většina obcí upřednostňuje platbu externí firmě fixní částkou stanovenou ve smlouvě, ale jsou i platby vycházející z dotační částky (% , nebo kombinace % z dotace a fixní částky). Pokud by obce (resp. jejich zástupci) byly schopné se samy orientovat v dotačních možnostech, napsat samostatně žádost o dotaci a administrovat schválený projekt, klesly by jejich finanční náklady. Zde se nabízí příležitost, jak využít meziobecní spolupráce. Zatímco pro jednotlivé obce je nemožné a vlastně i zbytečné zaměstnávat stálého zaměstnance na mapování dotačních možností, přípravu žádostí a realizaci projektů, v případě většího množství obcí je tato možnost reálnější.

Zkušenosti z kontrol realizovaných projektů jsou vesměs dobré. U většiny projektů proběhly kontroly bez připomínek, většinou bez nutnosti vracet finanční prostředky a bez penalizací. Nejčastěji se při kontrole vyskytly problémy díky neuznaným změnám v projektu, či v oblasti výběrových řízení. Důležitá je z tohoto pohledu kvalitní projektová příprava, která minimalizuje chyby při realizaci, vícenáklady, které obvykle nemohou být hrazeny z dotačních prostředků.

Nutnost kontrol rozhodně žádná z obcí nezpochybňuje, považují je za nutné a většinou s nimi nemají problém. Za problém však většina obcí považuje to, že kontroly probíhají nesystémově, dochází ke kontrolám jednoho projektu z více stran (několikrát je kontrolována stejná věc) – kontroly se dvojí i trojí (kontrolní orgán OP, Finanční úřad, příslušné ministerstvo apod.).

Z analýzy tak plyne, že dotační prostředky obce potřebují, využívají a i do budoucna je chtějí využívat, přes obtíže, které to s sebou nese. Hlavně pro malé obce je však celý proces (od projektové přípravy, monitoring příležitostí, zpracování žádostí a administrativu s dotacemi spojenou) neúměrnou zátěží, kterou nemohou zvládnout pouze vlastními silami. Jedním z řešení je nasmlouvání různých firem na jednotlivé kroky v průběhu celého procesu. Levnější variantou by mohla být nějaká forma spolupráce mezi obcemi – ať už v rámci mikroregionů, MAS, DSO (Dobrovolných svazků obcí) nebo smluvní spolupráce. Samy obce by nejvíce potřebovaly mít aktuální přehled o poskytovaných dotacích (ať už národních či evropských), hlídat jednotlivé výzvy na základě znalosti projektových záměrů jednotlivých obcí, poradenství při hledání vhodných dotačních zdrojů, mapování možných poskytovatelů služeb (projektová příprava, zpracovatelé žádostí, administrace), poradenství právní (smlouvy s externími dodavateli, výběrová řízení).

Nabízí se také možnost školení starostů nebo zástupců obcí, jakým způsobem lze financovat rozvoj obcí. Zvláště v situaci, kdy po volbách dojde v některých obcích ke změnám v zastupitelstvu může být školení přínosné pro rychlou orientaci v problematice.

Z analýzy strategie využití dotačních programů na SO ORP Nýřany vyplývají tyto problémové okruhy:

Problémový okruh 1: Složitost dotačních programů

Problémový okruh 2: Nedostatečná informovanost o možnostech financování obcí

Problémový okruh 3: Nadměrná administrativní a právní agenda

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu Servis pro obce a dotační poradenství (Využití dotačních programů)

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství a předškolní vzdělávání“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření v pracovní skupině, jejíž stálými členy byli představitelé obcí Kozolupy, Třemošná a Všeruby, kteří dále vedli diskusi s dalšími obcemi. Tato setkání vedla k upřesnění výstupů,, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma spolupráce obcí v oblasti čerpání dotací a jiné mimorozpočtové příjmy.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

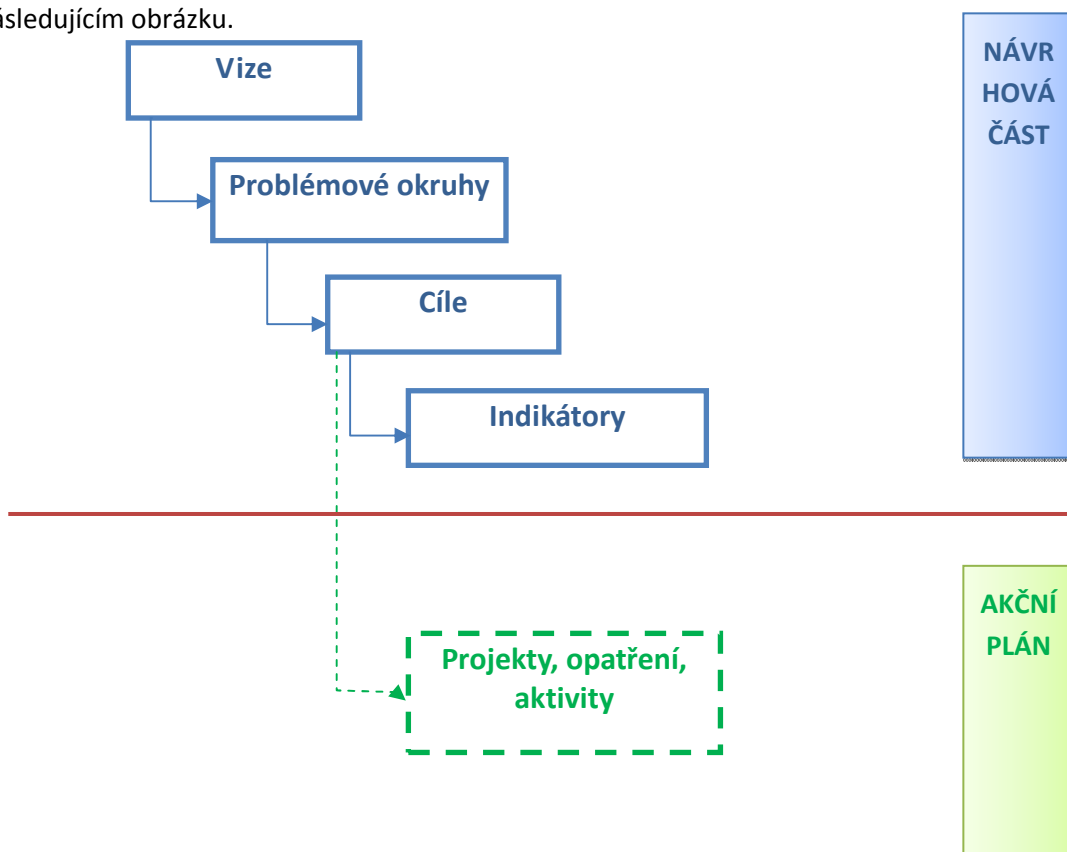
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen v pracovní skupině a diskuzi s dotčenými obcemi. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství a předškolní vzdělávání je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Servis samosprávám a dotační poradenství (využití dotačních zdrojů)	Problémová oblast 1 Složitost dotačních programů	Problémová oblast 2 Nedostatečná informovanost o možnostech financování obcí	Problémová oblast 3 Nadměrná administrativní a právní agenda
	cíl 1.1 Společný monitoring dotačních příležitostí	cíl 2.1 Proškolení zástupců obcí o možnostech financování obcí	cíl 3.1 Společné právní a administrativní poradenství

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Území správního obvodu ORP Nýřany nabízí svým obyvatelům plnohodnotné podmínky pro život při zohlednění těsné vazby na krajské město Plzeň a geografické, sociální a ekonomické různorodosti regionu.

Předškolní a základní vzdělávání je zajištěné stabilní sítí dostupných škol a školských zařízení s kvalitním vybavením, kvalifikovaným personálem a zavedenými moderními výukovými postupy. Jsou vytvořeny stejné možnosti pro vzdělávání ve venkovském i městském prostředí a děti i rodiče jsou motivovány k hlubší identifikaci s obcí/regionem, ve kterém žijí. Je dostatečně zajištěná možnost volnočasových aktivit a to především možnosti vést děti a mládež ke sportovní činnosti.

Kvalitní systém hospodaření s odpady napomáhá k udržování a ochraně kvality životního prostředí díky uplatňování principů trvalé udržitelného rozvoje.

Komunitní plán sociálních služeb je realizován a pravidelně aktualizován. Existuje dostatečná síť dobře dostupných poskytovatelů sociálních služeb.

Obce sdílejí detailní znalost a orientaci v rozvojových potřebách území a využívají zázemí expertů pro zajištění jejich financování prostřednictvím národních i evropských dotačních zdrojů.

Problémový okruh 1

Složitost dotačních programů

Z analýzy vyplynulo, že pro obce je celý proces získávání dotačních prostředků poměrně složitý. Po určitém čase se v něm sice většina obcí (respektive jejich zástupců) dostatečně zorientuje, ale klade to na ně velké časové nároky. Zvláště pro malé obce s neuvolněnými starosty, které nemají prakticky žádné zaměstnance (úředníky) je obtížné se v dotačních programech orientovat, hlídat jednotlivé výzvy, které by korespondovaly s potřebami obce, s jejich investičními záměry. Pro obce by bylo finančně náročné, ale i neekonomické, zaměstnávat člověka nebo firmu, která by zajišťovala takovýto servis. Samotné obce navíc ani nemají dostatek zaměstnanců, kteří by se mohli věnovat vyhledávání dotačních příležitostí. Většinou vše řeší buď starosta, nebo místostarosta (popř. zastupitelé) často ve svém volném čase. Závisí tak především na jejich schopnosti zorientovat se v problematice, na tom kolik času mohou sledování dotačních příležitostí věnovat a nakolik je jejich prioritou. Pokud jsou stejní lidé v zastupitelstvu více než jedno volební období, mají více času zorientovat se v problematice (s tím však nelze počítat ani to předvídat). Právě proto by pro obce bylo výhodou, aby při sledování dotačních možností spolupracovaly. V této oblasti se nabízí využití meziobecní spolupráce pro zajištění společného monitoringu dotačních příležitostí na základě znalosti investičních záměrů (potřeb) jednotlivých obcí. Podobným přínosem by byl i monitoring firem – zpracovatelů žádostí, administrátorů a jejich kvality, případně vytvoření seznamu kvalitních firem, které mohou záměry realizovat, podílet se na projektové přípravě apod.

Pokud by pro více obcí v určité oblasti zajišťoval tuto službu jeden zaměstnanec (příp. firma) přineslo by to prospěch v těchto oblastech:

- 1) lepší orientace obcí v problematice,
- 2) snazší ohlídání termínů pro podávání žádostí
- 3) lepší sladění potřeb obce (investičních záměrů, projektů) s možnostmi dotací na tyto záměry
- 4) větší a včasná připravenost a tím i větší šance dotaci získat
- 5) plynulé sledování dotačních příležitostí bez ohledu na změny v zastupitelstvu
- 6) minimalizace finančních nákladů na monitoring

Mezi negativa nerealizace meziobecní spolupráce v oblasti tohoto monitoringu patří přetrvávající nesystematičnost při vyhledávání dotačních možností, nadměrné nároky na zastupitele (hlavně časové

nároky, ale i na schopnost orientovat se v problematice). Některé obce pak často raději využívání dotací minimalizují, některé se do získávání dotací z evropských fondů raději nepouští a plně nevyužívají možnosti, které se jim nabízí. Na druhé straně by nerealizací nedošlo ke zhoršení stávajícího stavu, ten by byl zachován.

Problémový okruh 2

Nedostatečná informovanost o možnostech financování obcí

Sledování možností, jak získat dotace z různých dotačních programů a vůbec sledování a zmapování možností financování obcí a jejich rozvoje, klade velké nároky jak na čas představitelů obce, tak i na schopnost orientovat se v další oblasti, tak trochu nadstandardní. Ze zákona mají obce mnoho povinností, které musí zajišťovat pro chod obce a pro potřeby obyvatel. Je poměrně náročné zvláště v menších obcích, kde je obvykle minimální počet zaměstnanců, zajišťovat všechny povinnosti plynoucí ze zákona a ještě zvládat sledování možností financování rozvoje obce a investičních záměrů obce, které mohou být přínosem pro obyvatele. Přitom v současnosti většina obcí není schopna svůj rozvoj financovat z vlastních zdrojů, tedy z obecního rozpočtu a je nucena hledat zdroje jinde, často u různých dotačních programů. Další významnou skutečností je změna zastupitel v obci v průběhu voleb, kdy se noví zástupci obce musí znovu co nejrychleji zorientovat v problematice financování obcí. Právě v současnosti v době konání komunálních voleb je tato skutečnost aktuální. Nabízí se tak možnost společného setkávání zástupců obcí, při kterém si mohou navzájem vyměnit své zkušenosti, informovat se navzájem o možnostech financování záměrů jednotlivých obcí a součástí může být např. proškolení starostů, zástupců obcí, které by napomohlo v rychlejší orientaci v této problematice. Je to další možnost pro spolupráci obcí, kdy společné pravidelné setkávání nebo i společné proškolení je

- 1) finančně dostupná forma získávání informací pro jednotlivé obce
- 2) umožní rychlou orientaci nových zastupitel
- 3) pomůže se snadněji zorientovat v problematice všem zástupcům obcí (i současným)
- 4) v neposlední řadě může být platformou pro výměnu zkušeností v této oblasti

Pokud nedojde k realizaci záměru nedojde k výraznému zhoršení současné situace. Bude pravděpodobně pomalejší orientace nových zastupitelů v problematice a díky tomu nebudou včas připraveni využít všechny dostupné možnosti pro financování obce a jejího rozvoje. Je to příležitost především pro menší obce, jak rychleji a snadněji zlepšit svou orientaci v problematice a zvýšit svou schopnost obstat v konkurenci větších obcí s rozsáhlejším úřednickým aparátem.

Problémový okruh 3

Nadměrná administrativní a právní agenda

Kromě toho, že pro obce je často složité zorientovat se v dotačních programech a klade to na ně velké nároky, stejně jako sledování jednotlivých výzev a sladění svých potřeb - investičních záměrů s těmito výzvami, jde vlastně jen o počáteční fázi v celém procesu získávání dotací. Tato prvotní fáze je pochopitelně důležitá a náročná na čas. V jejím průběhu musí být obce připraveny, jaké záměry potřebují a chtějí realizovat, musí se zorientovat, jaké možnosti se jim nabízí, odhadnout, které dotační programy by mohly využít pro zainvestování svých záměrů a rozhodnout se, zda se o získání dotačního transferu pokusí. Tuto problematiku v podstatě řeší první problémový okruh. Následuje fáze, která klade nároky na dostatečně kvalitní projektovou přípravu, která se musí dobře zpracovat, jak bude realizace probíhat, kolik finančních prostředků je potřeba a veškeré technické náležitosti tak, aby co nejvíce odpovídala realitě. Projektová příprava je pak součástí zpracované žádosti, se všemi náležitostmi, které má konkrétní žádost podle požadavků donora mít. U větších částek a hlavně v případech žádostí o dotaci ze

strukturálních fondů EU (především z Operačních programů) využívají obce často externí firmy specializující se na zpracovávání žádostí o dotace. Většinou jsou v SO ORP Nýřany zkušenosti s těmito firmami až na výjimky dobré. V případě dotací z EU využívají obce služeb externích firem také jako administrátorů projektů. Administrativa kolem již schválených projektů (žádostí) je poměrně složitá a je pro obce nadměrnou zátěží. Nelze předpokládat, že obce zcela přestanou využívat služeb externích firem, přesto by bylo pro obce přínosem, pokud by existovalo společné právní a administrativní poradenství v rámci meziobecní spolupráce. Mohlo by umožnit obcím, aby se lépe orientovaly ve složité administrativě kolem dotačních programů a buď zvládaly tuto administrativu samy, nebo alespoň lépe dokázaly kontrolovat kvalitní provedení ze strany externích firem. Právní poradenství by mohlo např. zlepšit kvalitu uzavíraných smluv mezi obcemi a externími firmami, zajistit, aby nebyly smlouvy pro obce nevýhodné, minimalizovat právní rizika v případě chyb při zpracování či administraci projektů. Poradenství v právní a administrativní činnosti si obvykle malé obce nemohou dovolit z finančních důvodů. Využívají vlastních dostupných a pokud možno finančně nenáročných zdrojů, obvykle řeší situaci vlastními silami, vychází ze zkušeností jiných obcí nebo např. návrhů smluv stažených z internetu. V rámci meziobecní spolupráce ať už v jakékoliv formě, by bylo společné poradenství pro obce dostupnější a bylo by finančně méně náročné.

Přínosem je tedy:

1. zvýšení povědomí o právních a administrativních úkonech
2. minimalizace rizik při zpracování žádostí o dotaci a následné administrativě
3. možnost řešit administraci projektů vlastními silami
4. finančně výhodnější – minimalizace nákladů při společném poradenství

Bez právního poradenství mohou obce fungovat stejným způsobem jako doposud, je to spíše příležitost k zlepšení informovanosti v této oblasti za dostupných finančních podmínek, pokud by probíhalo ve spolupráci většího množství obcí. Výhodou je, že se minimalizují rizika chyb ať už v právní problematice tak i v oblasti administrativy. Zlepšení by bylo asi výraznější u menších obcí, kde je obtížnější řešit tuto oblast bez přílišné finanční zátěže.

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Složitost dotačních programů
Cíl 1.1	Společný monitoring dotačních příležitostí
Popis cíle	<p>Obce v SO ORP Nýřany potřebují pro svůj rozvoj a realizaci investičních záměrů využívat finanční prostředky z různých dotačních zdrojů. Přesto, že se snaží samy orientovat v systému dotací a do jisté míry se jim to i daří, je to pro ně velkou časovou zátěží při povinnostech, které musí vykonávat při správě obce ze zákona. Navíc některé dotační programy jsou nastaveny natolik složitě, že je obtížné se v nich orientovat, hlídat jednotlivé výzvy, které jsou v souladu se záměry obce a jejich termíny. Zvláště malé obce s neuvolněnými starosty, které nemají dostatek zaměstnanců, jsou v obtížné situaci. Nemají dostatek zdrojů (časových, finančních ani lidských) na to, aby se problematice plně věnovaly. Zatímco pro jednotlivé obce je příliš finančně náročné zaměstnávat kohokoliv na monitorování dotačních příležitostí, v případě spolupráce více obcí se tato zátěž může rozložit na všechny zúčastněné. Cílem je zřízení subjektu, který se bude zabývat monitorováním jednak záměrů a potřeb obcí, jednak možnostmi zafinancování těchto projektů a zároveň bude sledovat, jaké existují dotační možnosti, kdy a jaké jsou vyhlašovány jednotlivé výzvy pro jednotlivé dotační programy, bude mít přehled o termínech, do kdy je třeba podat žádosti o finanční příspěvek apod. Tímto subjektem může být jak fyzická tak právnická osoba, případně zaměstnanec nově vzniklého svazku obcí (DSO) nebo již existujícího sdružení obcí (Mikroregion, MAS), které na území působí.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nastavení smluvního vztahu mezi obcemi 2. nastavení smluvního vztahu se subjektem realizujícím službu <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • finanční ohodnocení subjektu • podíl jednotlivých obcí na financování • zmapování finanční nákladnosti na monitoring <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr vhodného subjektu • příprava prvotních podkladů pro monitoring ze strany obcí • přesné nastavení požadavků pro monitoring
Název indikátorů k hodnocení cíle	1.1 Počet obcí zahrnutých do systému monitorování
Správce cíle	Představitel obce

Problémový okruh 2	Nedostatečná informovanost o možnostech financování obcí
Cíl 2.1	Pravidelná setkání zástupců obcí a jejich proškolení
Popis cíle	V současnosti jsou zástupci obcí (u malých obcí převážně starostové a místostarostové) nuceni orientovat se v možnostech financování obcí sami. Klade to na ně velké časové nároky, kdy pokud chtějí realizovat záměry obce a zlepšovat situaci v obcích (vybavenost, infrastruktura apod.), musí aktivně vyhledávat informace o možných finančních zdrojích, dotačních programech atd. V podzimních komunálních volbách došlo navíc ke změnám v jednotlivých zastupitelstvech obcí. Noví zastupitelé se budou muset v problematice zorientovat a to čím dříve tím lépe. Možností, která se nabízí je společné setkávání zástupců obcí, např. starostů a proškolení zástupců obcí, které může v rámci setkání proběhnout. Přínosem může být i pro stávající starosty, kterým minimálně ušetří čas, který by jinak věnovali této oblasti. Důležité je vhodně připravené setkání, případně školení, které by se týkalo konkrétních věcí a umožnilo jasný přehled o možnostech financování obcí, příp. o dalších náležitostech, které se týkají této problematiky (příprava investičních záměrů, podkladů, zpracování žádostí, administrativa, kontrolní mechanismy). Nezanedbatelným přínosem je i možnost vzájemné výměny zkušeností a znalostí mezi obcemi resp. jejich zástupci.
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • finanční podíl jednotlivých obcí • možnosti využití dotačních zdrojů na školení <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmapování zájmu o společná setkání, příp. školení • nastavení systému setkávání a jeho formy • výběr vhodného školitele (v případě zájmu)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>2.1 Nastavení systému pravidelných setkávání</p> <p>2.2 Počet účastníků setkání z řad obcí</p>
Správce cíle	Představitel obce

Problémový okruh 3	Nadměrná administrativní a právní agenda
Cíl 3.1	Společné právní a administrativní poradenství
Popis cíle	<p>Problematika dotací a jejich využití je pro obce v současnosti poměrně složitým procesem, zvláště u dotací ze Strukturálních fondů EU. Zástupci obcí se v ní orientují jen výjimečně sami, obvykle si pro zpracování žádostí o dotaci najímají externí firmy. Stejná situace také nastává, pokud je žádost schválena a projekt realizován v oblasti administrace projektu. Ta je pro obce často složitá a zatěžující a tak často externí firmy pro obce zajišťují i administraci projektů. Při komunikaci s firmou a pro uzavření kvalitní právní smlouvy, jsou nutné právní znalosti, které mohou minimalizovat rizika v případě pochybení externí firmy. Vše se týká hlavně dotací ze SF EU, u národních a krajských dotačních programů se většinou obce orientují samy. Společné administrativní ale i právní poradenství, by mohlo snížit riziko finanční ztráty obcí, zlepšilo by orientaci obcí v problematice a v ideálním případě by umožnilo obcím, aby řešily administraci, ale i některé právní úkony vlastními silami a měly se v případě nejasností možnost obrátit na kompetentní osobu, která by zajistila konkrétní poradenství. Pro jednotlivé obce je najmutí právní či externí firmy na administrativu finančně náročné. Pokud by se náklady rozpočetly na více obcí, bylo by to pro jednotlivé obce finančně únosné a jejich náklady by se spíše snížily.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastavení smluvních vazeb mezi obcemi • smluvní vztah se subjektem poskytujícím službu <p>B.1 Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • finanční podíl jednotlivých obcí • možnosti využití dotačních zdrojů <p>C.1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmapování potřeb obcí • výběr vhodného subjektu
Název indikátorů k hodnocení cíle	3.1 Počet obcí zapojených do sdílení služeb
Správce cíle	Představitel obce

6.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Složitost dotačních programů		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Nastavení systému monitorování (analýza)		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Představitelé obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	Pro snazší orientaci v dotačních programech je vhodné nastavit funkční systém, který dokáže evidovat a aktualizovat potřeby obcí (zásobník projektů) a zároveň monitorovat možné dotační programy, výzvy k podání žádostí a jejich termíny a propojovat je s potřebami obcí, tak, aby byly obce připraveny a včasně informovány o vhodných možnostech využití dotací. V rámci tohoto systému bude určeno, jak bude monitoring zajišťován.		
Metodika a výpočet:	zpracování/nezpracování analýzy		
Zdroj čerpání dat:	obce, gestor cíle		

Cíl	Společný monitoring dotačních příležitostí		
Číslo indikátoru	1.1.		
Název indikátoru	Počet obcí zahrnutých do systému monitorování		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	zástupci obcí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro společný monitoring je lepší, pokud bude služby subjektu, jež ho poskytuje, využívat dostatek obcí. Tak bude pro jednotlivé obce finančně únosný. Navíc toto měřítko ukazuje i zájem a potřebu obcí, aby tato služba existovala.		
Metodika a výpočet:	Součet obcí, které se zapojí do monitoringu		
Zdroj čerpání dat:	Obce, poskytovatel služby		

Problémový okruh	Nedostatečná informovanost o možnostech financování obcí		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Funkční informační systém pro obce		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	provozovatel služby		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Navržení systému jakou formou vzdělávat (školit, informovat) zástupce obcí o možnostech financování obcí s ohledem na to, že v průběhu času se mění jak možnosti financování, tak zástupci obcí a informace je nutno aktualizovat.		
Metodika a výpočet:	Existence či neexistence systému jak informovat a vzdělávat v problematice dotací zástupce obcí		
Zdroj čerpání dat:	gestor cíle		

Cíl	Pravidelná setkání zástupců obcí a jejich proškolení		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Nastavení systému pravidelných setkání		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Školitel		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Zlepšit informovanost o možnostech financování obcí je možné jednak pomocí školení o možnostech financování obcí, jednak setkáváním zástupců obcí a vzájemnou výměnou jejich zkušeností. V případě pravidelných setkání je vhodné nastavit systém a pravidla setkávání.		
Metodika a výpočet:	nastavení/nenastavení systému pravidelných setkání		
Zdroj čerpání dat:	gestor cíle		

Cíl	Pravidelná setkání zástupců obcí a jejich proškolení		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	Počet účastníků setkání z řad obcí		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Svolavatel setkání		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Toto měřítko ukazuje zájem (a tím i potřebu) jednotlivých obcí o možnost setkávat se, vyměnit si zkušenosti a také zájem o získání nových informací např. formou školení zaměřených na možnosti financování obcí.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, jejich zástupců, kteří se zúčastnili setkání		
Zdroj čerpání dat:	Prezenční listiny ze setkání		

Problémový okruh	Nadměrná administrativní a právní agenda		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Zavedení systému poradenství		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Představitel obce		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ano	Ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Zejména pro malé obce, které nemají uvolněného starostu, je administrativní a právní agenda často nadměrně zatěžující. Proto je třeba zmapovat, jaká forma poradenství by byla pro obce vhodná a dostupná (finance, lidské zdroje apod.).		
Metodika a výpočet:	Zavedení/nezavedení systému		
Zdroj čerpání dat:	Gestor cíle		

Cíl	Společné právní a administrativní poradenství		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do sdílení služeb		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Představitel obce		
Roky	2013	2013	2013
Plán		5	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Z hlediska finančního a následně i z důvodu udržení existence služby, je vhodné, aby tyto služby sdílelo více obcí. Poradenství je finančně neúnosné, ale i neekonomické pro jednu či dvě obce. Navíc pokud zájem o tuto službu jeví větší množství obcí, je to		

	potvrzením její potřeby a garancí jejího udržení a ufinancování.
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které se přihlásí k odběru služeb
Zdroj čerpání dat:	Evidence poskytovatele služby

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Dosud neurčeno

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Společný monitoring dotačních příležitostí	Představitel obce
2.1	Pravidelná setkání zástupců obcí a jejich proškolení	Představitel obce
3.1	Společné právní a administrativní poradenství	Představitel obce

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.	Nastavení systému monitorování (analýza)	Představitel obce

1.1	Počet obcí zahrnutých do systému monitorování	Zástupci obcí
2.	Funkční informační systém pro obce	Provozovatel služby
2.1	Nastavení systému pravidelných setkání	Školitel
2.2	Počet účastníků setkání z řad obcí	Svolavatel setkání
3.	Zavedení systému poradenství	Představitel obce
3.1	Počet obcí zapojených do sdílení služeb	Představitel obce

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu

je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr, postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Obce v SO ORP Nýřany potřebují pro svůj rozvoj a realizaci investičních záměrů využívat finanční prostředky z různých dotačních zdrojů. Přesto, že se snaží samy orientovat v systému dotací a do jisté míry se jim to i daří, je to pro ně velkou časovou zátěží a to zvláště pro malé obce. Největší zátěží je orientace a splnění všech náležitostí u dotací z EU, zatímco státní a krajské dotační programy jsou pro obce dostupnější a srozumitelnější. Většina obcí považuje dotace přese vše za přínosné. Analýzou byly ve spolupráci se zástupci obcí určeny tyto problémové okruhy týkající se problematiky dotací:

1. **Složitost dotačních programů**
2. **Nedostatečná informovanost o možnostech financování obcí**
3. **Nadměrná administrativní a právní agenda**

V návrhové části pak byly stanoveny cíle, jejichž dosažení řeší identifikované problémy:

1. **Společný monitoring dotačních příležitostí**
2. **Pravidelná setkání zástupců obcí a jejich proškolení**
3. **Společné právní a administrativní poradenství**

Realizací těchto cílů se zlepší a zjednoduší orientace obcí v problematice a zvýší se možnost získání dotačních transferů pro rozvoj obcí.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Při tvorbě strategie byl zvolen v oblasti využití dotací tento postup:

1. Analýza problematiky dotací – proběhla v období od června 2014 do září 2014 na základě využití dostupných dat (MMR, SZIF) a rozhovorů se zástupci samosprávy obcí
2. Rozhovory se zástupci samosprávy a klíčovými aktéry – strukturované rozhovory proběhly v období července a srpna 2014. Při nich byly identifikovány problémy a potřeby jednotlivých obcí ve sledovaném území týkající se problematiky dotací
3. Setkání se zástupci samosprávy obcí SO ORP Nýřany – proběhlo v září 2014. Na něm byla prezentována analytická část dokumentu a její výstupy, byly nastíněny varianty řešení problémů, které byly vyhodnoceny jako prioritní v analytické části. Společnému setkání předcházelo připomínkování výstupů analýzy a nástinů variantních řešení formou osobních rozhovorů a e-mailové rozesílky.
4. Tvorba návrhové části - probíhala v období od září do prosince 2014, byla definována vize budoucí meziobecní spolupráce, charakterizovány problémové okruhy a cíle vedoucí k jejich řešení v daném území, jako i indikátory, jejichž prostřednictvím bude naplňování cílů hodnoceno.

7. Závěr, kontakty

Tento strategický dokument řeší problematiku meziobecní spolupráce v oblasti školství, sociální oblasti, odpadového hospodářství a využití dotací v území SO ORP Nýřany. Výstupem tohoto dokumentu jsou následující aktivity, které budou obsahem meziobecní spolupráce v období 2015 – 2024:

- 1) Školství
  - zajištění dostatečné kapacity předškolního vzdělávání
  - zkvalitnění vybavenosti školských zařízení a rekonstrukce budov
  - zlepšení dostupnosti škol pro obyvatele menších obcí
- 2) sociální oblast
  - vytvoření komunitního plánu sociálních služeb na území ORP Nýřany
  - podpora azylového bydlení a vzniku sociálních bytů v ORP Nýřany
  - budování a provozování pobytových zařízení pro seniory v ORP Nýřany
- 3) odpadové hospodářství
  - výchova v odpadovém hospodářství
  - podpora vybudování kompostárny v území
  - lepší využití sběrných dvorů
  - spolupráce obcí při řešení problematiky
- 4) Servis pro obce a dotační poradenství (Využití dotačních programů)
  - spolupráce při monitorování dotačních příležitostí
  - zlepšení informovanosti a výměna zkušeností v problematice dotací
  - zlepšení služeb pro obce v oblasti dotačních transferů (administrativa, zpracování žádostí, právní poradenství)

Strategický dokument vytvořil realizační tým Mikroregionu Touškovsko:

Koordinátor/asistent:

Tomáš Havránek, Jitka Šmídová, Jiří Honomichl

Analytický tým:

Tereza Eberlová, Jan Martínek, Petr Pelc, Gabriela Šindlerová

Kontakt:

Tomáš Havránek

Tel: +420 775 764 417

Email: havranek@ekoregion-uhlava.cz

8. Přílohy

Školství:

- Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Sociální oblast:

- Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

Odpadové hospodářství:

- Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012
- Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně
- Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012
- Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně
- Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012